

Építsen internetes webkiszolgálót ingyen!

A számítógép
PC-t magad

PC WORLD

3 CD

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN 12. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 2003. JANUÁR ÁR: 1290, ELŐFIZETÉSSEL: 972 FT

Ajándék teljes verzió:
Panda Antivirus Titanium
Vírusirtó program csak a
PC WORLD olvasóknak!

Ajándék teljes verzió:
Digitális Számítástechnika 1.9
APEH által elfogadott
számlázóprogram!

Ajándék teljes verzió:
Xara WebStyle 2.0
készítsen weboldalt
példonegyszerűen!

TECHTRENDEK 2003 MI A MENŐ JÖVŐRE?

**TESZTÖZÖN
VÁSÁRLÁSI
TANÁCSOK
45 TERMÉK**

SZUPERNEHÉZSÚLYÚ BOXMECCS

TESZT: INTEL ÉS AMD CSÚCSPROCESSZOROK

RENDSZERVÁLTÁS

HOZZA FORMÁBA SZÁMÍTÓGÉPÉT!

NVIDIA CSODASZEREK

GEFORCE FX ÉS NFORCE CHIPSET

Kezdődik a víruseszt – Készítsen újságot Corel Venturával – Windows XP tippek
Symantec banker – Megjelent a legújabb Recognita – 18 és 19 inches LCD monitorok

PC WORLD

CD MELLÉKLETEK

Három CD - három teljes verzió! 12. oldal
Komoly és kevésbé súlyos szoftverekkel kezdjük az új évet. A Panda Antivirus Titanium legfrissebb változata kapott helyett mellékletünkön: a *PC World* olvasói egy teljes éven át kapnak hozzá ingyenes regisztrációs kulcsot! Másik kínálatunk egy APEH által elfogadott számlázószoftver, a Digitális Számlatömb, végül pedig a Xara Webstyle 2.0-t ajánljuk webtervezéshez.

CD-ajánló - a lemezek részletes tartalma 16. oldal

HÍREK

A hazai számítástechnikában történt események 24. oldal

ÚJDONSÁGOK

Érdekes termékek a világ minden tájáról 32. oldal

SZEM ELŐTT

Ízelítő az üzletekben kapható kínálatból 38. oldal

SZOFTVER

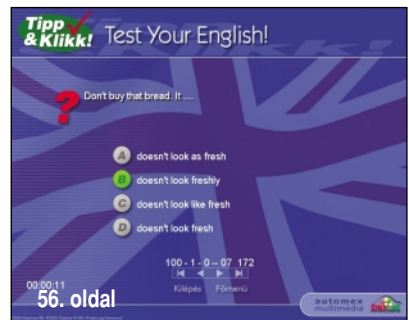
Égészséges feltámadás / Corel Ventura 10 44. oldal
Az asztali kiadványszerkesztéssel foglalkozók között valószínűleg csak elvétve találni olyat, aki ne hallotta volna már a *Ventura* nevet. Az „öregúr” él és virul, frissebb, mint valaha.

Pontosság és egyszerűség / Recognita OmniPage Pro 12 48. oldal
Az optikai karakterfelismerés közkezdvelt programjának új változata jelent meg – vizsgálódunk, mit is tud ma a „mi Recognitánk”.

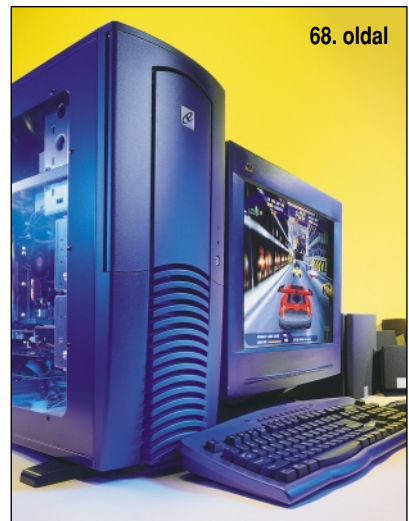
Webkiszolgáló otthonra / Ingyenes szerver- és tűzfalprogramok 52. oldal
Néhány ingyenes segédprogramot mutatunk be, amelyekkel elérhetővé tehetjük mások számára weboldalainkat vagy programjainkat.

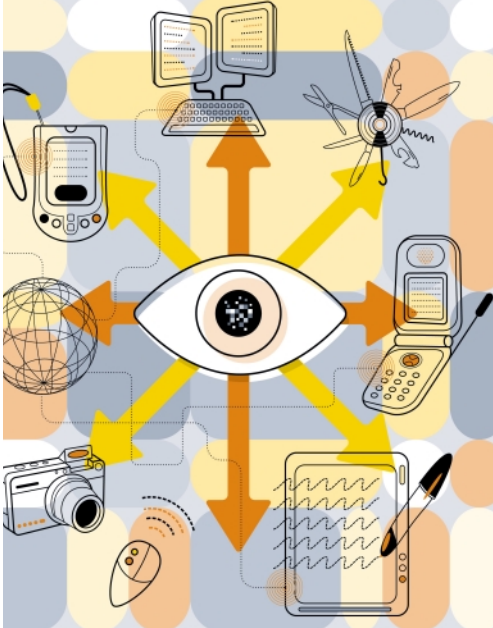
44. oldal

56. oldal

68. oldal

FÓKUSZ

Mi a menő az idén? / Techtrendek 2003-ban

Jóslatokból az idén sincs hiány. Vannak, akik csendes évre számítanak, de vannak olyanok is, akik viharos változásokat jövendölnek. A *PC World* boszorkánykonyhájából ugyan hiányoznak a jövőbelátáshoz szükséges kellékek, de a várható trendekről, érdekességekről azért mi is elárulunk egyet-mást a kedves olvasónak.

60. oldal

Multimédia / CD-ROM-ajánló 56. oldal
Vegyesfelvágott a legújabb multimédiás korongokból.

FÓKUSZ

Rendszerváltás / Útban a tökéletes rendszer felé 68. oldal
A PC-s számítástechnika olyan, hogy bármennyire szeretnénk is, az operációs rendszer, valamint gyakran használt programjaink újra- és újratelepítése szinte elkerülhetetlen mutatóvá. Azonban kár pánikba esni! Bemutatunk néhány trükkös beállítást, amellyel gyorsabbá, kényelmesebbé tehetjük a Windows használatát.

Hozza formába számítógépét! / Fitnessprogram PC-knek 85. oldal
Ha számítógépünk kezdene elnehezedni, gyors fogyókúrával hozzuk formába: meg fogunk lepődni, utána mennyivel frissebben, pattogósabban végzi majd a munkáját.

85. oldal

96. oldal

100. oldal

104. oldal

A PC World az IDG Communications (USA) céghez, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóhoz kapcsolódik. Az IDG Communications több mint 260 kiadványt jelentet meg 68 országban. A kiadó sajtótermékeit havonta mintegy 50 millióan olvassák. Az IDG Communications tagvállalatai valamennyien hozzájárulnak az IDG hírszolgálatához, amely online módon, naponta szolgáltatja a nemzetközi számítástechnikai híreket.

HARDVER

Szupernehézsúly / Intel-AMD mérkőzés

Elérkezett az idő, hogy a két nagy gyártót újra összeengedjük a szorítóban: a zöld sarokban az AMD, a kék sarokban az Intel. Csúcsprocesszorok össze: bokszt!

Agyagmodell / GeForce FX 96. oldal
Az NVIDIA fellebbentette a fátylat a sokáig csak NV30-as kódnéven ismert GeForce4-utódról. A tényleges piaci megjelenésére még várunk kell egy-két hónapot, de legalább már az „agyagmodell” láthatunk.

VIAskodunk? / VIA KT400 vs. NVIDIA nForce 2 100. oldal
DDR400-as RAM-ok, VIA KT400-as, legújabb, NVIDIA nForce 2-es alaplap – röviddel ezelőtt kereskedelmi forgalomba kerültek a fenti eszközök. Ám mielőtt sietve elrohanna a boltba, néhány hasznos tanácsot adunk vásárlás előtt!

Egy, ami mindent visz / TerraTec Cinergy 600 TV 104. oldal
Sokan kacérkodtak már a gondolattal, hogy számítógépükön nézzenek tévét, hallgassanak rádiót, és ha kedvük van, rögzítsék kedvenc tévéműsoraikat. Most nincs más dolgunk, mint hátradőlni a fotelünkben, és kezünkben a távirányítóval kapcsolgatni a csatornák között.

Fényes jelen / Emelt fényerejű monitorok 106. oldal
Ma már minden vezető gyártó olyan újításokkal jelentkezik, amelyekkel a képcsöves készülékek fényereje eléri a folyadékkristályos kijelzőkét. A miért és hogyan működik kérdésekre választ lehetnek cikkünkben.

A nagyszájú / Samsung 181T 110. oldal
Lapunk szeptemberi számában körbeszaglász-tuk a 17 hüvelykes változatokat – a Samsung

181T már egy komolyabb célokra szánt, sokoldalú monitor.

Dupla fekete / Sony TFT monitorok 111. oldal
Két lapos Sony monitort láthattunk vendégül tesztlaborunkban, egy tizenhét és egy tizenkilenc hüvelykes modell.

BIZTONSÁG

A betörők nem reszketnek / Egy igazi szélessávú támadás 112. oldal
Mester Sándor számítógépe egyszer csak nem a megszokott módon viselkedett – írása egyértelműen tanúskodik lelkiállapotáról, megelőzőképpen megosztjuk olvasóinkkal is.

Biztonságunk érdekében / Antivírus-szoftverek tesztje 114. oldal
Ma már nem az a kérdés, hogy szükség van-e vírusvédelemre, és van-e létjogosultság a vírusvédelmi kiadásoknak, hanem az, hogy a kínált magas színvonalú nemzetközi és magyar termékek közül melyiket használjuk.

Bunkerlátogatás / Symantec Biztonsági Központ 117. oldal
Londontól délre, Winchester közelében van egy hidegháborús bunker. Ma ez a Symantec egyik „titkos” biztonsági műveleti központja, amelyet lehetőségünk volt működés közben megtekinteni.

TIPPEK ÉS TANÁCSOK

Figyelmet kérünk! / Ötlet Powerpoint-prezentációkhoz 118. oldal
Hatásos bemutatók nélkül ma már lehetetlen boldogulni az üzleti életben. Cikkünk beavat a tervezés titkaiba, és az előadások megtartásához is praktikus tanácsokat ad.

Segélyvonal / Önök kérdezték 122. oldal

Windows XP-tanácsok / Az XP sem habos torta! 127. oldal
A Windows XP sajátosságaival kapcsolatban felmerült kérdésekre a többitől elkülönítve adjuk meg a választ.

A postás hányszor csenget?

Kollégáim általában elbűvölve nézik, milyen nyugodtan viselem az apróbb csapásokat, mennyire szenvtelenül tudok elsuhanni egy-egy emberi gyarlóság felett. A legtöbbször azzal nyugtatgatom magam, hogy nincs rosszindulat a félresiklott szándék mögött. Az aljasságra azonban nincs mentség, piszkos üzleti húzásokkal könnyen ki lehet hozni a sodromból. Az ember ilyenkor szereti megköszörülni torkát, és bemelegítésként néhány ízes szóval felidézni a magyar nyelv kiváló bölcsességeit, még ha némely formájában talán túl is ló a célon. Nem történt másként most sem.

Decemberben ugyanis furcsa jelenségre figyeltek fel olvasóink. Sok előfizetőnk postálóját általuk nem kért, ismeretlen számítástechnikai magazin támadta meg. S mi több, az ufójelenség vírusként terjedt, mert kiadónk másik lapjánál, a *GameStar* olvasói körében is efféle események gazdagították a karácsonyi ajándékkosarat. Hasonló „véletlen” folytán egy derék ellenlábasként is jelezte, hogy bizony az ő olvasóinak postafiókjában is járt a „féregvírus”.

Egyelőre nem szeretnék többet gondolni a dologról, mint ami nyilvánvaló. Bár gyanítható, hogy adatbázisaink illetéktelenek kezébe kerültek, és nagyon úgy tűnik, valaki gusztustalan módszerrel próbál kétségbeesetten új előfizetőket toborozni magának. Ezek kiderítése és megítélése azonban a rendőrség és a versenyhivatal tiszte. Abban viszont egészen biztos vagyok, hogy az olvasók illetően megtévesztése a legtöbb vásárlóban gyanút kelt – erre bizonyították jó néhány e-mail és telefon.

Felvetődött bennem egy-két személyes kérdés is. Vajon hogyan értékeli ezt a vetélytárs olvasója, aki internetes fórumok által értesül magazinja húzásairól, az a közönség, amely azért választotta kedvenc lapját a többi közül, mert megbízik benne, és szereti?

Vajon mit érezhetnek azok az újságírók és szerkesztők (akik közül többekkel személyes jó barátságban vagyunk), akiknek vérverejtékes munkáját boldog-boldogtalanul ingyen osztogatják – és akiknek a munkáját ráadásul a feldühödött olvasó egyetlen mozdulattal dobja a szemébe?

És vajon mit érezhetnek ugyanezen alkalmazottak (akik közül sokan már nálunk, az IDG Lapkiadónál is dolgoztak), akik egy kiadó meglehetősen fura lépéseit hónapról hónapra kénytelenek lenyelni? Vajon képesek-e túllépni ezeken a húzásokon?

Remélem, tudnak aludni.

Bognár Ákos

velemen@pcworld.hu

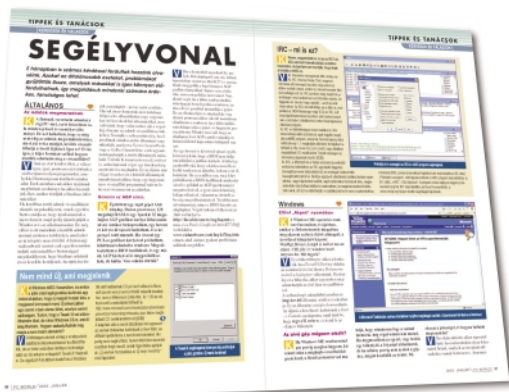
Segítsenek nyomozni!

Kérjük azon PC World- vagy GameStar-előfizetőinket, akik decemberben kéretlenül más számítástechnikai lapo(ka)t kaptak, hogy jelentkezzenek a postas@pcworld.hu e-mail címen. Segítsenek nekünk kinyomozni, vajon ki áll a „jótékony Mikulás” mögött!

AZ INTERNATIONAL DATA GROUP (IDG) A VILÁG VEZETŐ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJA. AZ ALÁBBI LISTÁN AZOKAT A KIADVÁNYOKAT SOROLJUK FÖL, AMELYEK AZ IDG KIADÁSÁBAN VAGY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL JELENNEK MEG, SZERTE A NAGYVILÁGBAN.

ARGENTÍNA: COMPUTERWORLD ARGENTINA, INFO WORLD ARGENTINA; AUSZTRÁLIA: COMPUTERWORLD AUSTRALIA, AUSTRALIAN PC WORLD, AUSTRALIAN MACWORLD, PROFIT, INFORMATION DECISIONS, RESELLER, NETWORK WORLD; AUSZTRIA: COMPUTERWELT ÖSTERREICH; ÁZSIA: COMPUTERWORLD HONG KONG, COMPUTERWORLD SOUTHEAST ASIA, COMPUTERWORLD MALAYSIA; BRAZÍLIA: DATANEWS, MUNDO IBM, MUNDO UNIX, PC MUNDO, PUBLISH; BULGÁRIA: COMPUTERWORLD BULGARIA, EDI WORLD, PC WORLD EXPRESS; CHILE: COMPUTERWORLD, INFORMATICA; CSEHORSZÁG: COMPUTERWORLD, PC WORLD; DÁNIA: CAD/CAM WORLD, COMMUNICATIONS WORLD, COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD UDDANNELSE, LAN WORLD, LOTUS WORLD, MACINTOSH PRODUKTKATALOG, MACWORLD, PC WORLD, PC WORLD PRODUKTGUIDE, WINDOWS WORLD; ECUADOR: PC WORLD ECUADOR; EGYESÜLT ÁLLAMOK: AMIGAWORLD, CABLE IN THE CLASSROOM, CIO, COMPUTER BUYING WORLD, COMPUTERWORLD, DIGITAL NEWS, DOS RESOURCE GUIDE, ELECTRONIC NEWS, FEDERAL COMPUTER WEEK, GAMEPRO, INCIDER/A+, IDG BOOKS, INFO WORLD, LOTUS, MACWORLD, MOMENTUM, NETWORK WORLD, NEXTWORLD, PC GAMES, PC WORLD, PC LETTER, PUBLISH, RUN, SUMERIA, SUNWORLD, SWATTPRO; EGYESÜLT KIRÁLYSÁG: PC ADVISOR, LOTUS MAGAZIN, MACWORLD; EGYIPTOM: PC WORLD MIDDLE EAST, COMPUTERWORLD MIDDLE EAST; FINNORSZÁG: MIKROPC, TIETOVERKKO; FRANCIAORSZÁG: COMPUTER DIRECT DISTRIBUTIQUE, GOLDEN MAC, INFOC, LANGUAGES & SYSTEMS, LE GUIDE DU MONDE INFORMATIQUE, LE MONDE INFORMATIQUE, TELECOM & RESEAUX INTERNATIONAL; FÜLÖP-SZIGETEK: COMPUTERWORLD, PC WORLD; GÖRÖGORSZÁG: INFO WORLD, PC GAMES, PC WORLD; HOLLANDIA: COMPUTERI TOTAAL, COMPUTERWORLD, LAN MAGAZINE, MACWORLD MAGAZINE; INDIA: COMPUTERS & COMMUNICATIONS; IZRAEL: COMPUTERWORLD, PC WORLD; JAPÁN: COMPUTERWORLD, MACWORLD, SUNWORLD; JUGOSZLÁVIA: MOJ MIKRO; KANADA: DIRECT ACCESS, GRADUATE COMPUTERWORLD, INFOCANADA, NETWORK WORLD CANADA; KENYA: EAST AFRICAN COMPUTER NEWS; KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG: CHINA COMPUTERWORLD, PC WORLD, ELECTRONICS INTERNATIONAL, IDG HIGH TECH BEIJING, NEW PRODUCT WORLD, CHINA NETWORK WORLD; KOLUMBIA: COMPUTERWORLD COLUMBIA; KOREA: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC WORLD; LENGYELORSZÁG: COMPUTERWORLD, KOMPUTER; MAGYARORSZÁG: COMPUTERWORLD-SZÁMÍTÁSTECHNIKA, PC WORLD, GAMESTAR; MEXIKÓ: COMPU EDICION, COMPU MANUFACTURA, COMPUTACION PUNTO DE VEMA, COMPUTERWORLD, MACWORLD, MUNDO UNIX, PC JOURNAL, WINDOWS; NÉMETORSZÁG: COMPUTERWOCHE, COMPUTERWOCHE FOCUS, COMPUTERWOCHE EXTRA, COMPUTERWOCHE KARRIERE, EDV ASPEKTE, INFORMATION MANAGEMENT, LOTUS WELT, MACWELT NETZWELT, PC WELT, PC WOCHE, PUBLISH, UNIT, UNIX WELT; NIGÉRIA: PC WORLD AFRICA; NORVÉGIA: COMPUTERWORLD, PC WORLD, LOTUSWORLD, MACWORLD, NETWORK, PC WORLD EKSPRESS, PC WORLD'S PRODUCT GUIDE, PUBLISH WORLD, STUEDEM GUIDEN, UNIX WORLD, WINDOWS WORLD; OLASZORSZÁG: COMPUTERWORLD, MACWORLD, NETWORKING, PC WORLD; OROSZORSZÁG: COMPUTERWORLD-MOSCOW, PC WORLD, NETWORKS; PANAMA: PC WORLD PANAMA; PERU: PC WORLD, COMPUTERWORLD PERU; SPANYOLORSZÁG: AMIGA WORD, CIMWORLD, COMPUTERWORLD, COMMUNICATIONS WORLD, MACWORLD, PC WORLD, PUBLISH; SVÁJC: COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC & WORKSTATION; SVÉDORSZÁG: AFFARSEKONOMI MANAGEMENT, ATTACK, CAD/CAM WORLD, COMPUTERSWEDEN, DIGITAL VARLDEN, LOKALA NATVERK/LAN, LOTUS WORLD, MAC & PC, MACWORLD, MIKRODATORN, PC WORLD PUBLISHING & DESIGN (CAP), UNIX/OPNNA SYSTEM, DATALNGENJOREN, MAXI DATA, WINDOWS; TAJVAN: COMPUTERWORLD, PC WORLD; THAIFÖLD: THAI COMPUTERWORLD; TÖRÖKORSZÁG: COMPUTERWORLD MONITOR, MACWORLD, PC WORLD; ÚJ-ZÉLAND: COMPUTER LISTINGS, COMPUTERWORLD, PC WORLD.

Kedves olvasóink! Kérdéseiket eddig csak a **Tippek és tanácsok** rovatunkban, a **Segélyvonal** oldalain válaszoltuk meg. A mélyebb, szakmai kérdéseket továbbra is a **Segélyvonal** gondozza, a legérdekesebbeket és a legáltalánosabbakat azonban előrehozzuk a **Postafiókba**.

K Köszönöm szépen az előfizetéshez adott ajándék DVD-t. Szerettem volna megnézni, de sajnos nem sikerült. A gépemben ugyan van DVD-lejátszó (most újítottam fel, és CD-lejátszó helyett ezt ajánlották), de amikor behelyeztem a DVD-t, csak hibáüzenet jelent meg kb. az alábbi tartalommal: „Nincs Windows 2000 kompatibilis DVD dekóder telepítve. A filmek lejátszásához DVD dekódoló eszköz vagy dekódoló szoftver szükséges (egy DVD lejátszó önmagában nem elég).” Sajnos nem sokat értek az egészből, így meg szeretném kérdezni, hogy mi a dekódolóeszköz, és hol tudok beszerezni dekódolószoftvert?

V Ezt a dekódert önnek nem kell okvetlenül feltennie, a DVD-lejátszó programok elintézik. Ilyen programot (például a Cyberlink PowerDVD vagy a WinDVD) ma már szinte minden

Mostani CD mellékletünkön megtalálható a Vészhelyzet javítása, de letölthető weboldalunkról is: www.pcworld.hu.

DVD-olvasóhoz, alaplapoz, videokártyához mellékelnek. Ha azonban úgynevezett OEM változatot (doboz nélküli) vásárolt, akkor sajnos nem valószínű, hogy kapott ilyet. Ez esetben vennie kell egy DVD-lejátszó szoftvert – nem olcsó multság.

Van azonban néhány áthidaló megoldás. 2002. augusztusi számunkban például volt egy DVDx nevű ingyenes szoftver (*weboldala: <http://www.labdv.com>*). Ez a program alapvetően arra való, hogy DVD filmeket valamilyen számítógépes formá-

tumba konvertáljon, de közvetetten le is tud játszani DVD-t.

K Lehet, hogy a decemberi újság mellékleteként kiadott Vészhelyzet szoftver programhibás? A feladatok teljesítése során, a negyedik pályán a program leáll, és kilép. Ezt háromféle rendszeren és két gépen produkálta a szoftver.

V Egy kis félreértés miatt sajnos tényleg hiba van a játékban, nem a javított .EXE állomány került fel a CD-re. Mostani CD mellékletünkön közreadjuk a javítást, de letölthető weboldalunkról (http://www.pcworld.hu/download/VH_patch.zip), illetve a játék forgalmazójától (http://www.travelbox.hu/letolt/VH_patch.zip) is. Elnézést kérünk a kelletlenességért!

K Az önök által kiadott *PC World* CD mellékleteit egy elmebeteg ötlettől vezéreltetve kitéphetetlenül „bevarrják” a magazinba. Megpróbáltam hozzáférni az ezüst korongokhoz – „hála” a kiadó vagy a szerkesztőség, vagy aki az újság sorsát felügyeli – ha van ilyen – nemtörődöm hozzáállásának, ez egyre kevésbé sikerül. Szóval, hogy megértse, nem lehet a KIB...OTT újságból sérülés nélkül kiszedni a KIB...OTT CD-eket, és mivel mindkettő anyagát kifizettem, és ezáltal a tulajdonomra vált, ez dühít!!! Ja, és nehogy azt merje válaszban írni – ha egyáltalán méltat rá –, hogy a CD tokok perforált szegéllyel vannak lefűzve!

V Szerencsére ritkán kapunk ilyen hangú levelet. Feltételezve, hogy olvasónk felpaprikázott hangulatban küldte el e-mailjét kiadónk ügyvezetőjének, nem kívánok foglalkozni az általam egyébként fontosnak tartott udvariassági tényezőkkel (nem is igazán értem, miért e hangnem, hiszen leveléből kiderült, nem is próbált meg kapcsolatba lépni az impresszumban található elérhetőségek egyikével sem – ha pedig nem tudunk a problémáról, hogyan orvosolhatnánk azt?). A levél kapcsán azonban engedtessek meg nekem, hogy néhány technikai részletbe beavassam olvasóinkat. Úgy gondoljuk, fontos, hogy az újságárusnál ne vásároljanak zsákbamacskát, és belelaphozhassanak a lapba, mielőtt kifizetik az árát. Fontos, hogy ilyenkor a lapból

ne essen ki a CD – elegánsabb is a rengeteg CD mellékletet egy helyen beragasztva meglelni, mintha csak be lennének szórva egy nejlonzacskóba.

Minden dupla CD-tasakot perforálással lát el a nyomda, hogy könnyebb legyen kitépni a tokkal együtt. Csak egy mozdulat, és

Úgy gondoljuk, fontos, hogy az újságárusnál ne vásároljanak zsákbamacskát, és belelaphozhassanak a lapba, mielőtt kifizetik az árát.

a *PC World* CD mellékletei elérhetővé válnak. Természetesen a nagy számok törvénye alapján (minden hónapban 100–120 ezer darab CD-t gyártatunk) néha hiba csúszik a gépezetbe, és a CD-tok úgy ragad be a lapok közé, hogy kitépésekor esetleg a papírtasak elszakad – sajnos volt már arra is példa, hogy a CD-t sem lehetett eltávolítani. Ha előfordul ilyen, kérem, azonnal jelezzék a terjesztes@idg.hu e-mail címen vagy a 474-8858-as telefonszámon, és rögtön térítésmentesen kicseréljük a lapot.

Bognár Ákos

K A számítógépem Award BIOS 4.51 van, és két gigabájtos merevlemezem. Szeretnék a rendszerhez adni egy nyolc gigabájtos meghajtót, de a BIOS nem ismeri fel.

V A 4.51PG változatú BIOS-nak elvileg fel kell ismernie a nyolc gigabájtos meghajtót. Ha mégsem, frissíteni kell a gyártótól letölthető új verzióval. Mielőtt azonban erre a drasztikus lépésre szánnánk magunkat, érdemes néhány dolgot ellenőrizni, hátha egyszerűbben is elhárítható a baj. Az első dolog, aminek utána kell néznünk, az, hogy a BIOS-ban a merevlemez azonosításánál az LBA mód (Logical Block Addressing) van-e kiválasztva. Nagyobb meghajtókon néha van egy átkötő, amelynek használatával kivédhető egyes BIOS-ok méretkorlátozásai; ha a szóban forgó meghajtón van ilyen, ezt a lehetőséget is érdemes kipróbálni. Leggyakrabban azonban azért nem lehet a meghajtó nagyobb két gigabájtnál, mert a felhasználó a Windows 95 régi változatát futtatja, amely még a FAT16 fájlrendszerre

épül, és ennek képességei partíciónként két gigabájtra korlátozódnak. A Windows 95 OSR2 és a későbbi Windows-változatok már támogatják a FAT32-t, amely két gigabájtosnál nagyobb partíciók használatát is lehetővé teszi.

K Szeretném a segítségüket kérni, mivel alapos a gyanúm, hogy PC-m procijának időnként melege van. Kb. egyórai üzem után, ha elindítom egy nagyobb fájl másolását vagy mentését, akkor közben gyakran lefagy a gépem. Ilyenkor nem is lehet néhány másodpercen belül újraindítani. Pár perc múlva viszont semmi probléma. Szeretném megmérni üzem közben a proci maghőmérsékletét. Úgy tudom, megfelelő szoftverrel lehetséges, sajnos nekem eddig nem sikerült. Pedig már több, CD mellékleten megjelent „hőmérős” programot kipróbáltam. Vagy nem a megfelelőt próbáltam, vagy a beállításnál lehettem ügyetlen. Melyik program volna tényleg alkalmas?

V Minden CD mellékletünkön megtalálható az AIDA32 nevű magyar nyelvű program, azt elindítva az *Alaplapok* → *Hőmérséklet* pontban nézheti meg a processzor- (és ha van, az egyéb) hőmérsékletet. De nemcsak a CPU, hanem még a videokártya processzora is melege lehet, vagy akár a memória. Első körben nézze meg a processzort, és lépésről lépésre próbálja kiszűrni a melegedés okát.

K Szeretnék hozzájutni a Partition Magic programhoz, szeretnék linuxozni, de a W98, mely most düledezik, még vissza kell, hogy települjön.

V A Partition Magic 5.01 teljes verziója a *PC World* 2002. januári számukban szerepelt. Megrendelheti ügyfélszolgálatunktól a *terjesztes@idg.hu* e-mail címen.

K Egyik korábbi tanácsukban azt írták, hogy ha tudni szeretnénk, egy e-mailből korábban kinek küldtünk titkos másolatot, kiolvashatjuk a levél tulajdonságait megjelenítő panel *Részletek* oldalán, a levél fejlécéből. De ha a küldő ezt láthatja, akkor a fogadó is, nem? Akkor meg mitől titkos az a másolat?

V A fenti lehetőség csak a feladó számára áll fenn. Az Outlook Expressnek valahol az üzenetben tárolnia kell a címzettek listáját, hogy a levél elküldésekor tudja, hová postázza az e-mailt.

HTML állományt szeretnék CD-re írni úgy, hogy automatikusan elinduljon a lemez behelyezésekor.

A titkos másolatok listája azonban a levélnek abba a példányába, amely ténylegesen továbbításra kerül, már nem kerül be, így a címzettek sem láthatják.

K FrontPage-ben szerkesztett állományt szeretnék CD-re írni úgy, hogy automatikusan elinduljon a lemez behelyezésekor. A gyökérben egy HTML fájl van, a hivatkozások innét indulnak. Azt is el szeretném érni, hogy ha olyan gépbe kerül a lemez, amelyikben az autostart ki van kapcsolva, a keresőben a CD saját ikonja jelenjen meg.

V A legegyszerűbb, ha felkeresi az alábbi weboldalt, mert minden részletesen le van benne írva – bár angolul –, és innen tölthető le a kicsi browsercall.exe programocská, amelyre szükség lehet (<http://www.ashzfall.com/products/autorun/browsercall.html>).

Azért az alapokat – biztos, ami biztos – elmondjuk. Az automatikus indításhoz

szükséges egy *autorun.inf* állomány a CD főkönyvtárában. Ez egy egyszerű szövegállomány, amely általában a következőt tartalmazza:

```
[autorun]
open=start.exe
icon=autorun.ico
```

Természetesen a start.exe helyett tetszőleges program állhat, illetve az ikonállománynak is adhatunk bármilyen nevet; nem kell, hogy autorun.ico legyen. Ez a módszer remekül működik programokra, sajnos azonban HTML állományok esetén nem. Bár a Windows 2000 lehetőséget kínál arra, hogy az *open* helyett a *shellexecute* parancsot használva automatikusan megnyithassunk egy HTML állományt, a régebbi Windowsokon ez nem fog működni. Ezért van szükség a kicsi *browsercall* programra, amely – mivel futtatható fájl – beírható az open után is, és paraméterként megadható neki a kívánt HTML állomány neve. Tehát ez esetben az autorun.inf így nézne ki:

```
[autorun]
open=browsercall.exe start.html
icon=programikon.ico
```

Egy tipp: nem kell megírni a CD-t ahhoz, hogy kiderüljön, működik-e az autorun. Ha bármelyik lemezes partíció főkönyvtárában elhelyezzük az autorun.inf-et és az általa hivatkozott állományokat, a rendszer legközelebbi újraindításától kezdve az ugyanúgy viselkedik, mintha CD volna: a *Sajátgép* ablakban megjelenik az általunk választott ikon, és ha rákattintunk, végrehajtódik az autorun.inf, azaz ha minden stimmel, betöltődik a kívánt oldal.

(További tanácsokért és válaszokért lapozzon a 122. oldalra, ahol a Segélyvonal várja kérdéseit!)

LBA. HU - MŰR - SZÁK

ONLINE HUMOR MAGAZIN WWW.LBA.HU

A hatékony hűtés

Hord(oz)ható számítógép

- Tessék? Azt kérde, hogy mekkora merevlemezt vegyél, hogy le tudd tölteni magadnak otthonra az internetet?

- Hoppá...! Mikor is mentettem utoljára?

(x)

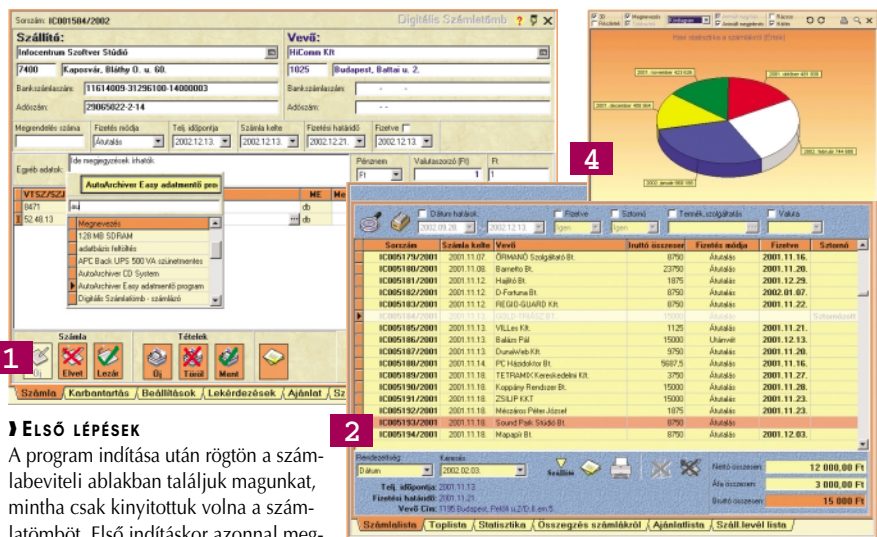
TELJES VERZIÓ!

Vegye kezébe számláit!

Digitális számlatömb 1.9

E havi egyik ajándékunk a magyar fejlesztésű számlázóprogram. Azért választottuk ezt az alkalmazást, mert számlakészítésnél sokan szeretnének egy könnyen kezelhető, windowsos programot, amely ráadásul gyors is. Felváltható vele a kézi számlázás, sőt a programmal gyorsabban, szebb számlát készíthetünk. Nem feltétlenül van mindenkinek szüksége bonyolult szolgáltatók garmadája: nekik készült ez a program. Nevéből is sejthető, a kézi számlázásról állítók számára is gyorsan megtanulható.

Az Infocentrum (<http://www.infocentrum.hu>) által készített program használatának könnyebb elsajátítását segíti, hogy az ismerkedéskor bevitt próbaszámlákat regisztráláskor ki lehet írteni, így nyugodtan próbálkozhatunk. A bevitt termék-, ilyenkor és egyéb adatok azonban nem vesznek el végleg sem! 1

ELSŐ LÉPÉSEK

A program indítása után rögtön a számlabeviteli ablakban találjuk magunkat, mintha csak kinyitottuk volna a számlatömböt. Első indításakor azonnal megadhatjuk cégünk adatait, amely a számla szállító részében jelenik meg. Ezt az adatot később is bármikor megadhatjuk, vagy módosíthatjuk. A bal alsó sarokban levő gombbal indíthatjuk az új számlát. A következő lépés a **vevő adatainak kitöltése**. Nevének beírása közben előugrik egy segédablak, amelyben a már bevitt vevők nevét látjuk, és miközben gépelünk, a program rááll a megfelelő vevőre. Amennyiben az aktuális vevő még nem lett felvéve, folytassuk a beírást, majd nyomjuk meg az (ENTER) vagy a (TAB) gombot. Töltsük ki a vevő címét, esetleg bankszámla- és adószámát. Ezek az adatok a számla lezárásakor tárolódnak, így a következő számla készítésekor már a listából kiválaszthatóak. 2 Most meg kell adnunk a **fizetés módját**. Amennyiben készpénzt választunk, automatikusan az aznapi dátummal lesz kitöltve a számla kelte, a teljesítés dátuma és a fizetési határidő is. Ha utalást választottunk, akkor a fizetési határidő a beállításnak megfelelő nappal későbbi időpontra mutat. Másfajta fizetési módot is megadhatunk, amennyiben a karbantartási oldalon felvesszük azt, akár számlakészítés közben. A számla **tételeinek kitöltése**kor is előugrik egy segédablak, amelynek segítségével gyorsan kiválaszthatjuk a megfelelő terméket vagy szolgáltatást. A kiválasztott termék paramétereit automatikusan ki is töltődnek, nekünk csak a mennyiséget kell megadnunk. Amennyiben új terméket akarunk bevinni, akárcsak a vevő esetében, ezt a főablak elhagyása nélkül megtehetjük. Egyszerűen csak

REGISZTRÁCIÓ

Telepítés után a program kipróbálási állapotba kerül, amelyben egyetlen korlátozás van: maximum 30 számlát készíthetünk. A programot a regisztrációs kulcs megadásával tehetjük élesé. Ehhez mindössze a felugró ablakban a második gombon levő hiperhivatkozásra kell rákattintanunk, ahol egy rövid adatlap (név, e-mail cím) kitöltése után elektronikus postán kapjuk meg a szükséges kulcsot. Amennyiben nincs internetes elérhetősége, hívja a **(06-30) 916-8888-as telefonszámot!** A kapott kulccsal a programot 2004. január 31-éig díjmentesen használhatjuk!

Számla		Sorszám: IC001579/00	Másol
Szállító: Infocentrum Szövetkezet 7400 Kaposvár, Bláthy G. u. 60. Adószám: 29065022-2-14 Bankszámlaszám: 11614009-31296100-14000003	Vevő: SANNER Hungária Kft. 1208 Budapest, Harsányi út 44. Adószám: Bankszámlaszám:	Megrendelés száma: 2002.12.13.	Fizetési határidő: 2002.12.13.
Egyéb adatok: 70%-os tevékenység (PC/PRK)			
Megrendelés: VTSZ/2/2	Mennyiség: 1 db	Egységár: 3 500,00 Ft	Összesen: 3 500,00 Ft
Megrendelés: Autószámlázó Easy adatrögzítő program, 2002.12.13.	Mennyiség: 1 db	Egységár: 3 000,00 Ft	Összesen: 3 000,00 Ft
Áfa	Ártételek	Áfa	Összesen
20%	3 500 Ft	875 Ft	4 375 Ft
			Fizetendő: 4 375 Ft

töltsük ki a mezőket, a számla lezárásakor elmentődnek az új termékek adatai is. Ezzel gyakorlatilag készen is vagyunk, a program kiszámolja az összes szükséges adatot, amit bevittel

közben folyamatosan meg is tekinthetünk. A számla lezárása után rögtön nyomtathatjuk is a számlát, de ezt megtehetjük később is. 3

PLUSZSZOLGÁLTATÁSOK

A Számlalistánban áttekinthetjük már felvitt számláinkat. Különböző szempontok szerint szűrhetjük, rendezhetjük és összegezhethetjük a felvitt számlákat, utólagosan nyomtathatunk másolatot is. A számla sztorozására, illetve kiegyenlítésének dokumentálására is van lehetőség. Beállíthatjuk, hogy milyen rendezettségben szeretnénk látni számláinkat (Dátum, Sorszám, Vevő), valamint a napi munkát és a cég helyzetének gyors felmérését teszik lehetővé a különböző lekérdezési lehetőségek. A program tetszőleges megjelenését segíti a változtatható háttérmentázat, amelyeket a **Háttérnél** megjelenő listáról lehet kiválasztani. A felhasználó is bővítheti a listát, ha a programkönyvtárban belül található Background könyvtárba másolja megjeleníteni kívánt képeit. A képek Windows Bitmap (.BMP) típusúak lehetnek. 4

Recognita OmniPage Pro 12.0

A magyar alapokkal rendelkező, világhírű karakterfelismerő program tavaly év végén megjelent legújabb verziójának 15 napos kipróbálható változata a világon először a PC World CD mellékletén!

Az új verzió egyik lényeges vonása, hogy a használata nagymértékben leegyszerűsödött. Kipróbálását elsősorban azoknak ajánljuk, akik rendelkeznek valamilyen lapolvasóval, de a mellékelt TIF és PDF mintafájlokkal is tesztelhető a képessége. A lapolvasó beállításához a szintén feltelepülő **Skanner varázsló** használható. A programcsomag része még az **OCR ütemező**, amelynek segítségével tetszőleges időpontra állítható a felismerési feladatok automatikus elvégzése. Azok számára,

A 104 oldalas, magyar nyelvű kézikönyv megtalálható a CD mellékletén!

akik most ismerkednek a programmal, javasoljuk a CD-n a *Guides* almappban található teljes, 104 oldalas magyar kézikönyvet (megtekintéséhez Adobe Acrobat Reader szükséges, megtalálható a lemezen). Az OmniPage újdonságait bemutató cikkünk a 48. oldalon található. **Telepítés** / Indítsa el az OmniPage telepítését a CD kezelőfelületéből, és kövesse az utasításokat.

A program futtatásához legalább Pentium processzorral, 64 MB memóriával, Windows 98 vagy újabb operációs rendszerrel és 135 MB üres merevlemez-területre van szükség. Ezenfelül a telepítő további 65 MB területet igényel.

AKTIVÁLÁS / A program a Start menü->Minden program->ScanSoft OmniPage Pro 12.0 menüből az OmniPage Pro 12.0 tételre kattintva indítható el. Első futtatásakor egy panel jelenik meg, amely a felhasználót a termék aktiválására szólítja fel. Ehhez a cég biztonságos weboldalán regisztrálni kell magunkat, majd a megadott e-mail címre

VÍRUSÖLŐ A PC WORLD ÁLLANDÓ OLVASÓINAK!

Panda Antivirus Titanium

Számítógépes életünket leginkább a különféle kártevők (közismertebb nevükön a vírusok) károsítják meg. Az ellenük viselt harcban folyamatosan ébernek kell lenni, hiszen ha egyikük átjut védelmi vonalainkon, akkor pillanatok alatt képes akár többévi munkánkat is tönkretenni (ebből látszik, hogy az adatmentés szintén nagyon fontos) – sőt akár ismerőseinket is, ha e-mailen terjedő féregről van szó.

A PC World hasábjain igyekszünk mindig hangsúlyozni a vírusok elleni védekezés fontosságát és avégett, hogy ne csak a levegőbe beszéljünk, elhelyeztük CD mellékletünkön az egyik legismertebb és legjobb vírusirtó program, a Panda Antivirus Titanium teljes verzióját.

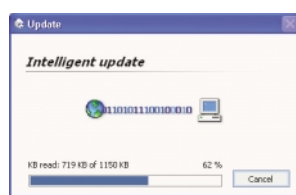
▶ **A program az összes, internetkapcsolattal rendelkező, Windowst (XP, 2000, NT 4.0, Me, 98 és 95) futtató számítógépre telepíthető.** Fontos, hogy ha egy másik antivirus is telepítve van a számítógépre, azt el kell távolítani, mielőtt a Pandát installáljuk. Amennyiben gyanítható, hogy vírusos a gépünk, elképzelhető, hogy nem tudjuk telepíteni a Pandát (ez abból adódhat, hogy a CD-n található vírus-adatbázis esetleg nem naprakész). A megoldás: először vírusmentesítjük gépünket a Panda internetes Activ Scanjével (<http://www.pav.hu>), majd utána kezdjük meg a telepítést.

▶ **Telepítés után első dolgunk legyen frissíteni a vírusadatbázist az Update menüpont alatt** (Update the antivirus now!). Szintén itt lehet beállítani (Configure the updates), hogy a számítógép a frissítéseket mindig automatikusan letöltse az internetről (erősen ajánlott)! Az automatikus frissítéshez regisztráció szükséges (lásd keretes írásunkat)!

▶ **Miután ezzel megvagyunk, ellenőrizzük,** hogy számítógépünk vírusmentes-e: látogassunk el

CD mellékletünkön megtalálható a legújabb Panda Antivirus Titanium teljes verziója.

a Full Scan menüpontba. Itt beállítható, hogy a számítógép mely részét ellenőrizze a program. Miután a keresést befejezte, egy összefoglaló táblát láthatunk az eredményekkel. A kereséssel kapcsolatos további információk a View detailed report opciót kiválasztva hívhatók elő. A szkenneléshez való visszalépéshez nyomjuk meg a Back gombot. Ha az eddigi keresések eredményére vagyunk kíváncsiak, a View report lehetőséget kell választanunk.

A megjelenített adatok négy oszlopba vannak

rendezve: Incident, Date, Scan/Path és Action. Amennyiben csak a vírusok által okozott eseményeket akarjuk látni, jelöljük meg az Only show virus incidents négyzetét. Ez a négyzet csak a Scan reportnál jelenik meg (amely az összes eddig végrehajtott szkennelést mutatja), az azonnali beolvasás (immediately scan) utáni jelentésben nincs jelen.

TELJES VERZIÓ!

A Panda Antivirus Titanium regisztrációja

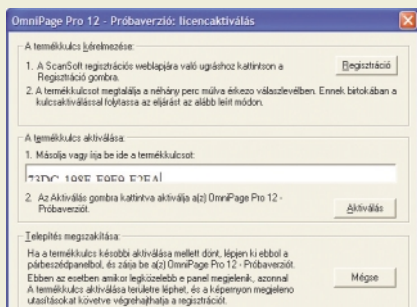
A program regisztrálás nélkül 30 napig működik (viszont – ellentétben az internetről letölthető változattal – teljes verzióként, azaz az összes funkciója él). A 15. naptól kezdve figyelmeztet a regisztrálás szükségességére: menjen el a www.pav.hu weboldalra, és a bal oldali főtémában a Regisztráció menüpont alatt válassza ki a PC World regisztrációt, majd töltsse ki az űrlapon a nevét és az e-mail címét. Postafordultával kap egy Jelszót, a Felhasználói nevet pedig minden hónapban a PC Worldben tesszük közzé – az ily módon regisztrált program a következő hónap 15-éig működik. Vegye meg minden hónapban a PC Worldöt, és élvezze egy éven át a Panda teljes körű vírusvédelmét! Hogy az első hónapban még véletlenül se legyen fennakadás, a február 15-éig érvényes nevet és jelszót most a lapban is közöljük:

Felhasználói név (User name): CC3JET8M23

Jelszó (Password): fajrdójp

2003. február elsejétől új felhasználói név és jelszó lesz érvényben, amelyet úgy kaphat meg, hogy újra regisztráltatja magát a fent leírt módon. A nyilvántartásba vétel után ön egy válasz e-mailben kapja meg a jelszavát (a felhasználói nevet pedig a PC World aktuális számában találja), amely újra a következő hónap 15. napjáig érvényes.

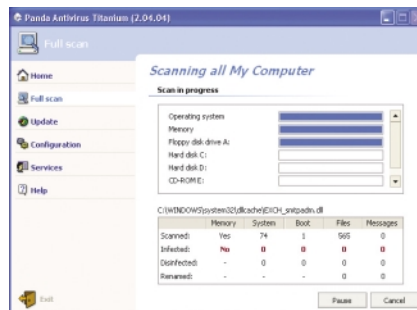
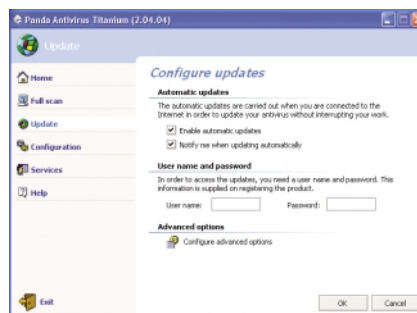
KARAKTERFELISMERŐ

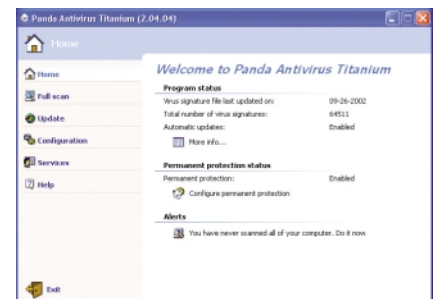
Felhasználása előtt a programot a regisztrálás után visszkapott kóddal kell aktiválni

elküldött sorozatszámmal tudjuk elvégezni az aktiválást! **FIGYELEM! Alaposan ellenőrizzük, hogy jól írtuk-e be a kapott sorozatszámot!** Más regisztrálásból származó sorozatszámmal ne kísérletezzünk, mert az a 15 napos időkorlát azonnali lejáráshoz vezet, és a program soha nem lesz kipróbálható az adott gépen!

Exkluzív világpremier!

▶ **Az ellenőrzés után** – immár kicsit nyugodtabban – fedezzük fel a program többi részét is. A Home menü megmutatja a programmal kapcsolatos fontosabb információkat (pl. a vírusadatbázis dátuma), a konfigurációs (Configurations) menüben állíthat-

juk be a működését, a Services menüpontban pedig néhány extra szolgáltatás található. A szoftver részletes működését bemutató PDF állomány megtalálható a CD mellékleten. Amennyiben a program használatával kapcsolatban kérdése lenne, írjon a support@pav.hu e-mail címre.

KÉSZÍTSEN GRAFIKÁT A WEBRE!

Xara Webstyle 2.0

E hónapban az egyik legjobb webtervező program teljes verzióját nyújtjuk át ajándékként az olvasóknak. A Webstyle a HTML oldalak grafikai munkálatainak terhéért szinte teljesen leveszi a felhasználó válláról.

A Xara cég egyik legérdekesebb programja a Webstyle nevű teljes körű webgrafika-készítő alkalmazás. Grafikaelem-gyűjteménye a gomboktól a különböző felirato-

kon, háttereken, hirdetésekben át a komplett menürendszerig terjed, tulajdonképpen mindent egybefoglal, amire szükség lehet egy weboldalon. Számátalan előre

elkészített, de teljesen testreszabható sablon áll rendelkezésünkre, így saját elképzeléseinket professzionális alapanyagok felhasználásával valósíthatjuk meg. Az így kialakult végeredményt a kívánt formátumban, a hozzá tartozó HTML kóddal együtt menthetjük el, amelyet már csak be kell szűrni weboldalunk forrásába. A most közreadott 2-es verziót tavaly nyár végén követte a 3-as, amelyet októberi számunkban részletesen bemutatunk.

TELEPÍTÉS ÉS INDÍTÁS

A telepítő a CD-felületből indítható. A megszokott képernyőkön kell végigszaladnunk: licencmegállapodás elfogadása, felhasználó- és cégnév megadása, kívánt

KÉSZÍTÜNK LOGÓT!

A cég logójának elkészítése általában nem webszerkesztési feladat, de a Xara gondolt azokra is, akik tényleg a nulláról szeretnének internetes jelenléteket kialakítani, ehhez pedig szükség lesz logóra.

1. Kattintsunk tehát a *Logos* gömbre. Felül az előnézeti kép, alul a szerkesztőpanel látható, balra a menü, amelyben két gomb kivé-

a *Graphic Size* csúszkát állítsuk be úgy, hogy a logó mérete megfelelő legyen. A *Component Width Control* a kép szélességét változtatná, de egyrészt jó az alapértelmezett, másrészt erre ráérünk később is.

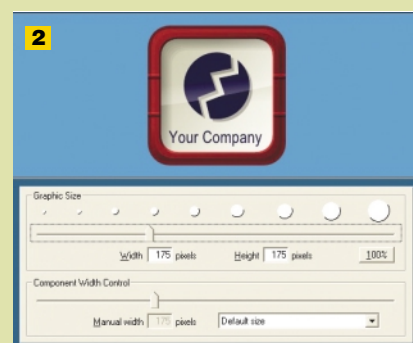
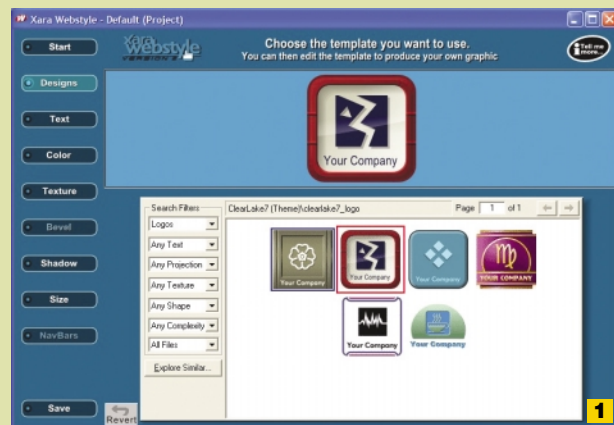
3. Kattintsunk a *Text* gombra. Az általunk választott sablonnak két független szöveges része van: a kriksszkraksz a tetején (igen, ez is szöveg!) és a cég neve. Találjunk ki egy jól csengő cégnevet, aztán írjuk be azt a *Your Company* felirat helyére. Válasszunk hozzá egy jó betűtípust, és növeljük meg a méretét is. Vigyázat! Ez szétlathatja a képet! Nyissuk le a *Text Block* listát, és válasszuk ki a második listaelemként árválkodó betűt. Mint látható, ez *GeoType TT* betűkészlettel van írva, amely

telével az összes elérhető. Jelenleg a *Designs* pontban vagyunk, azaz a sablonok közül válogathatunk (sajnos nem sok van). Válasszuk ki a legszimpatikusabbat.

2. Menjünk át a méreterkesztőbe (*Size*), és

ilyen furcsa jeleket tartalmaz. Találgatásos módszerrel vagy a Karaktertábla (*Start* → *Miniden program* → *Kellékek* → *Rendszereszközök*) segítségével felderíthetjük a teljes készletet, így könnyebb lesz választani.

4. Eljött a színezés ideje (*Color*). Az alul levő listáról választhatjuk ki a rendelkezésre álló képi elemeket. Esetünkben: a háttér (*Page*

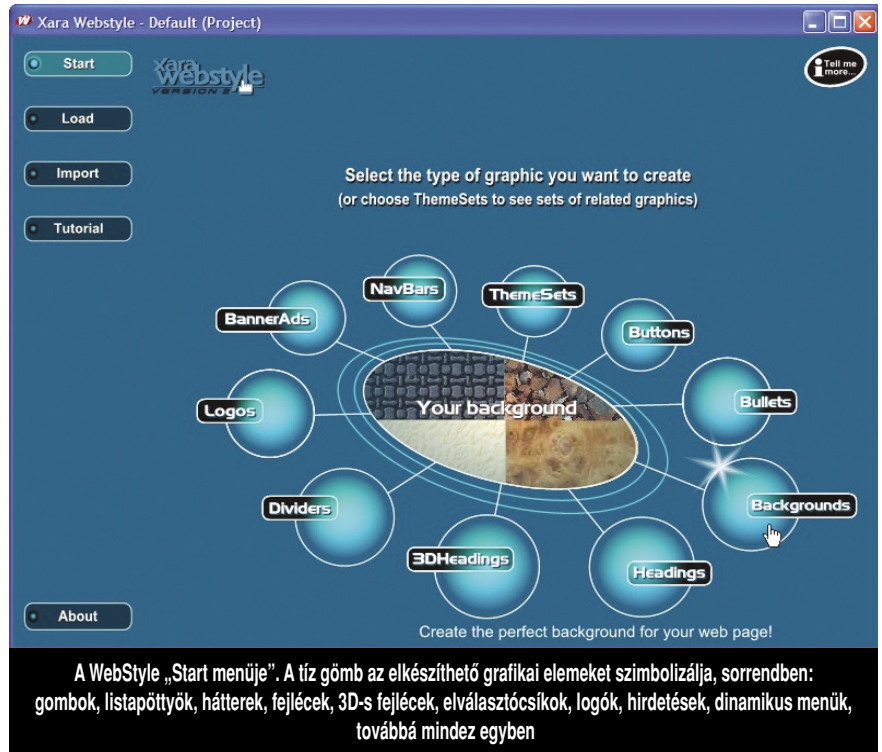

telepítési útvonal és a *Start* menü mappa kiválasztása. Ezt követően a program a *Start*→*Minden program*→*Xara WebStyle 2* menüből a *Xara WebStyle 2* ikonra kattintva indítható.

A megjelenő indító képernyőn felül négy gomb látható. A *Register this copy* felíratra kattintva a Xara regisztrációs weboldalra jutunk, az *Upgrade to WebStyle 3* a kedvezményes frissítési akció weboldalát nyitja meg. Mindenki számára kényelmesebb frissítési lehetőség vehető azonban igénybe a hazai forgalmazónál (lásd *keretes részünket*). A *Run WebStyle now* gombbal léphetünk be a programba. A panel alján levő *Show WebStyle 3 demo movies* a CD-n található HTML oldalt nyitja meg, amely a lemezen lévő négy WebStyle 3 oktatófilm egyfajta indító képernyője.

ÍGY MŰKÖDIK

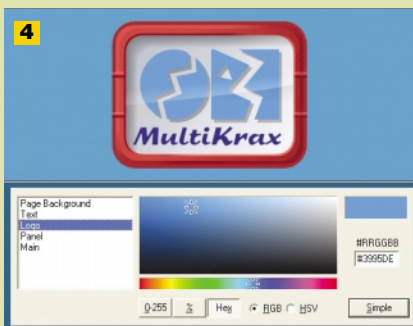
A Webstyle kezdő képernyőjének nagy részét a 10 gömbből álló elemválasztó felület teszi ki. Ez összesen kilenc különböző grafikai elemet jelent; a tizedik gömb a *ThemeSets* – ez olyan előre gyártott témákat tartalmaz, amelyek egyben tartalmaznak a másik kilencet.

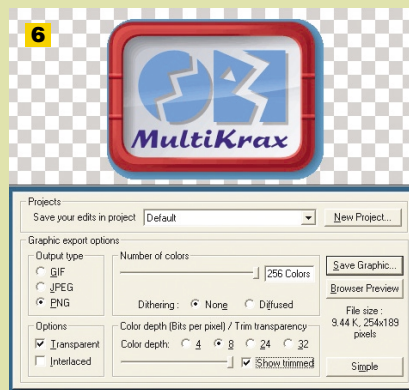
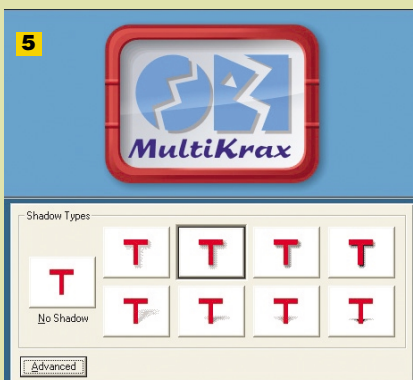
A WebStyle „Start menüje”. A tíz gömb az elkészíthető grafikai elemeket szimbolizálja, sorrendben: gombok, listapöttyök, hátterek, fejlécek, 3D-s fejlécek, elválasztócsíkok, logók, hirdetések, dinamikus menük, továbbá mindez egyben

Amennyiben bármelyikre rákattintunk, az ahhoz tartozó szerkesztőfelület jelenik meg a gömbök helyén. Ilyenkor alul a sab-

longyűjtemény, felül pedig az előnézeti kép látható. A kiválasztott elemhez tartozó paramétereket a bal szélén látható menüsáv mutatja. A különböző adatokat a sablonok helyén megjelenő paneleken állíthatjuk be, az előnézeti képen pedig folyamatosan nyomon követhetjük a változásokat. A Webstyle csak vektoros grafikákkal dolgozik – még a felhasználói felület is erre épül –, így bármelyik része minőségromlás nélkül átméretezhető. ■

Background), a cégnevét (*Text*), a kriksszkraksz (*Logo*), a keretes rész belső, tört üveg hatású keltő rész (*Panel*) és maga a keret (*Main*) színeztethető. Az *Advanced* gombra kattintva a paletta helyett a teljes színskálával dolgozhatunk.

5. A *Texture* menüpontban logók esetében a háttér színére állíthatnánk be valamilyen textúrát, ám ez pillanatnyilag lényegtelen. A *Shadow* gombra kattintva viszont az árnyékolás beállításaihoz jutunk. Alapértelmezés szerint logóknak nincs árnyéka. Választha-

tunk a sablonok közül, vagy az *Advanced* paneleken állíthatjuk be az árnyék paramétereit. 6. Ha minden stimmel, mentünk (*Save*)! Válasszuk ki a kívánt fájl típust és -méretet, majd a *Save Graphic* gombra kattintva mentjük el a képet. Hozzáértők mindenképpen nézzék meg az *Advanced* panelt, mert ez egyrészt elérhetővé teszi a PNG állománytípust, ott jobban meghatározható a minőség, és játszhatunk az átlátszósággal is. A *Browser Preview* élesben, a böngészőt behíva mutatja meg, mit alkottunk.

WebStyle 3.0

RENDKÍVÜLI FRISSÍTÉSI AKCIÓ!

A teljes verzióval járó különleges ajánlatunkat kihasználva a WebStyle 2.0 rendkívül kedvezményes áron frissíthető a legújabb, 3-as verzióra! Vágja le az oldal sarkát, és küldje el, vagy keresse fel vele személyesen a Xara-termékek magyarországi hivatalos forgalmazóját, a Fontoló Stúdiót (1147 Budapest, Czobor u. 124. Telefon: 384-2142), ahol az eredeti 27 000 forintos ár helyett kedvezményes 16 000 forintért frissíthet. Az akció 2003. február 10-éig tart. Lemezmellékletünkön megtalálható a WebStyle 3 15 napos kipróbálható változata (funkcióiban teljes, csökkentett számú sablonnal), a program működését bemutató oktatófilmekkel egyetemben.

PC WORLD
WebStyle 3.0
akció

CD-TARTALOM

JANUÁRI AJÁNDÉKAINK

A *PC World* mostani száma három CD-vel jelentkezik. Első CD-nken kapott helyet a szokásos válogatás, ezen belül rengeteg ingyenes, teljes értékben működő programot ajánlhatunk olvasóink figyelmébe. A *PC World Extra* könyvtárban a lapunk e havi szoftverrovatában szereplő programok ingyenes vagy kipróbálható változatait adjuk közre. Ezen a korongon két ajándékot is adunk olvasóinknak; az egyik a Digitális Számlatömb: egy számlázóprogram teljes verziója, amely egy éven át ingyenesen használható. A másik a Panda Antivirus Titanium, amellyel szintén egy éven át megoldhatja számítógépének vírusmentességét. A kettes CD-n nagyobb lélegzetű anyagok találhatóak, például a világ egyik legnépszerűbb pixelgrafikus rajzoló- és fotószerkesztő programjának, a Photoshop 7-nek a 30 napig működő verziója, valamint az újságban bemutatott ingyenes irodai alkalmazások. Szintén erre a korongra került a rengeteg funkcióval ellátott WinOnCD CD- és DVD-író alkalmazás kipróbálható változata. A harmadik lemezen a Xara Webstyle 2.0 webtervező teljes verzióját tettük fel. Ezen a CD-n van még többek között az Omnipage Recognita Pro 12 exkluzív kipróbálható változata, továbbá egy kis érdekesség: az NVIDIA GeForce FX videokártyájának egy bemutató videofilmje, amelyen a cég mérnökei beszélnek az új „csodakártyáról” – a *PC World* jóvoltából magyar felirattal.

TOVÁBBI ÉRDEKESSÉGEK A CD-KEN

HASZNOS HOLMIK

> Antivirus-frissítések

A közismert antivirusprogramok (F-Secure, McAfee és Symantec) CD-zárás előtti legújabb frissítéseit tettük fel a lemezre.

> ATI meghajtók

A legújabb meghajtóprogram (Catalyst 02.5) az ATI Radeon család valamennyi tagja számára. Figyelem! Először a használt operációs rendszernek megfelelő meghajtócsomagot, majd a „Control panel”-t telepítse!

> DirectX 8.2

A Microsoft kiadta a DirectX 8.2 változatát, amelyet minden Windows operációs rendszerre lehet telepíteni. Nem kell tőle többet várni, valami egyszerűbb dolgot javítottak csak a 8.1-es verzió óta.

> DivX 5.02

A közismert videokodek továbbfejlesztett változata. Ez a változatot továbbra is ingyenes, és kiválóan alkalmas DivX-szel kódolt filmek megnézésére. Komolyabb munkákhoz az alábbi webcímről letölthető egy reklámozás és egy fizetős verzió is.

> Logitech meghajtók

A legújabb meghajtócsomag a Logitech egereire és billentyűzeteire.

> Matrox meghajtók

Ebben a mappában a legfrissebb Matrox meghajtóprogramok találhatóak. Parheliához csak Windows 2000/XP-s, a régebbi G450-es, G550-es kártyákhoz Win98/Me-s, illetve Win2K/XP-s meghajtók.

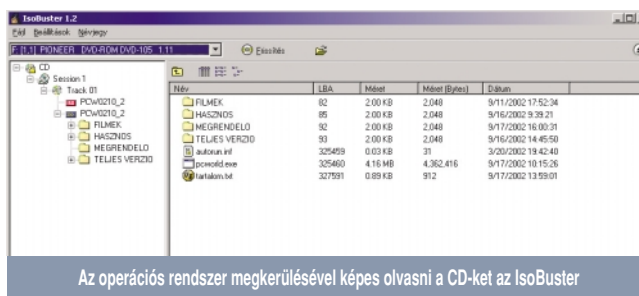
> NVIDIA meghajtók

Ebből a mappából telepíthető az NVIDIA legújabb, 41.09 verziójú, közismert Detonator XP meghajtóprogramja Win-

CD/DVD KEZELŐ SZOFTVEREK

ISOBUSTER 1.2 / INGYENES!

A manapság kapható „óriás-merevlemezek lehetővé teszik, hogy azokon CD-kről készült képállományokat (image) tartsunk. Hogy mire is jó ez? Bizonyos programok megengedik, hogy ezeket a képállományokat virtuális meghajtóként lássa operációs rendszerünk. Az IsoBusterrel egyrészt mindenféle CD-író program (pl. Nero, CDRWin, WinOnCD) által készített képállományban kedvünkre turkálhatunk, másrészt képes a CD (és DVD) lemezekről a rajtuk lévő adatokat az operációs rendszer megkerülésével lementeni.

Az operációs rendszer megkerülésével képes olvasni a CD-eket az IsoBuster

Hogy mire is használható ez? Egyfelől különféle adat-visszaállító rutinainak segítségével a sérült korongokról is jó eséllyel tudunk vele állományokat lementeni (esetleg akkor is, ha már a Windows nem is olvassa a lemezt), másfelől olyan fájlformátumokkal is megbirkózik, amelyeket operációs rend-

dows 9x/Me, valamint Windows 2000/XP operációs rendszerekhez. Szintén itt találjuk a cég NVDVD nevű DVD-lejátszó programjának kipróbálható változatát, amely nem csupán NVIDIA kártyákkal hajlandó együttműködni.

> VIA meghajtók

A VIA Hyperion 4-in-1-összetett meghajtócsomag, valamennyi VIA lapkakészletre épülő alaplap-tulajdonos számára. A csomag tartalmazza a megfelelő AGP, IDE stb. meghajtóprogramokat, tehát alapvetően szükséges ahhoz, hogy az alaplap a lehető legjobb kapcsolatot tartsa fent operációs rendszerünkkel.

> WinAce 2.20

A WinAce a tömörítőprogramok nagy triumvirátusának egyik tagja, a WinZip és a WinRAR mellett a harmadik legnépszerűbb, leggyakrabban használt csomagoló. Gusztusos felhasználói felülettel rendelkezik, így a kezelése nem ütközik akadályokba. Új, 2.20-as változata még jobban együttműködik a Windows XP-vel.

> WinRAR 3.0

A WinRAR a világ egyik legnépszerűbb tömörítője. Legújabb, 3.0-s változata már magyar nyelven is hozzáférhető.

> WinZip 8.1 sr1

A WinZip tömörítő legújabb változata.

NÉZEGETŐK

> Acrobat Reader 5.1

Adobe Acrobat (.PDF kiterjesztésű) állományok megtekintésére használatos alkalmazás.

> Excel Viewer

Microsoft Excel (.XLS kiterjesztésű) állományok megtekintésére használatos ingyenes alkalmazás.

szerünk nem támogat alpból. A magyar nyelven is kommunikáló program legtöbb funkciója ingyenesen is használható, a fizetős változat csak néhány – igen speciális – képességgel gazdagabb.

WINDVD PLATINUM 4.5.8.0

Megjelent a világ egyik legnépszerűbb DVD-lejátszó alkalmazásának legújabb, Platinum nevű verziója. Ez a „sima” WinDVD összes hasznos funkciója (pl. a tévékimenetes videokártyák támogatása vagy a nagyon jó minőségű képlap a DVD filmekből) mellett képes lejátszani a DivX és Windows Media

A WinDVD kezelőfelülete első látásra kissé bonyolultnak tűnhet, de hamar bele lehet tanulni

formátumban kódolt állományokat, valamint tartalmaz egy úgynevezett Dolby Virtual Speaker technológiát is. Utóbbinak az a lényege, hogy az eredeti 5.1-es surround hangzást soha nem hallott minőségben képes két hangszórón előállítani. Emellett stúdióminőségű 24 bites, 96 kHz-es hangtámogatással is felvértezték. Új szűrőjének segítségével pedig más lejátszóknál sokkal jobban képes megjeleníteni a DVD filmeket monitorunkon – legalábbis az alkotók nyilatkozata szerint. Időkorlátos kipróbálható verzió.

> Irfan View 3.75

Teljesen ingyenesen használható képnézegető program. Minden szükséges feladat elvégezhető vele: kezdve a képek méretének megváltoztatásától, egészen a különböző formátumok közötti konverzióig.

> QuickTime 6

QuickTime formátumú (.MOV, illetve .QT kiterjesztésű) videofájlok megtekintésére használatos alkalmazás. Képnézegetőként is használható, bár erre a célra léteznek sokkal jobb programok is.

PC WORLD EXKLUZÍV

> GeForce FX

Az elmúlt hónap egyik legnagyobb számítástechnikai eseménye volt az NVIDIA GeForce FX videokártyájának bejelentése. A mellékelt videón a cég munkatársai mutatják be a kártyát – a *PC World* jóvoltából magyar felirattal!

> Photoshop 7, kipróbálható változat

A világ egyik legnépszerűbb és legerjedtebb rajzoló- és fotószerkesztő programja a Photoshop, amelynek legújabb, 7.0.1-es kiadásának kipróbálható verziója helyet kapott e havi CD mellékletünkön.

> Xara X, kipróbálható verzió

A Xara X rajzolóprogram 30 napos kipróbálható verziója.

> Xara3D5 Trial, kipróbálható verzió

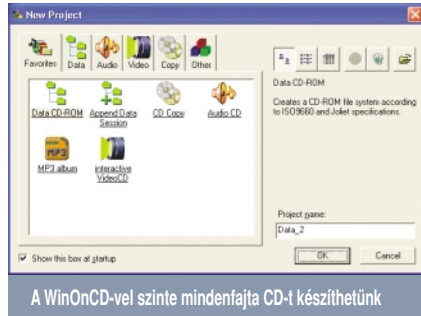
A Xara3D háromdimenziós feliratszerkesztő program 15 napos kipróbálható változata.

> Xara Webstyle 3.0, kipróbálható verzió

A Xara Webstyle 2 webszerkesztő teljes verziója mellett a Webstyle 3.0 15 napos kipróbálható változata is helyet kapott e havi CD mellékletünkön.

WINONCD 5

Elmúltak már azok az idők, amikor egy CD-író program csak arra volt jó, hogy különböző típusú korongokat égessünk vele. Manapság egy ilyen alkalmazás rengeteg különféle dologra használható, nincs ez másképpen a világ egyik legnépszerűbb CD-író programjával, a WinOnCD-vel sem, amely a CD-író rész mellett tartalmaz MP3-kódolót,

audioállomány-lejátszót, hangszerkesztőt és CD-címketervező modult is. Ezek mellett természetesen minden dologra fel van készítve, amelyet egy CD-írónak tudnia kell mostanában. Készíthetünk vele boot CD-t, támogatja a Burn-Proof és egyéb hasonló, a pufferkürrülést meggátoló technológiákat, az ún. Data OverSpan eljárásnak köszönhetően pedig a túl nagy állományokat minden további nélkül több CD-re menthetjük a segítségével. MP3 CD-k mellett SVCD és DVD korongokat is elő tud állítani, ez utóbbiakat pedig beépített MPEG-2 kódolója segítségével szinte bármilyen formátumból létre tudja hozni. Korlátozásokkal rendelkező, kipróbálható verzió.

→ **További érdekességek a CD-ken** → → →

PC WORLD EXTRA

> Freeware

Ebben a mappában az újságunkban szereplő, *Webkiszolgáló az otthonunkban* című cikkben bemutatott programokat tettük közzé.

> Segélyvonal

Ebben a mappában találják a *Segélyvonal* összeállításunkban ajánlott kisebb segédprogramokat.

> Tartalom

A *PC World* 2002 januárja és áprilisa között megjelent számainak tartalomjegyzéke .XLS formátumban. Megtekintéséhez Microsoft Office- vagy Excel-nézegető szükséges. Ez utóbbi megtalálható a INEZEGETŐK menüpont alatt.

> Vészhelyzet-javítás

Az előző számunk lemez mellékletén elhelyezett Emergency (Vészhelyzet) teljes játékban gyártás közben számos több fájl megsérült, emiatt a négyes és a tizenkilences pálya elején a program kilép a játékból. A javításhoz a mellékelt fájlok tartalmát kell kicsomagolni a játék mappájába.

> Ingyenes Office-programok

Újságunkban bemutatjuk a magyar nyelvű, ingyenes Office-programokat, a CD mellékletre pedig feltettük a kipróbálható változatokat.

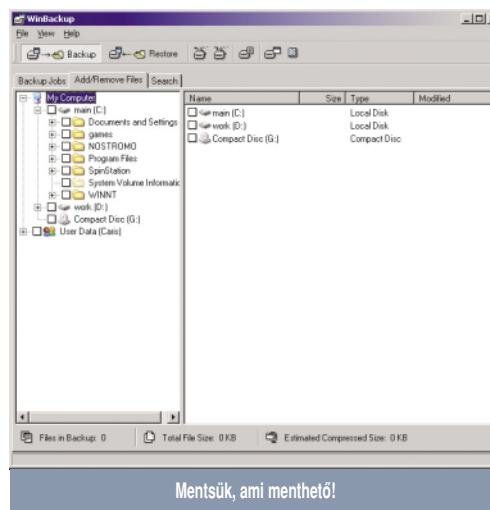
> Rendszerváltás

Ebben a mappában az újságunkban megjelent, *Rendszerváltás* című cikkben említett programok találhatóak.

RENDSZER

WINBACKUP 1.54

Előbb vagy utóbb minden, számítógéppel foglalkozó egyén kétségbeesve kiált fel egy rendszerösszeomlás után: „Ó, bárcsak lementettem volna az adataimat!” Hogy velünk ilyen ne forduljon elő, rendszeresen helyezzük biztonságba fontos állományainkat. Megtehetjük ezt manuálisan is, de jóval egyszerűbb egy kifejezetten erre a célra kifejlesztett segédprogramra bízni a dolgot. A WinBackup pontosan erre való, minden sallangtól mentesen kizárólag adatmentésre használható, de arra tökéletesen. Beépített ütemezőjével biztosíthatjuk, hogy soha ne feledkezzünk meg az adatmentésről, sőt teljesen automatikus üzemmódjának

segítségével még akkor is tud dolgozni, amikor éppen nem vagyunk a gépnél. Ha adataink bizalmas jellegűek, akkor a beépített 128, illetve 256 bites kódolás gondoskodik arról, hogy illetéktelenek ne tudjanak mit kezdeni a lementett adatokkal. Beépített CD-, illetve DVD-író programot tartalmaz, ráadásul az adatokat menet közben tömöríti is, így biztosítva azt, hogy minél kevesebb helyet foglaljanak a mentéseink. A CD-n a program 30 napos kipróbálható változata kapott helyet.

INTERNET

AVANT BROWSER 7.0.1.3 / INGYENES!

Mit tegyünk, ha például az Internet Explorer-ből hiányzik pár olyan igen hasznos funkció, amely az Operában megtalálható? Váltunk?

Ez nehézkes, ráadásul az Opera böngésző pénzbe is kerül. A megoldás az Avant Browser névre hallgató Internet Explorer-kiegészítő lehet, amely sok hasznos újdonsággal ruhazza fel böngészőnket. Egyik legjobb funkciója az, hogy a „felugró” (pop-up) ablakokat egy mozdulattal ki tudjuk kapcsolni. Ha lassú az internetkapcsolatunk, akkor nyilván örömmel tölt el bennünket, hogy a weboldalakon lévő képek, animációk és hangok letöltését kikapcsolhatjuk – jelentősen felgyorsítva ezzel az internetezést. Az Opera egyik legnagyobb találmánya, az „ablak az ablakban” működési mód is helyet kapott ebben a programban. Emellett beépített Google keresővel rendelkezik, sőt egy esetleges rendszerleállítás után is

> Kiskönyvek

Ebben a mappában a *PC World* három régebbi számának mellékleteit gyűjtöttük össze PDF formátumban, amelyek segítséget nyújthatnak a Windows 98, illetve a Windows 2000 telepítésében és finomhangolásában.

MODEM IDŐK

A Petőfi Rádióban minden csütörtökön este 10 órakor hallható a MODEM IDŐK című műsor, amelyben gyakran vesznek részt kollégáink is. A legutóbbi adások már MP3Pro formátumban kerülnek fel CD mellékletünkre. Az állományok lejátszásához használja például a Winampot. Felhívjuk figyelmét az önálló MP3Pro modulra, amelytől élvezhetőbb lesz a lejátszás.

CD/DVD KEZELŐ SZOFTVEREK

> Clone CD 4.2.0.1

CD-másoló alkalmazás, amely arról híres, hogy mindenfajta lemezről tökéletes másolatot képes készíteni, legyen az akár adat-, akár zenei korong. Kezelőfelülete egyszerű, salangoktól mentes. 21 napig tökéletesen használható, kipróbálható verzió.

> CDVD info 1.3.5 / INGYENES!

Ennek a kis programnak a segítségével információkat szerezhetünk CD-, illetve DVD-meghajtóról. Többek között a gyártóját, sorozatszámát, beégetett szoftvereket (firmware

verziószámát. Egy DVD-meghajtóról még többet is elárul a program, hiszen ilyenkor még a régiókódjával kapcsolatos adatokat is megjeleníti (aktuális régiókód, hányszor változtatható még stb.). Ingyenesen használható teljes változat.

> DVD Echo 2.50

Ez az alkalmazás nem más, mint egy programcsomag, amelynek segítségével DVD lemezekről készíthetünk másolatokat. Ha rendelkezünk DVD-íróval, akkor akár egy az egyben is lemásolhatjuk a korongokat, ha pedig „csak” CD-írónk van, akkor valamilyen video-CD formátumot készíthetünk belőle. A lemezen elhelyezett kipróbálható változat néhány funkciója nem használható.

> Easy CD Ripper 1.50

Nevével ellentétben ezzel a programmal nemcsak zenei CD-k tartalmát tudjuk lementeni merevlemezünkre, hanem WAV állományok konverziójára is használható. Tökéletesen kezeli a WAV, MP3, OGG, VQF és WMA állományokat, továbbá kiaknázza processzorunk speciális utasításkészleteit is (SSE, 3DNow, 3DNow vagy MMX). Kipróbálható, időkorlátos verzió.

> Easy CD-DA Extractor 5.0.6

Az Easy CD-DA Extractorrel zenei CD-k anyagát tudjuk lementeni a merevlemezre igen egyszerűen, csupán pár kattintással, akár WAV, akár azonnal MP3 formátumban. Emellett zenei CD-eket is írhatunk a segítségével, valamint külön-

Avant Browser – mintha az Operában lennénk

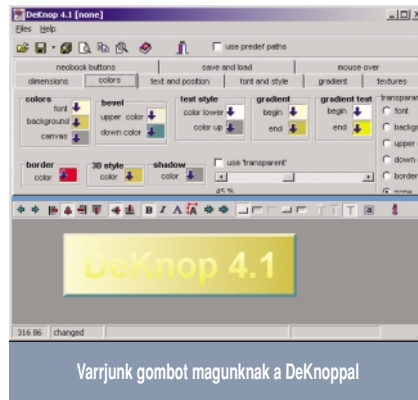
ott tudjuk folytatni a böngészést, ahol abbahagytuk – az alkalmazás ugyanis állandóan lementi, hogy éppen milyen oldalak vannak megnyitva. Teljesen szabadon használható, ingyenes változat.

GRAFIKAI SZOFTVEREK

DeKnop 4.1 / INGYENES!

Mindenki életében eljön egyszer az a pillanat, amikor saját weboldalt szeretne készíteni magának. Ha az elhatározást tett követi, a lelkesség általában akkor hagy alább, amikor nem vagyunk képesek egy normális nyomógombot összehozni – próbálkozhatunk akár a legprofibb rajzolóprogrammal is. Ezen a problémán hivatott segíteni ez az aprócska program, amelynek segítségével weboldalokhoz készíthetünk különféle gombokat.

benyomott változatát is, így azokkal sem lesz gondunk. A kész műveket elmenthetjük PNG, JPG, BMP vagy GIF formátumban,

Varijunk gombot magunknak a DeKnoppal

féle hangállomány-formátumok közötti konvertálásra is rávehető. Az új, 5.0.6-os verzió néhány apró hibajavítást tartalmaz az előző változathoz képest.

> IsoBuster 1.2 / INGYENES!

Aki CD-kről készült képpálmányokkal foglalkozik, annak igen jó szolgálatot tehet ez az alkalmazás, amelynek segítségével az ilyen fájlokban turkálhatunk. A program rengeteg formátumot képes fogadni, beleértve az összes ismert CD-író program által készített állományt. A magyar nyelven is kommunikáló program legtöbb funkciója ingyenesen is használható.

> WinOnCD 5

A világ egyik legnépszerűbb CD-égető alkalmazásának a legújabb, kipróbálható verziója. Természetesen mindenféle korongot létrehozhatunk a segítségével, beleértve a különböző adat- és zenei CD-ket, sőt képes SVCD és DVD készítésére is.

> WinDVD Platinum 4.5.8.0

Megjelent a világ egyik legnépszerűbb DVD-lejátszó alkalmazásának legújabb, Platinum nevű verziója. Ez a változat végre képes lejátszani a DivX és Windows Media formátumban kódolt állományokat, valamint tartalmaz egy ún. Dolby Virtual Speaker technológiát is, amelynek az a lényege, hogy az eredeti 5.1-es surround hangzást soha nem hallott minőségben képes két hangszórón előállítani. Időkorlátos, kipróbálható verzió.

GRAFIKAI SZOFTVEREK

> DeKnop 4.1 / INGYENES!

Egyszerű kis program, weboldalokhoz készíthetünk vele különféle gombokat. Rengeteg különféle paraméter változtatásával (pl. fontméret, szín, 3D-s hatások) látványos nyomógombok hozhatók létre. A kész műveket .PNG, .JPG, .BMP vagy .GIF formátumban menthetjük el, és felhasználhatjuk weboldalunkon. Ingyenesen használható, teljes változat.

> Fade to Black 2.0.8

Saját videók szerkesztésére, vágására alkalmas segédprogram. Különféle hatások (pl. gyorsítás, lassítás, színek megváltoztatása) alkalmazásával érdekes végeredményt érhetünk el. Többfajta videótörítési eljárást ismer, és képes a filmeket átméretezni is. 45 napig használható, kipróbálható változat.

> Firegraphic XP 5.5.446

Ebben a programban minden olyan funkció megtalálható, amelyre szükségünk lehet a gépünkön található képpálmányokkal kapcsolatban. Természetesen lehet vele képeket nézegetni, de segít a rendszerezésben és a nyomtatásban is. Rendelkezik alapfokú szerkesztési képességekkel is, tudunk vele képeket vágni, méretezni és forgatni is. 30 napig használható, kipróbálható változat.

> Image Enhance 3.2.2 / INGYENES!

Aprócska, teljesen ingyenes program, amelynek segítségével digitális fotókat tudunk átszerkeszteni, retusálni. Különböző

Kezelése nagyon egyszerű, lépésről lépésre vezet végig bennünket ezen a nehéz feladaton. Szépen sorban megkérdezi tőlünk, hogy milyen legyen a gombunk színe, felirata, betűtípusa. Miközben a paramétereket változtatjuk, a program azonnal frissíti a gomb nézeti képét, így hamar kideríthetjük, hogy melyik változat tetszik nekünk a legjobban. Automatikusan elkészíti a gombok

és weboldalunkon felhasználhatjuk. A program (DeKnop) egyébként „a gomb” holland elnevezéséről kapta nevét. Ingyenesen használható, teljes változat.

IMAGE ENHANCE 3.2.2 / INGYENES!

A digitális fotóknak az az egyik előnye a hagyományos „analog” fényképekkel szemben, hogy retusálásukhoz elég egy számítógép és egy megfelelő program. Léteznek még drága, professzionális megoldások erre a célra, de a „mezei” felhasználó igényeit tökéletesen

Ingyenes és tökéletes megoldás digitális fényképek retusálására az Image Enhance

sen kielégíti ez az ingyenes program, amely a BMP és a JPG formátumokat támogató, egyszerű képszerkesztő alkalmazás. Különböző szűrők és effektusok segítségével javíthatjuk (esetleg ronthatjuk) a kép minőségét (pl. megváltoztathatjuk az élességét, kontrasztját). Mi több, a beépített szerkesztővel saját szűrőket is létrehozhatunk, a retusálóeszközzel pedig a nem kívánt részleteket távolíthatjuk el a fotókról.

szűrők és effektusok révén javíthatjuk (esetleg ronthatjuk) a kép minőségét (pl. megváltoztathatjuk élességét, kontrasztját). Mi több, a beépített szerkesztővel saját szűrőket is létrehozhatunk.

INTERNETES SZOFTVEREK

> Ace HTML 5 / INGYENES!

Ez a program egy minden funkciót tökéletesen ellátó forrás alapú HTML-szerkesztő alkalmazás. Többek között képes szintaktikai ellenőrzésre is, valamint beépített böngészőjének segítségével azonnal ellenőrizhetjük, miként is néz ki alkotásunk. A program ingyenesen regisztrálható a készítő weboldalán, így az induláskor felbukkanó idegesítő képernyő is eltüntethető.

> Avant Browser 7.0.1.3 / INGYENES!

Ennek az érdekes Internet Explorer-kiegészítőnek a segítségével hatékonyabbá tehetjük az internetezést, hiszen sok hasznos aprósággal ruhazza fel böngészőnket. Ezek közül talán a legérdekesebb az Opera böngészőből megismert „ablak az ablakban” működési mód. Ezenkívül lehetőségünk van egyetlen mozdulattal kikapcsolni a „felugró” (pop-up) ablakokat. Teljesen szabadon használható, ingyenes változat.

> Mozilla 1.2.1 for Windows / INGYENES!

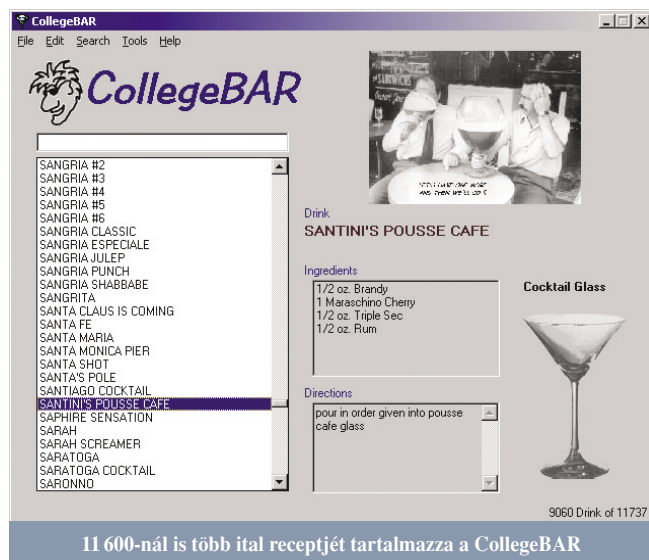
A Mozilla nyílt forráskódú, teljesen ingyenes böngésző, amelyet egyszerre több operációs rendszerre is fejlesztenek. Mi a CD mellékletünkre a windowsos és a linuxos változatot pa-

Egy mozdulattal készíthetünk barnás színű, régi képekre emlékeztető alkotásokat, de ugyanilyen egyszerűen állíthatunk elő fekete-fehér felvételt is a színes eredetiből.

EGYÉB ÉRDEKESSÉGEK

COLLEGEBAR 8.1

Amikor már azt hihetnénk, hogy nincs új a nap alatt, és már mindenfajta segédprogramot láttunk, ami létezik, akkor előbukkan az ismeretlenség homályából ez az alkotás, ráadásul a verziószám alapján úgy tűnik, már elég régóta fejlesztik a készítői. S hogy mire is jó ez a program? Ez egy igazi hiánypótló alkalmazás, amely több mint 11 600 különböző alkoholos és alkoholmentes koktél receptjét tartalmazza. Egyszerűen betápláljuk, hogy milyen italok vannak otthon,

és a program máris löki, milyen itókákat keverhetünk belőlük. Mivel az alkotók folyamatosan fejlesztik az adatbázist, a program le is tudja tölteni az internetről a legfrissebb koktélok receptjeit. Ráadásul mi is betáplálhatjuk saját kedvenceinket, ha a programban nem találunk meg azokat (ennek, valljuk be, nem túl nagy a valószínűsége). Van még egy nagyon hasznos része a programnak: képes az elfogyasztott italok mennyisége alapján megmondani, hogy mennyi is a véralkoholszintünk! A 20 dolláros regisztrációs díjat a messzemenőkig megérő alkalmazás 15 napig használható, kipróbálható változat. Egészségünkre!

→ **További érdekességek a CD-ken** → → →

koltuk fel. A program a böngésző mellett tartalmaz levelező-, hírcsoportolvasó és IRC programot is.

› Netscape 7.0.1 for Windows / **INGYENES!**

Megjelent az egykor igen népszerű, ma már azonban inkább csak csendesen vegetáló Netscape böngésző legújabb, 7.0.1-es változata. A program a hetes verzióhoz képest pár hibajavítást, valamint egy, a „felugró” (pop-up) ablakokat szűrő modult tartalmaz. A Netscape 7 – elődeihez hasonlóan – nemcsak böngészőt, hanem levelezőprogramot, különféle médialejátszókat és üzenőprogramot is magában foglal.

› SmartFTP 1.0.971/ **INGYENES!**

Nevéhez méltóan okos és teljesen ingyenes FTP-ügyfélal alkalmazás, amely minden fontosabb funkciót tartalmaz, amelyet egy ilyen programtól elvár az ember. Az új, 1.0.971-es verzióban a készítők kijavítottak pár apró hibát, többek között tökéletesítették a program kompatibilitását a Windows 95 és a Windows 98 operációs rendszerekkel. Az ingyenesség mellett a program másik nagy előnye, hogy magyar nyelven is képes kommunikálni.

RENDSZER

› All to Tray 4.0.4

Ezzel a kis programmal helyet spórolhatunk meg a Tálcán, hiszen segítségével bármely futó programot az értesítési területre „kicsinyíthetünk”. Kezelése nagyon egyszerű, elég a Tálcán a futó programra egyszer rákattintani a jobb egérgombbal, aztán kipipálni, hogy „Minimize to Tray”. Ezt követően, amikor legközelebb lekicsinyítjük az ablakot, akkor az már csak az értesítési területen lesz látható. Egyszerű, de nagyszerű ötlet! 14 napig használható, kipróbálható változat.

MODEM IDŐK

Petőfi rádió – minden csütörtökön este 10-kor! A PC World CD mellékletén pedig akár minden este hallgatható MP3Pro formában!

2002. november 14.

A hét-ú-tárgya rovatban egy igazi újdonságról mesélt *Chatman*: az Intel 3 GHz-es Pentium 4 processzoráról, valamint az abban megjelent HyperThreading technológiáról; a felvételt hallgatva pedig arról is meggyőződhetünk, hogy milyen szépen angolosan mondja ki a kifejezést Balázsunk. A nők a gyémántgyűrű helyett a digitális technikát választják (?) – e hírt egyszerűen nem hisszük el, a témában szakavatott Netdoktorról nemkülönben. Elektronikus vagy digitális az aláírás? Erről beszélgetünk a Netnyelvessel annak kapcsán, hogy elkészültek az első hazai elektronikus adóbevallások.

2002. november 21.

Exkluzív vendégünk 007 Chatman Bond, műsorunk szigorúan titkos ipari kéme, aki látogatást tett egy kis angliai falu (nem vicc, a falu neve: Winchester) mellett egy még titkosabb exatombunkerben, ahonnan a Symantec szakemberei figyelemmel tudják kísérni a szigetország hálózati forgalmát, és képesek kiszűrni a webmetszők és a vírusok tevékenységét. A rendszer jobb

egyben, mint külön-külön – ez a vállalkozóknak szánt módszertani tippünk, a szabály informatikai háttéréről pedig *Pollner Tamással*, a Sun Magyarország munkatársával beszélgetünk. Másolótábla vagy táblamásoló? A Panasonic egyik technológiai újdonságának elnevezése megtetszett a Netnyelvésznek.

2002. november 28.

Egy mobiltelefon és egy kamera, mégis egy darab készülék. A hét-ú-tárgya a Nokia vadonatúj 7650-es telefonja, amellyel nemcsak fénykép, hanem videoállomány is készíthető. (Ezt szemléltetendő rádiós kollégám, *Trebitsch Péter* készített egy 38 másodperces videofelvételt másik rádióműsorom, a Digitális stúdiójában, amelyet megtalálhatnak a CD mellékleten MP4-es videó formájában. A QuickTime Playerrel megtekinthető, én vagyok a fekete zakós a stúdióban.) Újabb tipp a vállalkozásoknak: mit tudhatunk meg weblátogatóinktól, illetve az általuk „generált” forgalomból? Az Infószótárban pedig sorra kerül az internetes guruk körében jól ismert page impression kifejezés.

2002. december 5.

Pár nappal a rádiózás napja (december 1-je) után azzal hetvenkedtünk, hogy a Magyar Rádió 77 éves, a mi műsorunk viszont 7 éves. Az ünnepi alkalomból még az is elhangzik, hogy a Mikulás versikét írt nekem, a MODEM IDŐK gurujának... Kiderül továbbá, hogy még a karácsonyfa is lehet számítógépes periféria, amennyiben a konyhakéssel levágjuk az USB kábel végét, és némi plankolás után innen nyerjük ki az 5 voltos tápfeszültséget. (Nem ajánlott módszer!) Nem TBC, nem is BBC, hanem inkább BCC és CC – ez az elektronikus levelezésből jól ismert két rövidítés kerül az infószótárba. Ha nem tudja, mit rövidítünk CC-vel, és miért, akkor csak hallgassa vissza a műsort! High-tech ellenőrző: a történelemintőről SMS-ben kap értesítést a szülő. A műsor végén pedig arról is szó esik, miért állhat szöges ellentmondásban egymással két, a számítógéppel segített oktatásról szóló hír.

Szilágyi Árpád

szilagyiarpad@hungary.com

www.net.hu/modemidok

→ További érdekességek a CD-ken

> Bee Icons 2.0

Egy kedves olvasónk hívta fel a figyelmünket erre az alkalmazásra, amellyel a Windows rendszer- (pl. Start menü, Sajátgép), valamint fájl típusonjait cserélhetjük le nekünk tetszőkre. A 30 napig szabadon használható program kezelése egyszerű, kezelőfelülete áttekinthető.

> Diskeeper Lite 3.0 / INGYENES!

Ha bármilyen misztikus okból kifolyólag nem vagyunk megelégedve a Windows beépített töredezettségmentesítő programjával, akkor próbáljuk ki ezt a teljesen ingyenes alkalmazást. Természetesen nemcsak Lite, hanem Professionál verziója is létezik, utóbbiért azonban már fizetni kell. A program nagy előnye, hogy valamivel gyorsabban végzi a töredezettségmentesítést, mint a Windowsba beépített alkalmazás.

> HD_Speed 1.1.0.27 / INGYENES!

Ezzel az egyszerű segédprogrammal méréseink sebességét mérhetjük le olvasás, illetve írás közben. Az alkalmazás folyamatosan méri a winchester gyorsaságát, az adatokat pedig egy grafikonon is megjeleníti. Teljesen ingyenesen használható program.

> NTFS Reader for DOS / INGYENES!

Ezzel az apró, de nagyon hasznos segédprogrammal DOS alól is olvashatjuk az NTFS állományrendszerű merevlemezeket.

> Tweak Now PowerPack 2003

Íme egy a rendszerberhelő programok tengeréből, amelynek segítségével kedvenc operációs rendszerünk rejtett és kevésbé rejtett beállításait egy helyen állíthatjuk kedvünkre. Minden megtalálható benne, amire szükségünk lehet, például gépünket előre megadott időben kikapcsolhatjuk a segítségével, esetleg virtuális asztalokat hozhatunk létre. Tíz napig, vagy 45 indításig használható, kipróbálható változat.

> WinBackup 1.54

Ez a program adataink lementésében segít. Kezelőfelülete egyszerű, képes a lementett adatokat különböző titkosító algoritmusok segítségével kódolni, továbbá beépített CD-, illet-

ve DVD-író programot is tartalmaz. Képes előre megadott időben, automatikus mentéseket készíteni, ráadásul az adatokat mentet közben tömöríti is. 30 napig működő, kipróbálható verzió.

TESZTELŐSZOFTVEREK

> AIDA16 1.72 / INGYENES!

Az AIDA16 az AIDA32 elődje, amely még a 16 bites korszakban született, de még ma is él. Pont élfér egy flopin, így hordozható; telepítés nélkül tulajdonképpen szinte minden gép letesztelhető vele.

> AIDA32 3.20 / INGYENES!

Minden, ami tudni akartál a PC-dről, de nem tudtad, hol keresd! CD-nk elmaradhatatlan darabja az AIDA, ha mégis lemaradna, az baj! Hazánk büszkesége ez a mindenre kiterjedő diagnosztikai program, amelyet számos világcég licenccelt már saját hivatalos használatára. Szerzője, Fiery, azaz *Miklós Tamás*, külsős szerzőként gyakran ír lapunkba is. Magánhasználatra ingyenes; ez a legújabb 3.20-as verzió.

VEGYES SZOFTVEREK

> CollegeBAR 8.1

Remek, igazán hiánypótló alkalmazás, amely több mint 11 600 különböző alkoholos és alkoholmentes koktélok receptjét tartalmazza. Egyszerűen betápláljuk, milyen italok vannak otthon, és a program máris lóki, hogy milyen itókat keverhetünk belőlük. Mivel az alkotók folyamatosan fejlesztik az adatbázist, a program le is tudja tölteni az internetről a legfrissebb koktélok receptjeit is. 15 napig használható, kipróbálható változat. Egészségünkre!

> VIQ 2.1 / INGYENES!

Egy mesterséges intelligenciával rendelkező beszélgetős program, amely programból vagy külső fájl hozzáadásával akár a végtelenségig tanítható. Több szintű témafelismerésének köszönhetően nemcsak egész mondatos kérdésekre tud válaszolni, hanem témán belül értelmezi a kérdést – választ ennek figyelembevételével ad.

> WeatherCast / INGYENES!

A XXI. század embere, aki majdnem minden idejét a számítógépe előtt tölti, vajon honnan tudja meg, hogy éppen milyen idő van odakint? Kinéz az ablakon? Sokkal egyszerűbben! Ránéz a Tálcára a képernyő jobb alsó sarkában, és ennek a programnak a segítségével leolvassa, hogy éppen hány fokot mutat a hőmérő, valamint milyen idő lesz az elkövetkező öt napban.

ZENELEJÁTSZÓ ÉS -SZERKESZTŐ SZOFTVEREK

> mp3DirectCut 1.28 / INGYENES!

MP3-as audioállományok vágására, szerkesztésére alkalmas, teljesen ingyenesen használható segédprogram. Kis mérete ellenére minden olyan dolgot megtehetünk vele, amelyre csak a „nagyok” képesek.

> SpinStation Jukebox

Ennek a programnak a segítségével összes zenefájlunkat egy nagy adatbázisba rendezhetjük, amelyben szabadon kereshetünk. Különléle szempontok alapján lejátszási listákat is készíthetünk, amelyeket akár el is lehet menteni későbbi felhasználásra. Bizonyos korlátozásokkal működő, kipróbálható verzió.

> WinAmp 2.81 / INGYENES!

A világ legnépszerűbb MP3-lejátszója kissé a háttérbe szorult a nulláról újrfejlesztett 3.0-s változatának kiadásakor, de az új hipersuper multimédia-szupersztár sikere korántsem egyértelmű. Aki továbbra is az utolsó 2.81-esre bízná MP3-ait, annak mellékeljük a teljes és a Lite kiserelést is – utóbbi csak a zenelejátszóhoz szükséges dolgokat tartalmazza, míg az előbbi mindenféle más is.

> WinAmp 3.0 / INGYENES!

Sokévi fejlesztés után megjelent a WinAmp három, így a világ legkedveltebb MP3-lejátszója teljes körű multimédia-lejátszóvá alakult át. Lapunkban részletesen áttekinthetjük az újdonságokat, és elemezzük a megjelenéssel kapcsolatos visszhangokat, véleményeket. A program teljes verzióját innen telepítheti. ■

HÍREK

ANDY GROVE MEMOÁRJAI A BOLTOKBAN

„A 20. század eredményei közül a legszélesebb körű hatást az informatika gyakorolja az utókorra. Neumann János alkotta meg az elektronikus számítógépet. Kemény János

GROVE MEGRENDÍTŐ MESÉJE IMMÁR MAGYARUL IS OLVASHATÓ

vezette be az e-mailt. Charles Simonyi fejlesztette ki a Windowst. Gróf András gyorsította fel a számítógépeket: ő építette a 286, 386, 486, majd a Pentium mikroprocesszorait. Mind a négyen Budapesten születtek. Történészek és közgazdászok is eltűnődnek: mi lehet a »magyar csoda« titka? Mit adott ez a kis ország útravalóul vad tehetségű fiainak? És mit nem adott meg, amiért ők elhagyták szülőhazájukat, Amerikában aktíválván a 20. század csúcstechnikáját, történelmét? – teszi fel a kérdést Marx György abban az előszóban, amelyet Andy Grove, azaz Gróf András – a mikroprocesszor alkotójának – hazánkban decemberben megjelent önéletrajzához írt. Az *Átúsztam* című könyv Henry Kissinger szerint megrendítő önéletrajz. Megható emlékeztető arra, hogy mi Amerika, és ki Grove, aki Amerika töndökletes sikertörténetét csinálta.

FEJLESZTÉS LINUXON: IBM–BORLAND INGYENES SZEMINÁRIUMOK BUDAPESTEN IS

Párhuzamosan az Egyesült Államokban indított szemináriumokkal, december 11-én, „Gyors C++ megoldásfejlesztés Linuxon Borland Kylix-szel az IBM DB2-re építve” címmel az IBM és a Borland itthon is elindította fejlesztőknek szánt ingyenes oktatási programját. Az oktatási sorozat célja: elősegíteni olyan alkalmazások kifejlesztését, melyeket független szoftverfejlesztők kis- és középvállalatok számára készítenek. A Borland fejlesztőkörnyezetének, míg az IBM DB2 adatbázis-kezelőjének bővülő piacában bízik. A kurzus illeszkedik az IBM és a Borland e nyáron kötött stratégiai megállá-

podásába, amelynek alapján az IBM DB2 Universal Developer's Edition és DB2 Universal Personal Edition szoftverei mellé a Borland Delphi Studio Architect, C++Builder, Enterprise és Kylix alkalmazásainak 30 napos próbaverzióit kínálja, míg a Borland a DB2-t mellékeli fejlesztői megoldásaihoz. A Borland és az IBM egy közös portált is létrehozott a szoftverfejlesztők támogatására. Az oktatási sorozat további előadásainak tematikája: a Linux-hibamentesítés, az adatbázis-fejlesztés, a köztes szoftverek, a cégek üzleti folyamatainak világhálóra adaptálása, valamint a Web Services.

MCLAREN–COMPUTER ASSOCIATES ÖSSZEFOGÁS

A Computer Associates (CA) és a Forma-1-es West McLaren Mercedes csapat kiszélesítette technológiai szövetségét, azzal a céllal, hogy tovább fokozzák a csapat teljesítményét a versenyeken. A megállapodás szerint a Computer Associates (CA) a McLaren számára a létfontosságú informatikai rendszereket védő magas fokú technikát szolgáltatja. A BrightStor program folyamatos hozzáférést biztosít a kocsik és a boksok között élesben zajló telemetria adatátvitelhez, de a Forma-1-es teszteken és versenyeken a McLaren kiszolgálóit is védi az operációs rendszer vagy más programok

A CA A FORMA-1 SEBESSÉGÉVEL SZÁGULD

összeomlásától. A telemetrikus rendszer segítségével a Forma-1-es mérnökök valós időben elemezhetik az adatokat, a frissített paramétereket menet közben áttölthetik az autókra, és visszajelezhetnek a pilótáknak, hogy a pályán a lehető legjobb teljesítményt érhessek el.

ALBACOMP SZÁMÍTÓGÉPEK AZ EU-BA

A székesfehérvári Albacomp Rt. – amely 2002 elejétől minősített NATO-beszállító, továbbá hosszú évek óta hivatalos szállítója a közbeszerzésnek is – saját márkájú, a céggel azonos nevű számítógépeit egy nyugat-európai áruhálózat is forgalmazni fogja. Az első szállítmánnal hatszáz gép utazik, de a december 5-én aláírt éves keretszerződés értelmében a megrendelések folyamatosak lesznek, s jövőre várhatóan elérik a több tízezres nagyságrendet. A hazai hozzáadott értékkel és munkáerővel készülő, jó minőségű és kedvező árú

termékek külföldi elismerése jelentős magyar számítástechnikai siker, ami az EU-csatlakozás küszöbén nem utolsó az ország megítélése szempontjából sem.

ÁTADTÁK A MÁSODIK VIDÉKI SUN JAVA-KÖZPONTOT SZOMBATHELYEN

2002. december 5-én, a szombathelyi ELTE Gothard Asztrofizikai Observatóriumban került sor a második vidéki Java Szakértői Központ átadására, amely a Sun Microsystems tervei szerint a jövőben folyamatosan kiépülő regionális hálózat második tagja. A Java-központ létrehozásának célja, hogy a világ egyik legelterjedtebb, bárki számára hozzáférhető, nyílt, internetes programozási nyelve elérhetővé váljon a nyugat-magyarországi felsőoktatásban részt vevő diákok számára. Ami a feladatait illeti: beilleszkedni a graduális oktatásba; a Sun Java Szakértői Központok országos hálózatának nyugat-magyarországi centrumaként pedig szakmai fórumok keretében ismertetni, oktatni a Java programozási nyelvet, továbbá tanácsadással segíteni annak minél szélesebb körű elterjedését. A központban a Sun Microsystems korszerű eszközei működnek: egy

A TERVEKNEK MEGFELELŐEN HALAD AZ ORSZÁGOS JAVA SZAKÉRTŐI KÖZPONTOK HÁLÓZATÁNAK KIALAKÍTÁSA

4 GB memóriával rendelkező Sun Enterprise 250-es szerver, valamint tizenkét darab SunRay vékonykliens típusú munkaállomás. A térítésmentesen rendelkezésre bocsátott eszközök értéke mintegy tízmillió forint. A laboratórium felszerelése a gépeken túl a Sun ingyenes szoftvereit is tartalmazza. A labor a jövőben több ezer diák számára kínál állandó képzési és gyakorlási lehetőséget.

LASSUL A SZÁMÍTÓGÉP-ELLÁTOTSÁG ÜTEME

A World Internet Project (WIP) elnevezésű nemzetközi felmérés magyarországi vizsgálata szerint 2001-ben 29 százalékkal több háztartásban volt személyi számítógép, mint egy évvel korábban, ezzel szemben idén ez a szám csak 14 százalékkal növekedett. A felmérésből az is kiderül, hogy az internethasználat fő helyszíne továbbra is a munkahely vagy az iskola, míg a lakosság mindössze 7 százaléka internetezik otthonról. Az 1999-ben elindult WIP egy tíz éven át tartó nemzetközi összehasonlító panelvizsgálat, amely az évről évre ismétlődő felmérésekkel egyebek között az internet használatáról, annak terjedéséről, a használatot gátló és serkentő tényezők alakulásáról ad számot. A vizsgálat arra is rámutat, hogy míg

korábban a számítógéppel rendelkezők 27 százaléka volt képes az internetre csatlakozni otthonról, 2002 őszére ez 31 százalékra emelkedett. Az internethasználati szokásokkal kapcsolatban a felmérés megállapítja: 2002-ben is az elektronikus levelezés és a munkával kapcsolatos információkeresés a leggyakrabban végzett tevékenység, kevésbé elterjedtek a szabadidős időtöltések. Fény derült arra is, hogy a válaszadók mintegy 90 százaléka sosem használta bankügyeinek intézésére vagy vásárlásra a világháló. *Dessewffy Tibor*, a kutatás egyik vezetője úgy véli: miközben az információ forradalom alapvető változásokat indított el a távol-keleti térség, Amerika és Európa számos országában, addig Magyarországon ez az áttörés továbbra is várat magára.

AZ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM NÉPSZERŰSÍTÉSE AZ ÓVODÁKBAN

Dr. Csepeli György politikai államtitkár kifejezetten a gyerekek számára kialakított számítógépes terminálokat adott át december végén Zircen, a Benedek Elek óvodában, az IBM KidSmart program első állomásán. A KidSmart program az utóbbi évek legnagyobb jótékonyági kezdeményezése, melyet a cég az Informatikai és Hírközlési Minisztériummal, valamint az Oktatási Minisztériummal együttműködve valósít meg. A cél közös: az információs társadalom kialakításának elősegítése, a digitális szakadék csökkentése, hogy mindenki egyenlő eséllyel tehessen szert számítógépes ismeretekre. A program segítségével óvodáskorú gyermekek is megbarátkozhatnak a számítógép világával. A terminálokat – amelyeket 2–7 éves gyerekeknek készült készségfejlesztő szoftvercsomag kísér – színes műanyag házba építették, és a gyerekek számára kialakított ülőbútor is jár hozzájuk. Magyarországon a megvalósítás első szakaszában 30 ilyen berendezésnek örülhetnek gyerekek, elsősorban Budapest környéki, baranyai, nyírségi és Veszprém megyei óvodákban. 2001-ben a Cambridge-i Egyetem kiadta a program értékeléséről szóló jelentését, amely egyértelműen igazolta, hogy a gyerekek koncentrációképessége, valamint a tanítás és tanulás minőségi szintje jelentősen javult az új eszközök használatával.

GYEREKEKHEZ ALAKÍTOTT TERMINÁL

gés terminálokat adott át december végén Zircen, a Benedek Elek óvodában, az IBM KidSmart program első állomásán. A KidSmart program az utóbbi évek legnagyobb jótékonyági kezdeményezése, melyet a cég az Informatikai és Hírközlési Minisztériummal, valamint az Oktatási Minisztériummal együttműködve valósít meg. A cél közös: az információs társadalom kialakításának elősegítése, a digitális szakadék csökkentése, hogy mindenki egyenlő eséllyel tehessen szert számítógépes ismeretekre. A program segítségével óvodáskorú gyermekek is megbarátkozhatnak a számítógép világával. A terminálokat – amelyeket 2–7 éves gyerekeknek készült készségfejlesztő szoftvercsomag kísér – színes műanyag házba építették, és a gyerekek számára kialakított ülőbútor is jár hozzájuk. Magyarországon a megvalósítás első szakaszában 30 ilyen berendezésnek örülhetnek gyerekek, elsősorban Budapest környéki, baranyai, nyírségi és Veszprém megyei óvodákban. 2001-ben a Cambridge-i Egyetem kiadta a program értékeléséről szóló jelentését, amely egyértelműen igazolta, hogy a gyerekek koncentrációképessége, valamint a tanítás és tanulás minőségi szintje jelentősen javult az új eszközök használatával.

INTERNETES TARTALMAK VÉDELME TÁMOGATJA AZ MTE

A legjelentősebb tartalomszolgáltatókat tömörítő önszabályozó testület, a Magyarországi

Tartalomszolgáltatók Egyesülete (MTE) év végi sajtótájékoztatóján értékelte a 2002. év eredményeit, és ismertette célkitűzéseit. Az MTE az interneten megjelenő jogellenes vagy ártalmas tartalmak szabályozása tekintetében a jogérvényesítés meggyorsítását, a megalapozott igények végrehajthatóságát lehetővé tevő jogi feltételek megteremtését kérte a jogalkotástól, illetőleg a felhasználók felvilágosítására, az értékes tartalmakat felmutató oldalak bemutatására, azok reklámozására, a további tartalomszolgáltatás ösztönzésére irányuló állami szerepvállalást javasolt. Mindezeket túl az önszabályozás keretei között és az online tartalmak védelmében az MTE a következő projekteket valósítja meg a közeljövőben: gyermek- és ifjúságvédelmi rendszer honosítása, közhasznú tartalmak minősítése, valamint fejlesztése, továbbá internetes panaszbizottság és ad hoc bizottság működtetése.

2003 ELSŐ NEGYEDÉVÉBEN INDUL A MAGYARORSZÁG.HU

A tervek szerint 2003 első negyedévében indul a *Magyarország.hu* internetes oldal. A honlapon olvasható kormányzati hírcsatornák,

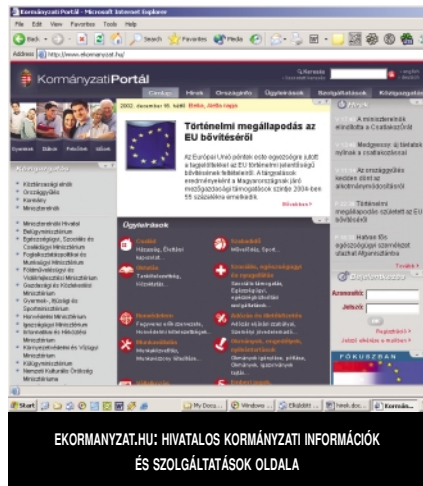
EU-közismereti, valamint Magyarországgal, az állam-, illetve közigazgatással kapcsolatos információk, hírek szerepelnek majd, míg az oldal e-demokrácia részében valós személyek valós intézményekkel és hivatal(nok)okkal cserélhetnek véleményt. „Az e-demokrácia alapja az identitás felvállalása: ami nem egyezik a jelenlegi internetgyakorlattal. A probléma megoldására csak az állam vállalkozhat. A *Magyarország.hu* portál virtuális közösségi térként lehetőséget ad ennek a kísérletnek” – mondta *Baja Ferenc* az E-magyarország e-konferencián tartott beszámolójában, majd hozzátette: az *ekormanyzat.hu* portálon továbbra is elérhetők lesznek a hivatalos kormányzati információk és a szolgáltatások. Tovább bővül az interneten elintézhető hivatalos ügyek köre, kezdetben a BM lakossági szolgáltatásaira koncentráltan.

KÁRMÁN TÓDOR-DÍJAZOTTAK

Magyar Bálint oktatási miniszter december végén adta át a 2002. évi Kármán Tódor-díjat. Az idei egyéni díjazottak: *Boda Miklós*, az Ericsson Magyarország kutatási-fejlesztési igazgatója, egyben vezérigazgató-helyettes,

valamint *Csapody Miklós*, a General Electric tanácsadója. A 2002-es vállalati díjazottak a Graphisoft Rt., a KITE Rt. és a Varinex Informatikai Rt.

Az Oktatási Minisztérium 2000-ben alapította a Kármán Tódor-díjat. Az alapítók célja azon gazdasági vállalkozások elismerése, amelyek a magyarországi oktatás, képzés, felnőttoktatás, tudományos kutatás támogatásának aktív részesei.

A HP OKTATÁSTÁMOGATÁSA

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, valamint a Hewlett-Packard Magyarország Kft. a 2002/2003-as tanévre is kiírta a HP Professzori Kutatási és Diák Ösztöndíj pályázatot. Ezzel legfőbb céljuk a hazai oktatók elismerése s ezáltal tevékenységük, szakértelmük Magyarországon tartása, munkájuk feltételeinek javítása, illetve a legtehetségesebb diákok ösztönzése volt. Idén a professzori ösztöndíjat *dr. László Zoltán* professor nyerte el,

míg a diákösztöndíjak nyertesei a BME Villamosmérnöki és Informatikai Kar hallgatói voltak. Emellett a Junior Achievement Magyarország (JAM) Alapítvány a HP támogatásával idén kilencedik alkalommal rendezte meg az országos HP-JAM MESE (Management Economic Simulation Exercise) Versenyt. Itt a versenyző középiskolások csapatok egy számítógépes szimulációs rendszer segítségével saját, fiktív termelővállalkozásuk sikereivel, problémáival szembesülve teheték próbára tudásukat. Cégvezetőként stratégiai döntéseket hoztak az ár, a kapacitásbővítés, a gyártott darabszám, a marketing és a kutatás-fejlesztés vonatkozásában. A verseny öt legeredményesebben szereplő csapata a kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium és Szakközépiskolából, az Újpesti Kéttannyelvű Műszaki Szakközépiskolából, a pécsi Babits Mihály Gyakorló Gimnázium és Postaforgalmi Szakközépiskolából, valamint a szolnoki Pálffy János Műszaki Szakközépiskolából érkezett.

SZÁZTÍZMILLIÁRD FORINT INFORMATIKAI FEJLESZTÉSEKRE

2003-ban 110 milliárd forint áll rendelkezésre informatikai fejlesztésekre. A kormány több ponton is átalakítja a hírközlési törvényt, és az idén életbe lépő adókedvezményektől azt remélik, két év alatt megduplázódik a háztartások számítógéppel való ellátottsága – közölte *Kovács Kálmán* informatikai és hírközlési miniszter. Kovács Kálmán a PKI Tudományos Napokon azt is elmondta, hogy Magyarország az elmúlt években a kutatás-fejlesztési (K+F) ráfordításokat illetően nem szerepelt rosszul, létszamarányosan az ilyen célú európai uniós forrásoknak mintegy másfélszeresét szerezte meg. Hozzátette: ez az arány a tíz csatlakozni kívánó EU-tagjelölt ország esetében negyven százalék. A miniszter ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy az Európai Unióba igyekvő Magyarország az információs társadalomra való felkészültségét illetően, valamint az informatika elterjedését tekintve nem tartozik a kontinens élmezőnyéhez. A miniszter hangot adott annak is: az unióban úgy látják, hogy a kontinens kezd versenyhátrányba kerülni az Amerikai Egyesült Államokkal, illetve a Japán–Szingapúr tengellyel szemben. Ezért az Európai Unióban megfogalmazódott, hogy az informatika fejlesztése lehet a felzárkózás kitérési pontja, s éppen ezért az informatika Magyarország számára is majdhogynem létkérdés. Mindezek figyelembevételével a kormány 2003-ban mintegy 110 milliárd forintot fordít informatikai fejlesztésekre.

AZ ERICSSON SZÁLLÍTJA A VODAFONE MMS RENDSZERÉT

2002. december 9-étől a Vodafone elindította az Ericsson MMS technológiáján alapuló teljes körű, kereskedelmi multimédiás üzenetközvetítési szolgáltatását. A magyarországi Vodafone-mobiltelefonosok telefonjaikon küldhetnek és fogadhatnak képeket, szöveget és hangot tartalmazó multimédiás üzeneteket. A Vodafone Magyarország összes ügyfele (a havi díjasok és a VitaMax feltöltőkártyások) számára lehetővé vált a képzünetek küldése és fogadása MMS-képes mobiltelefonjuk révén. A szöveg és utazók 17 európai országban örökíthetik meg kedvenc pillanataikat, és küldhetik haza élményeiket egy-egy kép segítségével. A Vodafone-osok – a magyar mobilpiacon egyedülálló módon – a Westel és a Pannon GSM ügyfeleinek is küldhetnek képeket, akik SMS-ben értesülnek arról, hogy hol tudják WAP-on és interneten megnézni a képzünetüket. A Vodafone minden ügyfelének felajánlja az új technológiában rejlő lehetőségek kipróbálását. Az MMS használata a Vodafone hálózaton belül március 1-jéig ingyenesen, regisztrációs, havi és forgalmi díj nélkül vehető igénybe. Ezen időszak alatt díjmentesen lehet hálózaton belül üzeneteket küldeni; más mobilhálózatba, illetve külföldi roaming esetén pedig naponta maximum 20 darabot. Az ingyenes periódus leteltét követően az MMS küldése számlázásra kerül – az SMS-hez hasonlóan –, az elküldött

MMS-ek után üzenetenkénti díjat számít fel a mobilszolgáltató, az üzenet méretétől függően.

A WESTEL ÜZLETEIBEN IS ELÉRHETŐ A WLAN

A Westel a Budapest Airport Rt.-vel együttműködve a Ferihegyi repülőtér 2B terminálján elsőként tette elérhetővé a gyors vezeték nélküli hálózati hozzáférés szolgáltatást (WLAN). A nagy sebességű vezeték nélküli hálózati hozzáférést kínáló szolgáltatás hamarosan még több helyen válik elérhetővé: a Ferihegyi repülőtér mellett a Westel üzleteiben is kipróbálható és igénybe vehető majd a WLAN. A vezeték nélküli hozzáférési technológia laptopok, kézi-számítógépek, illetve később az arra alkalmas mobiltelefonok használói számára biztosítja, hogy nagy sebességgel (akár 11 Mbps-mal) jussanak ki a világhálóra, férjenek hozzá elektronikus leveleikhez vagy vállalati intranetoldalaihoz. A Westel a Nokia rendszerének telepítésével az első három hónapban (2003. február végéig) díjmentesen bárki számára elérhetővé teszi a legújabb technológiát. A WLAN a bevezetés időszakát követően SIM kártya segítségével a mobilszámla utólagos befizetésével vagy bankkártyás fizetéssel, többféle tarifacsomag szerinti számlázás mellett használható majd.

AZ ÉV INTERNETES BANKJA, A CIB

December közepén osztották ki „Az év internetes bankja Magyarországon” pályázat díjait, amelyet az Index.hu Rt. és a HP Magyarország hirdetett meg. „Az év internetes bankja Magyarországon 2002-ben” címet a CIB Internetbank nyerte el. A szakértőkből álló zsűri több különdíjat is kiosztott: „Az év mobilbankja” különdíjat az OTP Bank Rt. OTP Direkt szolgáltatása nyerte el, a „Legígéretesebb internetes bank” címet a Raiffeisen Bank Rt. közvetlenül bevezetés előtt álló szolgáltatása, míg a „Gyakorlatias megvalósításért és alkalmazásért” különdíjat az Inter-Európa Bank Rt. kapta.

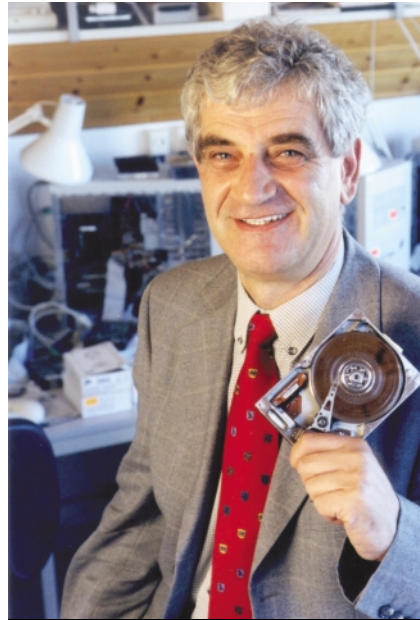
The screenshot shows the CIB Internetbank website. At the top, there's a search bar and navigation tabs for 'INFOCENTER', 'A CIB CSOPORT', 'INTERNET BANK', and 'SZOLGÁLTATÁSOK'. Below this, there are several sections: 'SZOLGÁLTATÁS KERESŐ' with user group selection, 'INTERNET BANK - BELÉPÉS' with login options, 'IDŐJÁRÁS' with weather forecasts, and 'HÍREK, LAPSZERKE' with news items. A large 'JOGTÖRTÉNET' watermark is overlaid on the page.

A pályázat célja az internet használati értékének emelése volt, illetve az, hogy népszerűsítse az internetes banki szolgáltatásokat, megismertesse a fejlesztőkkel az aktív és potenciális felhasználók véleményét, tapasztalatait, igényeit. A pályázatkiírók szándéka, hogy

a versenyben induló bankok és az online banki szolgáltatásokat használók között még szorosabb legyen az együttműködés.

SIKERES ÉVET ZÁRT A KÜRT

Az üzleti eredményeket tekintve a cég 1 milliárd forintot meghaladó bevételében 2002-ben tovább nőtt a magas nyereségtartalma, nagy hozzáadott értékű szolgáltatások aránya.

15 SZÁZALEKKAL NÖTT AZ ADATMÉTES FORGALMA

Az adatmérés forgalma idén 15 százalékkal haladta meg az előző évet. A Kürt idei adatmértési eseteinek során kiderült, hogy a vírusok miatt bekövetkezett adatvesztések száma körülbőlül a felére csökkent; a beérkezett merevlemezek átlagos kapacitása idén már 12,3 gigabájtnyi telt ki, és a 2002-ben lementett adatmennyiség jóval nagyobb mértékben nőtt, mint az adatmérés forgalma. Az elmúlt esztendő

további sikere, hogy számos külföldön székelő multinacionális vállalat döntött úgy, hogy az IBI-t választja angol, osztrák és más országbeli versenytársak megoldásai ellenében. Ennek eredményeképpen a Kürt tanácsadói jelenleg is négy országban dolgoznak, s az elmúlt évben több mint 30 ezer órát töltöttek ügyfeleknél.

Az üzleti eredmények mellett azzal is büszkélkedhet a vállalat, hogy jelentős eseményeken vett részt: meghívást kapott Strasbourgba, az Európa Parlament által rendezett kiállításra, ahol a magyar innovációt képviselte, illetve elvitte az év Üzleti Etikai Díját a hazai kisvállalat kategóriában.

ROMAN HUBERT: BÍZIK A KELET-EURÓPAI PIACBAN

KELET-EURÓPAI HÓDÍTÁSRA KÉSZÜL A CA

Kelet-európai terjeszkedést, valamint piaci pozíciójának megerősítését tűzte ki célul a független szoftvermegoldásokat szállító és az e-business menedzselésével foglalkozó, az USA-ban igen komoly erőt képviselő, ám térségünkben szerényebb jelenléttel büszkélkedő Computer Associates (CA). A cég, amelynek 1200 platformfüggetlen terméke hat brand (rendszerfelügyeleti környezet, biztonsági, tárolástechnikai megoldások, információkezelés, adatbázis-kezelés, portáltechnika) köré csoportosul, s amelynek a *Fortune 500-as* lista értelmében a világ 500 legnagyobb cégének 99 százaléka az ügyfele, az EU-csatlakozások okán úgy gondolja, van értelme a további erőteljes bővítésnek Kelet-Európában. Roman Hubert, a CA kelet-európai régióért felelős vezetője szerint az ok, amiért munkáltatója a cég kezdeti időszakában nemigen érdeklődött az itteni lehetőségek iránt, nem más, mint hogy a régió, így Magyarország sem nagygépes piac. Az EU-csatlakozások azonban új lehetőségeket nyitnak meg, és Hubert reméli, hogy a CA-nak a biztonság- és tárolástechnika területén kínált megoldásai lehetnek – a rendszerfelügyelet mellett – a világ harmadik legnagyobb szoftvercégének zászlóshajói az általa menedzselte területen.

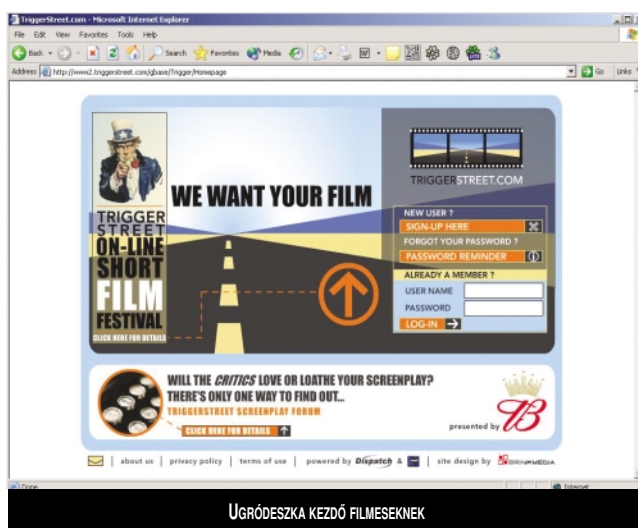
AZ EPSON A TERMÉKKALÓZKODÁS ELLEN

Az imitált márkás termékek gyártása és forgalmazása, ami jelen esetben a nyomtatókban használatos tintapatronokat érinti, olyan méretet öltött Európában, ami mellett az Epson már nem tud szólanul elmenni. Meghamisított termékek ugyanis kívülről oly mértékben hasonlítanak az eredetire, hogy gyakorlatlan szemmel szinte lehetetlen különbséget tenni. Az eltérés azonban legkésőbb a fogyasztónál mégis jelentkezik, amikor a várt minőségű tinta helyett olyannal találja magát szemben, amely esetleg még a nyomtatóban is kárt tehet.

Mindezek elkerülése érdekében, preventív jelleggel az Epson három lépésből álló programját ajánlja a forgalmazóknak. Az Epson-kereskedők felvilágosítást kapnak a termékalkodás szokásos folyamatáról. Így például egy kézzel írott ajánlat, az előre történő fizetés igénylése vagy a kirívóan magas vételi mennyiség gyakran illegális tevékenységre utal. Az ajánlat vagy az „eredetiségigazolás” kéretlen bemutatása az eredeti termékeket forgalmazó kereskedőknél nem szokásos gyakorlat, és bizalmatlanságot kell, hogy keltsen. Az ilyen gyanús esetekben a kereskedők az Epson Deutschlandnál lévő kapcsolattartójukhoz fordulhatnak. Mindezeket túl, ha bármilyen kétségük támadna az áru eredetiségét illetően, a kereskedőknek alkalmuk nyílik a már megvásárolt termékeket ingyenes áruminta-vizsgálatnak alávetni az Epsonnál.

DEBÜTÁLÁSI LEHETŐSÉG AZ ELSŐFILMESEKNEK

Az Oscar-díjas *Kevin Spacey* olyan webhelyet indított *TriggerStreet.com* címen, amelynek célja, hogy a feltörekvő filmkészítőknek és forgatókönyvíróknak lehetőség teremtse alkotásaik bemutatására.

A site-ra bárki ingyenesen feltöltheti rövid művét, amelyet a többi filmes felhasználó értékeli. Feltétel azonban, hogy a feltöltést megelőzően legalább két másik művet is értékelniük kell az újonnan érkezetteknek. Ezekkel a feltételekkel a webhely az indulás első hetében mintegy 10 ezer felhasználót vonzott magához. Spacey bízik abban, hogy esetleg azok a hollywoodi producerek, filmstúdiók és ügynökségek is belenéznek majd a legmagasabbra értékelt alkotásokba, akik, illetve amelyek máskülönben valószínűleg ügyet sem vetnének a kezdőkre.

A FRANCIA @ ÚJ NEVE: AROBASE

A francia nyelv tisztaságára felügyelő kormánybizottság közleményben tudatta országának lakosaival, hogy az e-mail címekben található kukacjel (@) „arobase”-ként említendő a francia nyelvben. A bizottság további két angol kifejezést – webring és portal – is franciásított, a használatukat kötelezővé téve minden állampolgár számára. A francia nyelv tisztaságára felügyelő bizottságnak öt évvel ezelőtt nem sikerült elfogadtatnia a „mel” szót az e-mail helyett, most viszont egyetlen ülés alatt hivatalossá tette a „portail” (portál) és az „anneau de site” (webring) kifejezés használatát is. ▶

➤ ÚJDONSÁGOK

SAMSUNG 2003-AS MOBILTELEFONOK

Az utóbbi hónapokban mintha lassulni látszott volna a Samsung mobilkommunikációért felelős részlegének teljesítménye. Aggodalomra azonban semmi ok, a fiúk erősen dolgoztak a bányában, és tavaszra hihetetlen modellekkel rukkolnak elő – a teljes paletta megújul. 2003-ban szinte ciki lesz már az egyszerű kijelző. Még a kisebb, például az S-sorozat is új vért kap: a kijelzők itt is végleg „elszíneződnek”. Legnagyobb érdeklődésre azonban minden bizonnyal a V-sorozat tarthat számot: a 200-asban beépített fényképezőgép, háromsávú GSM, GPRS és már nem 16, hanem 40 polifonikus csengőhang lesz. 128×160 pixeles, 65 000 színű kijelzőt kapott. (Kistesója, a V100-as hasonló tulajdonságokkal rendelkezik, de nincs kamerája. Helyette a kijelzőt nagybójtották meg, 176×220 pixel méretű, és természetesen színes.) Még meg sem jelent a V200-as, de már

tudni lehet, hogy a következő változtatban a kijelző elforgatható lesz, akárcsak egy digitális videokameránál. Érdemes tehát várni még egy kicsit a multimédiás telefonokkal, áruk vélhetően hamar zuhanásnak indul, ha megjelennek az új szereplők. További info: <http://www.samsungmobile.com/gbr/index.jsp>.

KIFEJZŐKÉPESÉG MAGAS FOKON

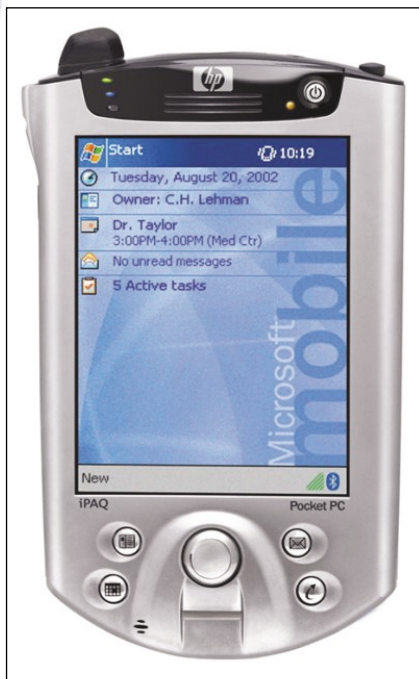
A Panasonic Lumix termékcsaládjá új taggal bővül. A DMC-F1-es modell egy 3 megapixeles, háromszoros optikai zoommal ellátott digitális fényképezőgép, amely kiváló képminőségén kívül elegáns formatervezésével, valamint kompakt és ultrakönnnyű alumíniumötvözet vázával hívja fel magára a figyelmet. A nagy fényerejű F2.8 Leica Vario-Elmarit objektívnek köszönhetően a DMC-F1 által készített képek minősége vetekszik a filmes gépekkel készített képekével, ezenfelül ez a modell tulajdonosa minden kívánságát villámgyorsan teljesíti. Az indítási időt (az exponológomb lenyomása és a tulajdonképpeni expozíció között eltelt

idő), valamint az egyes expozíciók közötti időt egyaránt sikerült csökkenteni, míg a Mega Burst sorozatkép-készítési funkcióval gyors egymásutánban készíthetők képek.

ÚJ HP IPAQ H5400 POCKET PC

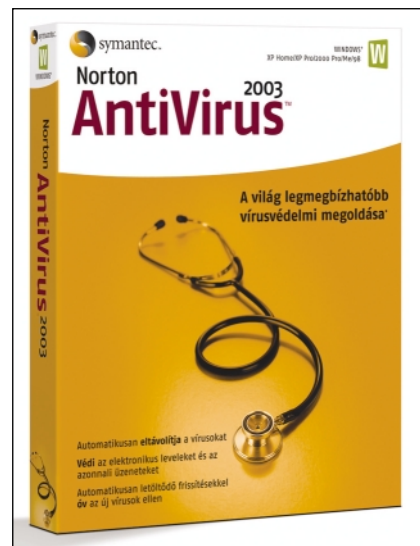
A HP új iPAQ Pocket PC h5400-as sorozatának tagjai elsőként ötvözik egyetlen eszközben a vezeték nélküli LAN képességeket, a biometrikus ujjlenyomat-azonosítást, a Bluetooth technológiát és az univerzális távvezérlési funkciókat. Nagy sebességű vezeték nélküli LAN-ra csatlakoztatva a gépet, felhasználó akár vállalati hálózaton át vagy – egyes repülőtereken és szállodákban elérhető – vezeték nélküli hotspot közvetítésével is hozzájuthat a munkájához szükséges információkhoz, ezért az eszköz számos mobil üzleti megoldás részeként is ideálisan alkalmazható. Bluetooth-működésre felkészített telefon használata esetén az iPAQ Pocket PC h5400-as számára a távoli adatok elérése sem jelent problémát. A korábbi iPAQ modellek sikerére építő iPAQ Pocket PC h5400-as számos bevált alkalmazást és megoldást tartalmaz (pl. az iPAQ File Store-t, az adatok

biztonsági mentését és helyreállítását támogató iPAQ Backup segédprogramot és a Nevo egyetemes távvezérlőt).

MAGYARUL IS MEGJELENT A NORTON ANTI-VIRUS 2003

Piacra dobta a Symantec legkeresettebb termékének 2003-as, magyar nyelvű változatát, amely önműködően távolítja el a rosszkaratú programkódot, valamint megvédi az elektronikus leveleket és a közvetlen üzenetek csatolmányait a vírusoktól. A Symantec díjnyertes

vírusellenes megoldása a vírusazonosítókat a felhasználó beavatkozásának szükségessége nélkül tartja naprakészen, így a vevők általában magas fokú vírusellenes védelmet élvezhetnek. A közvetlen üzenetek átvizsgálási képessége a Yahoo! Instant Messengerre, az AOL Instant Messengerre, az MSN Messengerre és a Windows Messengerre terjed ki. A bejövő és kimenő leveleket egyaránt érintő, önműködő vizsgálattal együtt ez a képesség biztosítja, hogy a felhasználó rendszere annak beavatkozása nélkül védve legyen a vírusok ellen.

TÁVIRÁNYÍTÓVÁ ALAKUL A POCKET PC

A számítógépek legtöbbször rendelkezik infrakapuvval. Több szoftverfejlesztő is készített már olyan programot, amely képes vezérelni a tévét vagy hifitornyot, de ezek hatótávolsága alig 1-2 méter. A Griffin Technology bejelentette azt a távirányításhoz elengedhetetlenül

szükséges hardveres műtyűrt, amely bármely PDA-ból egyetemes távirányítót varázsol. Ennek alapfeltétele a Pocket PC 2000 (Windows CE 3.0) operációs rendszer, Strongarm vagy

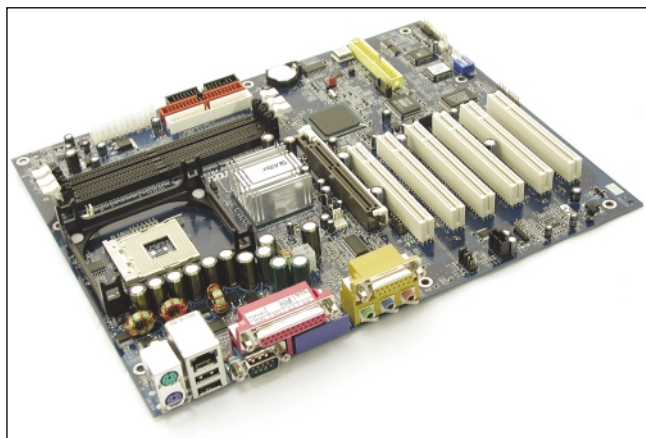
Xscale processzor, valamint 1,05 MB tárolókapacitás. A közös távirányító hatótávolságáról (30 méter) nagy teljesítményű infravörös szenzor gondoskodik, amelyet a PDA fehallgató-kimenetére kell csatlakoztatni. További információ a 29 dolláros Total Remote-ról: <http://www.griffin-technology.com/index.html>.

AZONNALI FRISSÍTÉSI MEGOLDÁS AZ APC-TŐL A SYMMETRA-FELHASZNÁLÓKNAK

Az APC bejelentette új szolgáltatását, amely az egy- és háromfázisú, torony típusú Symmetra UPS-eket és a meghosszabbított futásidejű akkumulátorcsomagokat érinti. Ez lehetőséget ad a végfelhasználóknak, hogy felújítsák meglévő, 3–6 éves APC Symmetra UPS egységeiket, és egy Symmetra árának töredékéért a legújabb technológiájú szünetmentes rendszert üzemeltessenek. Az új program magában foglalja a régi modulok (tápegység, akkumulátor és vezérlőegységek) cseréjét vadonatúj alkatrészekre, a keretventilátor újra cserélését, az üzemeltetési hely és a kábelek átvizsgálását, továbbá az összes be-, illetve kimenő csatlakozás ellenőrzését. A program résztvevői számára újraindul a két éves gyári garancia is. Emellett az APC egy új Web/SNMP kártyát telepít, amely lehetővé teszi a berendezés teljes körű távoli felügyeletét, vezérlését és konfigurálását a nyílt szabványú protokollok révén – beleértve a HTTP-t, az SNMP-t és a Telnetet. Végül a Symmetra Tune-UPS magában foglalja a Symmetra külső LCD kijelzőjéhez, azaz a PowerView-hoz tartozó segédprogram frissítését is.

ALBATRON PX845PE Pro II

Úgy tűnik, a PC-s részesegységek gyártói között „új versenyzőnek” számító Albatron nem véletlenül utasított maga mögé olyan régi motorosokat is a 2002. első félévi pénzügyi eredményeket tekintve, mint például az Acorp. Szemlátomást a Gigabyte-alapító Jack Ko cégénél mindent

megtesznek annak érdekében, hogy a vevőket elkápráztassák gyárilag finomhangolt termékekkel. (Lásd előző számunkban az NVIDIA Ti 4200P Turbo bemutatóját!) Jelen soraink tárgya „sima” Intel 845PE lapkakészletre épül, amelyet az Albatronnál alaposan megbűvöltek. Amint azt tudjuk, a PE hivatalosan „csupán” a DDR333-as memóriákat támogatja. Nem így ez az alaplap, ugyanis néhány DDR400-as modul is képes fogadni, és természetesen a magasabb frekvencián ($2 \times 200 = 400$) kezelni. Természetesen ez szintiszta gyári tuning – éppúgy, mint amit a processzor esetében vetnek be. A jelen Intel Pentium 4-es processzorai 400, illetve 533 MHz-es külső órajelen futnak ($4 \times 100 = 400 / 4 \times 133 = 532$). Ez az alaplap 667 MHz-es ($4 \times 166 = 664$) külső órajelet is képes szolgáltatni a CPU számára. Ennek a képességnek az ad értelmet, hogy egyes kiszivárgott hírek szerint az Intel következő processzorgenerációja ezen a külső órajelen fog futni. (Az úgy pikantériája, hogy más kiszivárgott hírek szerint az Intel átugorni készül ezt a lépcsőt, és rögvest 800 MHz-es ($4 \times 200 = 800$) FSB-t készül társítani a következő nemzedékhez.)

A lap további képességei javarészt az i845PE – pontosabban az ICH4-es South Bridge – „hagyományos” képességeiből fakadnak, legalábbis ami az ATA-100-as merevlemezek támogatását, a hat darab 2.0-s USB kaput, a négyszeres sebességű AGP-t, illetve a hatsatomás, AC'97-es audiót illeti.

A 10/100-as hálózati vezérlő már külső chip – szintén Intel –, míg a kiegészítő RAID-vezérlő, amely két ATA-133-as és két ATA-150-es (Serial ATA) meghajtót tud kezelni, a Promise-től származik. A konkurensok valószínűleg nem örülnek neki, de az Albatron olyan technológiákat is meghonosít a lapjain, amelyeket először bizony a műfaj legnagyobbjainál látunk. Ilyen például a Voice Genie nevű beszélő BIOS – amely hasonlít az ASUS Post Reporteréhez – vagy az elrontott frissítések következményeitől megóvó dupla BIOS, amely a BIOS Mirror névre hallgat – a Dual BIOS Gigabyte-éktól.

VIDEOKÜLDÉS MOBILRÓL MOBILRA

A harmadik generációs szolgáltatások előfutáraként a Westel ügyfelei november 25-étől – Magyarországon elsőként – a Nokia 7650-es telefon kamerájával rögzített rövid videóállományokat MMS-ben vagy e-mailben küldhetik el, emellett készülékükkel WAP-on keresztül videotartalom-szolgáltatást vehetnek igénybe. Az új szolgáltatásokkal a családi eseményről készült videók másik Nokia 7650-es mobilra vagy számítógépre egyaránt elküldhetők, míg a videóletöltési szolgáltatással mobiltelefonon a mozielőzetes is megtekinthető majd.

A Westel üzleteiben kapható Nokia 7650-es telefonokon már megtalálhatók a szolgáltatásokhoz szükséges szoftverek.

A 3COM ÚJ XRN INTERCONNECT KIT ELOSZTOTT KÖZPONTI VÁLLALATI LAN-MEGOLDÁST KÍNÁL

Az idén bejelentett, méretezhető, magas rendelkezésre állású vállalati hálózatokhoz szánt, három fázisban bevezetendő innovatív XRN

technológia megvalósításának első szakaszában megjelent a 3Com XRN Interconnect Kit (összekapcsoló készlet) – jelentette be a 3Com Corporation. Az összekapcsoló kábelből és a 3Com Gigabit Multilayer Switching szoftver 3.0-s verziójából álló XRN Interconnect Kit egy elosztott belső kapcsolórendszer hoz létre két switch összekapcsolásával, amelyek ezután egyetlen entitásként felügyelhetők. A megoldás biztosítja a hálózat magasabb szintű rendelkezésre állását, a befektetés védelmét egy rugalmas LAN infrastruktúrával, valamint a hálózat szükség szerinti bővíthetőségét a vállalati ügyfelek számára.

MEGJELENT AZ SCO LINUX 4.0 – UNITEDLINUX MÓDRA

Az SCO bejelentette az SCO Linux powered by UnitedLinux szerver változatát. A szoftvert karbantartással és opcionális technikai támogatással együtt értékesítik. A termék kezdetől telepíthető magyar nyelven is. Az SCO Linux Server 4.0 az első olyan Linux termék, amelyet az SCO Group – az egységes Linux jegyében – „Powered by UnitedLinux”-ként jelentet meg. Az SCO Linux Server egy kimondottan üzleti felhasználásra készült operációs rendszer, a szabványos Intel processzoros szerverekre. Az SCO Linux Server UnitedLinux magja szabványos, megfelel az LSB és az Openi18n (korábban Li18nux) követelményeinek, amely a megbízhatóságra, rendelkezésre állásra, stabilitásra és biztonságra helyezi a hangsúlyt.

Az SCO Linux Server megbízható üzleti szolgáltatásokat nyújt, többek között biztonságos webkiszolgálót, állomány- és nyomtatószolgáltatásokat (Microsoft-, Windows-, Linux- és UNIX-fájlokhoz, valamint nyomtatáshoz), és hálózati szolgáltatásokat. Az SCO Linux Update Service egyéves szolgáltatás, amelyet az SCO Linux Serverrel együtt forgalmaznak. Ez a szolgáltatás az új frissítések megjelenéséről küld értesítést, és egy könnyen használható grafikus kezelőfelületet tartalmaz a letöltések kezelésére, valamint a rendszerfrissítések elvégzéséhez.

MAGYAR FEJLESZTÉSŰ IP ALAPÚ DIGITÁLIS VIDEORENDSZER

A hazai székhelyű Xperts Software Kft. fejlesztésében megjelent a NETAVIS video-távfelügyeleti és biztonságtechnikai rendszer. A NETAVIS egy új, IP alapú videorendszer, amely több száz analóg és digitális kamerát tud kezelni és egyetlen egységes felületbe integrálni. A felhasználói felület segítségével a kezelő képes megtekinteni a kamerák élő képeit, vagy az azokról archivált anyagokhoz férhet hozzá, akár felvételkészítés közben is. Vezérelheti a kamerákat (panorámázás, forgatás, ráközelítés), vagy mozgásérzékelési funkciókat állíthat be azokon. Ehhez mindössze egy webböngészővel rendelkező számítógépre van szükség. A NETAVIS-on keresztül hálózatba kapcsolt kamerák a világ bármely részéről elérhetők.

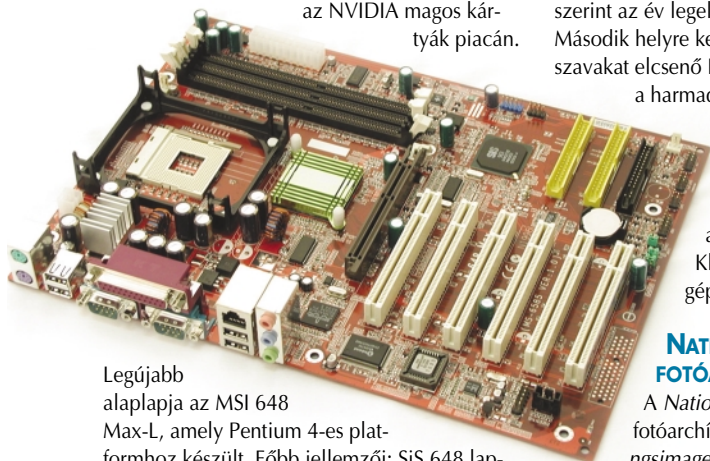
DOKUMENTUMKEZELŐ FOLYAMATOKAT AUTOMATIZÁLÓ ADOBE TERMÉKEK

Az Adobe Systems bejelentette új szolgáltatótermékeit, amelyek automatizálják a vállalatok dokumentum- és űrlapkezelési folyamatait. Az Adobe Document Serverrel az ügyfelek különböző adatforrásokból összeválogatott Adobe PDF állományokból készíthetnek dokumentumokat, így például műszaki kézikönyveket, elektronikus űrlapokat, szerződéseket, üzleti jelentéseket és számlákat. A program segítségével a vállalatok meglévő vállalatirányítási (ERP), ügyfélkapcsolati (CRM) és tartalomkezelő (CMS) rendszerekhez, dokumentumkezelő rendszerekhez, valamint ipari szabványok tekinthető adatbázisokhoz kapcsolódhatnak, hogy gyorsan állíthassanak elő PDF formátumban üzleti kiadványokat. Az Adobe Document Server XML parancsokat is fogad, és támogatja az Extensible Style Language Formatting Objects (XSL-FO) ipari szabványt, amely azt írja le, hogyan kell az XML dokumentumokat megformázni egy-egy médiumhoz. Az Adobe Document Server for Reader Extensions lehetővé teszi a vállalkozások és a kormányzati szervek számára, hogy felhasználói jogosultságokat rendeljenek az Adobe PDF dokumentumokhoz.

A jogosultság kiosztását követően az ingyenes Adobe Acrobat Reader program 5.1 verziót használók képesek elmenteni, kitölteni, és továbbítani a PDF űrlapokat, az észrevételekre vagy kérdésekre elektronikus megjegyzéseket tenni, illetve a kitöltött űrlapokat digitális aláírással ellátni.

MSI 648 Max-L

Az MSI már 15 éve meghatározó eleme a számítástechnikai iparnak; jelenleg az egyik legnagyobb alaplapgyártóként tartják számon, valamint az élmezőnybe tartozik az NVIDIA magos kártyák piacán.

Legújabb alaplapja az MSI 648 Max-L, amely Pentium 4-es platformhoz készült. Főbb jellemzői: SiS 648 lapkakészletre épül, 400/533 MHz FSB, DDR333+-memóriatámogatás, ACP 3.0 (8x), IDE ATA 66/100/133, integrált hatcsatornás AC'97 hangrendszer optikai kimenettel, 10/100-as integrált hálózati csatló. Legnagyobb érdekessége azonban a Bluetooth-támogatás. Segítségével vezeték nélküli kapcsolatot létesíthetünk gépünk és a támogatott eszközök között, ideális mobilkészülékek

adatátviteléhez vagy kis otthoni hálózatok létesítéséhez. Ára – köszönhetően a SiS lapkakészletnek – remélhetőleg a közép-kategóriában marad.

KLEZ: AZ ELMÚLT ÉV LEGJELENTŐSEBB KÓROKOZÓJA

A Klez féregvírus áll a Sophos vírusirtó cég 2002 számítógépes kártevőit „rangsoroló” toplistájának élén. A cég támogatási szolgálatának jelentett vírusos esetek csaknem egynegyede ugyanis a Klezre volt visszavezethető. A Klez hét hónapon át vezette a toplistát, és a Sophos szerint az év legelterjedtebb féregvírusává vált. Második helyre került a Bugbear, míg a jelzőszavakat elcsenő Badtrans tevékenységével a harmadik helyezéig tudta felküzdeni magát. Az első tíz vírus közé csak a saját magukat továbbküldő változatok kerültek fel. Ez alól csupán az Elkern kivétel, amely a Klez parazitájaként vándorolt gépről gépre.

NATIONAL GEOGRAPHIC FOTÓARCHÍVUM AZ INTERNETEN

A *National Geographic* elindította fotóarchívum-szolgáltatását a www.ngsimages.com címen. A kultúrákat, országokat, állatokat, embereket, földrajzi képződményeket bemutató felvételek közül jelenleg több mint tízezer vált a webhely jövedeléből elérhetővé és megvásárolhatóvá digitalizált állapotban. A fotóarchívum-rendszer az IBM on-demand megoldására, szoftverére és hardver-infrastruktúrájára épül; alapját a WebSphere Commerce for Digital Media nevű szoftver képezi, ezenkívül az IBM Content

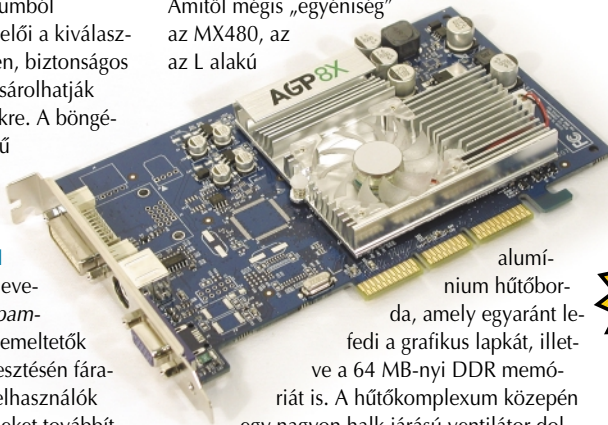
Manager és DB2 adatbázis-kezelő szoftverek segítségével lehet elérni médiaanyagok ezreit, továbbá keresni bennük, kategóriák és kulcsszavak szerint. A digitális archívumból a *National Geographic* megrendelői a kiválasztott képeket nyomdai minőségben, biztonságos internetkapcsolaton keresztül vásárolhatják meg és tölthetik le számítógépeikre. A böngészés és a nem nyomdai minőségű JPEG képek megtekintése mindeki számára ingyenes.

SZEMÉTELEP AZ INTERNETEN

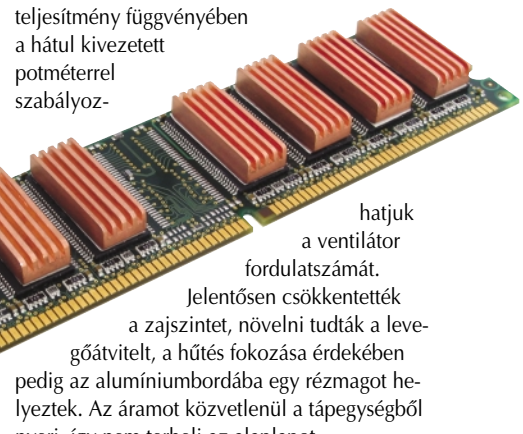
Megkezdte működését a reklámlevelek elleni küzdelmet felvállaló *spam-archive.org* adatbank. Míg az üzemeltetők az egyre jobb spamszűrők kifejlesztésén fáradoznak, a weboldalra a dühös felhasználók a postaládájukba érkezett e-maileket továbbíthatják, saját kommentárjaikkal kiegészítve. A *submit@spamarchive.org* e-mail címen egyedi levelek küldhetők be, míg a *submitauto-*

hogya az öregecske, mindössze plastikai beavatkozásokon átesett MX440-es lapka pusztán még a 3.0-s AGP-től nem kap szárnyakat.

Az előd modelléinél lényegesen gyorsabb memóriák sokkal többet monognak a latban. Az Albatron kártyáján sincs ez másként. Amitől mégis „egyéniség” az MX440, az az L alakú

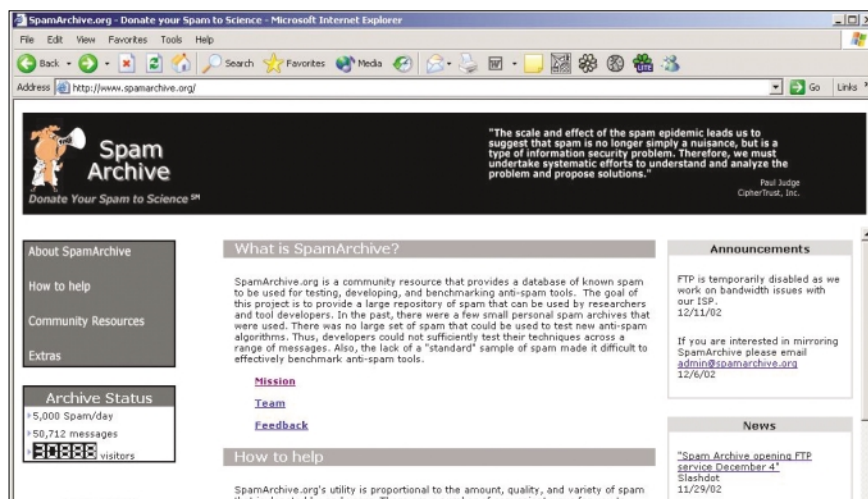
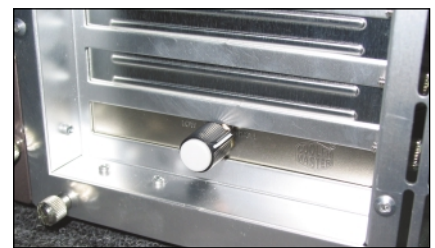
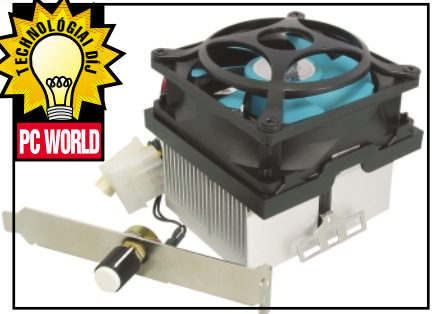

alumínium hűtőbordára, amely egyaránt lefedi a grafikus lapkát, illetve a 64 MB-nyi DDR memóriát is. A hűtőkomplexum közepén egy nagyon halk járású ventilátor dolgozik. Az MX480-ast tévé- és DVI kimenettel is ellátták, mely utóbbi segítségével két monitort is használhatunk egy időben.

teljesítmény függvényében a hátul kivezetett potméterrel szabályoz-

hatjuk a ventilátor fordulatszámát. Jelentősen csökkentették a zajszintet, növelni tudták a levegőátvitelt, a hűtés fokozása érdekében pedig az alumíniumbordába egy rézmagot helyeztek. Az áramot közvetlenül a tápegységből nyeri, így nem terheli az alaplapot. Amennyiben csúcsteljesítmény elérését céloztuk meg gépünkkel, gyakran ütközünk instabilitási problémákba, hiába biztosítottuk proceszorunk megfelelő hűtését. Ennek egyik oka lehet a memóriamodulok túlmelegedése.

mated@spamarchive.org címre automatikusan generált értesítéseket várnak a honlap üzemeltetői, akik eddig 292 megbajtynyi „szemetet” tartanak számon szervereiken.

ALBATRON MX480

Egyre több cég mutat be nyolcszoros sebességű AGP-vel ellátott, GeForce4 MX440-es alapokra épülő grafikus kártyát. A *PC World* előző számában már részletesen foglalkoztunk azzal,

A videokábelek és a DVI-analóg monitorcsatlakozó-átalakító mellett a dobozban megtaláljuk a Serious Sam és a Motocross Mania játékokat is.

COOLER MASTER-ÚJDONSÁGOK

A Cooler Master több mint tízéves hűtéstechikai tapasztalattal a háta mögött új processzorhűtőt indított útjára, az *xDream HAC-V81* személyében. Legfőbb újítása, hogy az igényelt

Érdemes kipróbálni a Cooler Master lapkahűtőit: az alumínium *ARC-U01*-et vagy a réz *CRC-U01* RAM-ot. Az öntapadós bordák használhatók a memóriamodulok vagy bármely egyéb lapka hőelvezetéséhez. A hűtésen túl az „optikai tuninghoz” is találunk nagyon szép megoldásokat. Ha van egy esztétikus alumíniumháznak, rettentően rontja az összhatást a CD-meghajtó vajszerű műanyag borítója. A Cooler Master *AFP-U01* CD/DVD meghajtó borítója az eszközök 95 százalékával kompatibilis. Használata pofonegyszerű: akár egy matricát, felragasztjuk a régi előlapra, és máris újjászületett a régi drive.

HERCULES 3D PROPHET 9700 PRO

A Hercules kártyái nemcsak a referencia Radeon modellek egyszerűen átmaticázott

hűtik. A megszokott kábelek mellett a Morrowind játék teljes verziója is megtalálható a dobozban, amely mellesleg roppant igényesre sikerült – megszokott Hercules-minőség. A kártyát felvértezték az R9700-ban megtalálható összes szolgáltatással és effektussal, alapórajele (mag/memória) 325/310 MHz, s ez az érték a hatékony hűtőknek köszönhetően lényegesen feljebb tornázható.

Ozaki B5

Hangszórót vásárolni majdnem olyan, mint zsákbamacskát venni a vásárban.

Az Ozaki név kevésbé ismert Európában, noha hangszórói többször is Ázsia Díjat kaptak. Egyik csúcsmoelljük a B5-ös, amely leginkább otthoni felhasználásra készült, ugyanis nemcsak hangkártya köthető rá, hanem bármilyen más sztereó hangforrás: például a tv vagy akár a CD-lejátszó is. A subwoofer anyaga a tökéletes hangzáshoz elengedhetetlen ultramagas sűrűségű fa. Szatellit hangszóróinak és mély-sugárzóinak a teljesítménye elegendő az otthoni házi-mozi kiépítéséhez. További információ: <http://www.ozaki.com.tw>.

variációi, hanem legtöbbször a Hercules mérnökei által újra is tervezett egységek. Most jelent meg az R300-as lapkára épülő 3D Prophet Radeon 9700 Pro. A kártya újdonsága a következőkben rejlik: a nagyobb stabilitás érdekében réz hűtőbordák kerültek a kártyára, amelyek a magon kívül a RAM-okat is

SZEM ELŐTT

CHAINTECH APOGEE 9EJLI

Termék:	Chaintech Apogee 9EJLI
Forgalmazó:	Pilot-Comp Kft.
Ár:	36 250 Ft
Internet:	http://www.chaintech.com.tw http://www.pilotcomp.hu/

Az alaplapgyártók néha egészen elképesztő ötletekkel próbálják magukhoz édesgetni a vásárlókat. A Chaintech az Apogee sorozatú alaplapjaihoz praktikus kiegészítők olyan kavalkádját mellékeli, mely érdemes a figyelmünkre.

Az Intel i845E lapkakészletű alaplapon 10/100-as LAN vezérlőt, 6 csatornás hangegységet és a 2.0-s USB kapuk sokaságát találjuk. Hasznos, de közel sem szokatlan részegységei ezek a hasonló kaliberű alaplapoknak. Nem így a már említett kiegészítők. Mindenki számára ismerősek az úgynevezett „hengeres” IDE és floppykábelek, amelyek sokkal jobb levegőáramlást tesznek lehetővé a gépben, mint hogy kialakításuknak köszönhetően könnyű őket elvezetni a gép belsejében. Ilyenből hármat találunk (egy floppy, két 80 eres IDE) a dobozban. A kisflopi helyére beépíthető panelek is egyre népszerűbbek, külön beszerezhető kiegészítők az alaplapoknak. A 9EJLI-hez négy USB,

valamint egy-egy mikrofon- és fejhallgató-kivezetést tartalmazó panelt mellékelnek. Ezekon kívül egy egyéni kialakítású fülhallgatót is találunk még a dobozban. Csupán ezek a kiegészítők jó tízezer forint körüli értéket képviselnek. A szoftvermelléklet is gazdag, bár nem feltétlenül ilyen hasznos. A szokásos meghajtóprogramokon kívül a Chaintech rendszerfelügyelő és tuning alkalmazását is jár hozzá, illetve a Thiz Linux 6.0-s, teljes változata. A lap egyéni színezése (zöld aljzatok és arany színű hátlapi csatlakozók) már csak hab a tortán.

BILLIONTON BLUETOOTH USB ADAPTER

Termék:	Billionton Bluetooth USB adapter
Forgalmazó:	BaSys Kft.
Ár:	12 150 Ft
Internet:	http://www.basys.hu http://www.billionton.com.tw

Tíz méteres körben teszi kéziszámítógépeinket, laptopunkat vagy PC-nket vezeték nélkül elérhetővé a Billionton USB portra csatlakoztatható, Bluetooth V1.1-kompatibilis adaptere. Segítségével kábelezés nélkül csatlakozhatunk helyi hálózatokhoz, illetve az internethez – természetesen csak ott, ahol Bluetooth-központ áll rendelkezésre. Használhatjuk még kompatibilis mobiltelefonok, faxkészülékek, nyomtatók egymással való kapcsolattartására, előnye az elterjedtebb infravörös kapcsolattal szemben, hogy nem kell rálátást biztosítani a végpontok között,

a 2,4-2,4835 GHz-es tartományban épít ki rádiókapcsolatot a rendszer. A rendszer maximális adatátviteli sebessége 723 Kbps, azaz nem igazán nagy forgalomhoz szánták, de adatszinkronizációhoz, internetezéshez megfelelő. Rendkívül kis méretével is kedvez a készülék a hordozhatóságnak, az árára pedig igazán nem lehet panasz.

COOL-ICAM MOVI

Termék:	Cool-iCam Movi
Forgalmazó:	ATCOMP
Ár:	29 000 Ft
Internet:	http://www.atcomp.hu/digifenykind.htm

Digitális PC-s hobbifényképezőgép, kamera, diktafon és webkamera egy személyben a Cool-iCam Movi, amely küllemében leginkább egy zsugorított DV kamerára hasonlít. 800×600 pixeles képérzékelővel és beépített

mikrofonnal látja el feladatait. A rögzített képeket, mozikat, hangfelvételeket a gyárilag mellékelt 32 MB-os SmartMedia kártyán tárolhatjuk, 128 MB-os méretig kompatibilis beépített olvasója. Három üzemmódban fényképezhetünk, legrosszabb esetben tizenhat, normál minőségben akár 150 képet zsúfolhatunk be 32 MB-ba. Mozgóképfelvételeknél 320×200 pixeles videók készülhetnek, az alap-tárcapacitás három percre biztosít helyet, csak hang rögzítésekor (diktafonfunkció) 256 perces terjedelemig is elmehetünk. Külön minivakus egység csatlakoztatható a tetejére, amely része a csomagnak. AAA ceruzaelemekkel biztosított a tápellátás, kettő a kamerához, kettő a vakuhoz tartozik. Anyagaik könnyen átválthatók PC-re a mellékelt USB kábellel, a bőséges szoftvermellékletet kihasználva – ArcSoft Funhouse, PhotoPrinter, PhotoStudio, VideoImpression – pedig megoldott a szerkesztésük, legyen szó álló- vagy mozgóképekről.

DAZZLE FUSION

Termék:	Dazzle Fusion
Forgalmazó:	Automex Kft.
Ár:	41 995 Ft
Internet:	http://www.automex.hu http://www.dazzle.com

Erősen többfunkciós eszköz a Dazzle Fusion, amely mindennapos feladataink hobbimegoldása kíván lenni az álló- és mozgóképes témakörben. RCA aljzatok várják a hang- és kompozit videojeleket, használhatunk S-Video csatlakozást is, jeleneteinket maximálisan VCD minőségben rögzíthetjük (MPEG formátumban, 352×288 pixeles képmérettel, 25 képsimteléssel másodpercenként). Az állóképek vonalán Memory Stick, SmartMedia, SD, MultiMedia kártya, CompactFlash, illetve IBM MicroDrive csatlakozással bővíti számítógépünk, nem szükséges tehát kiegészítő olvasót beszerezni például fényképezőgéphez vagy MP3-lejátszóhoz. A készülék telepítéséhez nem kell szétszerelni a PC-t, csak egy szabad USB 1.1 aljzatra lesz szükségünk, illetve tápellátáshoz normál falicsatlakozóra.

Teljes megoldásnak szánták a csomagot, ezért a Dazzle három legutósebb szoftverével egészítették ki, amelyek más hardverekkel is képesek együttműködni. Videó szerkesztéséhez a látványos és barátságos felületű Movie 5 adatott, ennek segítségével könnyen megoldható a mozgó feliratozás, áttűnés, vágás. Kész jeleneink DVD-re vagy CD-re égetésére alkalmas a DVD Complete, fotóalbumjaink lemezre alkalmazásához pedig az OnDVD szolgáltatásait vehetjük igénybe.

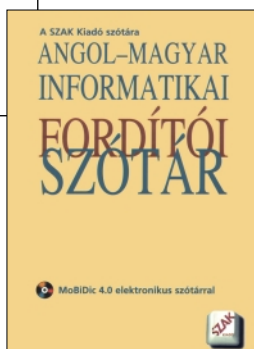
ANGOL-MAGYAR INFORMATIKAI FORDÍTÓI SZÓTÁR

SZAK Kiadó, 212 oldal, 5000 Ft

Ez is olyan könyv, amely jóval szélesebb körhöz szól, mint amit a címe sejtet: szívünk szerint azt mondanánk, hogy minden számítógépfelhasználó könyvespolcán ott a helye. Közreadójáról, a SZAK Kiadóról – amely épp ezzel a könyvvel érkezett el az ötvenedik kötetéhez – a jubileum kapcsán annyit feltétlenül érdemes elmondani: az egyik legfelkészültebb, legmegbízhatóbb számítástechnikai kiadónk, amelynek munkáját műgond, alaposág és rendkívüli szakmai szigor jellemzi. Valójában egy kis létszámú családi kiadóról van szó, néhány olyan ember vállalkozásáról, aki az életette fel arra, hogy friss, megbízható szakkönyvekkel lássa el az olvasóközönséget. Nyilván ezt érezhette meg a Microsoft Press is, amikor rájuk bízta több fontos Microsoft-kiadvány és -sorozat, többek között a Magad uram és a Lépésről lépésre magyar megjelentetését. A SZAK-könyveket a gyorsaság érdekében általában kiterjedt stáb fordítja; munkájuk összehangolása, a konzisztencia biztosítása csöppet sem magától értetődő feladat. Érthető tehát, hogy a kiadó vezetői az elmúlt évek során komoly fordítástechnikai tapasztalatra tettek szert, és ennek egyfajta summája a jubileumi kiadvány: egy szótár, amely az eddigi kötetek fordítása során felgyülemlett szótári anyagot adja közre. Fontos hangsúlyozni, hogy a könyv nem mindenre kiterjedő számítástechnikai szótár, mert kizárólag a SZAK Kiadó gondó-

zásában eddig megjelent kötetek szövegére támaszkodik. Mivel azonban ebbe a körbe olyan munkák tartoznak, mint a Microsoft Press számítástechnikai értelmező szótárának angol-magyar változata, továbbá még vagy három tucat másik, változatos témájú, felhasználóknak és programozóknak szóló könyv, ez a nyelvi bázis elég széles ahhoz, hogy a fordítók és az angol nyelvű szakirodalommal bajlódó gyakorló informatikusok, illetve laikus felhasználók majd minden szaknyelvi problémájukra választ leljenek benne.

A szótár használhatóságát növeli, hogy a nyomtatott kiadás mellé az elektronikus változatot is megkapjuk CD-ROM-on. Az elektronikus szótár a MoBiDic 4.0 programba ágyazódik, amely ragozott alakok alapján is felismeri a szavakat (vagyis az idegen szót nem kell csonkolnunk a kereséshez), és lehetővé teszi a találatok bemásolását a megnyitott alkalmazásba.

SAMSUNG ML-1210

Termék: Samsung ML-1210
Forgalmazó: bevezetés alatt
Ár: bevezetés alatt
Internet: www.samsung.hu

Minden ízében kisorodai, illetve házi nyomtásra terveztek a Samsung ML-1210 monokrom lézernyomtatót. Tizenkét A/4-es oldalt róhatunk papírra a segítségével, 600x600 dpi-s felbontásban, a gép belsejében 8 MB memória és 66 MHz-es processzor várja az adatokat USB vagy párhuzamos portról. Mindenféle

Windows (9x, NT 4.0, 2000, Me), Linux, Mac OS 8.0 operációs rendszerekhez áll rendelkezésre illesztőprogram. Beállíthatunk N-up, poszter-, vízjelynyomtatást, amelyekre az irodai munkában időnként bizony szükség van. Álló papír- és borítékadagolóval szerelték fel, nyomataink is ilyen helyzetben érkeznek. Több funkciógombot is találunk a burkolaton a takarékoság jegyében: ismeri a tonerkímélő üzemmódot, megszakítható az aktuális nyomtatás, illetve az utolsó oldal újramomtatható.

LOGITECH QUICKCAM PRO 4000

Termék: Logitech QuickCam Pro 4000
Forgalmazó: Pilot-Comp Kft.
Ár: 28 625 Ft
Internet: <http://www.logitech.com>

„Golyókameráinak” maximumát nyújtja a cég QuickCam Pro 4000 USB-s webszemében. A küllemében némileg megújult készülék a fényképezőgépek babérajaira tör: 1,30 megapixeles CCD érzékelővel használható portréfotókat, VGA képmérettel (640x480 képpont)

pedig mozgóképes jeleneteket rögzíthetünk, legfeljebb 30 képsémlelssel másodpercenként. Minden webkamera jellegű funkciót kínál a Logitech, ehhez erős szoftvercsomaggal egészítették ki a vasat. Hasznos „adalekként” említhetjük az önálló szoftvertermékként is beszerezhető MGI VideoWave videoszerkesztő és az MGI PhotoSuite képszerkesztő szoftvereket, amelyeket a szokásos Logitech szoftvercsomag egészít ki. Rendelkezésünkre állnak mozgásérzékelő, webalbumkészítő, internetes mozgóképsugárzó modulok. Kameránkat élő mozgóképes kapcsolat felépítéséhez használhatjuk a mellékelt Yahoo! Messenger révén, illetve AIM és MSN Messenger csevegőprogramokhoz is a szintén hozzá adott IM Video Companion alkalmazással, mely szolgáltatást erősíti a beépített USB mikrofon is.

RICHARD BLUM: SENDMAIL LINUXA

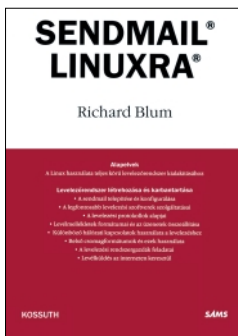
Kossuth Kiadó, 453 oldal, 4990 Ft

Újabb komoly könyvvel gazdagodott az egyre izmosabb hazai Linux-szakirodalom. Ez a rendszergazdáknak szóló munka a kisebb közösségek levelezési rendszerének kialakításához

nyújt segítséget. Az elektronikus levelezés mára olyan mélyen beépült mindennapos életünkbe, hogy a hiánya valószínűleg komoly zavarokat okozna emberi kapcsolatainkban, a vállalatok meg egyenesen megbénulnának nélküle, mert náluk az e-mail ma már az egyik legfontosabb termelőeszközzé vált. A nagyobb cégek elegendő pénzzel rendelkeznek ahhoz, hogy összetett elektronikus postai rendszereket hozzanak létre, a kisebbek, köztük a különféle nonprofit szervezetek, iskolák, klubok stb. viszont nem engedhetik meg maguknak a nagy kereskedelmi rendszerek megvásárlását.

A könyv egy jó minőségű, megbízható – és ami a legfontosabb, ingyenes – levelezési rendszert ajánl a számukra, továbbá mindazokat az információkat is közreadja, amelyek alapján a rendszergazdák a rendszert telepíthetik, illetve üzemeltethetik.

Richard Blum, aki egy nagy amerikai kormánysszerv hálózati rendszergazdájaként szerezte tapasztalatait, könyvében sokrétű ismereteket nyújt. Mindenekelőtt általános tudnivalókkal segíti a rendszergazdákat, hogy felkészülten tárgyalhassanak az internetes szolgáltatókkal, és elháríthassák a működés során jelentkező problémákat. Bemutatja továbbá a Linux levelezőszerverként történő használatát, a kommunikációs eszközök Linux alatti telepítését, valamint igen részletesen az internetes elektronikus postai rendszereknél alkalmazott protollokat

(SMTP, POP3, IPAP, PPP, UUCP). Ezen túlmenően ismerteti a sendmail programot, mégpedig olyan mélyrehatóan, hogy azok is minden információhoz hozzájuthatnak, akik bele szeretnének nyúlni a program működésébe. Végül leírja a Linux levelezőkiszolgáló és az internetszolgáltató közti kapcsolat biztosításához szükséges minimális konfigurációt. Komplet megoldást nyújt – akár csak a rendszer, amelyet ajánl.

DAZZLE ONDVD

Termék: Dazzle OnDVD
Forgalmazó: Automex Kft.
Ár: 9990 Ft
Internet: <http://www.automex.hu>
<http://www.dazzle.com>

Legelterjedtebb egyetemes adathordozónk, a kompaktlemez zenei albumok, szoftverek és újabb videofilmek tárolására használatos. Nem is gondolnánk, hogy fotóalbumunkat is felírhatjuk CD-re, hogy aztán közönséges asztali DVD készülékben vagy PC-n lejátszunk. Erre a területre kínál megoldást a Dazzle OnDVD, amelyben egy időszalagon helyezhetünk el képeket és aláfestő zenéket (VAW és MP3 formátumban), végeredményként időzített digitális „diavetítést” kapva. Közben lehetőségünk van a képek vágására, elforgatására, vörösszem-korrekcióra, általános optimalizálásra. Utóbbi lépésenként a felhasználó véleményét kéri, hogy milyen mértékben javult vagy rosszabbodott az eredmény, így biztosan tetszetős eredmény születik. VCD formátumban készül el végül a munka, amely 320x288-as képméretet tesz lehetővé tévés megjelenítéshez, emellett azonban képeink eredeti minőségükben is eltárolódnak

a lemezen, hogy PC elé ülve jobb eredményt kaphassunk az OnDVD Viewer segítségével. Kiegészítő lehetőségként internetes képalbumot is előállíthatunk MPEG1 formátumra alapozva.

GENIUS WIRELESS G-12 GAME PAD

Termék: Genius Wireless G-12 Game pad
Forgalmazó: Fan-It Kft.
Ár: 11 500 Ft
Internet: <http://www.genius.hu/jatekvez.htm>

Szabadabb játékot ígér a Genius vezeték nélküli játékvezérlője, a G-12, amellyel nem kell attól tartanunk, hogy a kábel rövidege miatt túl közelről meredünk a képernyőre. Éppen tucatnyi programozható gombjának, nyolc irányú D-pad kapcsolójának és két tűzgombjának köszönhetően a játékkonzolokhoz szokott, kezdő PC-játékosok is otthon érezhetik magukat. USB portra kell csatlakoztatni a vevőegységet, és a PC automatikusan érzékeli

az eszközt, meghajtóprogramokat sem kell telepítenünk, a gombok konfigurálását az éppen használt játék szoftvermenüjében végezhetjük el. Létezik – hamarosan kapható lesz – az eszköz iker változata, amelyben két drót nélküli játékvezérlő egy USB vevővel csatlakozik a PC-hez, „gubancmentesítve” a páros játékokat.

DVD-R lemezre készült felvételeink más DVD-lejátszóban is olvashatók, viszont rögzítéskor nem vehetjük igénybe az extra lehetőségeket, mint amilyen a készletetett lejátszás vagy a lejátszás felvétel közben. Természetesen lejátszóként is működik a készülék, DVD Videóval, Video CD-vel és hangcédékkal képes megbirkózni, írható vagy többször írható nyersanyagokat is olvas.

PANASONIC DMR-E30

Termék: Panasonic DMR-E30

Forgalmazó: Panasonic Magyarország

Ár: 219 990 Ft

Internet: <http://www.panasonic-europe.com/dvdrecorder/>

VHS szalaggal működő készülékeink minden hátrányát kiküszöböli a Panasonic DVD-videó-felvévő, amelyet elsősorban az iparág legrugalmasabb nyersanyagához, a DVD-RAM-hoz terveztek. A tokban (caddy) forgalmazott, bár onnan eltávolítható korongok teljesen véletlen eléréssel írhatóak olyan rugalmassággal, hogy a különböző pontokon történő egyidejű olvasás és írás is megoldható. Ennek folytán lehetőségünk van az éppen folyó felvétel közben egy másik lejátszani. Egyoldalal, 4,7 GB-os lemezre legerősebb tömörítéssel 360 percnyi anyagot vehetünk fel, kiemelt minőségben pedig 60 percet, a két szélsőség között is vannak beállítások. Kétoldalas, 9,4 GB-os nyersanyaggal a lehetőségeink megduplázódnak. Mini DVD-RAM-mal (8 cm, 2,8 GB) is dolgozhatunk, ha a kis méret, és nem a nagy kapacitás a lényeges. Egy lemezre több felvétel is készíthető, amelyeket törölhetünk, és a felszabadult helyre újakat készíthetünk. Ha DVD-RAM-ra dolgozunk, rögzíthetünk többnyelvű adásokat, illetve előírhatjuk a hang tömörítetlen (PCM) formátumban való felvételét, amely a lehető legjobb minőséget biztosítja. Használható DVD-R nyersanyag is a rögzítéshez, ekkor természetesen a rugalmasságot fel kell áldoznunk a kompatibilitás oltárán.

TRUST 1620W WIRELESS TELEVIEWER

Termék: Trust 1620W Wireless Televiewer

Forgalmazó: Napfény Kft.

Ár: 52 900 Ft

Internet: <http://www.multimedia.hu>
<http://www.trust.com>

Szabad területen százméteres távolságig képes célba juttatni video- és hangjeleket a Televiewer, kiváltva a nem túl esztétikus kábelezést. A jel forrása lehet S-Video, kompozit (RCA) vagy VGA kártyánk, a készülékbe épített konverter 1600x1200-as felbontásig képes átalakítani a PC képét, ami hasonló termékek-nél ritkaságnak számít. Természetesen ekkora felbontást felesleges lenne tévére vinni, de kényelmi okokból jól jöhet, hogy a konverter gyakorlatilag minden videó üzemmódban szolgáltat képet. Gépünk és a monitor közé ékelendő a 2,4 GHz-en működő rádiós jeladó, ezért semmiféle szoftvertámogatásra nincs szüksége, minden operációs rendszerrel üzemképes. A beállításokat és a pozicionáló-, nagyítófunkciókat a jeladón elhelyezett gombok teszik elérhetővé. Minden szükséges kábel megtalálható a csomagban, amelynek alkalmazása leginkább üzleti bemutatónál kézenfekvő, nem kábelezhető helyeken, például bérelt teremben.

ULEAD DVD PICTURESHOW DIGITAL CAMERA SUITE

Termék: Ulead DVD PictureShow Digital Camera Suite

Forgalmazó: Kimsoft Kft.

Ár: 14 500 Ft

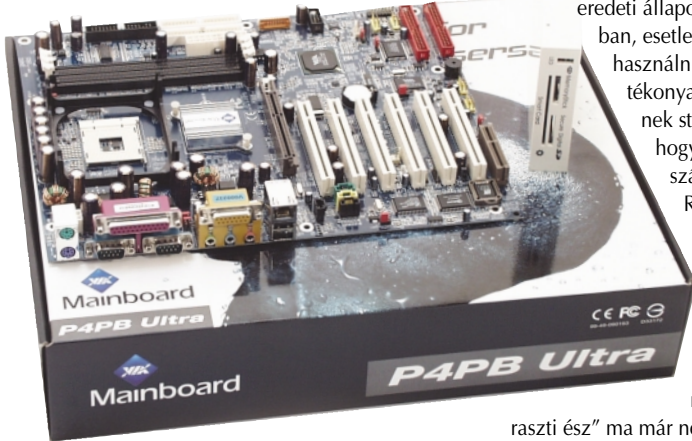
Internet: <http://www.multimedia.hu>
<http://www.trust.com>

E szoftvercsomagba több termékét integrálta a Ulead, elsősorban a hobbifotósokra gondolva. A DVD PictureShow képezi az összeállítás gerincét – erről már olvashattak lapunk júliusi

számban, segítségével már meglévő fotóinkból VCD vagy DVD készülékekben lejátszható digitális fotóalbumot hozhatunk létre. Jó minőséget biztosít a teljes tv-felbontáshoz igazodó 704×576 pixeles képfelbontás, amelyre auto-

matikusan átalakítja tetszőleges méretű és formátumú felvételeinket – célszerű azonos vagy valamivel nagyobb felbontású képeket készíteni. Ha kívánjuk, a lemezre kerülnek az eredeti – sokszor lényegesen jobb minőségű – képállományok is, archiválási céllal. Digitális kamera birtokában hamar – és fájdalommentesen – összegyűlhet jókora képadag, a letöltésben, csinosításban, nyomtatásban és rendszerezésben segít a PhotoExplorer 7.0 Pro, emellett internetes albumokat, diabemutatókat is készíthetünk vele. A fotóalbum-készítés végső fázisaként CD-címkét és borítót is tervezhetünk az erre a célra mellékelt CD Label Maker segítségével.

VIA P4PB ULTRA

Termék:	VIA P4PB Ultra
Forgalmazó:	Interboard Rt.
Ár:	37 900 Ft
Internet:	http://www.viavpsd.com/ http://www.interboard.hu

A jelek szerint a VIA alaplap-disztribúciója, a VPSD is felveszi a versenyt a legnagyobbakkal. Új, Pentium 4-es processzorokat kiszolgáló alaplapjukhoz – amely a P4X400-as lapkészletre épül – számos hasznos és szín-

vonalas kiegészítőt csomagoltak. A nyolcszoros sebességű AGP-vel bír, egyes DDR400-as RAM-okat is fogadni képes alaplap 10/100-as LAN vezérlővel, 6 csatornás audiochippel (S/PDIF kivezetések mellékelve), összesen tíz darab 2.0-s USB kapuval és ATA133-as RAID-vezérlővel van felvértezve. A mellékletek között „hengeres” IDE és flopikábel találunk, illetve egy, a 3,5 hüvelykes kismeghajtó helyére beépíthető panelt. Ez nem más, mint egy kombinált memóriakártya-olvasó, amely Smart Card, Secure Digital, illetve Memory Stick típusú memóriákat képes kezelni. A VIA Flite Deck nevű programcsomagját is mellékelik a laphoz, amely felügyeli a rendszerparamétereket, elvégzi a BIOS és meghajtófrissítést, illetve segítséget nyújt a tuningoláshoz.

DR. MOLNÁR BÁLINT: BEVEZETÉS A RENDSZERELEMZÉSBE

Műszaki Könyvkiadó, 230 oldal, 1990 forint

Bár a puritán cím szigorú szakkönyvet sejtet, Molnár Bálint műve a szervezési-vezetési kérdések iránt csupán általános szinten érdeklődő olvasó számára is szolgál érdekes és meghökkentő információkkal.

Az egyik táblázatból például megtudható, hogy a Pentagonnál a megrendelt szoftverrendszerek 47 százalékát leszállították ugyan, de soha nem használták fel, 29 százalékát kifizették, de nem szállították le; 19 százalékát teljesen átdolgozták vagy kidobták, és csak

öt százalékát tudták eredeti állapotá-

ban, esetleg kisebb változtatásokkal használni. És ez a világ egyik leghatékonyabb(nak tartott) szervezetének statisztikája! – gyanítható, hogy másutt még riasztóbb számokkal találkozhatnánk.

Rendkívül fontos tehát az információrendszerek szervezési-elemzési alapjainak ismerete – nemcsak a fejlesztők, hanem a megrendelők számára is, mert a szakmai rutin és a „józan pa-

raszti ész” ma már nem elegendő a hatalmasra duzzadt projektek kézben tartásához, csak a szisztematikus tervezési módszerek garantálhatják a sikert. Ez a könyv bevált eljárásokat és technikákat bocsát az olvasó rendelkezésére: ki-ki kedvére válogathat, vagy egyszerűen csak szemléletet tanulhat belőlük.

A szerző a rendszerfejlesztések életciklusának megfelelően csoportosítja a tudnivalókat. Az információrendszerek stratégiai tervezésétől kezd, és a megvalósíthatósági tanulmányon, a fizikai rendszerelemzésen, valamint a logikai rendszerterven át jut el a követelményspecifiká-

ció elkészítéséig: a rendszertervezéssel, valamint az ehhez kapcsolódó programozási kérdésekkel már nem foglalkozik. Rövid, lényegre törő passzusokban tárgyalja a témát, és minden egyes fejlesztési szakaszhoz számos olyan általános módszert, illetve technikát ajánl, amely a legkülönbözőbb projekthelyzetekben és környezetekben használható. A munka elsősorban a rendszerszervezés alapjaival most ismerkedő egyetemistáknak, főiskolásoknak és rendszerfejlesztési szakembereknek íródott, de tanulhat belőle minden vezető, hiszen a könyv elolvasása után sokkal világosabban fogja látni az irányítására bízott szervezet felépítését, illetve működésének belső logikáját.

SANDISK 6-IN-1 IMAGEMATE

Termék:	SanDisk 6-in-1 ImageMate
Forgalmazó:	Hama Kft.
Ár:	kb. 23 000 Ft
Internet:	http://www.sandisk.com/consumer/sixinone.asp , http://www.hama.hu

A SanDisket elsősorban memóriakártyáiról ismerhetjük: gyártanak Memory Sticket, SD kártyát, SmartMediát – mindent. Logikus lépés hát, ha piacra dobnak egy olyan univerzális olvasót, amely mindegyik memóriafajtaival megbirkózik. A SanDisknek eddig is volt hasonló megoldása, ám ez az első, amely a nagy sebességű 2.0-s USB-t használja.

A 6-in-1 négy kártyahellyel rendelkezik, ebbe gyömöszölhetjük a CompactFlash I és II, SmartMedia, Memory Stick, SD és MultiMedia kártyákat. Ötletes megoldás, hogy maga az olvasó (amely körülbelül akkora, mint egy vastos névjegykártyatartó) különálló modul, amelyet egy apró USB bölcso-be helyezhetünk asztalunkon. Ha pedig útra kelünk, a mellékelt húscentis kábellel köthetjük össze bármely PC-vel, akár noteszgéppel is. ■

Corel Ventura 10

Egészséges feltámadás

Az asztali kiadványszerkesztéssel foglalkozók között valószínűleg csak elvétve találni olyat, aki ne hallotta volna már a *Ventura* nevet. Az is igaz azonban, hogy legtöbbször csak történelmi emlékként ismerik a régi – 10–15 évvel ezelőtti – DOS-os, GEM-es időkből. Pedig az „öregúr” él és virul, és frissebb, mint valaha.

Néhány hónapja – az *Adobe FrameMaker* kapcsán – elég hosszan mentrengtünk el azon, hogyan s miként fordult úgy a történelem kereké, hogy a kiadványszerkesztő programok között a *QuarkXPress* egyeduralomra tett szert. Ennek következtében szorult a perifériára az egykori legendás tördelőprogram, a *Ventura* is. Szerencsére van annyi elkötelezett, ragaszkodó híve – elsősorban az Egyesült Államokban –, hogy a Corelnek megérte foglalkozni vele, és életet lehelni egy új verzióba. Ennek eredménye a *Ventura 10*.

SZEMBEN AZ ÁRRAL

A *Ventura* tehát egy tördelőprogram – a már említett *QuarkXPress*-szel, az *InDesign*-nal, a *PageMaker*-rel és a *FrameMaker*-rel verseng a tördelők kegyeiért. Eszközei és látásmódja alkalmassá teszik néhánytól akár több ezer oldalas kiadvány készítésére is. Az első két programnak azonban valószínűleg sohasem lesz komoly vetélytársa. Már csak azért sem, mert azoknak van Macintoshon futó változata is, a *Ventura* viszont csupán Windows alatt működik. Az újságokat,

folyóiratokat, prospektusokat készítő tördelők viszont szeretnek Macintoshon – és Quarkban – dolgozni. A hosszú és erősen strukturált kiadványok készítésében a *FrameMaker* méltó

XP-n futtatható (régebbi rendszerekre fel sem települ). Hogy ez pozitívum-e, azt mindenki maga döntse el! A Corel mindenesetre erényként említi. (Más kérdés, hogy a program teszteléséhez rendelkezés-

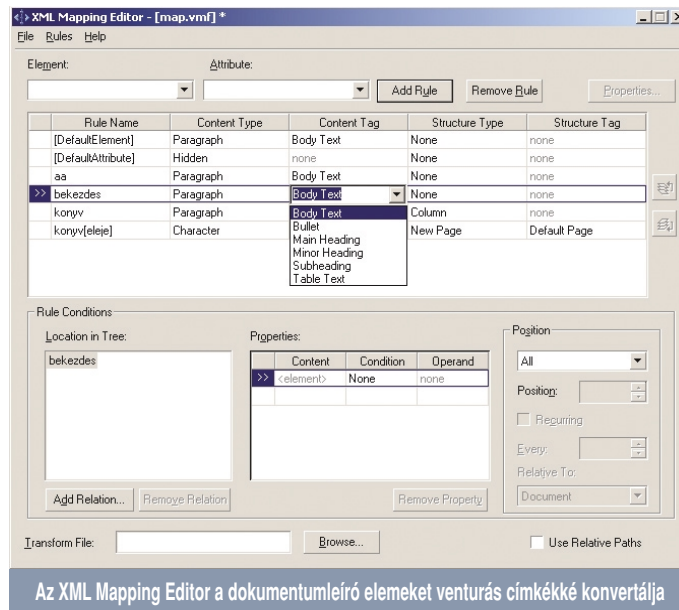
re álló egy hét alatt többször is elszállt, pedig nem nyűttük éjjel-nappal, megállás nélkül.)

AZ ÖREGÚR ÚJ JÁTÉKAI

Az újdonságok sorát nyissuk az XML-támogatással. Ahogy régen a bölcsek kövére, szinte úgy tekintenek napjainkban – nem minden alap nélkül – az XML-re és a PDF formátumra: mint a dokumentumkezelési problémák univerzális kulcsára. A mi szempontunkból az XML (*eXtensible Markup Language*) nagy előnye abban rejlik, hogy a dokumentum kinézetét meghatározó rész (a DTD, *Document Type Definition*) szabványos és elérhető, így még ha a több szerző dolgozik is együtt,

kizárólag a tartalomra kell koncentrálniuk. Az XML fontosságával a Corel is tisztában van, így lehetővé teszi, hogy importáljuk az ilyen formátumú szöveggállományokat dokumentumunkba. De csak ennyit. (Ezzel szemben a *FrameMaker* teljes körű XML-támogatást nyújt: létrehozhatunk benne strukturált dokumentumokat; DTD-elemeket készíthetünk; szerkeszthetjük és el is menthetjük az XML formátumú fájlokat.) XML állományok *Ventura*-ba importálásakor a DTD-leírásokat *venturas* címkékké kell konvertálnunk, az átalakítás mikéntjét pedig egy fájlban kell leírunk. Ezt az állományt hozhatjuk létre az *XML Mapping Editor* modullal.

A PDF formátum mára gyakorlatilag a platformfüggetlen információcsere szabványává vált. Bármilyen programban, bármilyen operációs rendszeren, bármilyen hardveren készüljön is a dokumentum, biztosak lehetünk abban, hogy

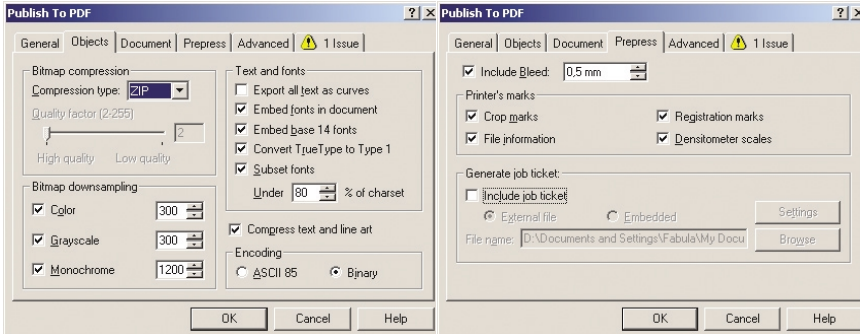

vetélytársa. Azonban itt is némi hátrányt jelent, hogy míg a *FrameMaker* Windowson, Macintoshon és UNIX alatt egyaránt működik, addig a *Ventura* csak Windowson fut. Sőt! A Corel úgy döntött, hogy az elérhető legnagyobb stabilitás érdekében programjának legújabb verziója csak Windows 2000-en vagy Windows

Egy kis történelem

Egy ilyen „patinás” darabnál talán indokolt és közérdeklődésre tarthat számot némi fejlődéstörténelmi kutakodás, avagy történelmi visszatekintő. A program első verzióját a háromszemélyes *Ventura Software* nevű cégnél hozták létre; 1986 áprilisában jelent meg. Az alapítók korábban a *Digital Research* alkalmazottai voltak, és a *GEM Desktop* fejlesztésében vettek részt – innen a *Ventura* első három verziójának kötődése.

A programot több viszonteladó között a *Xerox* is terjesztette, majd kizárólagos értékesítési jogot kapott. 1989-ben megvásárolták előbb a forráskódot, majd a *Ventura* nevet is. A *Xerox* életre hívta a *Ventura Software, Inc.* nevű céget, amely az alapprogram mellett több kapcsolódó termék (*Ventura Scan*, *Ventura Color-Pro* stb.) fejlesztéséhez is hozzáfogott, illetve felvásárolta a *Ventura Database Publisher* elődjét fejlesztő céget.

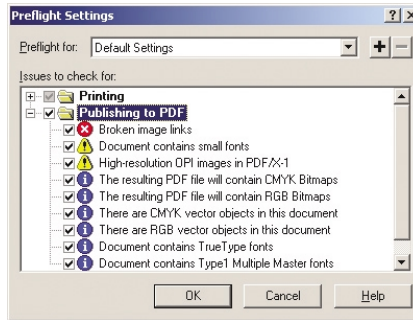

A beépített PDF-készítőben a legapróbb részletekig felügyelhetjük a beállításokat

az akárhol másutt is ugyanúgy fog kinézni, ahogyan az elkészítések. Egy tördelő-munkahely ma már elképzelhetetlen PDF *Writer* nyomtatómodul, *Adobe Acrobat* és *Distiller* nélkül (ezek segítségével készíthető a kinyomtatott PostScript állományból PDF formátumú). A Ventura programozói – az InDesign és a Frame-Maker fejlesztőihez hasonlóan – mégis úgy gondolták, jó, ha ez be van építve a programba. A *File* → *Publish As* → *PDF* menüpontban a legapróbb részletig

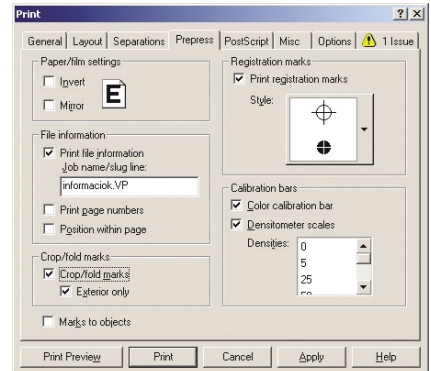
Az utolsó tánc?

A világ összes fanatikus Venturajongója már épp kezdett örülni az új verziónak, amikor sokkoló hírek jöttek a Corel háza tájékáról. Két hónappal azt követően, hogy határozottan cáfolták az újabb elbocsátásokról szóló pletykákat, november második hetében 220 embert – nagyjából a cég teljes munkaerőjének 20 százalékát – érintő felmondásokról érkezett hír. A változás eltérő módon érinti a különböző termékekért felelős osztályokat. A CorelDRAW 12-es verzióján dolgozó fejlesztőcsapat szinte érintetlen maradt, és teljes gőzzel dolgozik. A WordPerfect programozói már nem jártak ilyen jól, minden jel arra mutat, hogy külső szerződésben fejeződnek be a munkálatok. Ami a Venturát illeti, sajnos itt sem jobb a helyzet. Bár még nem kezdtek el dolgozni a 11-es verzión, hírek szerint a jelenlegi csapat egy részét más munkakörbe helyezték, a többiek pedig szélnak eresztették, ami eléggé megkérdőjelezi a Corel hosszú távú terveit a tördelő-programmal kapcsolatban. Persze előfordult már ez párszor a Ventura történetében, de a 10-es sikeres debütálása s a hozzá kapcsolódó, a Coreltől teljesen szokatlan marketingkampány többekben más irányú, talán túl optimista elképzeléseket szülhetett.

A nyomtatás előtti ellenőrzésnél különböző „szenzorok” figyelmeztetnek, ha bármi baj van a dokumentummal

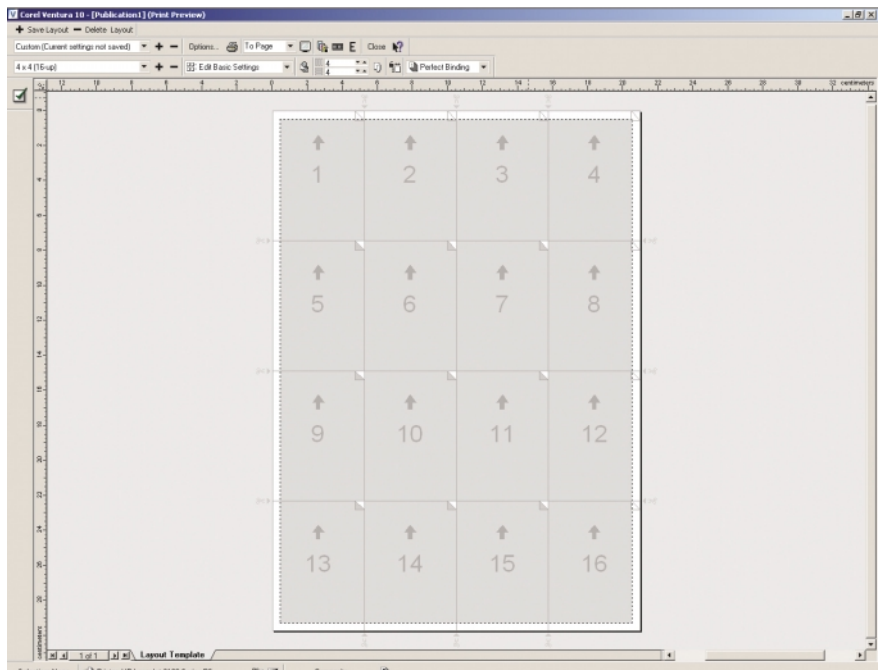
felügyelet alatt tarthatjuk a készülő PDF állomány beállításait: a tömörítés mértékétől kezdve a fájlba kerülő betűtípusokon keresztül a vágó- és illesztőjelek meglétéig. Szintén újdonság a programban a nyomtatás, illetve a PostScript fájl elkészítése előtti ellenőrzés, az úgynevezett *Preflight*. (A CorelDRAW most már több

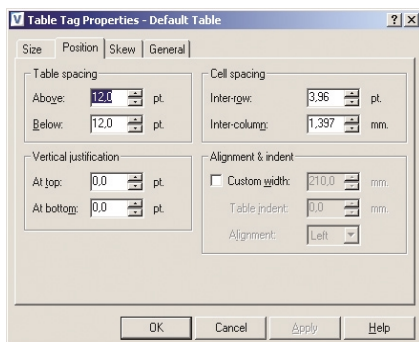
A CorelDRAW-ból ismerős teljes körű nyomtatási panel, nyolc fülrel, rengeteg szabályozható paraméterrel

verzió óta kiválóan bizonyult nyomtatási rendszerét építették be a Venturába is – *A szerk.*) Külön adhatjuk meg, hogy mire figyeljen a program (képekre, betűkészletekre, méretekre stb.), ha PDF állományt készítünk, és mire, ha nyomtatunk. Beállítása után csak rajtunk múlik, hogy figyelünk-e rá, és megszívleljük-e a figyelmeztetést, vagy sem.

A nyomtatási ablak is a CorelDRAW-ból köszön vissza, paraméterei egyedülálló részletességgel szabályozhatók (nyolc fülön fértek csak el a beállítások). A *Prepress* fülön például akár többféle regisztrációs jel közül is választhatunk. Egy másik példa: az oldalak kilövés szerinti elhelyezése (azaz, hogy az oldalak a nyomdai ív nyomása és hajtogatása után megfele-

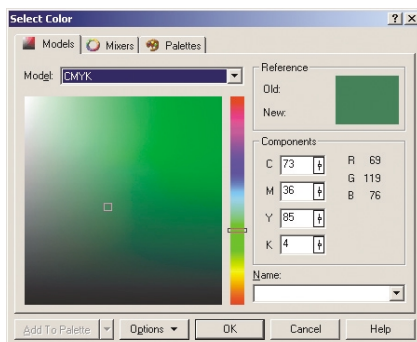

Így működik az oldalkilövés, azaz a dokumentum oldalainak nyomdai ívre való rendezése a hajtogatás utáni megfelelő sorrendhez

Immár a táblázatokhoz is használhatunk stíluscímkeket

lően kövessék egymást) a Quarkban vagy az InDesignban nem igazán megoldott, a Venturában viszont ezzel is kevesebb a gondunk (lásd a *Layout* fül alját). Más tördelőprogramokban a stílusokat csak a szöveg formázására tudjuk használni. A Venturában ez másként van: a természetesen itt is meglevő, a szövegek formázását segítő stílusokon túl stílust – pontosabban, a Ventura szóhasználatával élve *stíluscédulát* – rendelhetünk a keretekhez, léniákhoz és oldalakhoz is. És a mostani, tízes verziótól kezdve már a táblázatok készítésénél is rendelkezésünkre állnak. Az évek múlásával természetesen az im-

A Ventura színkeverő eszköze a Photoshop-használóknak is ismerős lesz

portszűrők mennyisége is jelentősen bővült. Más kérdés, hogy a tördelők többsége szeret két-három jól bevált állományformátumot használni, és ha teheti, kerüli az egzotikus, idegen fájl típusokat. Jó tudni persze, hogy ilyenkor sem jön zavarba programunk. Végül, de egyáltalán nem utolsósorban a Ventura 10 megörökölte a CorelDRAW 10-ben debütált professzionális, teljes körű színkezelési rendszert is. Talán meg sem kellene említeni, annyira jellemző Corel-sajátosság, hogy a programban minden átszabható, eltüntethető és előhozható, mindenhez ikon- és billentyűkombináció rendelhető. A régi venturá-

sok számára nem újdonság, hogy ha valamire esetleg nem találnak megoldást, különböző nyelveken viszonylag egyszerűen készíthetők hozzá kiegészítések is.

MINDEN RENDBEN?!

A programhoz természetesen kapunk számos betűcsomagot és jó pár hasznos segédprogramocskát is. Jelenleg beépítve nincs, de a Ventura 8-hoz készült elválasztó modul működik a 10-es alatt is, és tudomásunk szerint készül egy teljes, magyar helyesírási csomag az új verzióhoz. A Ventura 10-es verziója méltó a nagy hírű elődhöz. Hogy mennyire lesz sikeres, az a jövő titka. Akik eddig Venturát használtak, bizonyára megerősítve érzik majd döntésük helyességét. De hogy sikerül-e a Quark táborából is elcsábítania felhasználókat? Az már nem csak a program jó minőségén múlik.

PAPP GYULA

NÉVJEGY	Termék:	Corel Ventura 10
	Forgalmazó:	Codra Kft.
	Ár:	281 250 Ft
	Web:	http://www.corel.com http://www.corel.hu

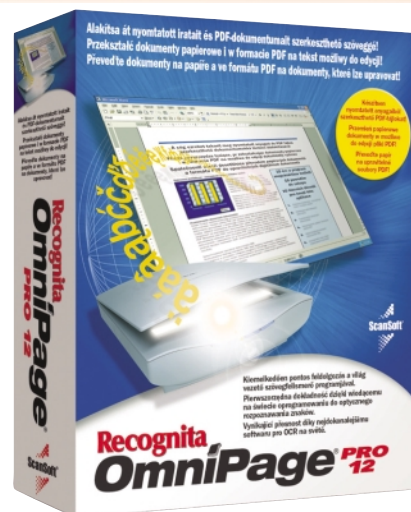
Recognita OmniPage Pro 12

Pontosság és egyszerűség

Az optikai karakterfelismerés folyamatára, vagyis szkennelt dokumentumok szerkeszthetővé alakítására ma már gyakran alkalmazzák a „dokumentumot recognitázní” kifejezést, amely ennek a remek szoftvernek hazánkban elért pozíciójáról árulkodik. Az alábbiakban az új verzió megjelenésének apropóján vizsgálódunk, mit is tud ma a „mi Recognitánk”.

Immár második olyan kiadását érte meg a szoftver, amikor is régi, jól ismert elnevezése csak kis betűkkel, szinte mellékesen lapul meg az uralkodó OmniPage elnevezés sarkában. A szoftvercég tulajdonosváltásai hozták, hogy az egykor

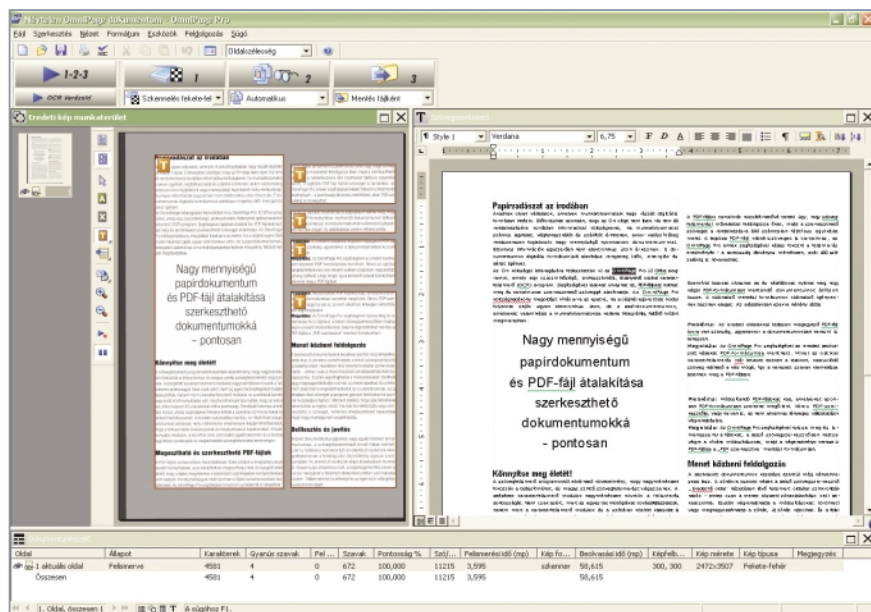
szórú terméke volt a tengerentúlon igen elterjedt OmniPage – a két konkurens programot, bár más piacon sikeres volt mindkettő, tavaly összegyűrták. A két felismerőmotor egyesítésének eredményeképpen egy minden eddiginél haté-

újdonágszámba ment az ékezetes karakterek professzionális kezelése.

Az OmniPage telepítése nem okoz különösebb nehézséget: 11 nyelv választható, köztük a magyar. A program indítása után egy megújult, leegyszerűsödött kezelőfelülettel találkozhatunk – megmaradt a látványt uraló középső, kettős gombsor. Mivel szépen magyarul, érthetően szólnak hozzánk a gombok, és funkcióik sem észvesztően bonyolultak, ezért részletes ismertetésüktől eltekintünk. Hogy még egyszerűbb legyen a feladat, varázsló segítségével is dolgozhatunk. A felület bal oldalán egy bélyegképes nézet kapott helyet, ahol egymás alatt sorakoznak az oldalak piktogramjai. Mellette, a hármas osztású oldal közepén láthatjuk a felismerésre váró (vagy már felismert) képállományt, míg jobboldalt a felismert, karakteres eredményt kapott helyet.

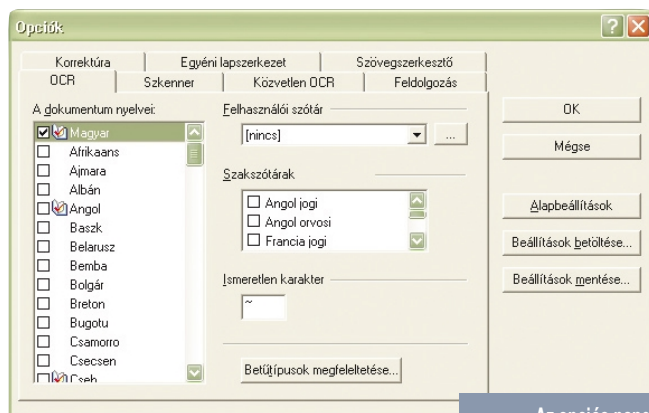
Általánosan jellemző a szoftverre, hogy sok olyan sallangot kihagytak (vagy elrejtettek), amely esetleg zavarhatná a felhasználót. Elhagyták a zónasorrendek kijelzését, továbbá kimaradt a többszintű felismerés, amellyel a gyorsaság és pontosság között lavírozhatunk. Ezzel azonban sikerült megváltoztatni azt az eddigi hamis képet, hogy egy karakterfelismerő bonyolult program, és aprólékos hangolást igényel, különösen a szkennert illetően. Az OmniPage 12-t telepítve egy ügyes kalibrálófolyamaton esünk át,

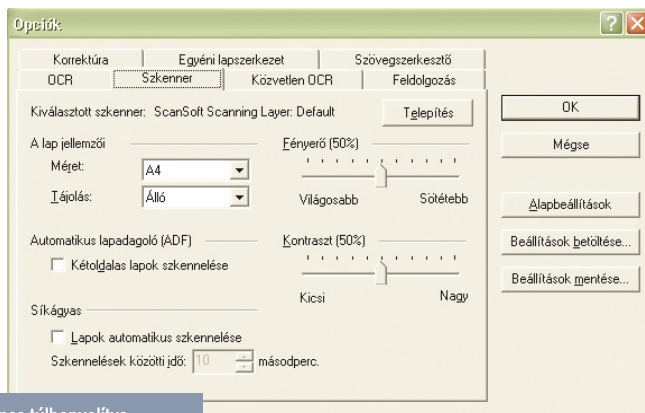
A Recognita új ruhája

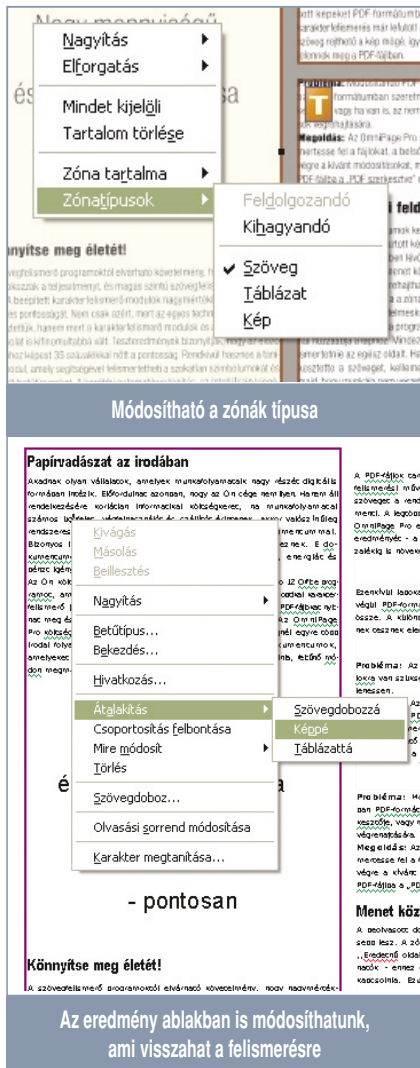
magyar kézben volt részvénytársaság előbb a Caere Corp. tulajdonába került, majd az azt magába olvasztó amerikai ScanSoft lett az új gazda. A Caere hason-

konyabb karakterfelismerő termék jelent meg a színén. Űgyesen kiaknázták a különböző motorok előnyeit. A régi, eredeti Recognitához képest javult a rossz minőségű nyomtatványok kezelése, míg az OmniPage korábbi verziójához képest

Az opciók panel sincs túlbonyolítva

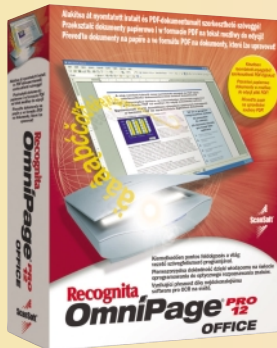

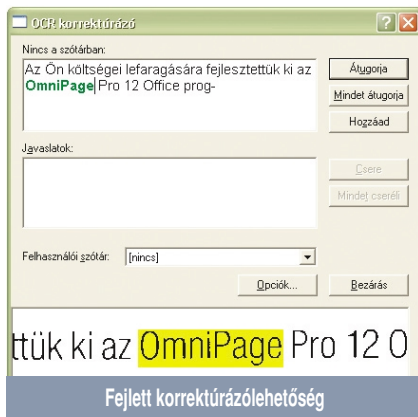
amely olyan tisztességesen elintézi a szkennert beállításait, hogy az esetek döntő többségében hozzá sem kell nyúlni többet. A program alapvető jellemzője, hogy félelmetesen jó eredményt produkál teljesen önállóan, beavatkozás nélkül. Jól ismeri fel magától a zónákat, értelmesebben köti őket egymás után, az esetek 95 százalékában teljesen szükségtelen kézzel beavatkozni. Közel már az az idő, amikor az optikai karakterfelismerés abszolút szokványos műveletté válik, s bármelyik átlagfelhasználó magától értetődő természetességgel csúsztatja postáját, számláját a szkennerbe, hogy aztán az digitális formában éljedjen újjá. A középső keret szélén találhatók azok az eszközök, amelyeknek segítségével magunk avatkozhatunk a felismerésbe. Ha nekiállunk zónákat rajzolgatni, kapcsolódik az önálló felismerés, és a mi kívánalmainknak megfelelően végzi a munkát. Fontos tudni, hogy egy ilyen megrajzolásokor automatikusan szöveg-zónaként jön létre, de jobb gombbal rákattintva átállíthatjuk a típusát táblázattá vagy a felismerésből kihagyásra ítélt képelemmé. Érdekes, hogy szöveg-zóna esetében meghatározhatjuk, hogy az iro-

Recognita OmniPage Pro 12 Office

A 12-es OmniPage Pro két változatban is beszerezhető. Alapváltozata mellett egy Office-kiszérelés is megvásárolható, amely elsősorban cégek, hivatalok számára ajánlott. Alapvető különbség a két verzió között, hogy nagyságrendileg más munkára találták ki őket: az Office-verziót nagy mennyiségű papír alapú dokumentum átalakítására tervezték, emellett még néhány hasznos kiegészítéssel is ellátták. Képes hálózati telepítésre, a vállalati szintű együttműködésre. Folyamatos és kötegelte feladogató módja is a nagyüzemi munkához alkalmazkodik remekül. A beépített ütemező segítségével nyolc napra elő-

re meghatározhatjuk a felhasználó iránnyítása nélkül, megadott időpontokban elinduló szövegfelismerési feladatokat. Így egy automatikus lapadagolóval ellátott szkennert segítségével nagyszerű megoldások alkalmazhatók, gyűjthetjük az egész napos munka papírdokumentumait a szkennert adagolójában, hogy aztán a munkaidő végével automatikusan meginduljon az átalakítás. Az Office-változat egyedi képessége az XML, valamint az Open eBook kimeneti formátum támogatása is – az eBook-kompatibilitás ablakot nyit egy másik világ felé, nevezetesen Pocket PC-k, Tablet PC-k, Palm gépek, egyszerűen a kézziszámítógépek irányába.

mány alfanumerikus, esetleg tisztán numerikus karaktereket tartalmaz. Így kizárólag csak számokat érintő felismerés esetén a pontosság még fokozódhat, hiszen például egyetlen 9-es számot sem fog „g” betűnek nézni. Okos lehetőség, hogy magában a felismert szövegben is átállíthatjuk a jobb gombos menü segítségével egy rész kezelését, és akkor csak azt a zónát ismeri fel újra, majd módosítja az eredményt a beállításoknak megfelelően. Sok összetevőn fejlesztettek, egyszerűsítették. Az ellenőrző eszközök kényelmesebbé váltak, az automatikus zónázás ügyesebb lett, csakúgy, mint a különleges karakterek tanítása. Újdonság a kétoldalas beolvasás képessége is, amellyel csökkenthető a szkennelési idő. Leginkább könyveknél alkalmazható: két oldalt olvasunk be egyszerre, és a program képes automatikusan szétválasztani, továbbá egymástól függetlenül felismerni azokat. Fejlődött az oldalszerkezet megőrzésének képessége is. Automatikusan, szépen elhelyezi a zónákat, felismeri azokat, megtartva őket eredeti helyükön és mére-

MÉNYEGY Termék: **Recognita OmniPage Pro 12**
 Forgalmazó: **Scansoft**
 Ár: **43 625 forint**
 Web: **http://www.scansoft.hu/**

tükben, megfelelően illeszti a képeket hozzájuk. Ha kimentett formában is viszont szeretnénk látni ezt az eredményt, akkor a mentés ablakban is aktiválni kell a szerkezet megőrzése kapcsolót. A pontos oldalmentés többé-kevésbé úgy történik, hogy az egyes elkülönülő zónák tartalmát önálló keretekbe passzírozza a kimeneti szűrő. Így egy olyan dokumentumot kapunk, amely kinézetre eléggé hasonlít az eredetire, de kezelhetősége, átrendezése egy csöppet nehézkes. Éppen ezt a nehézséget küszöbölhetjük ki a figyelemre érdemes folyószöveges kimeneti forma használatával, amikor is a táblázatok, grafikai elemek eredeti helyükön maradnak, míg a szöveg természetes módon folyik (bár az igazsághoz tartozik, hogy az eredménnyel nem mindig voltunk elégedettek – egy meglehetősen egyszerű kéthasábos felosztású oldal egyik hasábját például feleslegesen keretekbe tagolta, ahelyett hogy szépen folytatta volna egymás után a bekezdéseket). Nagyszerűen alkalmazható képesség a PDF dokumentumok kezelése, nevezetesen az ilyen fájlok felismertetése, majdan ismételt PDF-be mentése, csak immár olyan formában, hogy kereshető PDF dokumentumot kaphatunk eredményül (ami nagy előny egy statikus PDF-hez képest).

JAKAB SZABOLCS

 KIPRÓBÁLHATÓ VÁLTOZAT A CD-N

Ingyenes szerver- és tűzfalprogramok

Webkiszolgáló otthonra

Bizonyára mindenkiben felmerült, ha csak ötletszinten is, hogy ne csak böngészésre és letöltésre használja internetelérését, hanem éppen ő tegyen elérhetővé mások számára weboldalakat vagy programokat. Az alábbiakban pár ingyenes segédprogramot mutatunk be, amelyekkel könnyen megvalósíthatók ezek az elképzelések.

Címzés szempontjából alapvetően két típusú kapcsolat létezik: a fix, állandó IP címmel megáldott, valamint a dinamikus, minden kapcsolódáskor új címet kapó megoldás. Fix IP címmel rendelkező gépekre könnyen hivatkozhatunk a világháló bármely pontjáról, de dinamikus megoldások esetén problémás lehet kideríteni egy adott gép aktuális címét (ilyen például a legtöbb otthoni ADSL kapcsolat). Erre szolgálhat megoldásként a **No-IP DUC v2.1.3** nevű internetes segédprogram. Működéséhez először is regisztrálnunk kell magunkat a gyártó weboldalán (ez teljesen ingyenes), majd le kell foglalnunk a magunk számára egy szimpatikus webcímet a *no-ip* tartományon belül. Magyarra lefordítva ez azt jelenti, hogy választhatunk egy tetszőleges *kedvencweboldal.no-ip.org* vagy

kedvencweboldal.no-ip.net mintájú URL-t. Tulajdonképpen itt a *kedvencweboldal* kitalálása a lényeg. Ezek után, amikor elindítjuk a kis segédprogramot,

számsort kell megjegyezni, hanem egy könnyebben memorizálható webcímet. (Fontos még tudnunk, hogy a szolgáltatók általában 30 percnyi inaktivitást

Fontos tudnunk, hogy a szolgáltatók általában 30 percnyi inaktivitást követően, illetve 24 óránként egyszer mindenképpen bontják az ADSL vonalat.

az megpróbál bejelentkezni a fejlesztők szerverére, és ott aktuális IP címünket felveszi a nyilvántartásába. Ezután elég bárkinek ismerni a webcímet ahhoz, hogy eltaláljon hozzánk; a No-IP kiszolgáló útbaigazítja. Természetesen nem csak dinamikus IP címek esetén van értelme használni ezt a szolgáltatást – alkalmazható statikusra is, így legalább nem egy

FIGYELEM!

Sajnos több kapcsolódási módszer, például chello és ADSL esetén is kifejezetten tiltják a szerverüzemeltetést. (Valószínűleg azért senkit nem fognak megbüntetni, ha kísérleti jelleggel kipróbálja az alábbi programokat, hiszen ezzel még nem árt senkinek. A tiltás nyilván az ilyen típusú nyilvános weboldal üzemeltetésére vonatkozik – A szerk.)

követően, illetve 24 óránként egyszer mindenképpen bontják az ADSL vonalat. Előbbi Windows XP használata esetén nem probléma, az operációs rendszer ugyanis önmagától életben tartja a kapcsolatot, utóbbi esetben pedig egynapi automatikus rendszer-újraindítás jelenthet megoldást. – A szerk.)

ÍGY KÉSZÜL A KISZOLGÁLÓ

Ahhoz, hogy gépünk elérhető legyen, valamilyen szerverfunkciókat ellátó programra van szükség. Hogy a Windowsoktól ez mennyire nem idegen, azt mi sem mutatja jobban, mint hogy a Windows 95 óta minden telepítőlemezén megtalálható a Microsoft szervermegoldásainak valamelyike. A Win9x-es rendszereken *Personal Web Server*nek hívták ezt az alkalmazást, amely egy-

A Vezérlőpulton át érhető el a Windows XP beépített IIS szolgáltatása, amely egy teljes körű szervermegoldás web- és FTP-kiszolgálóval, adatbázis-kezeléssel és levelezéssel együtt

formán képes volt web- vagy FTP-kiszolgálóként működni. A Windows 2000-ben és az XP-ben a *Vezérlőpult* → *Programok telepítése és törlése* → *Windows összetevők hozzáadása vagy eltávolítása* panel megnyitásával telepíthetjük fel az ugyanezt a feladatot ellátó, de jóval összetettebb IIS-t (*Internet Information Services*). Ezek karbantartása nem túl bonyolult ugyan, de nem is túl kézenfekvő, így esetleg más megoldásokat is kereshetünk. Remekül használható például az *Ability Server 2.27* (<http://www.codecrafters.com/ability-websvr.html>) ← **CD MELLÉKLET**,

TIPP!

A KERIO TÚZFAL HANGOLÁSA

A program adminisztrációs ablakát a Tálca értesítési területén levő ikonjára kattintva hívhatjuk elő. Az első panelen egy csúszka segítségével hangolhatjuk a védelem szigorúságát. Alaphelyzetben, ha egy folyamathoz talál már meglévő szabályt, azt alkalmazza, ha nem, arra rákérdez. Szigoríthatjuk is a metódust: ilyenkor csak az engedéllyel rendelkező folyamatok kapnak szabad utat. Új engedélyezés nem történik, minden más folyamat automatikusan tiltást kap. Ennek ellentette, amikor „lazíthatunk is a pórá-

Mielőtt bárki nekilátna komplett MP3-as webszerverre alakítani gépét, ajánlatos gondosan áttanulmányoznia a szolgáltatójával kötött szerződés pontjait.

amelynek mérete a 200 kilobájtot sem éri el, és pofonegyszerűen konfigurálható. Még telepítésre sincs szükség; a tömörített állományból kibontva az első futtatásakor létrehoz magának minden szükséges könyvtárat és konfigurációs állományt. Három szerverfunkciót is el tud látni: működhet web-, levelező- és FTP-kiszolgálóként is. A program elindítása után egy egyszerű kis ablak jelenik meg, ahol

a három funkciót egyenként be- vagy kikapcsolhatjuk, valamint mindegyikhez tartozik egy önálló opciós menü is. Újdonsült webszerverünk munkára fogásához először is meg kell határoznunk egy tartománynevet, és ki kell jelölnünk a merevlemezünkön azt a könyvtárat, ahol a tartomány állományai elhelyezkednek. Megadhatjuk az indulási oldal nevét, és eldönthetjük, hogy a könyvtárak

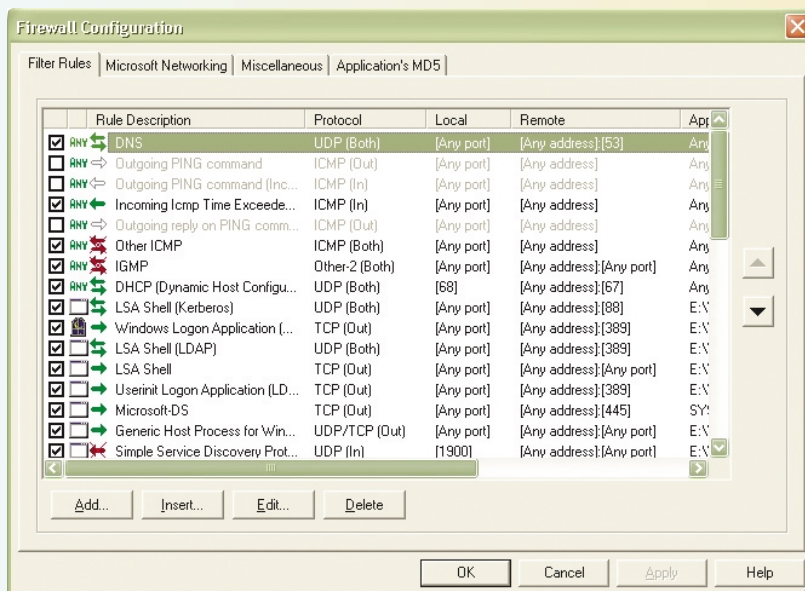
A *Filter Rules* panelen láthatunk egy listát az eddig létrehozott szabályokról. Alkalmazás- vagy protokollsintre lebontva intézkedhetünk, azaz alakíthatunk ki szabályokat, módosíthatjuk vagy törölhetjük a már meglévőket. Olyannyira szabad kezet kapunk, hogy akár egyesével is dönthetünk gépünk portjainak lehetőségeiről. Például megíthatjuk egy protokollnak, hogy adott gép irányába kommunikáljon, vagy hogy bizonyos portokat használjon. Persze ennek fordítottjára is lehetőség van: beállítható, hogy a protokoll ki-

muszaj, és az összes felesleges lehetőséget tiltuk le! Ugyancsak remek az a képesség is, hogy egy létrehozott, aktív szabályt bármikor ki-be kapcsolhatunk, vagyis ideiglenesen felfüggeszthetjük annak működését.

A *Microsoft Networking* panelen gondoskodhatunk helyi hálózatunk beállításairól. Azoknál a gépeknél kulcsfontosságú oldal, amelyek egyszerre két – helyi és internetes – kapcsolattal is rendelkeznek, és webmegosztó szervertként funkcionálnak, illetve helyi hálójukon át a világhálóra is csatlakoznak. A harmadik, *Miscellaneous* panelen mindenképpen be kell állítani, ha gépünk megosztó szervertként működik. Ennek elmulasztása esetén ugyanis lenyeli a többi gép számára a világháló felől érkező jeleket.

A főablakból elérhető *Authentication* panelen rendelkezhetünk arról, hogy csak jelszavas belépés után legyenek állíthatók a tűzfal jellemzői, illetve elérhetők a statisztikai naplóállományok. Itt is található egy *Miscellaneous* panel, ahol beállíthatjuk: kis ikon jelezze animációval a forgalmat; a program folyamatosan figyelje, nem jelenik-e meg frissítés; vagy hogy automatikusan elinduljon-e a tűzfal rendszerindításkor.

Ha a bal egérgombbal kétfőt kattintunk az ikonon, megtekinthetjük a tűzfal forgalmáról készült kimutatást, nyomon követhetjük az aktív folyamatokat. Érdekes alaposan tanulmányozni ezeket az adatsorokat, mert igen érdekes dolgokra világíthatnak rá. Megfigyelhetjük, mely portokon zajlanak éppen műveletek, és milyen protokollok kommunikálnak.

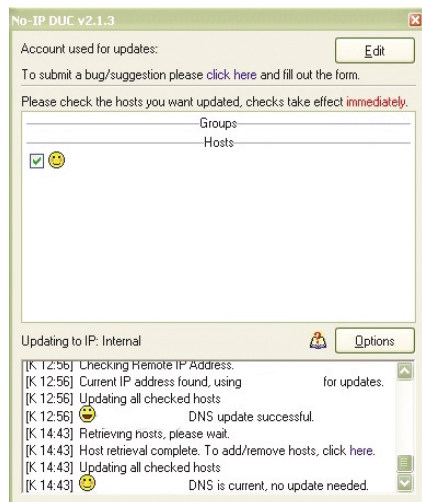
A Kerio tűzfal beállítópaneljén első helyen szerepelnek a felállított szabályok

zon”: ez esetben minden olyan folyamatot automatikusan engedélyez, amelyre nem talál ráhúzható szabályt. Az itt található *Advanced* gomb vezet az igaz, érdemi beállítások felé.

zárólag milyen IP címmel rendelkező gép felé működhet, vagy kizárólag melyik porton át. Alapvető, hogy csak olyan dolgokat engedélyezzünk, amelyeket tényleg

tallózása engedélyezett-e. Az ingyenes verzió egyszerre 2 tartományt tud kezelni, és maximálisan 15-en csatlakozhatnak a szerverhez. Nem valószínű, hogy odahaza bárki nagy forgalmú szervert szeretne üzemeltetni, így ez a szám elegendőnek tűnik.

Az FTP szerver megkötése, hogy csak két felhasználót tudunk létrehozni. Minden felhasználóhoz egyéni jelszót és könyv-

A No-IP program éppen frissítés közben

terat adhatunk meg, illetve egyéni írási/olvasási jogokat állíthatunk be. Pofonegyszerű és működik. Persze jó tudni, hogy az FTP mint protokoll biztonságtechnikai szempontból igencsak problémás, vagyis egyrészt ne használjunk olyan jelszót, amelyet más, fontos relációban is használunk, másrészt valamilyen módon igyekezzünk gondoskodni a biztonságunkról. Itt elsősorban tűzfal telepítésére gondolunk, de erre majd visszatérünk a későbbiekben.

TIPP!

PHPTRIAD – FULL EXTRÁS MEGOLDÁS

Kísérletező kedvű felhasználók kipróbálhatnak professzionálisabb megoldásokat is. Például itt van mindjárt a közismert, teljes körű szolgáltatást nyújtó Apache webkiszolgáló (ennek windowsos változata éppúgy létezik, mint linuxos). Mindenkinek figyelmebe ajánljuk a *PHPTriad* nevű összeállítást, amely az Apache mellett PHP fordítót, valamint MySQL adatbáziszervert is tartalmaz. Így akár olyan dinamikus weboldalakat is elhelyezhetünk saját masinánkon, amelyek PHP szkriptben írt rutinokat tartalmaznak, és adatbázis-kapcsolattal rendelkeznek. A Triad káprázatos módon konfigurálja magát gépünkre, telepítése után egyből tökéletesen működőképes szerveregyüttes tulajdonosai lehetünk. Gyakorlatilag anélkül muzsikál minden összetevője, hogy bármit hangolni lennénk kénytelenek. Ez hatalmas szó, mert amúgy az Apache + PHP + MySQL hármast kézzel összehangolni nem volna egyszerű mulatság!

Az Ability Server e-mail részlege is egyetlen gombnyomással élesíthető vagy kiiktatható, és beállítási lehetőségei is hasonlóak. A limit ennél a szervernél is két e-mail fiók, de beállításaival kicsit többet

Egy kiszolgáló üzemeltetése mellett tanácsos valamilyen tűzfalsoftverrel biztosítani gépünk védelmét.

kell szöszmötölni, mint a másik két kiszolgálóval. A teljes verziós, fizetős változatnál igen jól állítható, hogy milyen csalótmány fájltypusokat szűrjön a szerver.

A három kiszolgálói szerepkört ellátó Ability Server központi ablaka

Az ingyenes verzióban azonban – kötött módon – az EXE, DAT, PIF és SCR állományok tiltottak.

A VÉDELEM VONALÁBAN

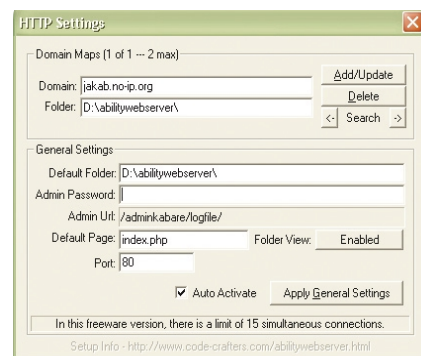
Egy kiszolgáló üzemeltetése mellett tanácsos valamilyen tűzfalsoftverrel biztosítani gépünk védelmét. Ezen a piacon nem egy jól használható, ingyenes tűzfalalkalmazás található. Mindenképpen figyelemre érdemes a **Kerio Personal Firewall 2.1.4**, (korábban Tiny Personal

Firewall; <http://www.kerio.com>; **CD MELLÉKLET**. Telepítése egyszerű: első indítása után észrevehetjük, hogy bizonyos műveletek esetén kérdéssel fordul hozzánk, vajon engedélyezzük-e az adott folyamatot. Alapbeállításainak megfelelően minden olyan folyamat esetén kérdez, amikor gépünk a világháló felé fordul. Így minden programunk webhozzáférést könnyedén hangolhatjuk. Persze manuálisan is létrehozhatunk engedélyezési szabályokat.

A tűzfal működéséről – és ezzel együtt gépünk védettségéről – egy kis pajzsikon tájékoztat a *Talca* értesítése területén. Erre az ikonra a jobb gombbal kattintva egy kis menühöz juthatunk. Egyetlen mozdulattal letilthatjuk az összes kommunikációt,

megtekinthetünk egy státuslistát a tűzfal folyamatairól, vagy megnyithatjuk annak adminisztrációs ablakát.

Használható alternatívát jelenthet a **Sygate Personal Firewall 5.0-s** verziója (<http://www.sygate.com>; **CD MELLÉKLET**), amely

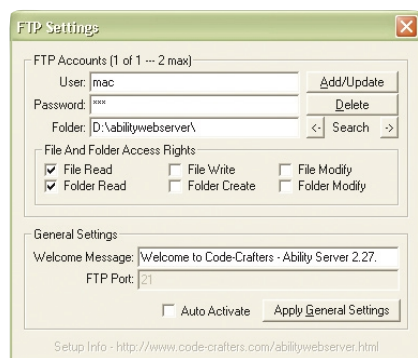

A webkiszolgálóra vonatkozó beállításokat ebben az ablakban találjuk

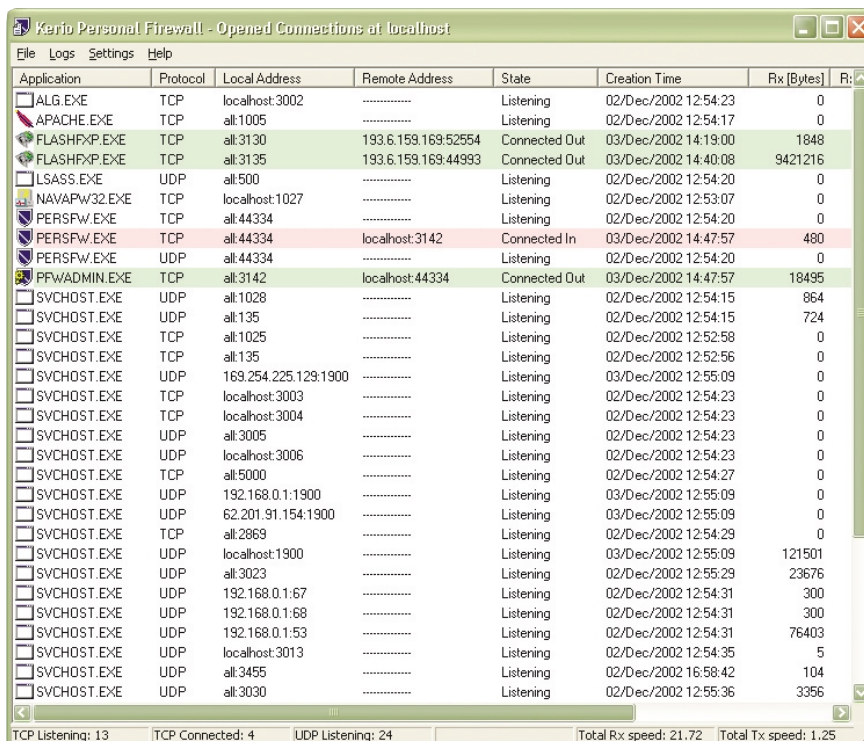
személyes, nem üzleti jellegű használatra szintén ingyenes. Telepítése után a Kerio tűzfalához nagyon hasonlóan viselkedik. Minden egyes olyan feladatnál, amely kapcsolódhat a hálózathoz, feldob egy kis ablakot, ahol jóváhagyhatjuk vagy letilthatjuk a kérést. Válaszunknak megfelelően készíti el a szabályokat, és a későbbiekben ennek megfelelően cselekszik. Pluszszolgáltatása, hogy egy vizuális grafikonon szemmel tarthatjuk az aktuális kimenő és bemenő forgalmat. Barátságosabb jószág, mint a Kerio nagyszerű megoldása, de el lehet vele boldogulni.

KITÉRŐ A PROFIK KÖZÉ

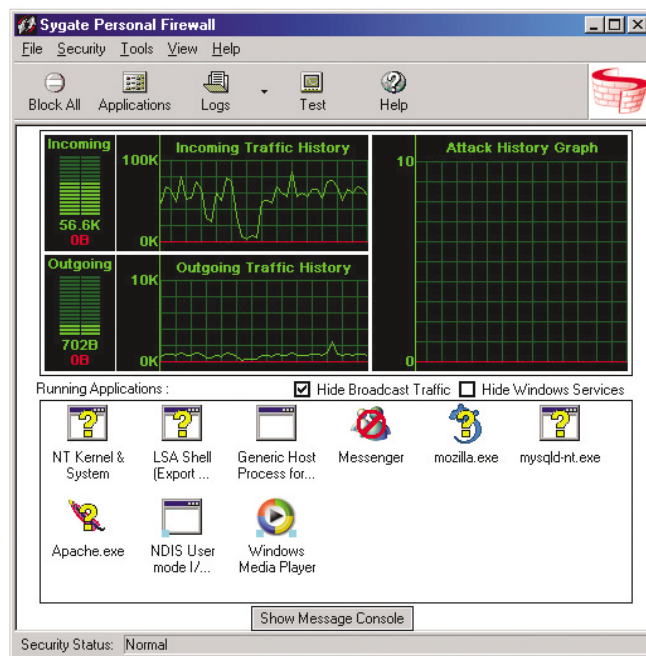
Az Ability Server ugyan FTP funkcióval is rendelkezik, de talán érdemes körülnézni a dedikált FTP kiszolgálók területén is. Itt szintén nem egy ingyenes, mégis jól használható megoldásra bukkanhatunk. Érdemes egy esélyt adni a GuildFTP (<http://www.guildftpd.com>) szerveralkalmazásnak. **CD MELLÉKLET**

Hasonlóképpen állíthatók az FTP-kiszolgáló paramétere is

Munkában a Kerio Personal Firewall: a kiszolgálón történő minden tevékenységet figyelemmel kísérhetünk az ablakban

Egy lehetséges alternatíva: Sygate Personal Firewall

Alapvető beállításai nagyon egyszerűek. Egy gombnyomással hozhatunk létre felhasználókat, amelyekhez hozzáférési szinteket rendelhetünk. Szintén megadható, hogy melyik könyvtárban helyezkedik el a számukra megosztani kívánt anyag. Ugyanitt, az útvonal hozzárendelése közben határozhatunk arról is, hogy milyen jogokat kapjanak az adott könyvtárhoz (a legbiztonságosabb nyilván, ha csak olvasási joggal engedjük be vendégeinket). A program lehetőséget kínál arra, hogy fokozzuk gépünk biztonságát, mégpedig az engedélyezett IP cím elmaszkolásával. Ha ismerjük várható vendégeink IP címét, akár az is megoldható, hogy gépünk csak ezekről legyen elérhető, vagy pontosan fordítva: ki is tilthatunk bizonyos IP-eket. Alaphelyzetben FTP szerverünk az általánosan megszokott 21-es kaput (*portot*) használja kommunikációra, így ezt mindenképpen nyitva kell tartani tűzfalunk védelmében. De nem kell általános nyitott állapotot fenntartani, rendelkezhetünk úgy is, hogy a kapu csak a kiszolgáló számára legyen nyitott. Ekkor az alkalmazáshoz érkező kéréseket átérteszti, de a bármilyen más felé irányuló, gyanús aktivitást azonnal lezárja.

JAKAB SZABOLCS

Nagy címerkönyv

Ray Bradbury regényében, a Fahrenheit 451-ben, ahol a könyvek tartása főbenjáró bűnnek számít, és egy speciális különítmény foglalkozik a titkos könyvtárak elégetésével, néhány szent őrült remekműveket tanul meg betéve, hogy meg-

akadályozza a pusztulásukat. A régi könyveknek szerencsére a mi világunkban is van egy nagy barátja: az Arcanum, amely

ugyancsak derekas munkát végez, hogy a maga kedvenceit megóvja, ha nem is a fizikai, de a szellemi megsemmisüléstől. A kiadó legújabb vállalkozása egy heraldikai munka: a Magyarország és Erdély, valamint Horvát-Szlavónia nemesi címereit bemutató, német nyelvű Siebmacher's Wappenbuch elektronikus kiadása. Ennek a könyvnek a gyökerei majdnem olyan régre nyúlnak vissza, mint a rajta szereplő nemesi családoké. Az alapváltozatot egy Johann Ambrosius Siebmacher nevű tudós férfiú készítette el a XVII. század elején (szép példáját adva a legendás

német alaposságnak), és sokáig ez volt az egyetlen, egész Európára kiterjedő címerkatalógus. A Wappenbuch az idők folyamán egyre bővült, míg végül a XIX. században egy német kiadó tudományos alapokra helyezte a szerkesztését, és elkezdte megjeleníteni az országokra, régiókra lebontott „special edition”-öket. A magyarországi rész 1885 és 1894 között 34 kötetben jelent meg, ehhez jött az Erdély nemesi családjainak és tisztviselőinek címeradatait közreadó további 12 füzet, valamint a magyarországiaktól függetlenül szerkesztett horvátországi kötet. A CD-ROM e három kiadványsorozat teljes anyagát – együttvéve tízezernyi család 12 ezer címerét és címeradatait – tartalmazza egy intelligens keresőrendszerbe ágyazva: olyan kutatási segédlet ez, amelyet egyetlen történész, művészettörténész, családkutató sem nélkülözhet. De ne korlátozzuk felhasználói körét a szakemberekre: vannak épp elegendő az országban civil érdeklődők is, akik szeretnek régi dolgok között bogarászni, és szép rajzolatú régi címerek fölött elmerengeni a letűnt idők dicsőségén – ez a lemez számukra is komoly élvezetet kínál.

KIADÓ ÉS FORGALMAZÓ: ARCANUM
ÁR: 5600 FORINT;
AKCIÓS ÁR: 3500 FORINT

Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában

Az Arcanum másik újdonsága szintén olyan alaplú, amely történelmi és levéltári körökben fogalomnak számít, kívülállóknak azonban alig ismerik. Nem volna baj, ha az elektronikus kiadás jóvoltából ez a helyzet némiképp változna, mert tényleg korszakos műről van szó: ezzel született meg Magyarországon önálló tudományágként a történelmi földrajz, vagyis a történelemnek az a segédtudománya, amelynek feladata, a klasszikus definíció szerint, „elmúlt korok tájállapotának rekonstrukciója”.

Csánki a Hunyadiak koráról próbált teljesre törekvő topográfiai képet adni, feldolgozva a történelmi Magyarország várait és erősségeit, városait és helységeit. Kutatómunkáját egy emberöltőn át végezte, és kőtről kötetre mind nagyobb részletességre törekedett, olyannyira, hogy míg az első rész még alig haladja meg egy helységnevtár szintjét, a négy erdélyi vármegyét bemutató utolsó kötet már beható képet nyújt azokról a – Csánki kifejezésével élve – „csodálatos birtokhullámzásokról” is, amelyek a korszak viharos történelmét jellemezték.

A hatalmas szöveganyag az Arcanum-lemezekon megszokott keresőrendszerbe illeszkedik, és az elektronikus változat további kellemes szolgáltatása, hogy a lábjegyzetek egy egérgattintással a hivatkozás helyén közvetlenül behívhatók. A leírásokhoz részletes térkép tartozik, amelyet Csánki Dezső tervei alapján a hazai térképészet atyja, Kogutowitz Manó rajzolt. A gyönyörű térkép természetesen szkennelve került fel a lemezre, de a hatékony térképkezelő eszközöknek hála így is jól mozgatható, kicsinyíthető-nagyítható; aki kíváncsi arra, hogyan festett az országa a Hunyadiak korában, milyen

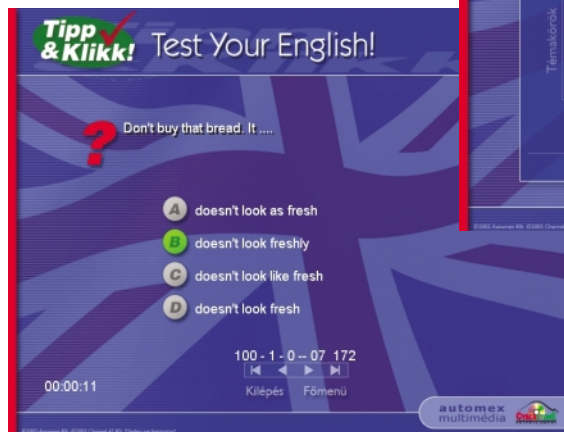

településeken éltek elődeink jó öttszáz évvel ezelőtt, az ezen megtekintheti.

KIADÓ ÉS FORGALMAZÓ: ARCANUM
ÁR: 5600 FORINT;
AKCIÓS ÁR: 3500 FORINT

Angol teszt

A lemezen egy egyszerű felépítésű, könnyen kezelhető tesztprogram található – megoldani persze már nem olyan könnyű, a kérdései igencsak fogósak, alaposan próbára teszik angolnyelv-tudásunkat.

Az anyag szerkesztője, **Aranyász János** főiskolai nyelvtanár mintegy ötezer tesztkérdést gyűjtött CD-re, és kommentárokat is írt hozzájuk. A program elindítása után 23 kategóriából választhatjuk ki a témakörö-

ket (névelők, múlt, jelen és jövő idő, melléknévek, segédigék, passzív szerkezetek, igés kifejezések, idiómák, szavak jelentése stb.), emellett beállíthatjuk a kérdések számát, a megoldásokra rendelkezésre álló időt (1-től 20 percig), végül azt, hogy a teszt befejeztével kérjük-e a magyarázatok megjelenítését.

Ezután következnek a kérdések, amelyek megoldásához nagyjából középfokú nyelv-

tudás szükséges. Négy lehetőség közül választhatjuk ki a helyeset. A kérdéssor végén össze-sített statisztikát kapunk teljesítményünkről, továbbá kérdéssről kérdésre haladva ellenőrizhetjük megoldásainkat; ahol hibásan válaszoltunk, elolvashatjuk a szóban forgó nyelvtani probléma elemzését. Ezek a kommentárok olyan tanulságosak, hogy a megjelenítésüket ér-

demes lett volna alapértelmezett lehetőséggé tenni a programban; most tudniillik az a helyzet, hogy ha a teszt megkezdése előtt elfeledkezünk a bejelölésükről, utólag már nem hívhatjuk be őket. Más csomót nem is találtunk a kákán: az összeállítás egészében véve jól sikerült munka, és remélhetőleg sokakat segít majd hozzá a sikeres nyelvvizsgálóhoz.

KIADÓ ÉS FORGALMAZÓ: AUTOMEX
ÁR: 2990 FORINT

Physicus

Az Automex kétlemezes összeállítása két különböző műfajú anyagrészt kombinálja: egy játéka és egy multimédiás oktatóprogramé. A maga nemében mindkettő nagyon jó, úgyhogy nézőpont kérdése, ki melyiket tekinti a fontosabbnak: a kiadvány címzettjei, a gyerekek nyilván a játékot, szüleik pedig, akik a tranzakció financiális részét állják, nyilván a tankönyvi részt. De az alkotók szerencsére olyan szorosan összesodorták a két szálát, hogy játék közzben a gyerek minduntalan kénytelen átrándulni az oktatófejezetekbe, így a tanulást semmiképp sem ússza meg.

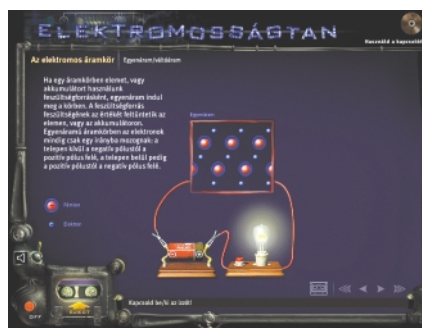
A játék az ismert kaptafára készült: a világot pusztulás fenyegeti, és a játékosra vár a feladat, hogy megmentse. A bajok okozója jelen esetben egy meteor, amely telibetalálta a *Kautzky Armand* fülbemászó hangján megszólaló narrátor bolygóját, és megállította a forgását. A forgás újbóli

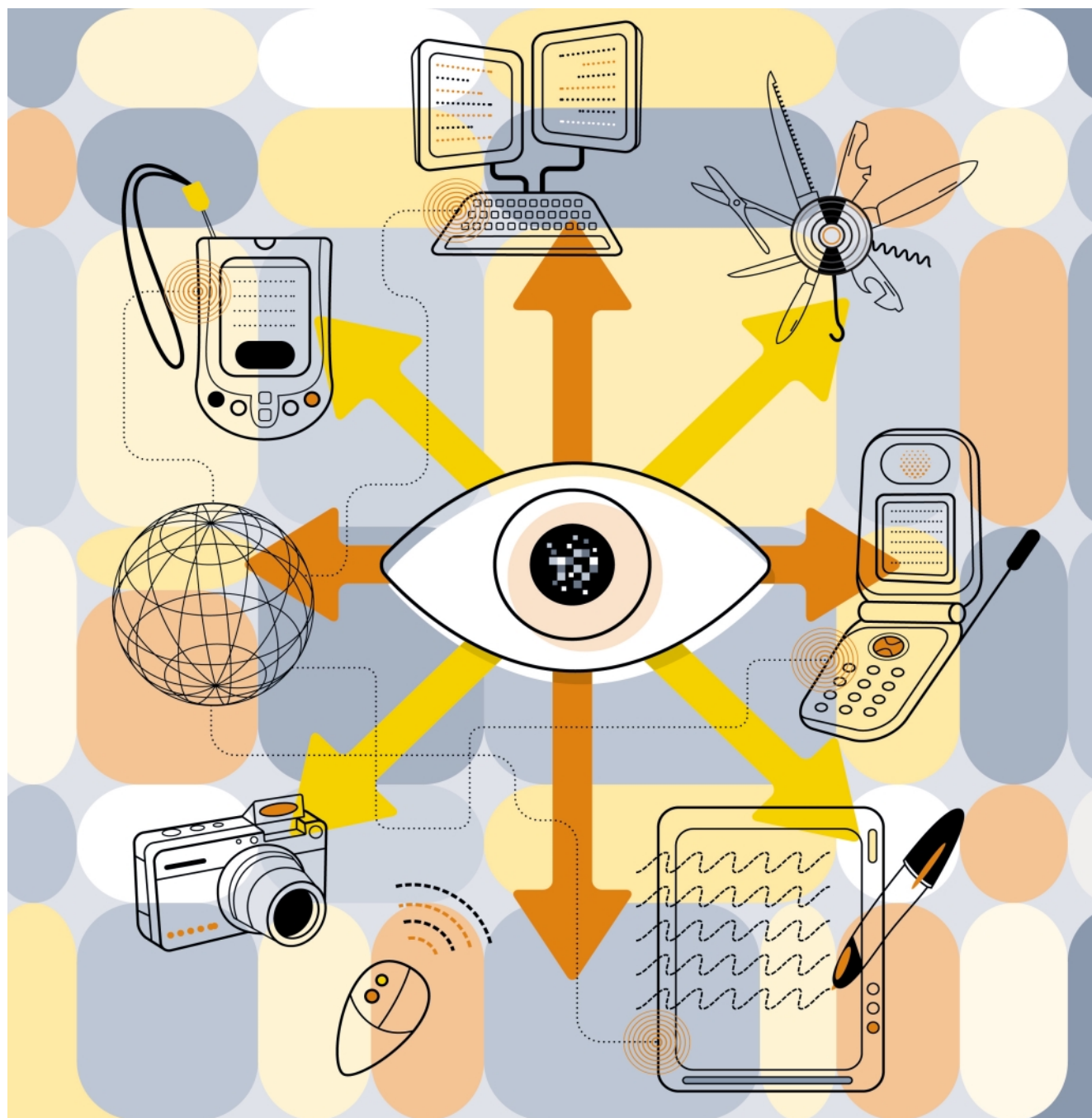
beindításához a mesélő egy „impulzusgépet” eszkábált össze, a működéséhez szükséges energiát azonban már a játékosnak kell előállítania különböző generátorok precíz beállításával. Ezeket egy kísérletes hangulatú, elhagyott kutatótelepen kell megkeresnie, és ha a feladatok megoldása során valahol elakadna, az oktatóprogramhoz fordulhat, amelybe a balsikerű tudós utolsó üzenete szerint „átöltötte tudása legnagyobb részét” (lényegében az általános iskolai fizikaanyagot). A tudós lelkesen buzdít ezen oktatórész használatára, és a felület tervezői is min-

dent megtettek avégett, hogy az átjárás kellően egyszerűvé tegyék: a játékból a diák egyetlen gombnyomással átugorhat a multimédiás tankönyvbe, majd miután magába szívtá a szükséges tudást, egy másik gombnyomással visszaugorhat, és ott folytathatja, ahol abbahagyta. Az oktatómodul, bár szerkezeti felosztásában a klasszikus sémát követi (fénytan, hangtan, mechanika, elektromosság, termodinamika), egyáltalán nem a hagyományos fizikatanönyvek sötlan adaptációja: az oldalakon viszonylag kevés a szöveg, viszont rengeteg a képes illusztráció, és ami még izgalmasabb, az interaktív lehetőségek. A tanuló néhány egérkattintással tárgyakat helyezhet a fény útjába, eltérő vezetőképességű anyagokkal egészíthet ki áramköröket, és minden olyan kísérlet elvégezhet a képernyőn, amellyel a fizikatanár szokta elképzeltetni a gyerekeket. Sőt „még olyanabbakat”: mert az atomok és molekulák világába is betekinhet, és láthatja például, hogyan befolyásolja a hő az anyagok szerkezetét, vagy feszültség hatására miként vándorolnak a vezetőben az elektronok. Szinte minden oldalra jut valamilyen kísérlet, amely fogva tartja a diák figyelmét, és élményszerűvé teszi számára a tanulást.

KIADÓ ÉS FORGALMAZÓ: AUTOMEX
ÁR: 3990 FORINT

MÓRAY GÁBOR

MI A MENŐ AZ IDÉN?

TECHTRENDEK 2003-BAN

Jóslatokból az idén sincs hiány. Vannak, akik csendes évre számítanak, de vannak olyanok is, akik viharos változásokat jövendölnek: a National Semiconductor elnöke, Brian Halla például a novemberi Comdexen egy új technikai forradalomnak már a pontos dátumát is bejelentette, hogy bennünket, közönséges halandókat se érjen teljesen készületlenül a dolog: 2003. június 21-én ugyanis soha nem látott ipari fejlődés veszi majd kezdetét. A PC World boszorkánykonyhájából ugyan hiányoznak a jövőbelátáshoz szükséges kellékek, de a várható trendekről, érdekességekről azért mi is elárulunk egyet-mást a kedves olvasónak.

Irodai vagy otthoni asztalunk környékét az idén sem söpri üresre a változások szele, de azért felfigyelhetünk majd néhány megszokott dolog eltűnésére. Búcsút inthetünk végleg a flopinak, és vele a többi hordozható lemezes félmegoldásnak is, az USB-s flash-memóriák elterjedésének és drasztikus árcsökkenésének köszönhetően (128 MB-os, közvetlenül USB-portra dugható „pen drive” már ma is tíz-húsz ezer forint körül kapható). De húsz év után nyugdíjba vonul a (főleg régebbi külső modemek kedvéért létező) soros, és az USB-s nyomtatók elterjedésével a párhuzamos port is. Ja, és ne vegyünk több PS/2-es egeret vagy billentyűzetet se, válasszunk azokból is USB-set!

CSAK A DOBOZ MARAD A RÉGI...

Talán meglepő, de a mai gépházak hatékony hűtésének egyik gyakori akadálya az életünket más rafinált módokon is megkeserítő (túl rövid, túl széles, túl sérülékeny) IDE-kábel, különösen, ha kettő is van belőle a dobozban. Az új Serial ATA csatoló, amely egy kényelmesen vékony és hosszú kábellel nemcsak jobb szellőzést, de 150 (hamarosan 300) Mbps átviteli sebességet is jelent, ugyanazon az áron lesz elérhető, mint a mai IDE/ATA interfészek, ráadásul egy adapteren keresztül kompatibilis lesz a régiekkel, vagyis megtarthatjuk meglévő winchestereinket is. (Érdekes kérdés, hogy miért nem a már évek óta bevált, és a Serial ATA-nál több szempontból is jobb FireWire szabvány (IEEE 1394) tölti be ezt a szerepet; sokaknak az Apple és az Intel közötti állandó rivalizálás jut eszébe a magyarázaton töprengve, másoknak talán a csúnya FireWire logó.)

64 BITES PROCESSZOROK

Hogy szükségünk van-e rá, vagy nincs, vitatható, de a 64 bites processzorok már itt toporognak az ajtóink előtt, és év végéig csak egyre többen lesznek... Az Athlon 64 (művésznevén: „ClawHammer”) és az Opteron („SledgeHammer”), ha késve is, az idén beállnak a sorba az Intel Itaniumok mögé? mellé? elé? – és ezzel az „izmok harcában” új súlycsoport nyílik. Az egyelőre csak hardverhírekből ismerős nevek év végére már az árlisták megszokott – ha nem is épp a legolcsóbb – darabjai lesznek. Az AMD ez év második felében kibontakozó üzleti stratégiája szerint a 64 bites processzorokat egyre több klasszikus asztali konfigurációban kínálják majd a szállítók (olyan gyártókkal együttműködve, mint ATI, Matrox, 3DLabs, SiS). Az Itanium továbbra is inkább a vállalati piacon hódít majd (bár pl. *Linus Torvalds*, a Linux atyja, szerint az IA-64 platform vesztes stratégia).

Az „Intel kontra AMD” ügy folytatódik

Ami az erőviszonyokat illeti, a tavalyi nem volt épp az AMD éve, és az Intel Pentium 4 töretlen népszerűségét a 3 GHz fölötti órajelek vagy a HyperThreading technológia az idén még tovább erősíti. Az Intel 85 százalék fölötti piaci részesedését a korábban remélnél kevésbé fogja megszorogatni a régóta várt 64 bites „ClawHammer” (Athlon 64? Athlon DT? – ki tudja, mi lesz a neve) és az új generációs Athlon XP/MP („Barton”) is, késedelmes (tavaszi) piacra kerülésük miatt. Az órajelek szokásos növekedése mellett ráadásul ősszel megjelenik a 0,09 mikronos Pentium 5 is, de az AMD első 0,09 mikronos riválisa, az Opteron 4400+ is elkészülhet még az év vége előtt. A lemaradások ellenére az „AMD kalapácsa”, az x86-64 architektúra, az azt támogató (12 GBps-ra képes) HyperTransport adatátviteli technológiával (jóval az Intel hasonló fejlesztése, a PCI Express jövő év eleji megjelenése előtt) hosszú távon is stabil és erős platformot jelenthet, ráadásul kompatibilitása is sokkal jobb a 32 bites alkalmazásokkal, mint az Itaniumé.

De érdekes dolgokat sejtet az Intel noteszgépekbe szánt új processzora, a Banias is, amely mikrohullámú Wi-Fi csatlakozáshoz beépített 802.11a és 802.11b modul is tartalmaz (a Wi-Fi várható elterjedéséről külön is szólunk). A küzdelem tehát továbbra is izgalmasnak ígérkezik, és ez minden valószínűség szerint az idén is jól tesz majd a pénztárcáknak.

USB 2.0 MINDENÜTT

Ahogy az alaplapokra integrált USB 2.0 hirtelen 480 Mbps-re növeli az 1.1-es verzió 12 Mbps-os sebességét, ezentúl fajra és nemre való tekintet nélkül szinte bármit csatlakoztatni tudunk majd számítógépünk valamelyik USB-portjára (amelyből már

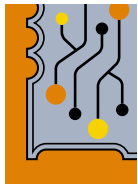
tavaly is kevés volt két db), beleértve a gyors átvitt igénylő digitális kamerákat, külső háttértárolókat, vagy épp egy másik számítógépet. (És a FireWire? A kérdés itt is jogos, de mint a Serial ATA-nál: haszontalan, pláne, hogy FireWire kártya már néhány ezer forintért is kapható.)

LCD-K

Az LCD-k látványos árcsökkenése tovább késik. A happy end persze nem fog elmaradni (a katódsugárcsőes monitorok eladásai máris visszaesést mutatnak), de a gyártókapacitások erősítésével is csak 2003 második felében remélhető, hogy a növekvő igényeket a szállítók képesek lesznek kielégíteni; addig maradnak a 100 ezer forint körüli kezdő árak. A jó hír, hogy a képméret is növekszik, és a tavaly (megfizethetősége okán) sláger 15 colos után 2003-ban egyre több távol-keleti gyártó is beszáll a 17 colos modellek versenyébe, ami a várva várt árcsökkenés esélyeit tovább javítja.

A Samsung Syncmaster LCD 240T brutális méretével hódít

VIDEOKÁRTYÁK

És hogy mit láthatunk majd vadonat új LCD-inken? Hihetetlen dolgozat... A tavalyi fejlődés példátlan tempója a két vezető gyártót,

az NVIDIA-t és az ATI-t nemhogy kifárasztotta volna, de mintha most jönnének csak igazán bele vetélkedésbe.

Az NVIDIA Geforce FX-e (kódneven NV30), megduplázva legutóbbi kártyájuk, a GeForce4 Ti4600 teljesítményét, az ATI jelenlegi bajnokát, a Radeon 9700 Prot, pedig 30–50 százalékkal túlszárnyalva, várhatóan már év elején közel filmminőségű valós idejű renderelést hoz az asztalunkra. (Aki az ilyen híreszteléseket nevelés marketingfogásnak tartják, azoknak John Carmack, az id Software vezető fejlesztője, a videokártya-ipar egyszemélyes hajtómotorja, azt üzeni: „Senkinek ne legyenek többé kétségei afelől, hogy ez a lehetőség, ha nem is az FX-szel, de hamarosan mindennapi realitássá válik.”) A „piros sarokban” az ATI tél vége felé megjelenő Radeon 9900-ese a gyorsabb

Európában is itt a Wi-Fi (drótnélküli Ethernet)

Sok éves makacs ellenállás után úgy tűnik, Európa is megadja magát a Wi-Fi-nek. Az „eredeti” Wi-Fi (IEEE 802.11) utódjaként elterjedt (és általában csak Wi-Fi-ként emlegetett) szabvány, a 802.11b, már több országban is mindennapi realitás, de 11 Mbps-os sávszélessége bővítésre szorul. A májusban elfogadásra kerülő 54 Mbps-os „új” Wi-Fi (802.11g) éppen ezt a célt szolgálja, és természetesen kompatibilis lesz a 802.11b-vel. Így annak azzal a hátrányával is, hogy a zsúfolt 2,4 GHz-es tartományban üzemel, ahol pl. a drótnélküli telefonok egy része, sőt a Bluetooth is, vagy olyan, adatátviteli hálózatokban eddig keveset használt berendezések, mint a mikrohullámú sütők...

De itt van a 802.11b-vel egyidős, azzal egyáltalán nem kompatibilis, és egyelőre nem is túl elterjedt Wi-Fi5 (802.11a, illetve Európában ennek egy kibővített változata, a 802.11h), ami szintén 54 Mbps-os, viszont a biztonságosabb 5 GHz-es tartományban működik – de csak azokban az országokban, ahol engedélyezik ennek a frekvenciatartománynak az ilyen jellegű használatát...

A zavaró sokszínűséget további 802.11 változatok is fokozzák, de ami a legérdekesebb a dologban, hogy még ez a nehezen áttekinthető kavalkád és a jogszabályi bizonytalanságok sem csökkentik a gyártási kedvet, sőt máris megjelentek az olyan kombinált eszközök, amelyek több hálózatfajtát is kezelni tudnak. A világszerte már-már türelmetlenül aktív fejlesztési trendet jól mutatja az is, hogy az Intel tavaly októberben 150 millió dollárt különített el tíz Wi-Fi technológiában érdekelt cég támogatására. És hogy még tisztább legyen a kép: az IBM és a Microsoft is ezen a hajón utazik...

DDR2-es RAM-okkal (és várhatóan szintén 0,13 mikronos technikával, mint az NVIDIA FX) hoz majd látványos sebességnövekedést,

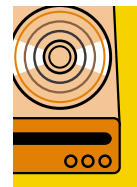
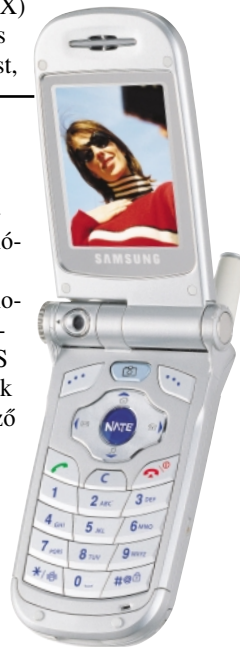
nyáron pedig kijön a Radeon 10000-es, amelyről egyelőre csak annyit tudhatunk biztosan, hogy igen kemény ellenfele lesz az NVIDIA FX utódjának, az NV35/40-nek.

GPRS és 3G

Ha épp egy telefont tartunk a kezünkben, a GPRS legnagyobb erénye, hogy a vonalas modemek sebességével (56 Kbps) tudunk rajta keresztül internetezni. De ha egy számítógéppel próbálunk a hálózatra kapcsolódni, a GPRS-nek ugyanez hirtelen a legfőbb hátránya lesz... A határ kezd lassan elmozdítani, és már nem sokáig lehetünk olyan biztosak benne, hogy tulajdonképpen mit is tartunk a kezünkben. Ennek tükrében a GPRS (pl. az ISDN-hez hasonlóan) könnyen a túl későn érő technológiák sorába léphet, és félő, hogy vagy nem lesz ideje a kiépítését fedező nyereséget megtermelni, vagy hogy azt mégis megtegye, a fejlettebb technológiák (pl. 3G) bevezetésének útjába állhat. Mindenesetre a valóban elfogadható sávszélességet nyújtó G3 rendszerekről az idén legfeljebb még csak hallani fogunk, találkozni velük nem (hacsak nem kell Japánba utaznunk véletlenül).

GPRS, digiténykép és színes kijelző – 2003-ban ez már természetes lesz

DVD-ÍRÓK

A tömegesen elterjedt CD-írók létjogosultságához kétség nem férhet, de a CD-k korlátozott 650 MB-os kapacitása ma már egyre több felhasználási célra teszi őket alkalmatlanná.

A DVD-írók látványos szaporodási rátája a biztosra vehető gyors árcsökkenés, vagy például az inkompatibilis DVD-R/RW és DVD+R/RW formátumokat közös nevezőre hozó Sony meghajtók megjelenésének hatására azonban elkezdhettük szoktatni magunkat az átállás gondolatához. Az árak egyelőre 60–80 ezer forint körül kezdődnek, de ugyanígy kezdtek pár éve a ma már tízezer forint körül kapható CD-írók is.

AXELERO

Míg az Axelero Internet életében a 2001-es esztendő a mennyiségi változások – a látványos előfizetőszám-növekedés –, 2002 a minőségi változások – mint például az ISO 9001:2000 tanúsítvány megszerzésének – éve volt, addig a 2003-as év – az m betűnél maradván – a méret, méghozzá a hozzáférést biztosító sávszélesség méretének éve lesz. A nemzetközi trendeknek megfelelően az internet tömeges elterjedésének motorja, az erre a célra tervezett xDSL technológiákon és a kábeltelvíziós hálózaton alapuló szélessávú internet-hozzáférés biztosítása. Az Axelero Internet ezt felismerve tervezte és vitte véghez fejlesztéseit, aminek eredményeként a szélessávú (DSL+KTV) előfizetőink száma dinamikusan, 502 százalékkal emelkedett az előző év

hasonló időszakához képest. Ennek a növekedésnek a folytatását várjuk a következő évben is; reményeinkhez jó alapot ad, hogy miközben világszerte mérsékelten volt a bérelt vonalak és a kapcsolt vonali internet fejlődése, ugrásszerűvé vált és rendkívül gyors volt a Kábeltelvízió indulása, akárcsak a DSL technológián alapuló szélessávú hozzáférések száma. A broadband csendes forradalma már javában zajlik – ma Magyarországon megvan a lehetősége annak, hogy az átmeneti állapotnak, folyosónak tekintett keskenysávú szolgáltatáson keresztül minél gyorsabban áttereljük a felhasználókat a szélessávú internet világába.

Drajkó László vezérigazgató, Axelero Internet

Nyomtató, billentyűzet, adat-beviteli eszközök – drót nélkül, Bluetooth-szal összekapcsolva

BLUETOOTH

A Bluetooth-ról évek óta halljuk, milyen jó dolog, de hogy pontosan miért, vagy hogy egyáltalán mi is az, azt már csak nagyon kevesen tudják, pedig a szabvány elterjedését az optimistább támogatók már évekkkel ezelőttre jóslták. Az idén azonban talán felébredni látszik Csipkerózsika-álmából ez az egyszerű és praktikus technológia, amelyet arra találtak ki, hogy egyszer s mindenkorra megszabaduljunk a perifériáink közt tekerőző kábelkígyóktól és elfelejtsük, mit jelent „rádugni” valamit a számítógépre. Ha a bevezetőben említett *Brian Halla* úrnak igaza lesz (ahogy az elmúlt években ez már többször megesett vele), és a National Semiconductor tényleg tömegével gyárthatja végre a Bluetooth áramköröket, az azzal szerelt eszközök akár olcsók is lehetnek – de 2003-ban erre azért még ne fogadjunk. Mindenesetre jó jel, hogy egyre több mobiltelefonon található Bluetooth interfészt, és már a Windows XP-ben is ott a Bluetooth-támogatás. Az adapterkártyák ára azonban most még elfogadhatatlanul magas (kb. 30 ezer forint).

DRÓTNÉLKÜLI KAPCSOLATOK

2002 a búsuló IT-befektetők éve volt. Az idén azonban újra felcsillannak a szemek, ahogy egyre több sző esik a vezeték nélküli

hálózatokban rejlő lehetőségekről. Bár a kábelszekerények ettől még nem fognak kiürülni (a Gigabit Ethernet, sőt a 10 Gigabit Ethernet is itt ólálkodik a kertek alatt), egyértelműnek látszik, hogy a mobiltelefonok példáját követve a számítógép-hálózatok fejlődése is a mikrohullámú rádiókapcsolatok útjára lépett.

HORDOZHATÓ SZÁMÍTÓGÉPEK

A tavalyi év vége egyik nagy csinnadrattával járó újdonsága a tábla-PC volt – pedig, ahogy előző számunkban is említettük, ez

a megoldás önmagában véve sem a hardver, sem a szoftver tekintetében nem jelent igazi újítást. Az egyes tényezők szerencsés együttállása: a megfelelő teljesítményű kis gépek, a Wi-Fi technológia térnyerése, a Windows „táblásított” változatának tényleg jól használható funkciói (lásd decemberi számunkban) és a piacon mutakozó határozott igény az egyre praktikusabb hordozható gépek iránt most talán sikeressé teheti ezt a régi-új kezdeményezést. Ebben bíznak azok a gyártók is, akik 2003-ban modellek tucatjaival igyekeznek majd az üzleti-munkahelyi felhasználók piacát meghódítani.

Aki futólag találkozott a hírekben a másik látványos Microsoft-újdonsággal, a Smart Display-jel, annak

Négy mozdulat, és a könyvből teljes értékű noteszgépünk lesz

CANON

A Canon 2001-ben elkezdett strukturális változásai a 2002-es évben véglegesítődték. A Canon Európai központja a két fő üzletág létrehozásával szétválasztotta üzleti és fogyasztói termékeit. A CCI (Canon Consumer Imaging) termékek között a fotó-videó termékek mellett megtalálhatók a kisirodai

vagy otthoni irodai termékek, mint tintasugaras nyomtatók, multifunkciós termékek, személyi másolók, faxok, multimédia-termékek. A CBS (Canon Business Solutions) üzletág a volt irodatechnikai termékek üzletága, amely ma a fénymásolók, nagy teljesítményű nyomtatók mellett a komplex üzleti szolgáltatások, komplett irodai rendszerek értékesítését jelenti.

A tintasugaras nyomtatók területén a Canon jövőre is a minőségre helyezi a hangsúlyt, illetve a közvetlen fotónyomatást helyezi előtérbe. A színenként cserélhető tintapatronok, a digitális fényképezőgépről történő közvetlen nyomtatási lehetőség a továbbiakban is a Canon nyomtatók kiemelt jellemzői lesznek. A Canonra jellemző folyamatos technológiai újítás sem marad el, a továbbfejlesztett Microfine Droplet technológiának köszönhetően a tintacseppek nagysága egyre kisebb lesz, ami pontosabb, élénkebb nyomtatásokat eredményez.

Török F. László
marketingkommunikációs vezető

szöveget üthetett a fejébe, hogy vajon miért akarhatnak egyszerre két lapos számítógépet is eladni nekünk? (Egyes elemzések szerint épp ez a potenciális félreértés volt az egyik oka, hogy a Smart Display mégsem jelent meg a tervek szerint tavaly, a tábla-PC-vel egy időben, hanem csak januárban debütál.)

A Smart Display alapvetően egy igazán nagyszerű ötlet, noha szintén nem új. Aki próbált már ágyból „számítógépezni”, az biztos örömmel látja, hogy egy olyan, érintős LCD-ről van szó (a tábla-PC-hez hasonló kézírás-felismerő képessé-

gekkel – de rendes billentyűzet és egér is kapcsolható hozzá), ami Wi-Fin keresztül kapcsolódik az „igazi” számítógépünkhöz, hogy azt ezentúl kényelmesen használhassuk a lakás (vagy a kert) bármely pontjáról, 30–40 méteres körzetben. UNIX-on nevelkedett olvasóink gondoljanak egyszerűen egy drótnélküli X-terminálra. Hogy a koncepció mennyire lesz életképes, az több tényezőtől is függ, amelyek közül egyelőre a legfontosabb az ár: mivel ezek a képernyők valójában maguk is önálló számítógépek, ki kell fizetni értük legalább 150 ezer forintot. Ha létezne olyan technológia, amely csak a kép, hang és a felhasználói inputok továbbítását biztosítaná a hordozható kijelző + billentyűzet és az asztali gép között, sokkal jobban is járhatnánk. (A felvetés persze

Hewlett-Packard

Az informatika változásainak nyomon követésére adódó egyik lehetőség a PC-k terén tapasztalt átalakulások figyelemmel kísérése, hiszen a PC a mindennapi informatika alapköve, a nélkülözhetetlen felhasználói „felület”. Az elmúlt években a mobilitás, a dekoratív, designos külső, a testreszabhatóság, a minél kisebb súly, a felhasználóbarát jellem-

zők kerültek a figyelem középpontjába, ha számítógépekről esett szó. A technológiai fejlesztések területén élen járó HP is szem előtt tartotta ezeket a szempontokat termékei fejlesztésekor: ennek egyik legújabb eredménye a Tablet PC TC1000 bevezetése. A felhasználó munkavégzési szokásaihoz rugalmasan igazodó, teljes körű funkcionalitással ellátott termék bevezetésével a HP gyökeresen átformálta a mobil számítástechnika piacát. Az eszköz mindössze 2 cm vastag és 1,4 kg súlyú. Írótableta üzemmódban a Compaq Tablet PC a hagyományos toll-papír párosításhoz hasonló módon rögzíti az elektronikus tollból „folyó” digitális tintát.

Scharek Viktor
vezérigazgató-helyettes, igazgató személyi számítógépes rendszerek divízió

Az IBM Watchpad linuxos prototípusa

Karóra és Palm PDA egyben

célzatos: ehhez a megoldáshoz ugyanis már évek óta adott minden technikai feltétel, sőt léteznek is ilyen megoldások. Már csak azt kell kívánnunk, hogy egy szép napon a józan ész szempontjai felülkerekedjenek a marketing erején...)

SZÉPEN FEJLŐDNEK A KICSIK

A szubnoteszgépek, palmtopok, Pocket PC-k, PDA-k, intelligens mobiltelefonok és más aprójóságok arénájában soha nem látott nyüzsgés kezdődött. Ahogy a vezeték nélküli kapcsolódás lehetőségei (GSM/GPRS, Bluetooth, Wi-Fi) egyre inkább mindennaposá válnak, és hozzávesszük az Intel és a Microsoft mellett az összes többi fontos szereplő mobilpiaci iránti elkötelezettségét is, a lehetőségek egész egyszerűen fantasztikusak! Meg sem próbálunk ebben a témában részletes jóslásokba bocsátkozni, vagy a naponta megjelenő, izgalmasabbnál izgalmasabb újdonságokat az egyre inkább összeszemosódó kategóriákba beleszuszakolni. A fejlődés hihetetlen lehetőségeinek érzékeltesére csak egyetlen példát említtünk. Bár a Fossil tavaly áprilisban bemutatott, PalmOS 4-et futtató „sci-fi karórája” (vagy inkább csukló-PDA-ja) is sokak szívét megdobogtatta, az IBM még elképesztőbb linuxos karórájának egyik prototípusa már két és fél éve (!) képes volt a Linux 2.2-t futtani, grafikus felülettel (X11, 320×240 képponton), és 1.5-ös verziója (Linux 2.4-hez) hangszóróval, mikrofonnal, ujjlenyomat-érzékelővel, gyorsulásmérővel, IrDA-val, és „természetesen” Bluetooth interfésszel is rendelkezik. Mindezt 43 grammal – a Knight Rider KIT-je indulhat lassan a bontó felé!

HOME MEDIA CENTER

A harmadik microsoftos vízió (a tábla-PC és a Smart Display mellett) szintén izgalmas dolognak ígérkezik. Az ötlet remek: egy központi médiakiszolgáló számítógép (MP3-mak, DVD-k, videófájlok lejátszá-

sához és rögzítéséhez stb.), amely végre szervesen illeszkedhet az eddig külön világként kezelt tévé, házimozis, hifi stb. rendszerekbe. Az egyetlen ismerős probléma, amely a Microsoft nevének említésével mostanában automatikusan felmerül: az ár.

MP3-LEJÁTSZÓK

Aki úgy érzi, hogy a tavaly kapható MP3-lejátszók mérete túl nagy volt, kapacitásuk túl kicsi, az áruk pedig annyi, mintha épp fordítva állt volna a helyzet, annak biztatásul megemlítjük, hogy az utóbbi egy-két hónapban több olyan termék is megjelent, amely hüvelykujnyi méretű, közvetlenül USB-portra dugható MP3-lejátszó és diktafon egyben, equalizerrel, sőt megvilágított LCD-vel, és egy AAA-s mini ceruzaelemmel 10–12 óráig bírják. Az árak nem túl alacsonyak (kb. 40 ezer forint), de semmi okunk azt gondolni, hogy ez sokáig így marad, és minden bizonnyal megduplázódik majd a tárcapontosságuk is, sőt előbb-utóbb FM-rádiót is találunk majd ezekben a helyes kis izékben (ahogyan az nagyobb testvéreiknek már régóta kötelező része).

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐK

Az IDC (International Data Corporation) egyik tanulmánya szerint 2003-ban mintegy 50 százalékkal nő a digitális fényképezők eladása. Ha úgy döntünk, hogy besegítünk az IDC fáradhatatlan piackutatóinak a munkájába és mi is veszünk magunknak egyet, érdemes rászánni az időt az alapos tájékozódásra, mert a kínálat máris áttekinthetetlenül sokrétű.

A Casio Exilim EX-M2 fényképezőgép nemcsak akkora, mint egy hitelkártya, de MP3-at is lejátszik

Amint a megfizethető árú gépek szenzorai elérik a 4–5 megapixeles szintet, rájövünk, hogy már nem egy-kétmillió újabb képpontra vágyunk (mert kinyomtatott képeinken nagyítóval se vennénk észre további javulást), hanem jobb minőségű lencsére,

INTEL

Az asztali gépek területén folytatódik a 2002-ben megjelent HyperThreading technológia térnyerése (ezzel a processzortechnológiával az erre felkészített operációs rendszerek és alkalmazások virtuálisan két processzort láthatnak, ezzel lényegesen megnövekedik a többfeladatos teljesítmény). A hordozható gépek tekintetében pedig egy teljesen új processzor, a Banias kódnévre hallgató processzor lesz a fő újdonság – ez egy teljesen a notebook gépek használatának igénye szerinti processzor lesz, amely lényegesen függetlenebbé teheti a felhasználókat – nemcsak a tápfeszültségtől, hanem a lokális hálózatoktól is, hiszen nagyon fejlett vezeték nélküli megoldásokkal lesz ellátva. Úgyszintén idén várható egy újabb gyártástechnológiai ugrás – áttérés a jelenlegi 130 nanométeresről a 90 nanométeres gyártástechnológiára. Azaz Moore törvénye folytatódik...

Golubeff Róbert
üzletfejlesztési igazgató,
business development manager

nagyobb optikai zoomtartományra, szebb színekre, gyors sorozatfelvételi módra, sokkal jobb minőségű mozgóképrögzítésre, jobb szoftverekre. De mielőtt ezt végig gondolhatnánk, biztosak lehetünk benne, hogy a kívánt gép máris kapható a boltokban – plusz még MP3-akat is lejátszik, mint például a Casio Exilim EX-M2. Ami a szebb színeket illeti, a Foveon tavaly nagy vihart kavart X3 szenzorától (amely a korábbi CCD-kkel szemben pixelenként nemcsak a piros, zöld és kék

színek egyikét, hanem mindhármat érzékelni tudja) a digitális képi világ megváltását reméltük. De a szenzor további sorsát, az első X3-ra épülő fényképező (a Sigma SD9) megjelenése után egyelőre feszült csend és kíváncsi várakozás övezi. Reméljük, hogy ezt a csendet még az idén újabb X3-as fényképezők bejelentései fogják megtörni. Illúzióink azonban ne legyenek: a Canon és a Nikon például nem látszik tudomást venni erről az ígéretes technológiáról.

LG ELECTRONICS

Az LG Electronics Magyar Kft. idei tervei között szerepel az 1997 óta megszerzett piacvezető pozíció megtartása mellett az egyedülálló sikereket elért Flatron monitor család továbbfejlesztése. A közeljövőben várható a digitális interfésszel rendelkező (DVI-D) Flatron katódcsőcsöves monitor: a 17 és a 19 hüvelykes, 98 KHz-es digitális Flatron monitorok 2003 elején kerülnek bevezetésre. A monitorok beépített USB-vel, OSD zárral, színkorrekciós lehetőséggel, felhasználóbarát megjelenéssel és Kék Angyal tanúsítvánnyal rendelkeznek.

Az LG Electronics új modelljeinél – Flat CDTk-nél és a Flatron monitorcsaládnál is – alkalmazza a High Brightness (nagy fényerejű) képcsövet: a fényerő 280 cd/m² feletti. Az új formatervezésű Flat CDT monitorok és a 17 colos Flatron modellek nagy fényerejű képcsövekkel előreláthatólag 2003 elejétől, a 19 colos Flatron modellek pedig 2003 áprilisától kerülnek bevezetésre. A „High Brightness” TFT csak az AV funkcióval ellátott monitoroknál kerül alkalmazásra, ami körülbelül 350–400 cd/m² fényerejű lesz. A nagy fényerejű képcsöveknél a képernyő egy behatárolt, felhasználó által kiválasztott kisebb területen levő ablakon belül is használható. A „Lightview” öt beállítást biztosít a CRT monitoroknál és hármat az LCD monitoroknál, amin belül még választható éjszakai és nappali módozat is. CRT monitorok módozatai: szöveg, mozi, web, grafikai és fotó; az LCD monitorok módozatai: nappali (szöveg, mozi, fotó); éjszakai (szöveg, mozi, fotó).

Bálint András
ISP senior értékesítési és marketing manager

MATÁV

A Matáv már két év óta készül arra, hogy a távközlési szolgáltatók versenyében helyt álljon. Ennek továbbfejlesztéseként 2003-ban a kényelmesebb internetezés érdekében újabb szélessávú hozzáférési technikákat vezetünk be. A mozgó előfizetők szélessávú hozzáférést a kiemelt csomópontokban (repülőtér, szállodák) WLAN rendszerrel, vagyis vezeték nélküli irodai hozzáféréssel oldjuk meg. Ezek a helyeken megjelenik a WebTerminál is, ahonnan bárki internetezhet, intézheti hivatalos ügyeit és ennek ellenértékét kártyájáról olvassa le a gép. Internetes konferenciakapcsolással a felhasználók maguk hozhatják létre a csevegőhálózatot. Az ADSL segítségével videoműsorokhoz is hozzáfuthatnak az előfizetők, ezt tartalommal leányvállalatunk, az Axeleró tölti ki. Másik leányvállalatunk, a Westel lehetővé teszi, hogy új mobilkészülékekkel képeket is átvihessenek előfizetőink. Végül, a távlati célok elérése érdekében tovább bővítjük fényvezetős hálózatunkat, egyre több irányban lehet a rendelkezésre álló kábeleket több hullámhossz alkalmazásával több információ továbbítására igénybe venni.

Karalewsky Vilmos
fejlesztési igazgató

MEMÓRIAKÁRTYÁK

A hordozható készülékekből, digitális fényképezőkből ismerős memóriakártyák népes családja tovább szaporodik. Az egyes típusok persze mind inkompatibilis egymással: a kétféle Compact Flash (CF I és CF II vagy Microdrive), Secure Digital (SD), Sony Memory Stick (a „natúr lila” és a MagicGate változat), MultiMedia Card (MMC), PC Card, a kiöregedő SmartMedia (SM) vagy a helyébe lépő

xD Picture Card, és a mindenféle adapter meg kombinált kártyaolvasó végtelen permutációinak már a pusztá gondolatától is megrogyan az egyszerű felhasználó lába. Különösen, ha egy új eszköz vásárlása előtt próbálja kétségbeesetten eldönteni, hogy vajon melyik változat mellett is történjék lánzdását.

A valóság ezúttal azonban mégsem olyan kegyetlen hozzánk, mint amilyennek látszik: azok a kombinált olvasók (amelyek egyébként mind írók is egyúttal) valójában

MSI

Az MSI a 2003-as évre az eladott PC-k számának 10–15 százalékos növekedést várja Magyarországon. Általánosságban elmondható, hogy az alaplap- és VGA-piacon élesedik a verseny, egyre inkább fókuszba kerül a teljesítmény. Állandóan új technológiák kerülnek implementálásra, míg a termékek életciklusa egyre rövidül. Az MSI,

gén pedig a Microsoft Visual Studio 8 lesz majd, amire odafigyelünk (és amiről minden alkalommal sokaknak eszébe jut majd a Microsoft mostanában elég gyakran kifogásolt árpolitikája és licencrendszere).

LINUX ÉS OPEN SOURCE

A Meta Group becslése szerint a Linux már jelenleg is kb. 15–20 százalékos elterjedtsége a szerver operációs rendszerek között folyamatosan tovább növekszik. A júniusban megjelenő új generációs

mint egyike az iparág három legnagyobb gyártójának, úgy tart lépést a dinamikus fejlődéssel, hogy folyamatosan új Intel, AMD és NVIDIA alapú megoldásokat mutat be, olyan innovatív felhasználóbarát tulajdonságokkal, mint Bluetooth támogatás és Live Update.

Az Intel és az AMD változatlanul ugyanabban a ligában játszik az olyan új, izgalmas szolgáltatások bevezetésével, mint HyperThreading az Intel Pentium 4 CPU-ban, illetve a teljesen új x86-64 architektúrájú processzorok az AMD-től. Az NVIDIA olyan új termékek bemutatásával veszi fel a versenyt az ATI népszerűségével szemben, mint a GeForce FX. A DDR memóriák elterjedése várható valamennyi piaci szegmensben, a belépő szinttől a leggyorsabb szerver megoldások dual-channel architektúráig; míg a Rambus memóriák veszíteni fognak elterjedtségükből. Nemcsak a „gigahertz” és a „kép per másodperc” (fps) értékek lesznek fontosak, de az olyan csatlakozási megoldások is jobban elterjednek majd, mint a Firewire, Gigabit Ethernet, Bluetooth, zsinór nélküli LAN, Serial ATA.

Peter Maarten Bijkerk
account manager

igen jól végzik a dolgukat, és egyre kevesebbe kerülnek. (Mióta e sorok írója 8 ezer forint alatt vásárolt magának egy hordozható típust, amely hatféle kártyát kezel problémamentesen, és még Windows meghaj-

tót sem kellett hozzá telepíteni XP-hez, a korábbi alvászavarok, étvágytalanság és más neurotikus tünetek egy csapásra megszűntek.)

MICROSOFT SZOFTVEREK

Decemberi számunkban részletesben is bemutatunk már a Windows XP új változatait, amelyek a három új Microsoft számítógép-kategória (a tábla-PC, a Smart Display és a Home Media Center) működtetését szolgálják. Üzleti fronton az áprilisban megjelenő .NET Server 2003, majd az Office 11, a fejlesztőeszközök sorában pedig a Visual Studio .NET 2003, év vé-

Linux kernelről (2.6x sorozat) is elmondható, hogy minde megvan ennek a tendenciának a folytatásához. Az új fejlesztések elsősorban a vállalati felhasználásokra koncentrálnak, *Linus Torvalds* többek közt a memóriakezelés, az I/O alrendszer teljes átdolgozását és a rendszer válaszügyének jelentős javítását emelte ki, melyek révén ezentúl sokkal több memória és nagyobb adatforgalom lesz majd kezelhető hatékonyan a Linuxon (amely egyébként 12 éves az idén). Az átlagos asztali felhasználó számára a Linux mindeddig nem jelentett komoly alternatívát a Windowszal szemben, de a készülő KDE 3.2 és a Gnome Desktop 2.2 felsorolhatatlan újításai egyre megalapozottabbá teszik például az IBM stratégiáját, mely szerint a Linux nemcsak légkondicionált, félhomályos szerver-szobákban érzi jól magát, hanem helye van a felhasználók asztalain is (nem is beszélve a karóráinkról).

VIRUSBUSTER

Cégünk, a VirusBuster Kft. 2003-ban számos területen tervezi az előrelépést. Természetesen idén is kiemelt figyelmet szentelünk a hazai piacnak, ahol tovább kívánjuk erősíteni pozícióinkat, valamint ismertségünket. A markánsabb külföldi piaci megjelenés érdekében 2003-ban jelentősen átalakítjuk stratégiánkat.

Szintén fontos célkitűzésünk, hogy termékkörünk bővítésével a biztonságtechnika egy szélesebb területére kínáljunk megoldást. Az új termékek fejlesztése mellett nagy hangsúlyt kap a központi menedzselhetőség és a szolgáltatások körének további bővítése. Kiemelt figyelmet fordítunk a vírusvédelmi termékeink alapját képező víruskereső motor fejlesztésére, melybe számos technikai újítás kerül beépítésre a jövő év folyamán. Reményeink szerint egy kihívásokban gazdag, eredményes új esztendő áll előttünk, amely újabb sikereket és fejlődést hoz majd cégünk életébe.

Agócs Péter
fejlesztési igazgató

Vérfagyasztó, de technikailag tökéletes lesz a Doom III – csak győzzük teljesítménnyel!

MOZISZERŰ JÁTÉKOK

Doom III. Ez a cím tartja izgalomban a játékosokat már tavaly óta. Mint arra már utaltunk, a videokártyák lehetőségei egyenesen háborzongatóak, és nagyon úgy tűnik, hogy legújabb kiváló termékében az id Software ezt ki is fogja használni. A Doom III (sokak szerint minden idők „legvárva vártabb” játéka) olyan újításokat hoz, mint a teljesen dinamikus világítás, vetett árnyékokkal (végre szabadon kilövellőzhettek a lámpákat, jártunkban-kelünkben), vagy a pixelalapú ütközésvizsgálat és más finomságok a fizikai modellben, mint pl. tömegek, erők, lendületek pontosabb számítása (ezentúl nem akad-

nak fenn testek a levegőben, kislábujjukkal támaszkodva egy-egy vízszintes felület szélén).

Mindehhez viszont nem lesz már elég egy feltuningolt Celeron és egy GeForce 2-es kártya. Valószínű, hogy a játékkal együtt érdemes lesz megvenni egyúttal vagy egy ATI Radeon 9700-ast vagy akár az új NVIDIA FX-et is, 128 MB RAM-mal. A 64 bites AMD processzorok viszont önmagukban nem javítják majd a játék sebességét, pusztán emiatt tehát fölösleges lenne váltani – tanácsolta *John Carmack*, az id Software legendás vezetőfejlesztője.

SZ. SZABOLCS

TARTALOM

TELEPÍTÜNK WINDOWS XP-T!	69. oldal
A szükséges védelem	70. oldal
Megjelenítés finomhangolása	71. oldal
Start menü és Intéző	71. oldal
Rendszertulajdonságok beállítása	72. oldal
Nagytakarítás	73. oldal
TELEPÍTÉS UTÁN	74. oldal
Frissítések, javítások	74. oldal
Biztonság	74. oldal
Meghajtók	74. oldal
Állománykezelés	75. oldal
Levelezőprogramok	75. oldal
Képek, filmek, kodek	76. oldal
Videózzunk!	77. oldal
Képnézegetők	77. oldal
Akarjunk beszélni róla!	78. oldal
MUNKÁRA FEL!	78. oldal
Kellékek	78. oldal
Fax a gépben	79. oldal
Irodisták	80. oldal
Képességfejlesztés	82. oldal
Archiválás és társai	83. oldal

RENDSZERVÁLTÁS

Pokolian lelassult a gép, vagy új hardvert vásároltunk és ezért válik hirtelen időszerűvé az újratelepítés? A végeredményt tekintve mindegy, a PC-s számítástechnika olyan, hogy bármennyire szeretnénk is, az operációs rendszer, valamint gyakran használt programjaink újra- és újratelepítése szinte elkerülhetetlen mutatvány. Azonban kár pánikba esni! Bemutatunk néhány trükkös beállítást, amellyel gyorsabbá, kényelmesebbé tehetjük a Windows használatát. A Windows XP telepítéséről szóló cikkünk sem szokványos: sokéves tapasztalatunk alapján lépésről lépésre bemutatjuk, hogyan telepítjük a szerkesztőség gépeire az operációs rendszert. Az oprendszer megléte után megismertetjük önökkel, hogyan építhetünk ingyenes alkalmazásokra épülő irodai környezetet, majd végül pár nélkülözhetetlen segédprogrammal rukkolunk elő, amelyek ott-honi szórakozásunkat segítik elő. Cikkünk nélkülözhetetlen segédlet az alapvető munka- és szórakoztatókörnyezet létrehozásához.

TELEPÍTÜNK WINDOWS XP-T!

Az alábbiakban a Windows telepítésének a lehető legegyszerűbb példáját mutatjuk be: egy teljesen üres merevlemezre előzetes particionálás nélkül telepítjük a Windows XP-t. Valószínűleg az olvasók többségének ez megfelel majd, hiszen az újratelepítés sem sokban különbözik ettől. Hozzáértőbb olvasóink figyelmébe ajánljuk a *Tipp/Partíciók* című keretes írásunkat.

BÍZZUK A CD-RE!

A Windows XP CD-je úgynevezett *boot-lemez*: ha számítógépünk BIOS-ában az állítjuk be, hogy először a CD-n kereszen betölthető operációs rendszert, és csak azt követően a merevlemezre, a gép felismeri, majd automatikusan elindítja a Windows telepítőt. Rövid töltség után átesünk az üdvözlésén, majd az (F8) gomb megnyomásával el kell fogadnunk

Így telepítünk mi: kövessék példánkat, és telepítsenek soha nem látott hatékonyságú Windows XP-t!

a licenyszerződést. Ekkor több dolog is történhet. Ha például volt már korábban Windows XP a merevlemezre, a *Telepítő* ezt kiszúrja, és javítási szándékkal állhat elő. A mi célunk az újratelepítés, ezért ne törődjünk ezzel, lépkedjünk át ezeken a képernyőkön (az alsó sorban látható billentyűk megnyomásával).

A lényeg, hogy eljussunk a partíciók kiválasztásáig. A mi ábránkon az az ideális helyzet látható, amikor egy teljesen üres merevlemezrel van dolgunk. Ha azonban egy korábban már használt merevlemezre telepítünk, ezen a képernyőn bizony az összes esetleges partíció megjelenik, így kellő körültekintéssel járjunk el! Gondoljunk végig még egyszer, melyik partíció mekkora méretű, és gondosan jelöljük meg azt, amelyekre tényleg telepíteni szeretnénk az operációs rendszert (minden eddigi információnk elvész a telepítés során!). Álljunk a kijelölősávval a kívánt partícióra, és nyomjuk meg az (Enter)-t. A következő képernyőn eldönthetjük, hogy NTFS vagy FAT32 formátumra formázza-e a partíciót a *Telepítő*, illetve hogy gyorsan vagy alaposan végezze-e el ezt a műveletet. Az XP jobban érzi magát NTFS-en, ráadásul csak ezen működnek a különleges biztonsági és jogosultsági beállításai is. Ugyanakkor baleset esetén nagyobb eséllyel nyerhetjük vissza adatainkat egy FAT32-es partícióról, ahhoz ugyanis valamivel könnyebben hozzá tudunk férni (az NTFS állományrendszert nem látja a „sima” DOS

– ezt a hiányosságot kiküszöböli az NTFS Reader for DOS nevű program, megtalálható a **CD MELLÉKLETEN**). Döntse el ki-ki maga, melyiket tartja fontosabbnak. A *Telepítő* a következő képernyőn a jóváhagyásunkat kéri, majd elkezdődik a művelet. Ennek végeztével veszi kezdetét egy hosszabb másolási fázis, amikor felkerül a lemezre a telepítés további részéhez szükséges valamennyi állomány. Végül egy újraindulással búcsúzunk a karakteres képernyőtől.

AZ INTERAKTÍV TELEPÍTÉS SZÉPSÉGE

Feltűnik a Windows XP új bejelentkező képernyője, majd a grafikus felületen folytatódik a telepítés. Az első panel, amely közbeavatkozásunkra számít, a *Területi és nyelvi beállítások*. Kattintsunk a *Testreszabás* gombra, majd ellenőrizzük, hogy a *Területi beállítások*, a *Földrajzi hely*,

valamint a *Speciális* fülön levő mező mind *magyarra* vagy *Magyarországra* van állítva. Magyar nyelvű XP esetén ez nem meglepés, idegen nyelvűnél azonban ezen múlik a teljes nyelvi támogatás, ezért fontos a helyes beállítás. Ha valaki a 101 gombos magyar billentyűzethez szokott (QWERTY kiosztás), az a *Nyelvek* fülön, a *Részletek* gombra kattintva hozzáadhatja a többihez, sőt beállítható, hogy a továbbiakban melyik legyen az alapértelmezett.

TIPP / Windows XP-telepítés sokféleképpen

Háromféleképpen telepíthetünk Windows XP-t. Az első a fent leírt módszer, amikor is a Windows XP CD-jéről indítjuk el a rendszert, azaz a telepítő automatikusan betöltődik, feldolgozza a szükséges állományokat, majd azokon a lépéseken kell keresztülmenünk, amelyeket a cikkben részletesen ismertettünk.

Amennyiben nem tudjuk CD-ről automatikusan elindítani a telepítőt (sajnos ez még ma is előfordulhat), kénytelenek leszünk egy rendszerlemezre szerezni. A Windows 98 indítólemeze például majdnem tökéletes e célra (külön előnye a CD-ROM-olvasók automatikus felismerése), csak néha hiányzik róla az *FDISK* és a lemezgyorsító *SmartDrive*, továbbá a *Format* is jól el van dugva. Ezek nélkül viszont sem particionálni, sem telepíteni nem lehet. A *Smartdrive* meglete ugyan nem alapkövetelmény, de e lemezgyorsító nélkül megöszülünk, olyan sokáig tart, míg a CD-ről át-másolódnak a telepítéshez szükséges fájlok a merevlemezre. A legjobban akkor járunk, ha sikerül egy régi DOS-os és egy Win9x-es indító-lemezből egy saját hiper-szuper bootfloppit készí-

Ez elég fontos, mivel hamarosan felhasználói neveket és jelszavakat kell begépelnünk, nem volna jó, ha nem találnánk a betűket, vagy felcserélnénk a Z-t az Y-nal. A *Név*, *Szervezet* és a *Termékkulcs* megadása után számítógépet kell választanunk. Fontos, hogy ez a név nemcsak a környező számítógépek között legyen egyedi – nem egyezhet meg valamelyik később megadandó felhasználói névvel sem! Ugyanezen a panelen adható meg a *Rendszergazda* jelszava. Az XP elrejtí

Ellenőrizzük, hogy a Területi beállítások, a Földrajzi hely, valamint a Speciális fülön levő mező mind magyarra vagy Magyarországra van állítva!

előlünk a Rendszergazda felhasználót, s ha minden jól megy, soha nem is kell bejelentkeznünk vele. De ha bármi baj történik, előfordulhat, hogy csak ez segíthet, ezért rendkívül fontos, hogy jól állítsuk be ezt a jelszót, és semmi szín alatt ne felejtsük el! Adataink épsége múlhat rajta, és akár egy újratelepítést is megúszhatunk! A következő panelen a dátumot, az időt és az időzónát állíthatjuk be, valamint bekapcsolhatjuk a nyári időszámítás automatikus követését. Ezt követi a hálózat telepítése. Az esetek többségében a *Tipikus beállítások* tökéletes választás ennél a pontnál, később a *Telepítő* lehetőséget ad a pontosításra. Ezek után adhatjuk meg a *munkacsoport* vagy *tartomány* nevét. (Utóbbi választása elég valószínűtlen,

hacsak nem passzióból üzemeltetünk otthon egy tartomány-

teni. Ha erről sikeresen betöltődik a rendszer, és a CD-ROM-olvasó is használható, keressük meg a Windows XP telepítőlemezén az **1386** alkönyvtárat, és indítsuk el a **WINNT.EXE** állományt.

A harmadik lehetőség, hogy egy már meglévő Windowsból telepítjük az XP-t. (Például frissítésként, bár ezt nem tartjuk valami jó ötletnek, hiszen ilyenkor az újratelepítés lényege vész el.) Rengeteg felesleges állomány marad fent ilyenkor szemétként, és a Windows „lelkét” érintő konfigurációs állományok is kiszámíthatatlan állapotba kerülnek. Olyan ez, mint amikor a szép új gúnya alatt megmarad a régi, koszos alsónemű. Szerintünk megéri egy alapos mentést készíteni, majd új rendszerként telepíteni a Windows-t. Ha betesszük az XP CD-jét az olvasóba, az automatikusan felkínálja a telepítés lehetőségét. Ilyenkor már az elején is grafikus képernyőn mozoghatunk, és kicsit fel is borul a menetrend; bizonyos panelek hamarabb felbukkannak, aztán később visszatérnek, illetve találkozhatunk teljesen újakkal is, amelyek a cikkben bemutatott módszernél nem fordulnak elő.

Windows XP Professional – telepítés

A következő lista a meglévő partíciókat és az új partíciók létrehozásához felhasználható lemezterületet mutatja.

A lista egy elemének kijelöléséhez használja a FEL és a LE nyilakat.

- Ha a Windows XP-t a kijelölt területre kívánja telepíteni, nyomja meg az ENTER billentyűt.
- Ha új partíciót kíván létrehozni, nyomja meg az L billentyűt.
- A kijelölt partíció törléséhez nyomja meg a T billentyűt.

16379 MB lemez: 0 Id: 0 busz: 0 – atapi [MBR1]

C: Partíció: 1 [FAT32] 16379 MB < 16374 MB szabad

ENTER=Telepítés T=Partíció törlése F3=Kilépés

Windows XP Professional – telepítés

A telepítő az alábbi partícióra telepíti a Windows XP-t:

C: Partíció: 1 [FAT32] 16379 MB < 16374 MB szabad

Lemez meghajtó: 16379 MB lemez: 0 Id: 0 busz: 0 – atapi [MBR1].

Válassza ki a listából, hogy milyen fájlrendszert kíván ezen a partíción telepíteni. A kijelöléshez használja a FEL és LE nyilbillentyűket, majd nyomja meg az ENTER billentyűt. Ha másik partíciót kíván kijelölni a Windows XP számára, nyomja meg az ESC billentyűt.

1. partíció Formázása NTFS fájlrendszer használatával (Gyors)
 2. partíció Formázása FAT fájlrendszer használatával (Gyors)
 3. partíció Formázása NTFStől FAT fájlrendszer használatával
 4. partíció Formázása FAT fájlrendszer használatával
 5. partíció konvertálása NTFS fájlrendszerre
 Maradjon ép a jelenlegi fájlrendszerre (nincs módosítás)

Windows XP Professional – telepítés

Információk gyűjtése

Telepítés folytatása

Windows XP Professional – telepítés

Szándékellenőrzés és rendszergazda jelszava

Adja meg a számítógép nevét és a rendszergazda jelszavát.

Az internetkapcsolat vizsgálata

Vizsgálja meg az internetkapcsolat állapotát, hogy az a számítógép számára elérhető-e az internet.

Készen áll a Windows aktiválására?

Az internetkapcsolat vizsgálata

Készen áll a Windows aktiválására?

Virtuális memória

Lemez meghajtó [kötetcímkék]	Lapozófáj mérete (MB)
C: [BOOT DISK]	
D: [WINDOWS XP EN]	
E: [WINDOWS XP HU]	768 - 1536
F: [GAMEZ]	
G: [MUZAX]	
H: [DOCS and DLZ]	

A választott meghajtón lévő lapozófáj mérete

Meghajtó: E: [WINDOWS XP HU]

Szabad terület: 2926 MB

Egyéni méret:

Kezdeti méret (MB): 768

Maximális méret (MB): 1536

Lapozófáj teljes mérete az összes meghajtón

Minimálisan megengedett: 2 MB

Ajánlott: 766 MB

Jelenleg lefoglalt: 768 MB

Windows XP Professional – telepítés

Ki fogja használni a számítógépet?

Windows XP Professional – telepítés

Az operációs rendszer aktiválása?

A számítógép kapcsolása

1. Partícióválasztás: gondoljunk meg kétszer, melyik! 2. NTFS vagy FAT32? Az XP az előbbit szereti, de néha szükség lehet az utóbbira is. 3. Ország, nyelv, formátumok, billentyűzetkiosztás – ez mind megtalálható a *Területi beállítások* paneljein. 4. Egyedi gépnév és rendszergazda jelszava. Két nagyon fontos adat; az utóbbit semmiképpen *ne felejtjük el!* 5. A legtöbb otthoni gép esetén a *Tipikus* hálózati beállítások tökéletesen megfelelőek. 6. Hacsak nem építettünk hálózatot, ugorjuk át ezt a panelt. Ellenkező esetben írjuk be a munkacsoport nevét. 7. Az első induláskor a Windows XP megkeresi az internetet. Ha nem találja, jön a hálózat-beállítási panel. 8. Az operációs rendszer aktiválása: legális használat esetén nincs mitől tartanunk. 9. Ki használja majd a számítógépet? Őt felhasználói név előre megadható. 10. Itt a vége, fuss el véle, lehet bejelentkezni.

vezérlőt.) Egyedüli gép vagy kisebb hálózat esetén is a munkacsoport a jó választás; az első esetben teljesen lényegtelen, míg az utóbbiban az azonos munkacsoportba kerülő számítógépek könnyebben „megtalálják” egymást. Ezzel le is zárult a telepítés interaktív szakasza, 15–20 perc másolgatás után a frissen telepített Windows XP első útjára indul.

AZ ELSŐ ÉLETJEL

Újabb üdvözlő képernyő, kellemes zene, pattogó kérdőjel – így kel életre első alkalommal a Windows XP. A rendszer első

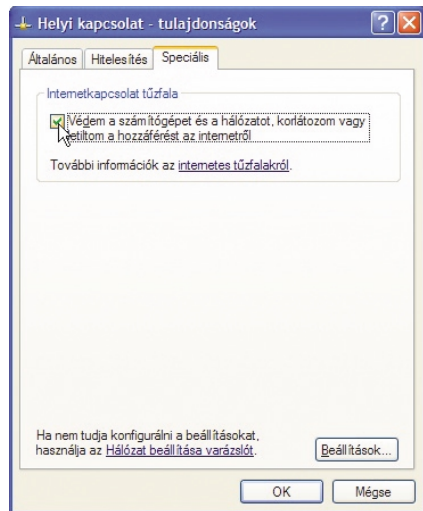
dolga, hogy ellenőrizze, hozzá tud-e férni az internethez. Itt egy többszörös elágazásos kérdezz-felelek játék indul, amelynek a vége az, hogy mindenki be tudja állítani az eléréshez szükséges összes paramétert, akár telefonon, akár szélessávon csatlakozik hozzá. Ehhez nem is nagyon tudunk segítséget adni, a szolgáltatótól kapott dokumentációból általában minden kiderül. Ha minden stimmel, felbukkan az aktiváló képernyő. A Windows aktiválása nélkül 30 napig használhatjuk a rendszert, amelynek leteltéről majd lelkesen tájékoztat is. Lehetőségünk lesz regisztrálni is a terméket,

ez viszont nem kötelező. Végül megadhatjuk azt az öt felhasználót, akik használni fogják ezt az operációs rendszert. Nem kötelező mindet kitölteni, és később persze bővíthető. A sorrend is lényegtelen, a bejelentkező képernyőn ugyanis abcérendben szerepelnek majd a nevek. Végül köszönik, gratulálnak, és „neki is foghatunk”.

A SZÜKSÉGES VÉDELEM

Első gondolatunk a biztonság legyen! Mivel hamarosan mindenféle meghajtókat kell letöltenünk az internetről, gondoskodnunk kell a számítógép védelméről.

Kattintsunk a *Start* gombra, majd jobb gombbal az új *Start* menü jobb oldalán látható *Hálózati helyek* menüpontra. A menüből válasszuk a *Tulajdonságokat*.

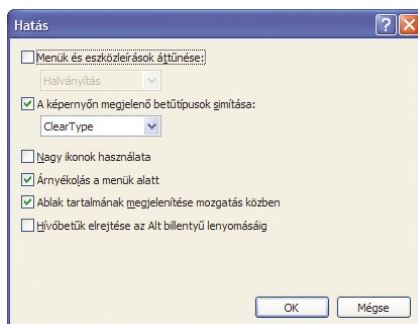

Mielőtt bármit tennénk, ellenőrizzük, hogy a Windows XP beépített tűzfala véd minket az internet felől érkező veszélyektől

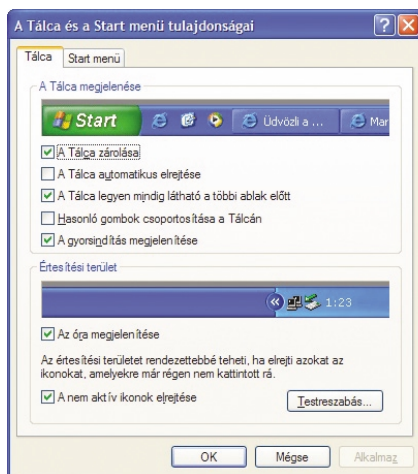
A felbukkanó ablakban a hálózati kapcsolatunkat látjuk. Az ennek a tulajdonságait megjelenítő panelen menjünk a *Speciális* fülre. Itt található a Windows XP beépített tűzfalának kapcsolója. Alapértelmezés szerint otthoni telepítésnél be van, hálózatos telepítésnél pedig ki van kapcsolva. Ez egy egyirányú tűzfal: kintről nem enged be semmit (helyel-közzel), bentről kifelé viszont mindent. Sebaj, egyelőre jó lesz így, de később majd nem árt lecserélni egy kétirányú személyi tűzfalra. Az ellenőrzés után vegyük elő vírusvédelmi programunk telepítőlemezét (például a *PC World* e havi mellékletén közzétett teljes verziós Panda Antivirus Titaniumot) **CD MELLÉKLET**, és telepítsük az alkalmazást, majd frissítsük a vírusadatbázist az internetről. Most már nagyobb biztonsággal rakhatunk be idegen CD-t a meghajtóba. Érdemes ezen a ponton elő-

Telepítse a PC World CD mellékletén megtalálható Panda Antivirus Titanium vírusellenőrző program teljes verzióját!

keresni a *PC World* novemberi számának *Microsoft Biztonsági Eszközök* című lemezét, amelyen megtalálható az első átfogó javítócsomag (SP1). Ez számos fontos javítást tartalmaz – működési és biztonsági problémák megoldását –, ezért nagyon fontos, hogy mindenképpen telepítsük. A Windows XP előbb-utóbb szóvá fogja tenni, hogy a *WindowsUpdate* szolgáltatást igénybe véve további javításokat tölthetünk le, és rákérdez, hogy ezt milyen formában kívánjuk megtenni. A legjobb,

A Windows effektusainak alapkészlete elérhető a *Megjelenítés tulajdonságai* panelről

A *Tálcá* és a *Start menü* beállításai egy közös panelen kaptak helyet

ha értesítést kérünk minderről, és rendszeresen telepítjük a legújabb frissítéseket.

KÉPERNYŐ, MEGJELENÍTÉS

A Windows XP új látványvilága első ránézésre egészen eltér a korábban megszokottaktól, a *Start* menü teljesen átalakult, és az asztali ikonok sincsenek sehol. Ahhoz, hogy mindent otthonossá tegyünk, először telepítsük grafikus kártyánk meghajtóját. Ezt követően vegyük elő a *Start* → *Vezérlőpult* → *Megjelenítés* panelt, és állítsuk be a megfelelő felbontást, színmélységet (*Beállítások* fül), majd egy kellemes képernyőfrissítést (*Speciális* → *Monitor*).

Ha nem tetszik az új felület, a legegyszerűbben a *Témák* fülön a *Klasszikus Windows* téma kiválasztásával térhetünk vissza a korábbi megszokott kinézetre. Ellenkező esetben a *Megjelenítés* fülön választhatunk két további színséma között (*ezüst* és *olajzöld*), valamint megtekinthetjük az XP effektusarzenáljának egy kis részletét (*Hatások* gomb). Figyelemre méltó például a ClearType technológiára épülő új betűsimítási módszer, amelyet érdemes kipróbálni CRT monitoron is.

Windows 98-ból ismerős, eltűnt ikonjainkat (például *Sajátgép*) az *Asztal* fülön, az *Asztali elemek testreszabása* gomb megnyomása után kapcsolhatjuk vissza.

START MENÜ ÉS INTÉZŐ

Az új *Start* menü tulajdonságai között (*Start* → *Vezérlőpult* → *Tálcá* és *Start menü*) is megtaláljuk a lehetőséget a korábbi változat visszaállítására. Bármelyik nézetet választjuk is, mindkettő részletbe menően hangolható (*Testreszabás* gomb). A *Tálcá* fülön külön figyelmet érdemel a *Hasonló gombok csoportosítása a Tálcán* kapcsoló: ha egy program ablakai túlságosan elszaporodnának (pl. különböző böngészőablakok), az XP képes őket egy csoportba összegyűjteni, így nem foglalják el az egész *Tálcát*. A jobb szélen levő *Értesítési terület* újdonsága, hogy egy kis nyíl mögé rejti a háttérben futó, inaktív alkalmazások ikonjait. Itt állíthatjuk be, hogy melyik ikont rejtsse el, és melyiket ne. Nagyon fontosak a megfelelő mappabeállítások! A különböző nézetek kibővültek a csoportosítás lehetőségével, amely különösen a *Sajátgép* megjelenítésénél lehet

TIPP / Partíciók

A Microsoft ajánlása szerint egy Windows NT alapú operációs rendszernél legalább két partíciót illik létrehozni: egy kisebb elsődlegest a merevlemez elejére, amelyre a rendszer indulásához, azaz a *bootoláshoz* szükséges fájlok, adatok kerülnek, illetve egy nagyobb logikait, amelyre majd a Windows költözik fel. Hozzáértő olvasóink bátran megvalósíthatják az ajánlást. Javasoljuk, hogy az első partíció legyen FAT16 típusú, mérete pedig minimum 500 megabájt, maximum 1 gigabájt. Ezt még a telepítés megkezdése előtt létre kell hozni például egy DOS-flopiról indulva az FDISK használatával. Nem kell tartanunk attól, hogy a FAT16-os állományrendszeren túl sok hely megy veszendőbe a fájlok gazdaságtalan kezelése miatt, mert erre a partícióra 5–10 állománynál több nem kerül majd. Épp ezért, ha ez volna az egyetlen merevlemez a számítógép-konfigurációban, érdemes majd erre a partícióra átirányítani a virtuális memória lapozóállományát, és így könnyen elkerülhetjük a töredezettséget. A Windows XP partícióját már a cikkben leírt módon, a telepítőből hozzuk létre. Ha sok programot kívánunk rá telepíteni, minimum 5 gigabájt méretet javasolunk, persze ekkor a dokumentumokat, játékokat majd máshol kell tartani vagy telepíteni (ne féljünk több partíciót használni!). Az NTFS vagy FAT32 kérdést továbbra is egyéni megítélésre bízuk; mi itt a szerkesztőségben vegyesen használjuk mind a kettőt.

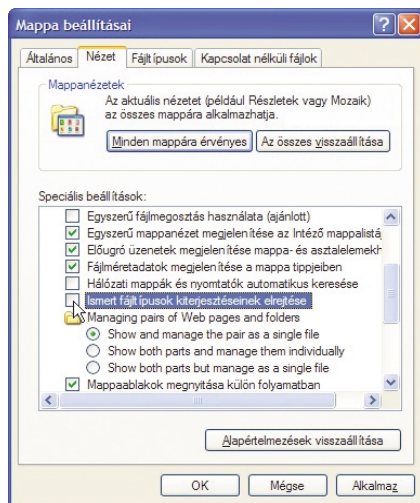
TIPP / Dualboot: két rendszer egy helyen

Ha egynél több operációs rendszert használunk, ezt idegen szóval *dualbootnak* nevezzük. Ez a szituáció leginkább a Windows NT és a Windows 2000 időszakára volt jellemző, amikor tartottunk egy operációs rendszert a munkára (ezek voltak az NT alapúak), egyet pedig játékra, szórakozásra (ezek voltak a Windows 9x-ek). Bár a Windows XP megjelenésével mindez feleslegessé válik, hiszen az XP egyaránt alkalmas mindkét feladatkör ellátására; azok számára, akik mégis kísérleteznek egy dualbootos konfiguráció összeállításával, íme néhány tipp.

A legfontosabb ökölszabály szerint mindig előbb a korábbi, kisebb tudású rendszert kell telepíteni, esetünkben például a Windows 98-at. Az okosabb felismeri a butábbat, ám ez fordítva nem igaz, és ha azt telepítjük később, tönkretelheti a korábbi állapotokat. A másodiknak érkező, mondjuk Windows 2000 azonban látni fogja, hogy már van fent egy Windows 98, és szépen beépíti azt saját indítóménujébe.

A másik nagyon fontos szabály, hogy bármilyen csábító is, ne telepítsünk két operációs rendszert egy partícióra. Felületesen meg lehet oldani ugyan a felderülő problémákat, de ilyenkor a két Windows például egyetlen *Program Files* nevű mappán osztozik, és nagy a veszélye annak, hogy hosszú távon a telepítések és eltávolítások következtében valamilyen zavar keletkezik.

Érdemes a partíciókat még az első telepítés előtt eltervezni. Bár nagy a kísértés, hogy a C:-re a Windows 98-at, a D:-re a Windows 2000-et tegyük, inkább a partíciókról szóló tippünkben említett megoldást javasolnánk: közös C: indítópartíciót, külön-külön D: és E: Windows-partíciókat javasolnánk. A közös C:-n az induláshoz szükséges fájlok közül például tartható azonos lapozóállományban a virtuális memória, amely nagyon praktikus, és rengeteg helyet (akár 200–300 megabájtot is megspórolhatunk vele). A konkrét megvalósítást érdemes az interneten megkeresni, például a *TechSpot* (<http://www.techspot.com>) oldalán. Úgyszintén nagy előnye ennek a módszernek, hogy bármelyik operációs rendszer újratelepíthető a másiktól függetlenül. A Windows 98 telepítőjével azonban vigyázzunk: néha egészen elképesztően össze tudja kuszálni a partíciókat!

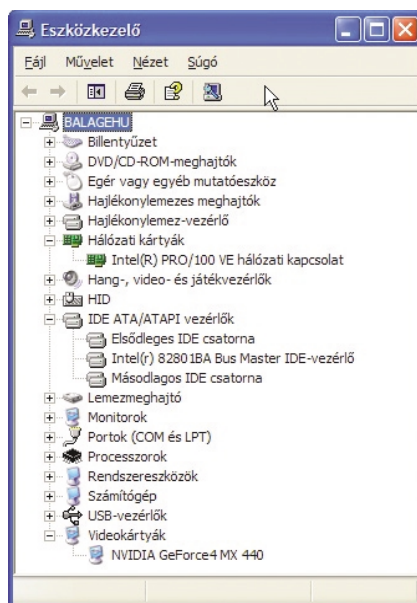
A *Mapa beállításai* között elsőként kapcsoljuk ki a kiterjesztések elrejtését!

hasznos, mert így áttekinthető módon láthatjuk az összes merevlemez és más egy-egyet. A XP-ben alapértelmezés szerint nem látszik az *Állapotsáv* – ezt szintén a *Nézet* menüből kapcsolhatjuk vissza. Az *Eszközök* → *Mapa beállításai* panel *Nézet* fülén az első dolgunk legyen kikapcsolni az *ismert fájltípusok kiterjesztésének elrejtése* kapcsolót, mert így megakadályozhatjuk, hogy a magukat több kiterjesztéssel álcázó vírusok becsapjanak minket. Érdemes lehet beállítani a rejtett fájlok megjelenítését is, mert néhány későbbi hangoláshoz szükség lehet rá.

Az adott mappán végzett összes beállítást kiterjeszthetjük az összes mappára a *Minden mappára érvényes* gombbal.

RENDSZERTULAJDONSÁGOK

A *Rendszertulajdonságok* (*Start* → *Vezérlőpult* → *Rendszer*) panelt végigjárva számos fontos beállítást végzünk el. Az *Általános* fül a számítógép fontosabb paramétereit mutatja. A *Számítógépnév* fülön a telepítés során megadott azonosítókat (számítógép neve, munkacsoport) változtathatjuk meg. A következő a *Hardver*, ahol érdemes egy pillantást vetni az *Eszközkezelőre*, hogy

Az *Eszközkezelő* megmutatja a számítógép valamennyi komponensét és azok tulajdonságait

a PC minden komponensét felismerte-e a Windows a telepítés során, és nincs-e összeakadás.

A *Speciális* fülön sok dolgunk lesz.

Kezdjük a *Teljesítmény* beállításával.

A felbukkanó új panelen a Windows XP (majdnem) teljes effektuskészletét megtaláljuk. Minél többet kapcsolunk ki, annál kevesebb erőforrást igényel majd rendszerünk, de annál szegényesebben néz ki (kérdés, hogy ez érdekeli-e bárkit is).

Az itt lévő *Speciális* fülre kattintva alul találjuk a *Virtuális memóriára* vonatkozó beállításokat. Kattintsunk a *Módosítás* gombra. A Windows XP alapértelmezés szerint a telepítési partícióján hozza létre a virtuális memória állományát (*pagefile.sys*). Ennek minimális és maximális méretét a PC-ben levő memóriamodulok másfélszerese és háromszorosa közé állítja be, ami teljesen irracionális. Érdemes visszavenni 128 és mondjuk 512 MB közé, legfeljebb ha kiderülne, hogy ez kevés, utólag még bővíthetjük. A legjobban akkor járunk, ha két merevlemezünk van, és a virtuális memóriát a másikkra tesszük. Egy merevlemez esetén érdemes lehet külön kis partíciót létrehozni a számára. Térjünk vissza a *Rendszertulajdonságokhoz*. Az *Indítás és helyreállítás* részben kattintsunk a *Beállítások* gombra. A megnyíló panel tetején kiválaszthatjuk, hogy ha több operációs rendszer van a gépiükön, melyik induljon el automatikusan a beállított várakozási idő lejártá után. Alul a *rendszerhibák* lekezelését állíthatjuk be. Ha számunkra ismeretlen fogalom a memóriatérkép, és a rendszermappa bejegyzéseivel sem kívánunk foglalkozni, érdemes ezeket mind kikapcsolni.

Az *Automatikus újraindítás* kikapcsolásával például megszüntethető az XP váratlan újraindítási mániája.

Ismét vissza az előző panelre, ahol alul még egy gomb, a *Hibajelentés* várja, hogy megismerkedjünk vele. A Windows XP egy-egy program erőszakos lelövésénél vagy elszállításánál hibajelentést küldhet a Microsoft-központba, ahol azt analizálni tudják. Bár a hibajelentéssel nem vizsgálunk személyes adatot, mégis sokan félnek ettől a funkciótól. A gombra kattintva megjelenik egy panel, ahol ez egyszer és mindenkorra kikapcsolható.

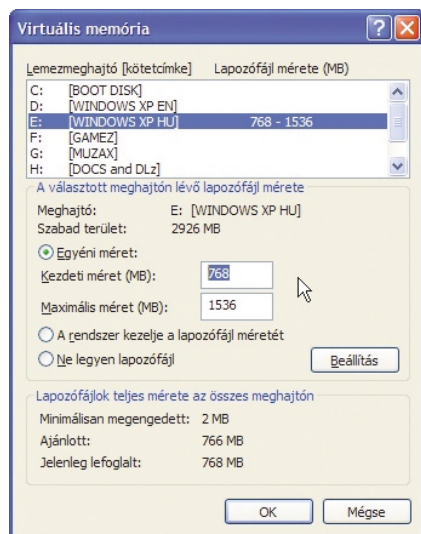
Elérkeztünk a *rendszer visszaállítás* fülre. Ez ismerős lehet a WinMe-ből: a Windows nyomon követi, és visszaállítja a káros változások előtti állapotot. Alaphelyzetben az összes partíció figyeli, és mindegyiken lefoglal 12 százalékot, ami nyilván felesleges. Az egyes partíciókon csökkenthetjük ezt a területet, vagy teljesen ki is kapcsolhatjuk a figyelmet. Akár a teljes visszaállítási szolgáltatás is kikapcsolható, de ez nem jó ötlet.

A következő fül az *Automatikus frissítések*, amelyről a javítócsomag kapcsán már

PC World-könyvek PDF-ben a CD-n

A PC World korábbi számai kis könyvecskékként jelentek meg, amelyek általában egy-egy témát – egyebek mellett például a korabeli Windows operációs rendszerek telepítését, illetve konfigurálását – járták körül. Cikkünkben nem térünk ki a Windows 98-ra, pedig olvasóink legtöbbjénél még mindig ez fut, és a frissítésnek főleg a gyengébb hardverelemek szabnak határt (no meg a pénztárca). Így hát azok, akik a Win98-cal kapcsolatos információkról szeretnének olvasni, a CD mellékleten megtalálják a hajdani kis könyveket kinyomtatható PDF formátumban: Microsoft Windows 98 és Windows 2000 telepítési útmutatók címen.

volt szó. Itt állíthatjuk be, hogy a *Windows Update* weboldalra felkerülő javítások milyen ütemben kerüljenek át gépeinkre (értesítés letöltés előtt, automatikus letöltés stb.). Végül a *Távoli használat* fülön a *Távoli segítségnyújtás* és a *Távoli Asztal* szolgáltatások beállításait találjuk. Ezeknek itthon nem sok értelmük van, ráadásul mindkettőt azt jelenti, hogy adott

A virtuális memória panelen beállíthatjuk, hogy melyik partíción mekkora lapozófájl tartson a Windows

esetben az interneten át elérhetővé tesszük számítógépünket egy vadidegen számára. Ha nem tartunk erre igényt, kapcsoljuk ki, és felejtjük el egy életre.

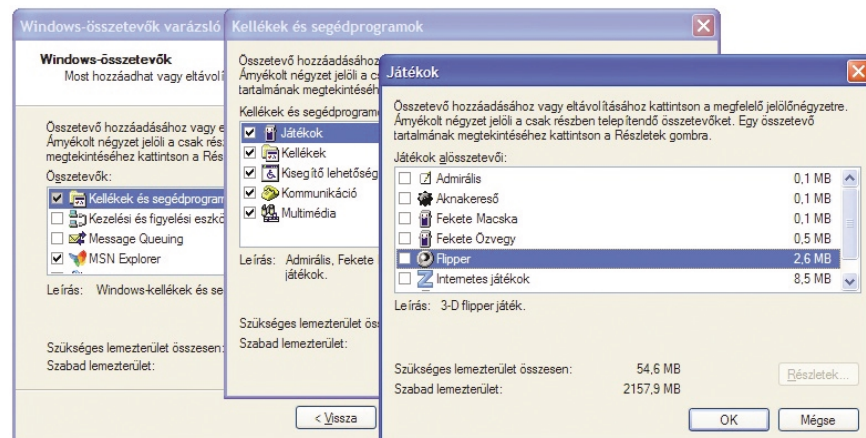
TRÜKKÖS NAGYTAKARÍTÁS

Sajnos a Windows 2000-rel a Microsoft felvette azt a rossz szokást, hogy az operációs rendszer telepítője kérdezés nélkül minden komponenst felmásol – az esetek többségében teljesen feleslegesen. Bár van mód arra, hogy ezeket kilapátoljuk, a Microsoft ezt is megnehezíti azzal, hogy direkt elrejtje a letörölhető dolgok listáját, ezért előbb ezeket kell elővárazsolnunk. Nyissuk meg a *Sajátgépet*, majd a Windows mappájában keressük meg a rejtett *inf* mappát. Lépjünk be, és állítsuk a megjelenítést a *Nézet* menüben *Részletekre*. Gyors egymás után üssük be a billentyűzeten a *SYS* karaktersorozatát, mire a kijelölés a *SYSCOMP.INF* állományra áll.

Nekünk a *SYSOC.INF* kell, amely pár tétellel alatta található. Készítsünk erről egy biztonsági másolatot: kattintsunk rá a jobb gombbal, válasszuk a *Másolás* funkciót, majd kattintsunk a jobb gombbal az *Intéző*

Törölhetjük a törölhetlent, azaz bemutatjuk, hogyan iktathatjuk ki a rendszerből az egyébként kötelező komponenseket.

ablakon valahol, és a *Beillesztés* parancscsal hozzuk létre a másolatot (a lista legalsó részén *Másolat – sysoc.inf* néven). Ezek után egy dupla kattintással nyissuk meg az eredeti állományt, amely így betöltődik a *Jegyzettömbbe*. Több helyen látható benne a csupa nagybetűvel beírt *HIDE* szó (magyarul azt jelenti: elrejtetni); ezeket kell majd eltávolítani belőle! Hívjuk

Ha sikerül a *sysoc.inf* fájlból kiirtani a *HIDE* szavakat, megszabadulhatunk az XP felesleges komponenseitől, így a játékoktól is!

elő a *Szerkesztés* menü *Csere* funkcióját – (Ctrl)+(H). A *Keresendő* szóhoz írjuk be: *hide*, a *Csere erre* mezőt hagyjuk üresen, és kattintsunk az *Összes cseréje* gombra. Mentjük el az állományt (*Fájl*→*Mentés*), majd zárjuk be a *Jegyzettömböt*. Most már hozzáláthatunk a nagytakarításhoz. Nyissuk meg a *Vezérlőpultot*, és válasszuk a jól ismert *Programok telepítése és törlése* funkciót. A megjelenő ablakban

kattintsunk a bal oldalon látható *Windows összetevők hozzáadása vagy eltávolítása* gombra. Rövid várakozás után kapunk egy részletes listát, amely az operációs rendszer főbb komponenseit tartalmazza; amely mellett pipát látunk, az már telepítve van. Ha kivesszük a pipát, a Windows csúnya szóval uninstallálja, azaz letörli a megadott komponenst.

A „pusztítást” kezdjük a *Kellékek és segédprogramok* csoporttal. Akinek nincs szüksége a bárgyú játékokra, akár az egész alcsoportot törölheti. A *Kellékek* közül eltávolítható az *Egérmutatók*, a *Tapéták*, sőt ha használjuk az Office valamelyik változatát (esetleg valamelyik újdonsült konkurensét), a *Wordpadre* sem lesz szükségünk. Eltávolítható a *Kisegítő lehetőségek* varázsló is, ha amúgy sem élünk a Windows XP ezen szolgáltatásaival. A *Kommunikáció* blokkban üldögélő három alkalmazás szintén teljesen felesleges. A *Multimédiából* esetleg a *Hangrögzítő* törölhetjük. Senki ne tévessze össze a *Médialejátszót* a „nagy” *Media Player*-rel, nem ugyanarról van szó, úgyhogy felesleges is bántani. Ha eggyel kijebb jövünk, a kinti listán kikapcsolható az *MSN Explorer*, a *Windows Messenger* (ha valaki pikkelne rá), esetleg a *Windows automatikus frissítés*, bár az másol, nagyobb biztonsággal is megtehető. A többi komponenst inkább ne bántunk. A pipák eltávolítása után kattintsunk a *Tovább* gombra. A Windows vad rendezge-

tésbe fog, megnézi, mit kell törölnie, vagy telepítenie, majd elvégzi a kijelölt feladatokat. A varázslóból a *Befejezés* gombbal léphetünk ki. Érdemes a *Start* menüben ellenőrizni munkánk gyümölcsét!

ELÉG A ZENÉBŐL!

A Windows XP elindulásakor és lezárásakor hallható dallam az első pár alkalom után a legtöbb embernél heveny hajhul-

lást, lábszibbadást, szemöldökremegést okoz. Pedig létezik hatásos ellenszer! Nyissuk meg a *Vezérlőpult* → *Hangok és audioeszközök* panelt, és kattintsunk a *Hangok* fülre. A lenti listából négy eseményt kell kikeresnünk, ezek: a *Bejelentkezés a Windowsba, Kijelentkezés a Windowsból, Kilépés a Windowsból* és a *Windows indítása*. Jelöljük ki őket egyesével, majd legalul a listából választuk ki mindegyikhez a lista legelején található (*Nincs*) bejegyzést. Végül kattintsunk a *Mentés másként* gombra, és mentjük el sémánkat valamilyen találó néven. Ha a Windows megfelelkezne erről a beállításról – néhány esetben hajlamos erre –, elég csak beugrani, és újra kiválasztani a kívánt sémát.

HOGYAN TOVÁBB?

Ha eddig eljutottunk, a nehezen már túl is vagyunk. Érdemes talán előhívni a *Vezérlőpultot*, és minden komponens „mögé” bekukkantani. Például hangolhatjuk a *Billentyűzet* és az *Egér* használatát, vagy átnézhetjük az *Energiagazdálkodási lehetőségeket*. Utóbbinál kikapcsolhatjuk a *hibernálást* mint szolgáltatást, és ezzel komoly tárolókapacitást szabadíthatunk fel a merevlemezen.

Szükség lehet újabb felhasználók létrehozására vagy a jelenlegiek adatainak, beállításainak megváltoztatására. Erre kiváló a *Felhasználói fiókok*, ahol például a kis piktogramokat is lecserélhetjük. Ugyanitt mondhatjuk meg azt is, hogy bejelentkezéskor a Windows kérjen-e jelszót vagy sem (ha a megfelelő felhasználóhoz jelszót állítunk be, akkor ezt követően minden induláskor meg kell ezt adnunk).

Az Internet Explorer paramétereit az *Internetbeállítások* modul hívja elő. Érdemes az első oldalon rögtön ellenőrizni, hogy mekkora területet foglalt le az átmeneti állományoknak, mert ez hajlamos száz megabájtokra „rúlni”. Ráadásul ezek az állományok rendszerint roppant kis méretűek (HTML oldalak, GIF és JPG képek stb.); a „sok kicsi sok helyet” foglal el, és könnyen töredezetté teszik merevlemezünket.

Ha számítógépünkre digitális fényképezőgépet, kamerát, lapolvasót csatlakoztatunk az USB kapun át, és a Windows az eszközt magától felismeri, a *Képolvasók és fényképezőgépek* panelel elérhetővé válnak a hozzájuk tartozó funkciók. Hasonló a helyzet a nyomtatókkal is. A *Vezérlőpult*-ról is elérhető a mappák beállításai, de ezt jobb egy *Intéző*-ablakban használni. (Persze akadhatnak olyan eszközök, amelyekkel nem birkózik meg az XP, ekkor az eddigiek során megismert módszerrel kell telepítenünk ezek illesztőprogramjait.)

Ha ezzel is megvagyunk, tulajdonképpen a telepítés és a konfigurálás alapjainak végére értünk. Persze még számos rejtett vagy eldugott beállítással foglalkozhatnánk, ám ezek felsorolása valószínűleg a fél újságot megtöltené.

Szinte minden számunkban, így most itt külön is javasoljuk a Windows XP-hez

kiadott *TweakUI* használatát (<http://www.microsoft.com/windowsxp/pro/downloads/power toys.asp>) **CD MELLÉKLET**, amely sok, a háttérben megbújó lehetőséghez kínál jól áttekinthető felületet.

SPÁNYIK BALÁZS

TELEPÍTÉS UTÁN

Túl vagyunk a Windows telepítésén és konfigurálásán. Ha eddig minden jól ment, egy kellően ütőképes, ám roppant üres rendszer van a kezünkben.

Itt az ideje, hogy megvakarjuk a fejünket, és eldöntsük, mi is hiányzik még... Szűkség van meghajtókra, programokra, amelyek csendben, a háttérben végzik dolgukat, vagy nap mint nap segítségünkre vannak valamiben. Az alábbiakban azokat

A javítások telepítése után a biztonság az első, amiről gondoskodnunk kell: tűzfal és vírusvédelem.

az alkalmazásokat, apróságokat gyűjtöttük össze, amelyekről úgy éreztük, megkönnyítik mindennapi életünket a számítógép előtt, és nem utolsósorban nálunk már beváltak. Igyekeztünk a leggyakrabban használt megoldásokat bemutatni, amelyeket persze mindenki saját tetszése szerint kiegészíthet.

FRISSÍTÉSEK, JAVÍTÁSOK

Kezdjük némi ismétléssel. Már esett szó az első átfogó Windows XP szervizcsomagról, az SP1-ről, amely 2002 nyarán jelent meg. Ez létfontosságú javításokat, biztonsági rések foltjait tartalmazza, ezért mindenképpen javasolt a felrakása. A telepítő novemberi számunk *Microsoft Biztonsági Eszközök* című CD-jén kapott helyet. Ez még azonban kevés ahhoz, hogy az operációs rendszer kellően friss és jó legyen. Az XP már az első induláskor meg fogja kérdezni, hogy a továbbiakban hogyan óhajtjuk használni az *Windows-Update* automatikus javítási lehetőségeit. Amennyiben gyors internetkapcsolatunk van, érdemes úgy beállítani, hogy automatikusan tájékozasson az új letöltésekről.

BIZTONSÁG

A javítások telepítése után a biztonság az első, amiről gondoskodnunk kell. A Windows XP beépített tűzfala otthoni telepítések esetén automatikusan aktiválódik, így a kívülről jövő támadások ellen

nagyjából megvédi a kiszolgáltatott rendszert. Érdemes viszont a vírusvédelmi vonalat megalapozni. Bár a weben található néhány ingyenes antivírusprogram is, ezek messze nem nyújtanak olyan teljes körű szolgáltatást, mint egy boltban kapható termék. A *Panda Antivirus Titanium* megfelelő megoldás lehet, e havi CD mellékletünkön közzétettük a teljes verzióját – a *PC World* egy évig biztosítja a program legális használatát. Átfogó védelmet kapunk a pénzünkért, beleértve a merevlemezek, az e-mailek, a böngészők, a csevegőprogramok és a más forrásokból ránk leselkedő veszélyek elhárítását. Aki úgy érzi, inkább más programot használna, annak is csak azt javasolhatjuk, hogy ne spóroljon: bár első hallásra kissé súlyosnak tűnhet az évi 10 ezer forint körüli összeg, amennyibe egy átfogó vírusirtó program kerül, de ez a legtöbb esetben kevesebb mint ezer forint havonta. Adataink épsége ennél sokkal többet ér!

Mivel a Windows XP tűzfala csak kívülről érkező támadások ellen véd, belülről azonban mindent kienged, ha valahogy mégis sikerül „beszerezni” egy rosszindulatú programot, az akadálytalanul terjeszthet mindenfelé kifelé (fontos adatainkat vagy saját magát a barátainkhoz stb.). Ezért érdemes megpróbálkozni egy úgynevezett személyi tűzfalal, amely kicsit komolyabb védelmet biztosít, mint a beépített. Ilyen például a közkedvelt, ingyenes *ZoneAlarm*, de számos, otthoni használatra díjtalan vagy olcsó programot találhatunk a weben. (A programról 2002. januári és májusi számunkban adtunk közre ismertetőt.)

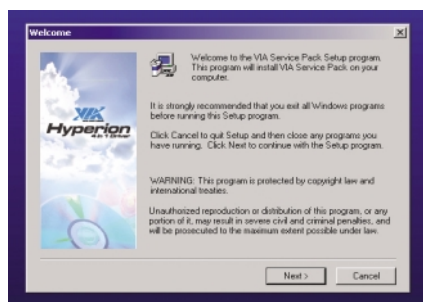
MEGHAJTÓK

Ha a Windows átesett a kötelező „vérfriessítésen”, a következő lépésben a hardverkomponensekre kell koncentrálnunk. Például a grafikus kártyára, mint azt láthattuk a konfigurálás során. De talán még fontosabb az alaplap, illetve egyes részének megfelelő kezelése. Gyakran találkozunk olyan hibákkal, amelyek a nem megfelelően kezelt IDE vezérlővel vagy a rosszul felismert alaplapi lapkakészlettel

kapcsolatos. Bár úgy tűnik, eszközeink tökéletesen működnek, a megfelelő meghajtó használata teljesítménybeli növekedést és megbízhatóbb funkcionálást eredményez.

A Windows XP a legtöbb lapkakészletet megfelelően támogatja, de az ördög nem alszik. Például VIA alapú alaplapokhoz feltétlenül telepítsük a *VIA 4-in-1* (mostanában *Hyperion* néven hívják) meghajtócsomagot (<http://www.viatech.com>)

☛ **CD MELLÉKLET**, amely valamennyi VIA alaplaphoz jó, sőt szükséges. A többi gyártó termékeihez – Intel, SiS, ALi – értelemszerűen az ahhoz tartozó driverek (pl. *Intel Application Accelerator* vagy SiS AGP-meghajtó) telepítése lehet szükséges.

Ha VIA alaplapunk van, telepítsük fel a Hyperion meghajtócsomagot

Ami a grafikus kártyákat illeti, itt valamennyire jobb a helyzet, mivel a beépített Windows-meghajtók sok esetben kielégítőek lehetnek. Hosszú távon azonban itt is megéri ellátogatni a gyártó weboldalára, és onnan letölteni a megfelelő meghajtót, amely gyorsabb működést és több szolgáltatást jelenthet programjaink (elsősorban játékaink) számára. Akiket komolyabban érdekel ez a dolog, azok részletes leírást találnak mind az ATI, mind az NVIDIA kártyák finomhangolásáról a *PC World* tavalyi májusi és júniusi számaiban. A leg-

A Windows ugyan sok beépített segédprogrammal rendelkezik, de akadnak olyan kiegészítők, amelyek hiányoznak mindennapi életünkben.

frissebb meghajtókat mindig közzétesszük CD mellékletünkön. ☛ **CD MELLÉKLET**

ÁLLOMÁNYKEZELÉS

Több mint hét évvel ezelőtt mutatkozott be az *Intéző*, a Windows 95 új állománykezelő felülete. Bár azóta rengeteget fejlődött, néha még így is rendkívül körülményes vele dolgozni, egyes funkciók pedig – érthetetlen módon – teljesen hiányoznak belőle. Nem csoda, hogy ennyi idő sem volt elég, hogy mindenkit meggyőzzön, így sokan ma is alternatív megoldások felé fordulnak.

Ingyenes internetes vírusvédelem

A Panda Software amellet, hogy kiváló vírusirtókat készít, egy érdekes és ingyenes szolgáltatással várja a weblapjuk látogatóit az ActiveScan nevű online vírus ellenőrzéssel (<http://www.pandasecurity.com/Disinfect.asp?ID=36>). Akit esetleg vírusátadás ért és nem tudja feltelepíteni a víruskeresőt (mert a vírus nem engedi), annak jó megoldás lehet az ActiveScan. Ez egy interneten keresztül futtatott kicsiny program, amely csak addig időzik gépünkön, ameddig a vizsgálat tart. Sajnos a megoldás nem nyújt tökéletes védelmet, ugyanis nem véd a vírusok támadása ellen, csakis egy pillanatnyi állapotban vizsgálja a merevlemez tartalmát. Nagyobb biztonságot jelent, ha egy olyan programot használunk, ami állandóan figyelni fájljainkat.

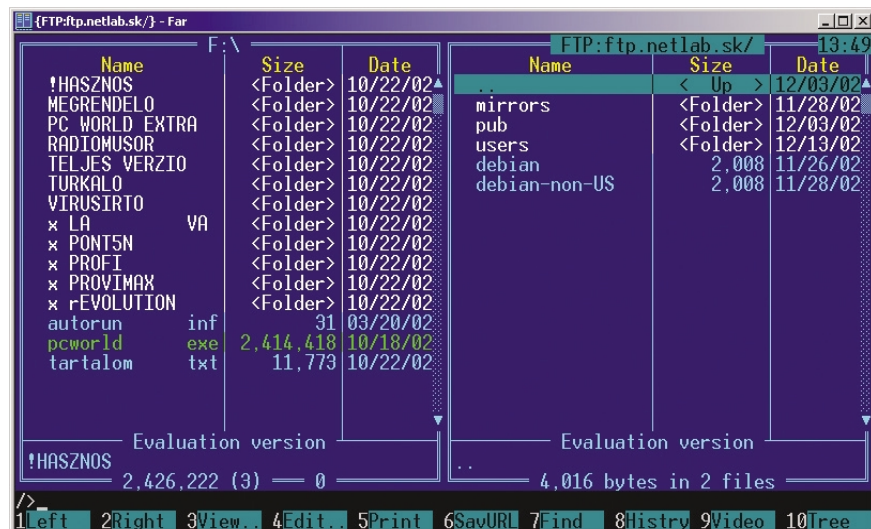
A hajdani DOS-os idők koronázatlan királya volt a kétpaneles módszert bevezető Norton Commander, amelynek emléke ma más programokban él tovább. A *Total Commander* (korábban: Windows Commander; <http://www.ghisler.com>) ☛ **CD MELLÉKLET** egyike a legközkedveltebb fájlkezelőknek. Kihasználja a Win-

dows felületét, egyformán kényelmesen kezelhető egérrel és billentyűzetről, továbbá számos olyan extra funkciót tartalmaz, amelyről az *Intéző* nem is álmodhat (hálózaton kívül összekötött gépek kezelése, teljes FTP, a tömörített állományok integrált kezelése). A másik hasonló program a *FAR* (<http://www.rarlab.com>) ☛ **CD MELLÉKLET**, amely viszont a régi, karakteres üzemmódot idézi, DOS-ablakban fut, de főbb funkciói megegyeznek a Total Commanderrel. Sokáig az volt az *Intéző* legnagyobb hátránya, hogy képtelen volt bármit is kezdeni a tömörített állományokkal. A Windows XP-be már beépítették ugyan a ZIP fájlok minimális kezelését, de ez közel sem átfogó megoldás. Itt is többféle külső program lehet a segítségünkre. A ZIP állományok teljes körű kezelésére kiváló a *WinZip* (<http://www.winzip.com>) ☛ **CD MELLÉKLET**, amely szinte egyidős az *Intézővel*, és a jobb gombos menüin át

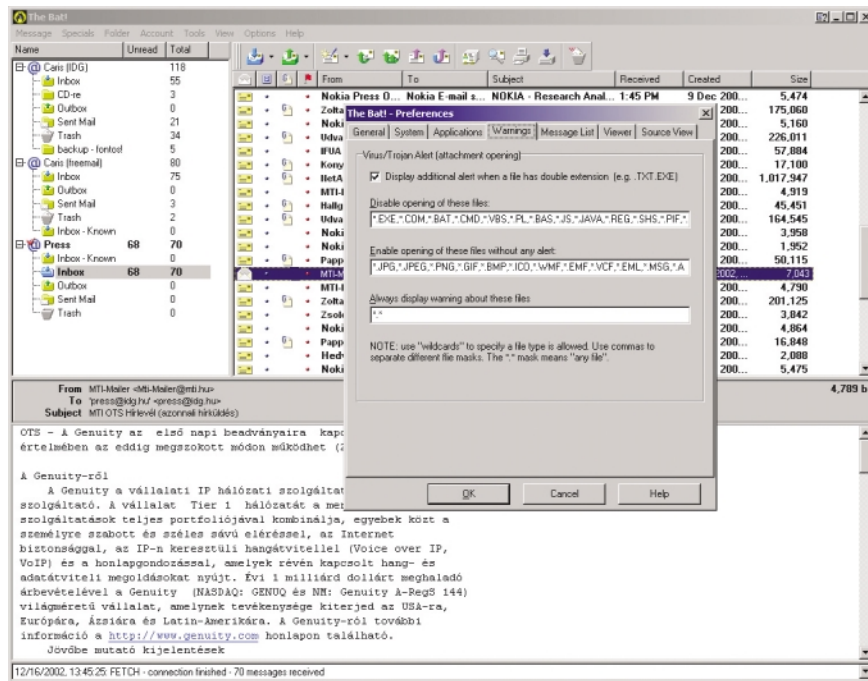
remekül illeszkedik is hozzá. Felülete szép és kényelmes, tudása a ZIP határait feszegeti. Legnagyobb riválisa a *WinRAR* (<http://www.rarlab.com>) ☛ **CD MELLÉKLET**, amely nemcsak a RAR és ZIP állományok natív kezelésére képes, hanem számos más formátumot ismer még, és ezzel előnybe kerül a WinZippel szemben. A két program funkciókészlete nagyjából megegyezik, a különbségek főleg abból adódnak, hogy a RAR sokoldalúbb, így az őt kezelő program is az. Végül megemlíthetjük még a *WinAce*-et is (<http://www.winace.com>) ☛ **CD MELLÉKLET**, amely a talán még kevésbé elterjedt ACE formátum saját programja, de a WinRAR-hoz hasonlóan szintén kezel más tömörített állományokat is. A felsorolt programok szinte kivétel nélkül elérhetőek és használhatóak magyar nyelven is, így a használatuk nem okozhat különösebb nehézséget senkinek.

LEVELEZŐPROGRAMOK

Amióta az Outlook Express szerves részét képezi az operációs rendszernek, azóta nincsenek könnyű helyzetben azok, akik levelezőprogramok készítéséből próbálnak

A régi időket idézi, de tökéletesen aktuális a FAR

A The Bat! előnye, hogy jól megbirkózik a vírusos levelekkel

megélni. A Microsoft programja ugyanis tökéletesen megfelel a mindennapi használatra, és a kezelése is meglehetősen egyszerű. Mi lehet az az ok, amely miatt valaki külön levelezőprogramot keres magának, ráadásul olyat, amiért ráadásul fizetnie kell? A *The Bat!* (http://www.ritulabs.com/the_bat/) **CD MELLÉKLET** esetében a magyarázat a rengeteg funkcióban és a levelezővírusok elleni tökéletes immunitásban keresendő. Ez utóbbi nagy előny, figyelembe véve az Outlook Express naponta felbukkanó újabb és újabb biztonsági réseit. A *The Bat!* Nagy erénye, hogy soha, semmilyen körülmények között nem indít el rejtett szkripteket, így a világszerte pusztító levelezővírusoknak nincs esélyük ellene. Mindezek mellett még vírusirtó bedolgozómodulokat (plugin) is telepíthetünk, így levelezésünk 100 százalékban biztonságossá válik. Létezik teljesen magyar nyelvű változata (magyar helyesírás-ellenőrző modulal együtt), a más programról való áttérést pedig a beépített postaláda-importáló varázsló segíti, amely üzeneteinket és címlistánkat képes a *The Bat!* számára használhatóvá tenni. Tizenhét dollár körüli ára igazán nem mondható túlzónak. További két nagy múltú programmal színesíthetjük a levelezőprogramok palettáját. Mindkettő megelőzte időben az Outlook Expresset, és bár talán kissé a háttérbe szorultak a nagy rivális mellett, a mai napig létező, közismert termékekről van szó. Az *Eudora* (<http://www.eudora.com>) **CD MELLÉKLET** teljes körű, átfogó tudású levelező, amely a Windowson kívül más platformokon (MacOS, PalmOS, UNIX/Linux) is elérhető. Létezik ingyenes

(de reklámozós), olcsóbb (ám kisebb tudású), illetve drágább, viszont teljes változatban (utóbbi körülbelül 40 dollárba kerül). Az árat tekintve azonban csak a *Pegazus Mail* (<http://www.pmail.com/>) **CD MELLÉKLET** tud versenyre kelni az Outlook Express-szel, lévén teljesen ingyenes. Szintén komoly múltra tekint vissza, sőt egészen egyedülálló abban a tekintetben, hogy fejlesztői a mai napig támogatják a DOS-os, illetve a 3.1-es Windowshoz készült változatát is.

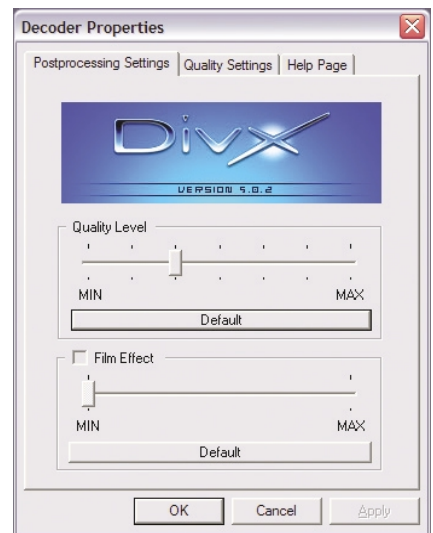
KÉPEK, FILMEK, KODEK

Nincs bosszantóbb, mint amikor valami misztikus okból nem tudunk lejátszani egy zenét vagy egy filmet. Sokszor csak a hang szól, de rosszabb esetben se kép, se hang. Életünket nem kis mértékben keseríti meg a számtalan különböző hang- és filmformátum, amelyek közül egyeseket csak speciális szoftverrel lehet lejátszani.

Nincs bosszantóbb, mint amikor valami misztikus okból nem tudunk lejátszani egy zenét vagy egy filmet!

Ilyen például a *RealAudio* és *RealVideo*, amelyekkel gyakran találkozhatunk különböző weboldalakon, ugyanis ezek a leggyakrabban használt úgynevezett sugárzott (*streaming*) formátumok. Lejátszásukhoz a *RealOne Player* (<http://www.real.com>) **CD MELLÉKLET** nevű program szükséges. Hasonló a helyzet a *QuickTime* formátummal, amely az Apple cég sajátja, és mint ilyet, ki nem adja a keze közül.

Lejátszásához a *QuickTime Player* (<http://www.apple.com/quicktime/>) program használható. **CD MELLÉKLET** Szinte minden másra jó a Windowsba épített (vagy a régebbiekhez ingyenesen letölthető) Media Player. Ha mégsem tudunk valamit lejátszani, annak az az oka, hogy a hang- vagy videóállomány olyan eljárással van tömörítve, amelyhez megfelelő dekóder szükséges. Ezeket az eszközöket *kodekeknek* nevezzük; a nevük a kódoló-dekódoló szavak összemosásából született, és arra utal, hogy egyformán használhatók tömörített formátum előállítására és lejátszására. Egy kodek egyfajta meghajtóként beépül a Windowsba, így nemcsak lejátszó, hanem számos más típusú programmal (pl. videovágó, kon-

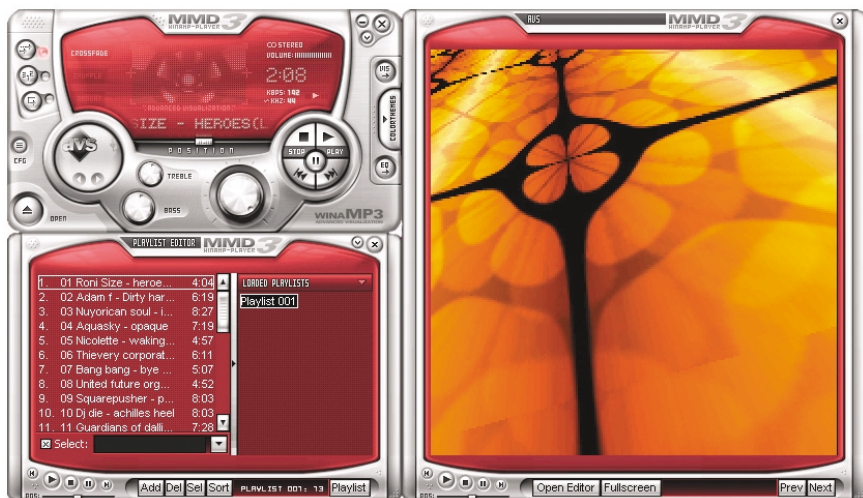

A filmek legtöbbje divX kódolású

vertáló) is használható. Manapság legelterjedtebbnek talán a *DivX* (<http://www.divx.com>) **CD MELLÉKLET** mondható, amely magas tömörítési arány mellett a legjobb képminőséget nyújtja. (A *PC World* mellékletein szereplő filmek lejátszásához okvetlenül szükséges, érdemes feltelepíteni.)

WINAMP

A számítógépes zenelejátszás szinonimájaként is használják, ami nem meglepő, ha belegondolunk, hogy a legnépszerűbb lejátszóprogramról van szó, amely ott volt az MP3 zenei formátum születésénél is. Az elsők között vezette be az átalakítható felhasználói felületet (úgynevezett skinekkel, „bőrökkel”), méghozzá úgy, hogy végtelenül egyszerű kezelése mindvégig megmaradt, és a folyamatos fejlesztésnek köszönhetően egy letisztult, profi, átfogó médiaalkalmazássá nőtte ki magát. A nemrég megjelent 3-as verzió legfőbb újdonsága, hogy zenei állományokon kívül videókat is lejátszik,

Az új, 3-as Winamp már videót is lejátszik

de továbbra is leginkább zenehallgatásra használják. Kiváló minőségével, új szolgáltatásaival a Winamp (<http://www.winamp.com>) **CD MELLÉKLET** ma is a legjobb ingyenes zenelejátszóknak számít, s mint ilyen, állandó helyet kapott CD mellékletünkön.

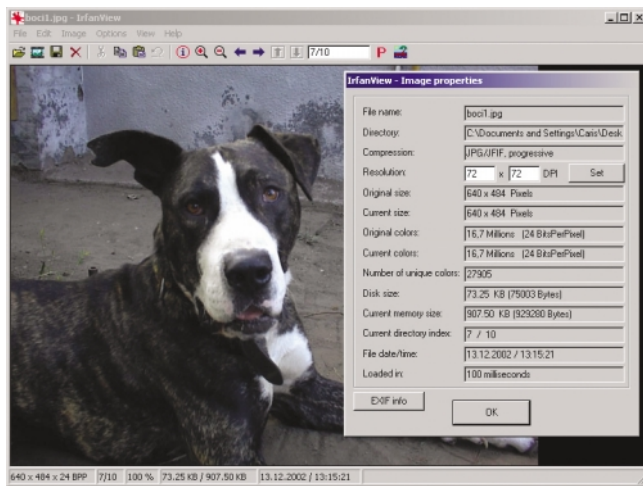
VIDEÓZZUNK!

Hiába tud a Windows Media Player DVD-eket lejátszani, az operációs rendszerből ugyanis hiányzik a DVD-k dekódolásához

Ingyenes, de sok szolgáltatást nyújt a BSPlayer

szükséges támogatás. Hogy aktiválni tudjuk ezt a funkciót, telepítenünk kell egy DVD-lejátszó programot. A kérdés csak az, hogy ezek után ki használja a Media Playert a sokkal több szolgáltatást, kényel-

IrfanView: teljesen ingyenes képnézegető szoftver

mesebb kezelést biztosító lejátszók helyett. A legközismertebbek az InterVideo WinDVD (<http://www.intervideo.com>) **CD MELLÉKLET** és a CyberLink PowerDVD (<http://www.gocyberlink.com>) **CD MELLÉKLET**, ám mindkettővel az a probléma, hogy bár tényleg kiváló minőségűek, a kipróbálható verziók nagyon rövid (néhány másodperces) időtartamú lejátszásra korlátozódnak. Éppen ezért

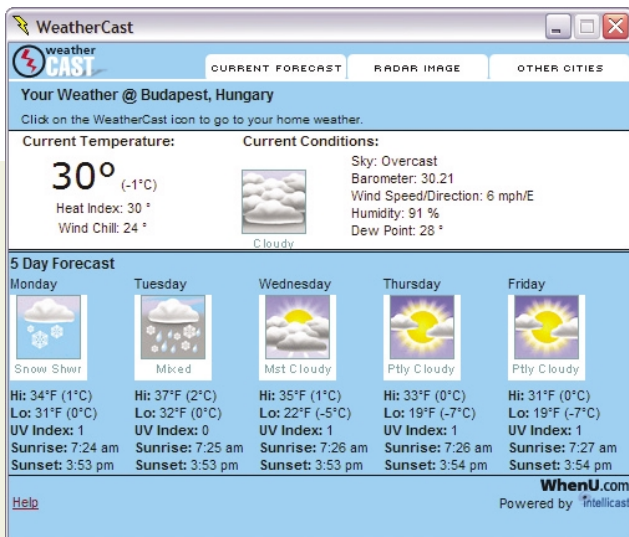
érdemes megpróbálkozni az NVIDIA új NVDVD (<http://www.nvidia.com>) **CD MELLÉKLET** nevű lejátszójával, amely 14 napos időkorlátot tartalmaz, de ez idő alatt szabad lejátszást biztosít. (Egy olvasónk hasonló problémáról írt nekünk: lapunk 10. oldalán választottuk meg.) Aki más formátumokat szokott használni (pl. DivX, VCD vagy SVCD), annak jó választás a BSPlayer (<http://www.bsplayer.org>) **CD MELLÉKLET** videolejátszó. Legfőbb előnye, hogy teljesen ingyenes, mégis olyan szolgáltatásokkal rendelkezik, amelyek korábban csak a drága professzionális programok sajátosságai voltak. Ilyen például a fejlett hangtámogatási rendszer, amelyben a kétszatsornás hangrendszerektől a hatszatsornás (5.1) mindenféle beállítható, valamint a hangjelet kiküldhetjük az optikai kimenetre (S/PDIF) is, ahová a hifi házimozzi-erősítőt csatlakoztathatjuk. A képminőség terén ugyancsak az élmezőnybe tartozik, hiszen – kiaknáva processzorunk erejét – előszámitással tud javítani a lejátszáson. Másik nagy előnye, hogy feliratozni is tud, ami sok egyéb lejátszó-programból bizony kimaradt.

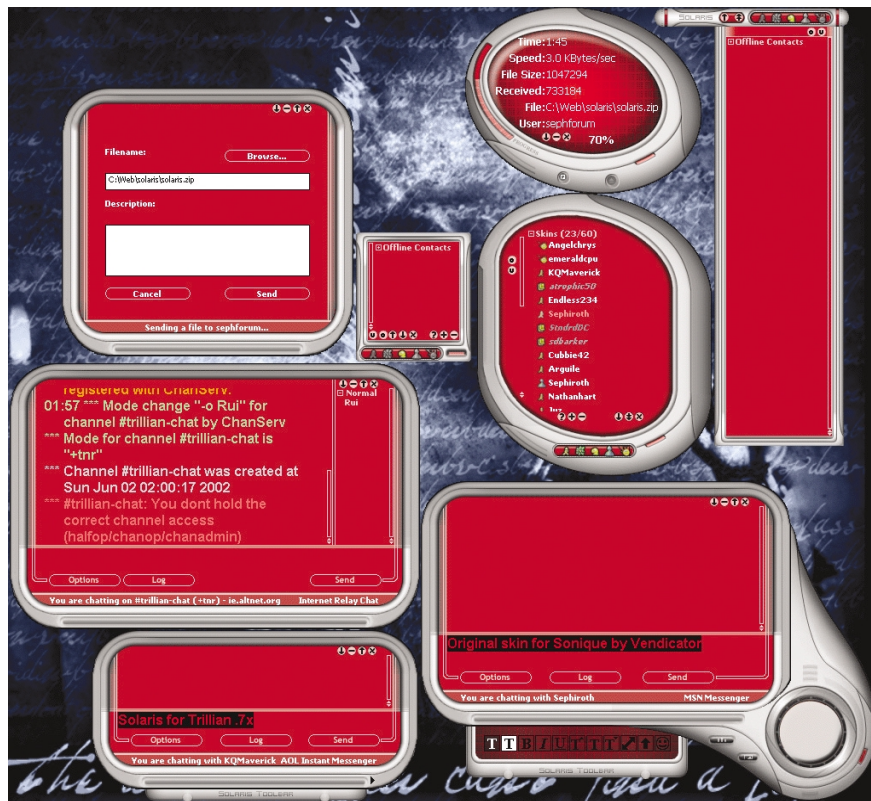
KÉPNÉZEGETŐK

A Windows XP új, beépített képnézegetőjéről az „ajándék lónak ne nézd a fogát” közmondás juthat eszünkbe. Nincs annál bosszantóbb, mint amikor egy ilyen fon-

Ha állandó internetes kapcsolatunk van, érdemes feltelepítenünk egy aprócska időjárás-figyelő segédletet, a WeatherCastot (<http://www.whenu.com/products.html>). Az ingyenes program egy nemzetközi időjárás-adatbázisból táplálkozik, így Magyarország adatai is elérhetők. Telepítéskor megadjuk, hogy melyik országban/városban lakunk (21 várost kínál fel a program, igaz, ebből kettő meglehetősen osztrák csengésű, valószínűleg hiba csúszott az adatok közé), s a program közli az aktuális hőmérsékletet, az apró piktogramok pedig egy ötnapos előrejelzést adnak. Sajnos magyarul nem beszél, ám oly kevés a szöveges információ, hogy bárki számára érthető lesz.

Állandó internetkapcsolatnál jó szolgálatot tesz a WeatherCast

A Trillian remek csevegőprogram, ráadásul tökéletesen testreszabható

tos, nagyon várt szolgáltatást úgy kapunk kézhez, hogy kezelésében, megoldásaiban véletlenül sem hasonlít a korábbi évek hasonló célú programjaira, ráadásul kényelmetlen és buta is, hogy a sebességéről ne is beszéljünk.

De nem kell vele bajlódni, ugyanis létezik egy ingyenes helyettesítője, az *IrfanView* (<http://www.irfanview.com>)
CD MELLÉKLET, amely kicsi, gyors, és nagyon sokat tud. A kezelőfelületen rögtön megtaláljuk a legfontosabb funkciókat: betöltés, diavetítés, mentés, másolás, beillesztés, képinformáció, kicsinyítés, nagyítás stb., és ez még csak a felszín; a mélyben ezek sokszorosa várja, hogy használatba vegyük őket. Ha kedvünk tartja, akár hexadecimális formátumban is belenézhetünk az állományba, és teljesen át is alakíthatjuk a program kinézetét. A különféle beépülőmodulok, kiegészítők (*plug-in*) segítségével animációk, videók is betölthetők. További funkciója, hogy tud képet „lopni”: beállítható, hogy bármely alkalmazás futásakor egy gombnyomásra lefotózza az Asztal tartalmát. Feltétlenül ajánlott a mindennapi használatához! (Szerkesztőségünk előszeretettel használja az *ACDsee* képnézegetőt is, amely sajnos nem ingyenes, és egyre nagyobb méretű, de talán jobban kézre áll – *A szerk.*)

AKARJUNK BESZÉLNI RÓLA!

A csevegőprogramok területén még nem alakult ki egységes szabvány, mindenki saját megoldásokat fejleszt. Így aztán, ha

barátaink más programot használnak, mint mi, két dolgot tehetünk: teletömjük rendszerünket 2-3 csevegővel, vagy lemaradunk a beszélgetésekről. Olyan ez, mintha

Gépünk készen áll a mindennapok szűrőségének feloldására, ám sokunk kemény munkára is befogja az ígáslovat. Eredetileg egyáltalán nem szórakozásra, hanem munkára tervezték a PC-ket, így aztán valamilyen szinten – és korban hozzá illő szoftverekkel – mind munkaképes. Napjaink irodai alkalmazásai azért megkövetelnek egy szükséges minimumot. Utolsó fejezetünkben korunk alkalmazásait részletezzük:

A PC-t eredendően munkára tervezték: fogjuk be a lovakat, és csapjunk közéjük!

ezekhez ajánlott egy legalább Pentium II-es konfiguráció, minimum 64, de inkább 128 MB RAM-mal. Ezenfelül pusztán dokumentumszerkesztéshez elég egy akkora merevlemez, amely az operációs rendszernek, az irodai szoftvernek és adatainknak egyaránt helyet ad, vagyis elvileg két-három gigabájt is megteszi.

KELLÉKEK

Tipikus irodai feladat a dokumentumok készítése, továbbítása, fogadása, rend-

a mobiltelefonokkal csak a saját hálózaton lehetne beszélni, és három telefonra volna szükség ahhoz, hogy bárkit elérhessünk. Az üzenetküldők egy programban való egyesítése már többször is felmerült, ám a legígéretesebb projekt kétségkívül az ingyenes (létezik fizetős, *Pro* változata is) *Trillian* (<http://www.trillian.cc>)
CD MELLÉKLET, amely egy tető alá hozza az AOL, a Yahoo, az MSN Messengereket, valamint az ICQ-t és az IRC-t.

Az internet természetes közegünké vált, sokan csevegünk rajta SMS-ezés, telefonálás, e-mailezés helyett.

Mindegyik platformhoz beállíthatjuk adatainkat, a program pedig felkapcsolódik az összes általunk használt kiszolgálóra, mindent egyszerre téve elérhetővé. A funkciók tekintetében mindent tud, amit a többiek: kedvencek listája, fájlküldés, e-mail, privát üzenetek, bejelentkezési módok, testreszabható felhasználói felület, skinek. Kötelező darab, ha nem akarunk elveszni a különböző kommunikációs programok végtelen kavalkádjában.

SZÁSZ BULCSÚ

MUNKÁRA FEL!

szerezése, tárolása. Ehhez hagyományos felállásban kell egy legalább tíz négyzetméteres iroda, szekrények, fénymásoló, faxgép, iktatókönyvek és a többi. A digitális minimum ennél sokkal olcsóbb, egy közepkategóriás PC már bőven megteszi, egy 20 GB-os merevlemez már jókora digitális iratszekrénynek felel meg, nyomtatót pedig már tízezer forintot áron is lehet szerezni. Elektronikus levelezéshez és a jó öreg faxoláshoz jól jön egy modem, illetve egy síkágyas lapszkenner. Alkalmi feladatokat kiválóan elláthatunk egy olcsó elemekből felépülő perifériakompozícióval is, ha viszont kenyérkeresetünk áll rajta, jó, ha komolyabb teljesítményű – lehetőleg dokumentumadagoló – lapolvasót és gazdaságosabb (nagy tintasugaras vagy lézer-) nyomtatót választunk. (Vásárolhatunk egy „mindent egyben” többfunkciós készüléket is: 100 ezer forint körüli áron egy komplett irodához juthatunk, amelyben fax, szkennel, illetve nyomtató is van.) Végteleníthetjük kapacitásunkat egy CD-íróval – nem beszélve az adatbiztonságról –, a szélessávú internetcsatlakozás pedig egyes munkáknál egyenesen gazdaságos is lehet.

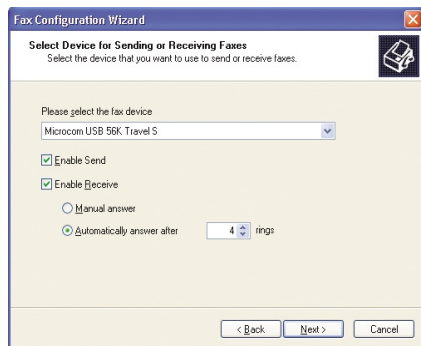
Ahhoz, hogy jól használhassuk a vasat, már csak a megfelelő szoftverek kelljenek. Örömmel jelenthetjük, hogy pénzsűkékben sem kell kalózkodásra fanyalodnunk, szinte minden otthoni és akár kirodai munka is megoldható ingyenes szoftverekkel. Alapként azért szükségünk lesz egy jogtisztá Windowsra, mely OEM verzióban 20–30 ezer forintos áron hozzáférhető. Irodai témakörben is számos szoftvert tettünk már közkinccsé korongjainkon, beleértve nagy irodai programcsomagokat is, jelen számunk lemez mellékletein is érdemes körülnézni. A mellékelt táblázat segít eligazodni az elmúlt egy–másfél év kínálatában.

A PC World lemez mellékleteken eddig megjelent szoftvereink

IRODAI	Lapszám	CD
602Pro PC Suite 2000	2001/06	1
MagyarOffice 1.0	2002/08	2
Ability Office 2002	2002/03	2
Magyar Office Standard	2002/08	2
Microsoft Producer	2002/05	2
GRAFIKA		
Picture Publisher 7 LE	2001/06	2
Gimp for Windows	2001/04	1
Ulead Photo Express 2.0	2002/10	2
Tűzfalprogramok	2001/12	1
PhotoFX 2.01	2001/06	2
PhotoExplorer 6.0	2002/09	3
SSGEN képernyővédő-készítő	2002/08	2
IconUtils 1.04	2002/02	1
AUDIO		
Winamp 3.0	2002/10	3
MP3 szoftvergyűjtemény	2001/07	7
Magix Music Maker	2002/05	2
RENDSZER		
Partition Magic 5.01	2002/01	1
Drive Image 3.02	2002/03	1
INTERNETES ALKALMAZÁSOK		
Opera 6.01	2002/03	2
Opera 5.12 webböngésző	2002/09	1
Internetes szoftvergyűjtemény	2001/10	1
Download Express	2002/04	2
Internet Explorer 6 (magyar)	2002/05	3
Fájlcsereprogramok	2002/08	3
VEGYES		
Legjobb 40 segédprogram	2002/08	3
Nero Burning Rom	2002/09	3

FAX A GÉPBE

Mielőtt rohannánk a boltba valami drága faxprogramot megvenni, vegyük figyelembe, hogy magához a Windowshoz is jár ez az alkalmazás. Win95 esetében – beleértve a második, SE kiadást is – már telepítéskor bejelölhetjük, hogy szeretnénk-e a *Microsoft Fax* szoftvert is elszállásolni a merevlemezünkön. Windows 98 esetében ez a lehetőség el van rejtve, a telepítőlemezen a \tools\oldwin95\message\intl mappában található az *awfax.exe*, amellyel installálható a kérdéses modul. Nem nyújt ugyan extra lehetőségeket, de alapszinten mindent ellát: őrt áll, és megadott számú csöngetés után megkísérli a fax fogadását, illetve egyszerűen küldhetünk vele „távpapírt”. Mindössze a telepítés után a printerek között megjelenő virtuális faxnyomtatóra kell

Automatikus fogadó üzemmódba is kapcsolhatunk Microsoft Faxben, Win9x és Windows XP alatt egyaránt

nyomtatunk a postázandókat, majd a felbukkanó ablakban beállítani a tárcsázandó számot, fedőlapot és egybeket. Windows XP alatt könnyebb dolgunk van, a Start menüből vagy a Vezérlőpultról

prezentációszerkesztőt, még szalagos kalkulátort is. Magáncélú felhasználásra ingyenes, de biztos, ami biztos, a nyitó képernyőn újból és újból a teljes verzió megvásárlására biztatnak, amit a „Buy later” gombbal célszerű nyugtázni. Jól működik, de nem honosított, kezelőfelülete angol, helyesírás-ellenőrzés angol és francia nyelven áll rendelkezésre. Letölthetők további nyelvi modulok, ám csak azoknak, akik megvásárolták a kereskedelmi azonosítót, amelyért a weben 30 dollárt kér a cég.

Hiába minden ellenézés sokak részéről, ma az általánosan elfogadott állományformátum a Word-dokumentum.

TIPP Amennyiben a Microsoft Outlook 97 vagy Microsoft Outlook 98 levelezőt használja, és telepíteni akarja a Microsoft Fax programot, az Outlookot először el kell távolítani, majd ezt követően kell telepíteni a Microsoft Fax programot. A sikeres installálás után újra telepíthető az Outlook.

(Control Panel) elérhető a Nyomtatók és faxok (Printers and Faxes) pont, File menüjében a Set up Faxing (Faxolás felállítása) pontban aktiválhatjuk a faxrendszert. A körzetszám megadása után a konfigurációs varázslóval állíthatjuk be adatainkat (telefon- és faxszám stb.), majd kiválaszthatjuk a modemet, és meghatározhatjuk, hogy az hány csöngetés után „vegye fel a kagylót”. Ezt követi a tetszőleges küldő- és fogadóazonosító megadása, majd kérhetjük a beérkezett oldalak automatikus nyomtatását, illetve állományba mentését.

Ha ennél több irodai telefonos szolgáltatásra van szükségünk – például hangmenüs üzenetrögzítő vagy faxbank – igénybe vehetjük a BitFax vagy SuperVoice szolgáltatásait; modemhez leggyakrabban ezeket a szoftvereket mellékelik.

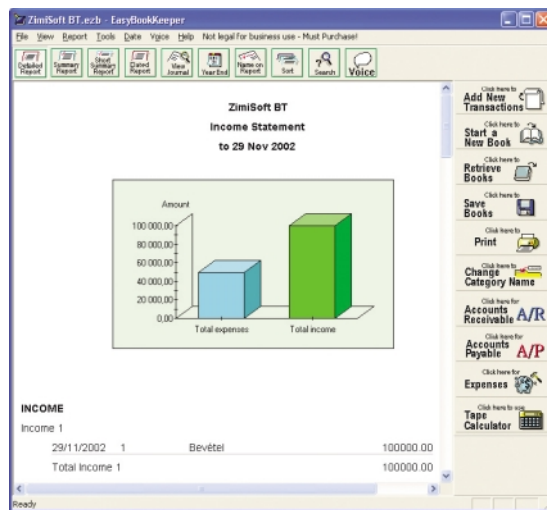
IRODISTÁK

Hiába minden ellenézés sokak részéről, ma az általánosan elfogadott állományformátum a Word-dokumentum, a leggyakrabban használt kereskedelmi irodai alkalmazás pedig a Microsoft Office valamelyik változata. Ez az az alkalmazás, amelyről rendszeresen olvashatnak lapunk hasábjain is, ezért itt most a versenytársakra térünk ki.

E-PRESS EASYOFFICE 2002

A teljes irodai funkcionalitást nyújtó csomag tartalmaz szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, könyvelőprogramot,

A csomag különlegessége az EasySpeaker, amely – angol nyelven – ki is mondja, amit begépelünk vagy beolvasunk, illetve együttműködik a többi Easy alkalmazással. Sajnos ez a lehetőség alaphelyzetben csak Windows XP-nél régebbi 32 bites Windows operációs rendszereken működik. A 300 MB-os beszélőmeghajtó-csomagot nagy mérete okán csak CD-ROM-on teszi elérhetővé a gyártó. A CD-ROM alapú változat ára szállítás nélkül 45 USA-

Amerikai stílusú könyvelőmodul segít az EasyOffice-ban személyes pénzügyeink rendben tartásában

dollár. Mindent megtalálunk a programban, ami szükséges, még PDF formátumban is menthetünk. Elsősorban a magyar felületnek s még inkább a hazai helyes-

Kompatibilitás, te csodás!

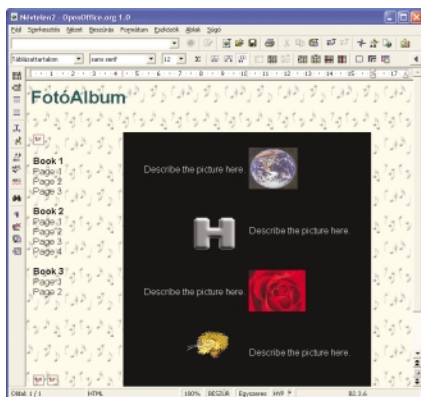
Kompatibilitást ígérnek a Microsoft Office álmányokkal az alternatív irodai programcsomagok – nemcsak az olvasás, hanem az írás tekintetében is. Alkalmi próbánk során egy fejléces, táblázatos, grafikákkal is ellátott Word-dokumentációt próbáltunk beolvasni. Az Ability Office kivételével mindegyik sikerrel vette a kanyart, igaz, az egyszerűbb dokumentumokkal ez is megbirkózott. Pontosan visszaadni a kiosztást viszont egyikük sem tudta, elcsúsztak a grafikai elemek, a szövegek helye, a sortávolságok, valamint ezzel együtt az oldalra való tördelések pozíciója is. Tartalmilag viszont nem volt probléma, kisebb-nagyobb munkával helyreállítható a formázás is.

írás-ellenőrzésnek érezhetjük igazán hiányát. A program ingyenes változata megtalálható a **CD MELLÉKLETEN.**

OPENOFFICE.ORG 1.0

Valószínűleg az „ingyenes mezőny” legszerencsésebb választása. Teljességében magyar nyelvű az alkalmazás, beleértve nemcsak a kezelőfelületet, hanem a varázslókat is – de meg kell említenünk, hogy ez sajnos a sűgóra egyelőre még nem terjed ki. A <http://office.fsf.hu/> interncímen megtudhatjuk, hogy a program magyar verziója lelkes, ma is folyó csapatfejlesztés eredménye, és ingyenesen hozzáférhető bárki számára. Sokak számára nem újdonság, hogy az OpenOffice a StarOffice leszármazottja. ősfelvezésétől legszembeütőbben

az egységes ablakrendszer hiánya különbözteti meg; a Windowshoz szokottak számára igen nagy áldás, hogy a fejlesztők végül lemondtak az átszoktatásról, és egyre jobban közeledtek a Microsoft Office felé. Számos menüpont is ugyanott található, azaz ha otthonra választjuk jogtisztá szoftvermegoldásnak, kezdetben sem kell zavartan keresgelnünk. Néhány dolog biztosan hiányozni fog a kereskedelmi termékek gazdag eszközkészletéből. Ilyen például a *Writerben* a nyomtatási kép hiánya, illetve az, hogy a táblázatkezelőben külön nem nyomtatható diagram. Általában azonban minden rendelkezésre áll, ami szükséges nemcsak az otthoni, hanem az irodai munkához is, csupán kisebb variációs lehetőséggel. Nagyon fejlett faxvarázslóval ren-

Weboldalak készítéséhez is kapunk segítséget sablonok és varázsló formájában az OpenOffice-ban

delkezik a csomag (saját szóhasználatában: *Fax Tündér*), irodai igényeket is messzemenően kielégít. Igénybe vehetjük meglévő adatforrásainkat a címlista használatához, az Outlook címjegyzékét például zökkenőmentesen használhatjuk.

Az ingyenesség velejárója, hogy – ha nem is kritikus mennyiségben –, de azért talánunk hibákat a programban, illetve nem áll rendelkezésünkre nyomtatott dokumentáció és telefonos felhasználótámogatás. A program ingyenes változata megtalálható a **CD MELLÉKLETEN**.

MAGYAROFFICE

Kihasználva a kellően stabil és nyílt forrású OpenOffice-alapot, nem egy magyar fejlesztő kezdett neki a honosításnak, továbbfejlesztésnek, ami változatos ár-és szolgáltatásspektrumot eredményez.

UHU Linux

Abszolút jogtisztá és ingyenes megoldást valamelyik Linux-disztribúció telepítése jelenthet. A nyílt kódú operációs rendszer UHU kiadásával találkozhattak olvasóink szeptemberi számunk lezárómellékletén, amelyről négyoldalas ismertetőt is olvashatnak az akkori lapban. A rendszer érdekessége: szinte teljesen magyarított, grafikus munkakörnyezetet kínál az AbiWord és az OpenOffice linuxos verzióival. Érdemes kipróbálni: arra azonban ügyeljünk, hogy eltávolítása nem automatikus, hiszen komplett operációs rendszerről van szó!

Teljes körű magyar súgót ad MagyarOffice nevű termékéhez a Multiráció Kft., több verzióban is forgalmazza a hozzáadott érték miatt már nem ingyenes szoftvert. Egyik legolcsóbb – mintegy 8000 forintos – Családi kiadása táblázatkezelőt és prezentációszerkesztőt nem tartalmaz, de szövegszerkesztőt, vektoros rajzolóprogramot, helyesírás-ellenőrzőt, magya-

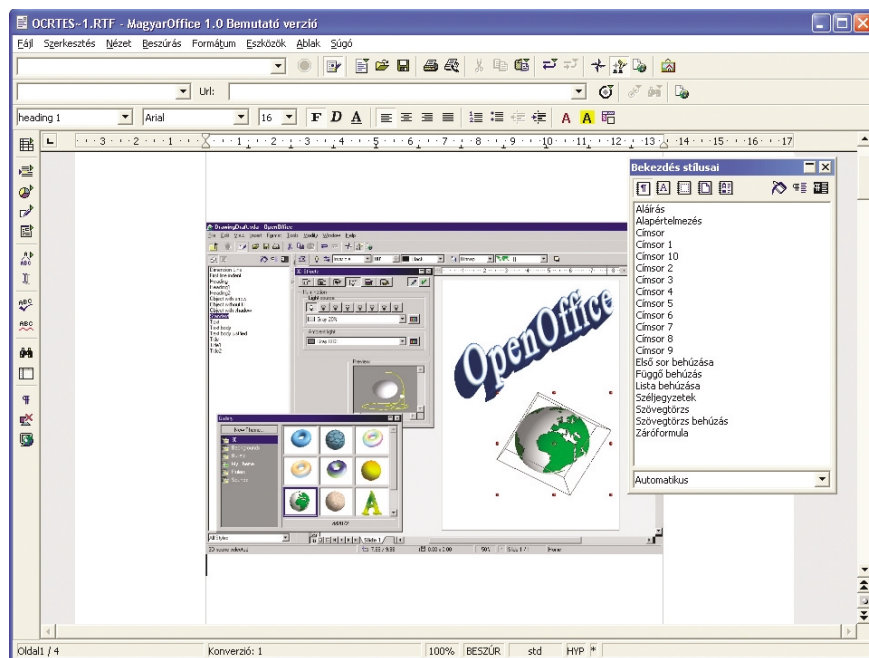
Faxgéptartozékok

Érdemes néhány alapvető beállítást elvégezni a faxmodul telepítésén és beállításán túl is. Amennyiben nemcsak alkalmi faxküldőként, hanem állandó készültségben lévő fogadóként üzemelnénk, mindenképp javallott a zökkenőmentes üzem érdekében egy *szünetmentes tápegység* (UPS) beszerzése – ebben segítséget nyújt novemberi számunk témába vágó írása. (Ha külső modemmel rendelkezünk, ne felejtjük el ennek tápellátását szintén az UPS-en keresztül biztosítani.)

A legtöbb PC BIOS tartalmazza az automatikus bekapcsolási lehetőséget, vagyis megadhatunk napi vagy adott rendszerességhez, dátumhoz kötött indítási időpontot is, így nem felejtjük el bekapcsolni a gépet, ha hirtelen kell elhagynunk az irodát. Önműködő, időzített kikapcsoláshoz igénybe vehetjük valamelyik ingyenes minialkalmazás szolgáltatásait, a legjobbat a *Rendszerleállítás kérésre című keretes írásunkban* ismertetjük.

rított Mozilla webböngészőt és levelezőprogramot igen. Legdrágább – 36 ezer forint körül kapható – a professzionális változat: ez továbbfejlesztett súgót, magyar nyelvű helyesírás-ellenőrzőt, színinima-

szerkesztő alkalmazást is tartalmaz a csomag 2002-es változata, amelynek ára 38 ezer forint. Varázslók és sablonok ugyan nem segítenek a munkában, felhasználhatunk viszont Microsoft Access

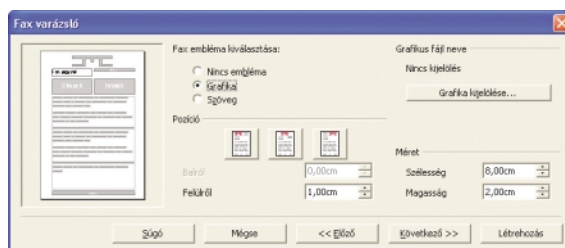

Az egyik legteljesebb magyar nyelvű megoldást a MagyarOffice kínálja

szótárt, továbbá angol, francia, német szótárakat tartalmaz, levelezőprogramját titkosításra is felkészítették. Minden változat telepíthető Linuxra is, sőt egy alapvető Linux-disztribúciót is tartalmaz a telepítőlemez, így esetleg az operációs rendszeren is spórolhatunk. A program demó változata megtalálható a *PC World* 2002. augusztusi CD-mellékletén.

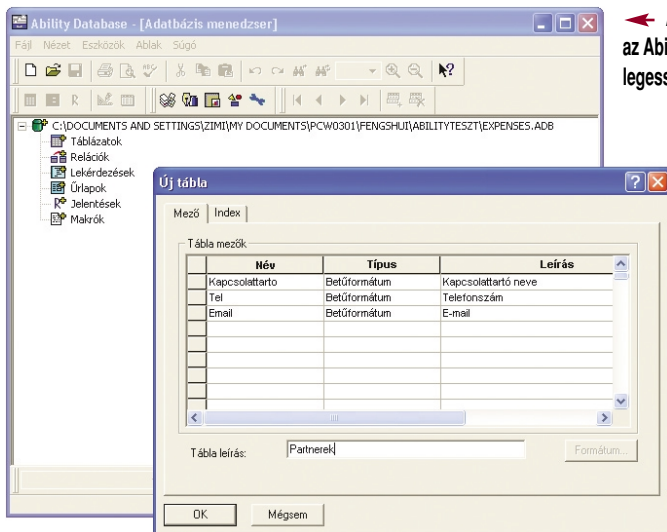
ABILITY OFFICE

Felszereltségével tűnik ki a saját alapokra építkező, szintén magyar nyelvű Ability Office. Az általában megszokott komponensek mellett adatbázis-kezelő és fotó-

Mindent részletesen beállíthatunk a MagyarOffice Fax Varázslójában

97-adatbázisokat is. Minden általános szükséges elemet – űrlapok, lekérdezések, címkék, SQL lekérdezések – biztosít a program. A fotószerkesztő összetettebb egy minimumszinten mozgó alkalmazásnál, képes rétegeket kezelni, több tucat rajzeszközt, szűrőt és effektust tartalmaz, ismeri a szabványnak számító PSD formátumot is. A program Easy kiadásában nem találhatjuk meg ezt a két extra alkalmazást,

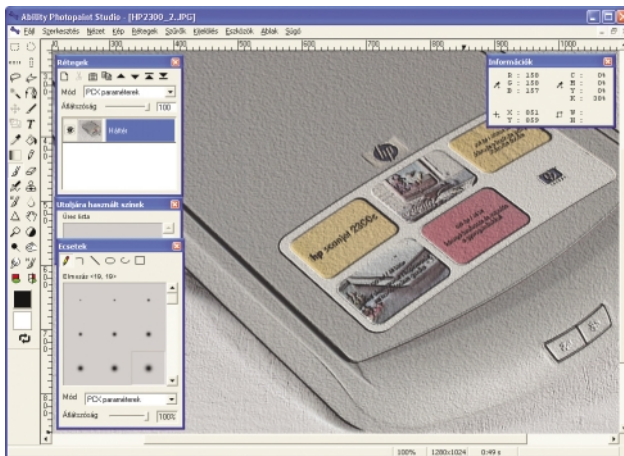

← Adatbázis-kezelője az Ability Office egyik különlegessége

↓ Számos effektust és rajzeszközt tartalmaz az Ability Office fotóretusáló alkalmazása ↓

MEGSZOKNI, VAGY MEGSZÖKNI?

Nem kevés tesztelés után kijelenthetjük: nincs olyan ingyenes rendszer, mellyel mindenféle átállítás nélkül azonnal dolgozhatnánk a Microsofton felőtt titkárnők. Legnehezebb a Linuxhoz alkalmazkodni, amely sokat fejlődött az elmúlt években, de még mindig nem eléggé

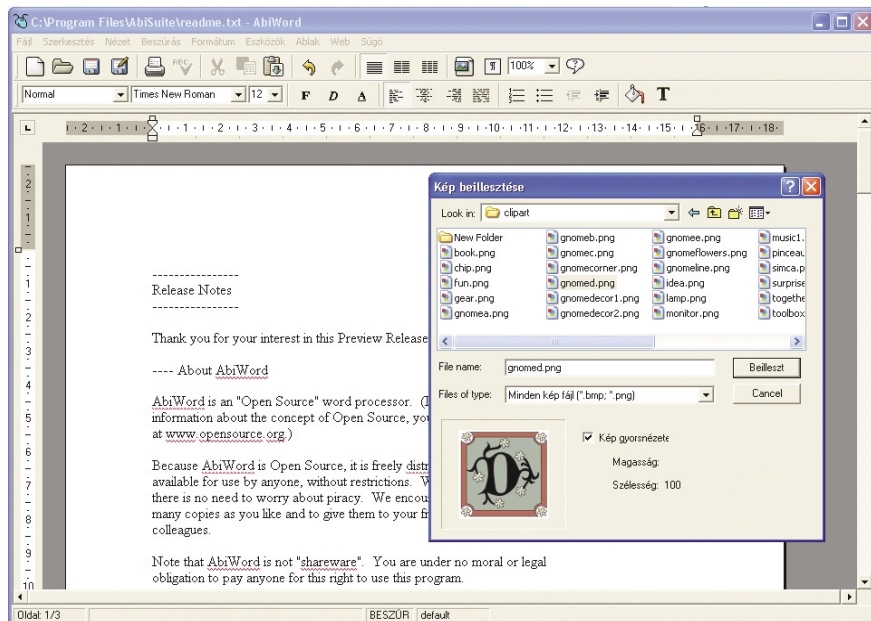

viszont mindkettőben ott a Fülelek, így lehetőségünk van 37 szóbeli parancsral kommandírozni az Ability Office-t. A program demó változata megtalálható a **CD MELLÉKLETEN**.

(pl. tartalomjegyzék) nem támogat, nem sikerült a helpet aktíválnunk, és nem teljes a magyartítás: egyes eldugottabb pontok, valamint a stílusnevek angolul jelennek meg. A program ingyenes változata megtalálható a **CD MELLÉKLETEN**.

ABIWORD

Helytakarékoságban és Microsoftra „hajzásban” egyaránt bajnok az AbiWord.

barátságos. Leginkább az AbiWord hasonlít az eredeti alkalmazásra, ám csak a leggyakrabban használt szövegszerkesztő modult nyújtja. Amennyiben teljes körű megoldásra vágyunk, legjobb az ingyenesek között a OpenOffice, de még mellette is elmondható, igenis van létjogosultságuk a fizetős irodai csomagoknak. Extra szolgáltatások, felhasználói támogatás és teljes körű magyartítás szólnak a MagyarOffice és az Ability Office mellett, nem is szólva az etalon Microsoft-csomag jobb kezelhetőségéről és szolgáltatásairól.

KÉPESÉGFEJLESZTÉS

Nehéz elképzelni vonzó marketingdokumentumot grafikák, illusztrációk nélkül. Erre a célra maga a Windows az igencsak korlátozott funkcionalitású Paint alkalmazást kínálja, de ez a mai követelményeknek abszolút nem képes megfelelni. Az idők során számos teljes, illetve ingyenes képszerkesztő alkalmazást

Gyengébb gépekhez ideális a kisméretű, magyar menükkel rendelkező AbiWord

Telepítőkészletének mérete magyar helyesírásmódullal (ezt manuálisan kell bemásolni a program Dictionary mappájába) alig több mint 6 MB, azaz szerény képességű gépekre is megfelelő. Állományszinten Microsoft-kompatibilis, szinte minden menüpontja ugyanott található, mint a nagy ellenfélnél, még a vonalzó is pontosan úgy fest – az átállítás szinte csak egy ikoncsere jelent. Vannak azért hiányosságai is: számos összetettebb funkciót

SZÓTÁR – INGYEN!

Napi munka közben gyakran érezni szükségét valamilyen szótárprogramnak. Ha van állandó internetkapcsolatunk, még pénzt sem kell pénzt kiadnunk erre a célra, számos ingyenesen használható szótárt találhatunk magyar nyelven is. A legjobbakat az alábbi táblázatban tesszük közzé.

INTERNETCÍM

- <http://szotar.sztaki.hu/angol-magyar>
- <http://szotar.sztaki.hu/nemet-magyar>
- <http://szotar.sztaki.hu/francia-magyar>
- <http://www.pergel.hu>
- http://www.ebbemunk.dk/ordbog_iframes/ordbog.html
- <http://szotar.avw.hu/>
- <http://www.cab.u-szeged.hu/cgi-bin/szotarG>
- <http://www.szotar.info/>

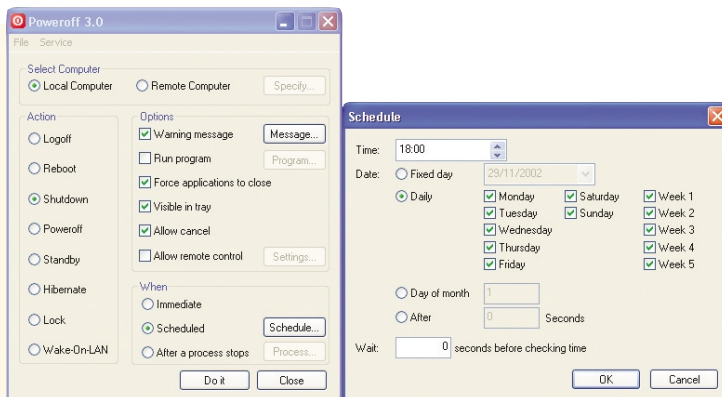
NYELVEK

- magyar-angol
- magyar-német
- magyar-francia
- magyar-angol
- magyar-dán
- magyar-spanyol
- magyar-német
- magyar-román-angol

Rendszerleállítás kérésre

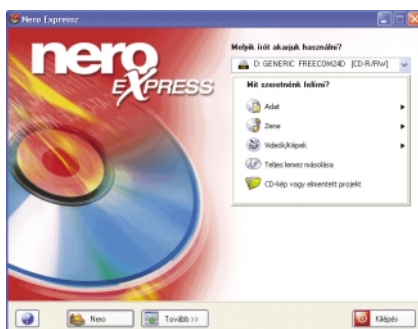
Minden elképzelhető rendszerleállítási funkciót kínál az ingyenes PowerOff alkalmazás. Leállítható, újraindítható a segítségével a számítógép az adott időpontban, akár napi vagy heti rendszerességgel. Kiváltó okként szerepelhet még egy tetszőleges program elindulása, ezt is képes érzékelni a rendszer. Figyelmeztető üzenetet is ad, megengedhetjük, hogy a gép előtt ülő felhasználó sztorozza a kikapcsolást.

Számos profi beállítást is kínál, helyi hálózaton távoli gépeket is vezérelhetünk vele (NT, Win2000 vagy XP környezetben), illetve parancssorból is paraméterezhetjük. Illusztrációnkon a napi 18 órai rendszeres leállítás beállításai láthatóak, ezek után az időbeállításokat nyugtázva már csak a Service/Create service menüpontot kell választanunk, mire a szolgáltatás életbe lép, és az újraindítást követően is elérhető marad a Tálca ikonján keresztül.

Kiválóan paraméterezhető a PowerOff időzített rendszerleállító alkalmazás

Alkalmi adatmentésre megfelelnek a Windows XP beépített lehetőségei, ám rendszeres CD-írásakor hamarosan szükségünk lesz megfelelő célszoftverre.

Nagyon jó választás a precíz és varázslós felületet egyaránt kínáló Nero Burning Rom CD-író szoftver

vonultattunk fel a PC World lemez mellékletein. Kezdőknek kifejezetten ajánljuk a Ulead PhotoExpress, a hagyományos kezelőfelülethez szokottaknak pedig a Picture Publisher 7.0 SE-t vagy a Gimpet (lásd táblázatunkat elmúlt CD mellékleteink tartalmáról).

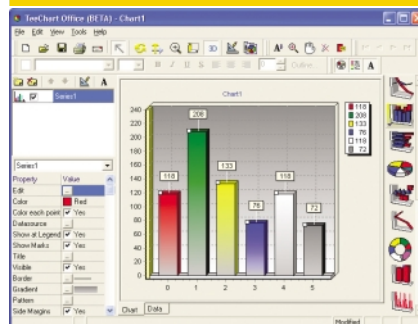
ARCHIVÁLÁS ÉS TÁRSAI

Windows XP-felhasználók örömmel tapasztalhatják, hogy alapvető CD-írási

funkcióhoz nem szükséges kiegészítő programokat telepíteniük. Üres CD-R vagy CD-RW behelyezésekor automatikusan elindul az írást vezérlő varázsló, illetve a Küldés (Send to) menüben elérhető a CD-író betűjele. A felírandókat az operációs rendszer automatikusan pufferelei egy elkülönített helyen, az írási

TeeChart Office

Általában pont olyan diagramsablont nem találunk kedvenc Office-alkalmazásunkban, amilyenre épp vágyunk. Színes, élénk stílusú elrendezésekkel gazdálkodhatunk az ingyenes TeeChart Office-ban, amely a diagramrajzoláson kívül semmi másához nem konyít. Egelőre béta-változatban érhető el a program, így adatbázis-importálással csak akkor működik, ha a Borland Database Engine telepítve van számítógépünkön, egyébként magunk szerkeszthetjük az értékeket.

Ígéretes próbálkozás az ingyenes TeeChart diagramkészítő, mely előelőre a béta-változatnál tart

Nyomatás finombeállításokkal

Ha irodai jellegű tornamutatványokra bízhatunk olcsó nyomtatónkat, előfordulhat, hogy nem találjuk meg benne az áhított lehetőséget. Jellegetesen ilyen a több oldal egy lapra zsúfolása (N-up), a poszternyomatás, a vízjel, a logó vagy a tükrözés. Ha a gyártó nem fejlesztett ki újabb meghajtóprogramot – érdemes ezt ellenőrizni a honlapján –, akkor jó megoldást jelenthet a FinePrint 2000 beszerzése. Ez a fentebb említettek mellett egyéb funkciókat is tartalmaz: említésre méltó az előnézeti kép, amelynek révén az eredményt szemlélve nyomtatás előtt is változtathatunk a beállításokon. CD mellékletünkön megtalálható a shareware program minden 32 bites Windows operációs rendszerhez szánt változata.

Nyomtatónk meghajtóprogramjának bosszantó hiányosságait küszöbölhetjük ki a FinePrint 2000 segítségével

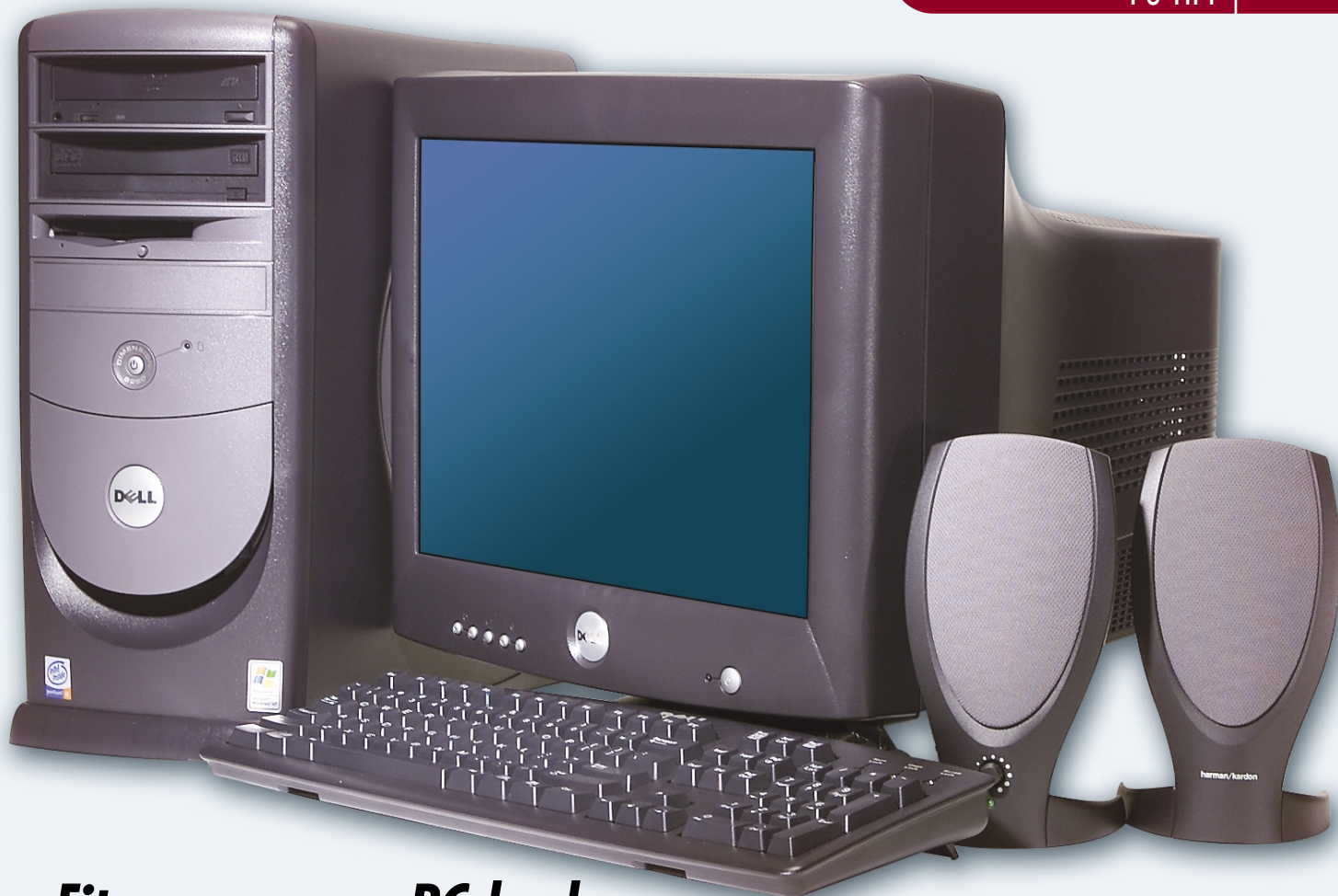
TIPP

Ügyeljünk arra, hogy az így készült lemez csak „magyarosan” beállított gépeken kezelhető jól! Lehetőleg inkább tartózkodjunk az ékezetes állománynevektől!

folyamat egyetlen gombnyomással indítható. Többmenetes ISO lemezek (Joliet kiegészítéssel) készíthetők ily módon, amelyek tartalmazhatnak akár ékezetes állományneveket is.

Alkalmi adatmentésre tehát tökéletesen megfelelnek a Windows XP beépített lehetőségei, ám amennyiben hangot, videót vagy más speciális anyagokat tartalmazó lemezt szeretnénk készíteni, szükségünk lesz megfelelő célszoftverre. Jelenleg a legnépszerűbbek a Nero Burning Rom, a Roxio Easy CD Creator, valamint a VOB InstantCD/DVD szoftverek, amelyek próbaverziói rendszeresen megtalálhatók CD mellékletünkön. Megjegyzendő, hogy jelenleg a legszéleskörűbb lehetőségeket a Nero biztosítja, emellett magyar nyelven is hozzáférhető, használata – az internetről letöltve – néhány hétig ingyenes.

EGRI IMRE

Fitneszprogram PC-knek

Hozza formába számítógépét!

Ha számítógépünk kezdene elnehezedni, gyors fogyókúrával hozzuk formába: meg fogunk lepődni, utána mennyivel frissebben, pattogósabban végzi majd a munkáját.

Vannak az életnek nagy pillanatai: ezek közé tartozik, amikor az ember először kapcsolja be új PC-jét. A gép csak úgy repeszt, pillanatok alatt betölti az operációs rendszert, és játszi könnyedséggel birkózik meg azokkal a feladatokkal, amelyekkel elődje (vagy ugyanő, a továbbfejlesztés előtt) hosszasan birkózott. A felhasználó eleinte vígan lubickol a korlátlan tünő új lehetőségekben, képekkel, zenével, szórakoztató anyagokkal rakja meg a tágas merevlemezt, nyakrafőre új alkalmazásokat telepít, egyszerűen minden módon igyekszik próbára tenni az új rendszer képességeit. A szép idők azonban hamar elmúlnak. A masinán a hervadás jelei mutatkoznak,

a rendszer sima futását döccenők tarkítják, és a hajdan oly büszke tulajdonos szomorúan észleli, hogy ismét kezd csüggesztően messze kerülni a világszínvonaltól. Szerencsére a helyzet nem reménytelen, léteznek bizonyos technikák és fogások, amelyekkel lényegesen javíthatunk gépünk kondícióján, mégpedig anélkül, hogy akár egyetlen fillért is rá kellene költenünk a műveletre. Írásunkban e számítógépes fitneszprogram alapelemeit foglaljuk össze.

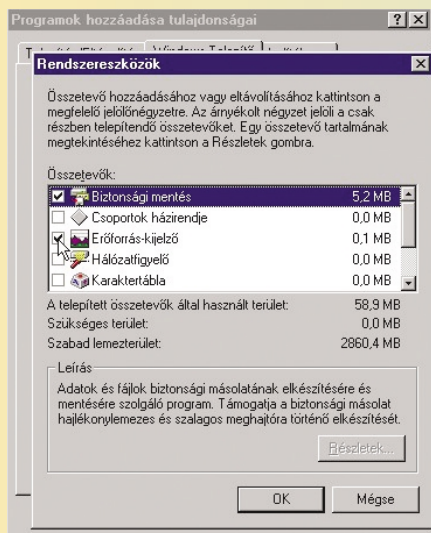
MITŐL EZ A LASSULÁS?!

Több oka is lehet annak, ha PC-nk nem futja ki csúcsműködését, és mielőtt a költséges alkatrészcsereken kezdenénk törni

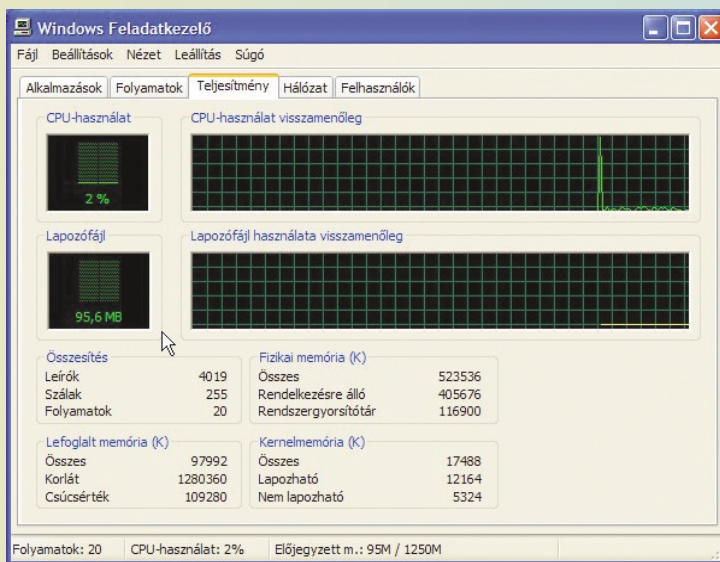
Léteznek technikák és fogások, amelyekkel lényegesen javíthatunk gépünk kondícióján.

a fejünket, érdemes utánanézni, ténylegesen mi áll a lassulás mögött. Lehet, hogy csakugyan elöregedett a hardver, és már nem alkalmas a memória, valamint számításgépes szoftverek és multimédiaalkalmazások, illetve a többfeladatos működés kezelésére. (Ez esetben ajánljuk figyelmükbe a *PC World* 2002. decemberi számában a *Bővítse gépét fillérekért* című írásunkat!) Az is megeshet azonban, hogy csak a beállításokkal nem stimmel valami.

Mi ez a lassulás?

A Windows 98 **Erőforrás-kijelzője** hasznos információkkal szolgál PC-nk állapotáról: ne mulasszunk el telepíteni

A Windows XP **Feladatkezelője** érzékletes képet ad a PC működéséről

Ákár újonnan vettük a PC-t, akár a régi gépet fejlesztettük tovább, a rendszeren szívos parazitaként élőködhetnek olyan erőforrás-emésztő multimédia-állományok és fölöslegessé vált ideiglenes fájlok, amelyek ugyancsak fékezhetik a gép futását.

Jobban járhatunk, ha nem hagyjuk túltengeni a memóriáért versengő programokat.

Windows 98-at használva érdemes a **Rendszermonitor** segítségével (*Start* → *Programok* → *Kellékek, Rendszereszközök* → *Rendszermonitor*) egy pillantást vetni a teljesítményre. Ha a megadott útvonalon nem találjuk a segédprogramot, a **Vezérlőpult** → **Program hozzáadása** → **Windows Telepítő** segítségével kell feltelepíteni gépünkre. Tanácsos bekapcsolni az **Erőforrás-kijelzőt** is, amely ugyancsak hasznos információkat ad arról, mennyire van leterhelve PC-nk. A Windows XP ellenőrzéséhez a jobb oldali egérgombbal kattintsunk a **Tálcán**, és válasszuk ki a **Feladatkezelőt**, majd a **Teljesítmény** fület. Mindkét esetben vizuális visszajelzést kapunk a PC aktuális „erőnlétéről”.

Szintén lassítja a gépet, ha az alkalmazások számára kevés „valódi”, azaz a gépben levő RAM modulok biztosította memória áll rendelkezésre, szemben a virtuális memóriával, amelyet az operációs rendszer szükség esetén a merevlemezről kér kölcsön. Ha PC-nk fizikai memóriáján sok program osztozik, a Windows csak kis darabokat foglal le mindegyiknek, és a működés közben fel-

lépő további igényeiket a merevlemezről elégtí ki a lassabb virtuális memóriával. Ez azt jelenti, hogy az alkalmazások az optimálisnál lassabban futnak. Tehát jobban járhatunk, ha nem hagyjuk túltengeni a memóriáért versengő programokat. Nem árt, ha szokásunkká válik, hogy időnként rápillantunk a **Tálcára**, és lezárjuk mindazokat a mappákat, alkalmazásokat, amelyekre az adott pillanatban nincs égetően szükségünk. Még az is előfordulhat, hogy több példányunk van megnyitva ugyanabból a programból vagy állományból, ami nem pusztán ostoba erőpazarlás, de még rendszerkonfliktusokat is okozhat. Ha van olyan ikon a **Tálcán**, amelyet nem tudunk beazonosítani, csak

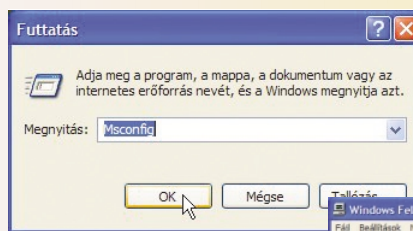
vigyünk föléje az egérmutatót, és pár pillanat múlva megjelenik a leírása.

REPÜLŐRAJT

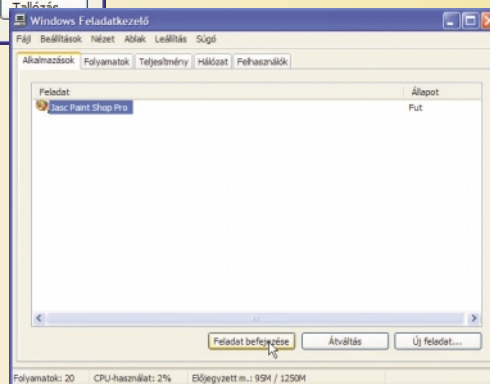
A helyzetet kissé bonyolítja, hogy bizonyos szoftverek a rendszerindításkor külön engedély kérése nélkül töltődnek be. Ha rendet akarunk vágni ezek között, indítsuk el a **Rendszerbeállító** segédprogramot; a **Start** → **Futtatás** ablakba írjuk be: **Msconfig**, és üssük le az **(Enter)** billentyűt. Ennek **Indítópult** lapján listát kapunk az indításkor automatikusan futni kezdő programokról. Állítsuk kijelöletlenre mindazokat, amelyeket nem akarunk azonnal megnyitni.

Gyakori problémát okoznak az olyan programok (például bizonyos üzenetküldő vagy e-mail szolgáltatások), amelyekről

Repülőrajt

Az **MSConfig** megmutatja, melyek azok a programok, amelyek a gép indításakor automatikusan futni kezdenek

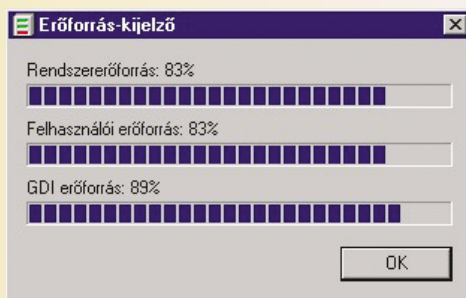
A Windows XP **Feladatkezelőjében**, illetve a Windows 98 **Program bezárása** paneljében egyetlen kattintással leléphetjük a nemkívánatos programokat

Hogy szolgál a kedves memóriája?

A Windows 95- és 98-használók valószínűleg jól ismerik azt a jelenséget, hogy minél hosszabban használják rendszerüket, minél több Office-dokumentumot nyitnak meg és zárnak le benne, annál jobban elbágyad az operációs rendszer.

Ezt a jelenséget közvetlenül is tanulmányozhatjuk, ha elindítjuk az **Erőforrás-kijelzőt** (**Programok** → **Kellékek** → **Rendszereszközök** → **Erőforrás-kijelző**), és megnézzük, a memória hány százaléka szabad, majd megnyitunk és lezárunk néhány dokumentumot, aztán újabb pillantást vetünk a kijelzőre. Meglepőde tapasztalhatjuk, hogy a szabadon felhasználható memória mértéke csökken. Ennek oka, hogy a Windows ideiglenes gyorsítótár-állományokat hoz létre, valahányszor megnyitunk egy dokumentumot. Ezek a rendszer újraindításakor törölődnek (más ideiglenes állományokkal egyetemben, amelyek például a weben történő máskálásaink nyomait őrzik). Emiatt van az, hogy egy egyszerű újraindítás olyan frissítő hatással tud lenni a rendszer működésére. Sokan éjjel-nappal járatják gépüket, és maximum a monitoron nyúlnak a kikapcsológombhoz, így a PC éjszaka legfeljebb „energiatakarékos” álomba szenderül. Pedig ha legfőbb munkatársunkat egy kis árammentes pihenésre küldenénk munkánk végeztével, másnap felgyógyulva hálálná meg a gondoskodást.

Ha életünket továbbra is megkeserítik az ideiglenes, ám meglehetősen makacs „kísérők”, a következő megoldások közül választhatunk: a RAM modulok továbbfejlesztésével növelhetjük játéktérünket; a munkanap során rendszeresen kitorölgethetjük az ideiglenes állományokat; vagy már az is jót tesz, ha alkalmanként újraindítjuk a rendszert. Illetve van még egy lehetőségünk: továbbfejleszhetjük a Windows XP-re.

azt hisszük, hogy ki vannak kapcsolva, mivel ikonjuk nem látható a képernyőn, de nyomban hírt adnak a jelenlétükről, ha rákapsolódunk az internetre. Hasonlóképpen jár el számos zeneállomány-cserélő szolgáltatás is. Ha teljesen le akarunk lőni egy programot, üssük le

a **<Ctrl>-<Alt>-** billentyűkombinációt, és a megjelenő feladatkezelőben kattintunk a **Feladat bezárása** (vagy **befejezése**; attól függ, melyik operációs rendszerben vagyunk – *A szerk.*) gombra.

SZÁMÍTÓGÉPES DIÉTA

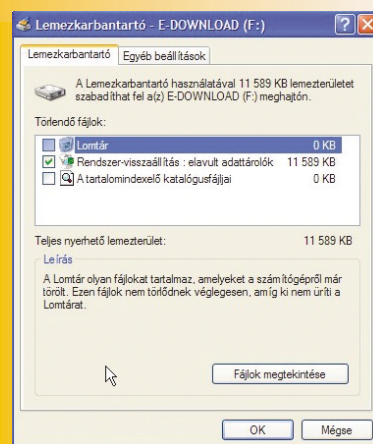
Itt az ideje, hogy megváltjunk néhány további kolonctól is, amely ugyancsak fékezi PC-nk futását. Ehhez egy kis fogyókúrára kell fognunk a gépet, megszabadítandó a nem túl hasznos, ám roppant tárgényes multimédiaifájloktól és a látványos, de túlonúl „kalóriadús” alkalmazásoktól.

Ha sok állományt tárolunk a merevlemezen, gyakran töredékmentesítsük azt.

A digitális filmek például – bármilyen látványosak is – csak úgy zabálják a memóriát, a félig-meddig tesztelt shareware-ek és társaik pedig olyan programhibákat tartalmazhatnak, amelyek akadályozhatják a rendszer zavartalan működését. Ha az internetről töltünk le „nélkülözhetetlen” klipeket, vagy elektronikus levélben kapunk efféle anyagokat, lehetőleg ne

a windowsos partíción tároljuk, mert ezzel hamar töredezetté tesszük a merevlemezt. A legegyszerűbb ezeket inkább a gépen kívül, mondjuk egy CD-n vagy más külső tárolón elhelyezni. A következő nagy falat: a zene. Igaz, ami igaz: kellemes érzés, ha munka közben számok tömegéből választjuk ki a hangulatunkhoz illő aláfestő zenét, de sajnos még a tömörített hangállományok is derekasan fogyasztják a tárterületet. Amennyiben a jobb oldali egérgombbal kattintunk a privát zenetárunkat tartalmazó mappán, és a helyi menüből kiválasztjuk a **Tulajdonságok** tételt, meg-

Söprés innen!

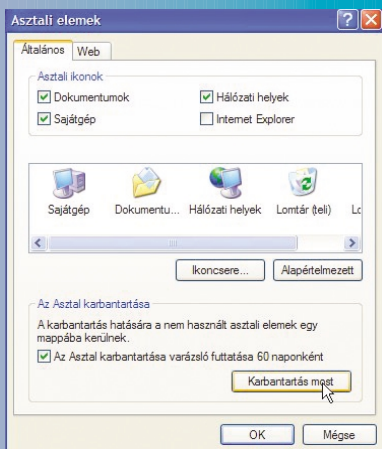
A **Lemezkarbantartó** átvizsgálja a merevlemezt, és megkeresi a törlésre érett állományokat

lepődve fogjuk látni, hogy archívumunk mekkora helyet foglal el a merevlemezen. Ezúttal is csak azt tudjuk tanácsolni: vigyük CD-re a dalokat, és ha zenére áhítunk, a CD-meghajtó segítségével elégtűnk ki efféle igényeinket. Általános tanácsunk: ha sok állományt tárolunk a merevlemezen, gyakran (hetente egyszer) töredékmentesítsük azt – így elkerülhető, hogy az apró állománydarabkák kikeresésétől lelassuljon gépünk (lásd később).

TÚLTENGŐ PARANCSIKONOK

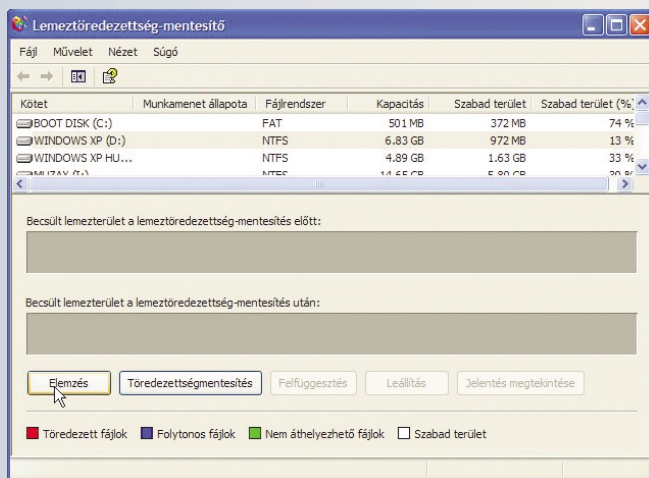
A parancsikonok nagy előnye, hogy vilámgyorsan hozzáférhetünk velük a leggyakrabban használt fájlokhoz, mappákhoz és alkalmazásokhoz. De ha teleszűrljük és áttekinthetetlené tesszük velük munkaasztalukat, buzgalmmal elérhetjük, hogy tovább tart kiválasztani közülük a megfelelőt, mint a hagyományos módon, a menükön át elvégezni az indítást. Töröljünk minden olyan parancsikont, amelyet nem használunk rendszeresen. Ha kétségeink támadnának, kérjünk tanácsot az XP-től: a **Vezérlőpult** → **Megjelenít**

Túltengő parancsikonok

Az XP Asztal karbantartása varázslójával megszabadulhatunk a fölösleges parancsikonoktól

Mindent a helyére

A lemez rendszeres töredékmentesítése igen hatékony módszer a teljesítmény növelésére. A fontos feladatra mind a Windows 98, mind az XP beépített eszközt biztosít

megkezdni rendszerünk egészségügyi állapotának vizsgálatát. PC-nk bizonyos tekintetben olyan, mint egy rendetlen kamasz, aki a dolgait folyton szanaszét hagyja, és csak nehezen találja meg, amire épp szüksége van. Időbe telik, míg ráncba szedjük, és megtanítjuk arra, hogy mindent a helyére tegyen. Számítógépes nyelven mindez annyit jelent, hogy meg kell szüntetni a merevlemezen az állományok széttöredezettségét – vagyis glédába kell állítani minden állományt, dokumentumot és alkalmazást. Ennek megindításához csupán kattintanunk kell a *Töredeztességmentesítés* gombon. (Az XP *Elemzés* szolgáltatása azt is megmondja, szükség van-e a meghajtó rendbetételére.)

tés→Asztal→Asztali elemek testreszabása tételek kiválasztásával eljuthatunk az *Asztal karbantartása* varázslóhoz, amely megmondja, melyek a ritkán használt, tehát biztonságosan törölhető parancsikonok. A feladat ugyanitt automatizálható is.

SÖPRÉS INNEN!

A nem igazán szükséges fájlok eltávolításához használjuk a lemezkarbantartó segédprogramot, amelyet a *Start→Programok→Kellékek→Rendszereszközök→Lemezkarbantartó* menüpontok kiválasztásával érhetünk el. A lemez átvizsgálása után a Windows listát készít mindazokról az elemekről, amelyektől szívfájdalom nélkül megszabadulhatunk. Jelöljük be a kiválasztottakat, amelyek között minden bizonnyal lesznek ideiglenes állományok, és olyan fájlok is, amelyeket már töröltünk, de még nem ürítettünk ki a *Lomtárból*. A program felkínálhatja a ritkán használt állományok tömörítésének lehetőségét is.

Ebben az esetben az állományok sértetlenül megmaradnak, de a merevlemezen egy kevesebb helyet foglaló formában üldögélnék majd. Ez persze azt is jelenti, hogy ezeket némiképp lassabban lehet csak elérni, mivel megnyitásukkor a Windowsnak ki kell csomagolnia őket. A lassulás a számítógép teljesítményétől is függ: előfordulhat, hogy nem is érzékeljük majd.

MINDENT A HELYÉRE

Most pedig irányítsuk figyelmünket magára a merevlemezre. Ha a jobb oldali egérgombbal kattintunk az *Intézőben* a merevlemez ikonján, azután a *Tulajdonságok* menüponton, végül az *Eszközök* fülön, három lehetőség jelenik meg: a hibaellenőrzés, a töredeztességmentesítés és a biztonságimásolat-készítés. (Az XP Home-használók csak az előbbi kettő közül választhatnak, a harmadik lehetőséget a Microsoft kihagyta a rendszerből.) Kattintsunk az *Ellenőrzés* gombra, és a program máris

SOKNÁL TÖBB AZ ELÉG

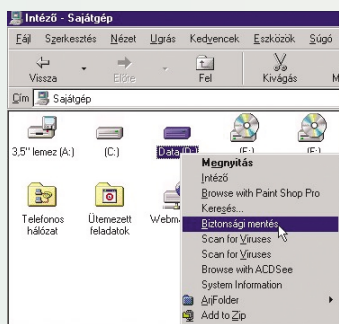
Amikor új programot és legfőképpen új irodai készletet telepítünk, a telepítő alapértelmezésben az utolsó bitig mindent felpakol merevlemezünkre. Amennyiben napi munkánk megköveteli, hogy ide-oda ugráljunk az alkalmazások között, a teljes

Bizonyos alkalmazások egyes részei rendszerindításkor automatikusan betöltődnek.

telepítésnek is értelme lehet. Máskülönben csak pocskolja a tárterületet, úgyhogy érdemes a telepítést azokra az elemekre korlátozni, amelyekre valóban szükségünk van.

Sok felhasználó nem is sejtí, hogy bizonyos alkalmazások egyes részei rendszerindításkor automatikusan betöltődnek, hogy később, ha szükségünk lesz rájuk, gyorsan elindulhassanak. Az esetek nagy részében ez az „időtakarékos” megoldás egyáltalán nem „energiatakarékos”, és fontos memóriaterületet vesz el a többi alkalmazástól. Megszüntetésének módját a *Repülőrajt* című részben ismertettük. Nemcsak a teljes csomagot, hanem az egyes programokat is karcsúsíthatjuk. Tapasztalt felhasználóknak, akik pontosan tudják, hogy egy adott programból mely részre lesz szükségük, valószínűleg semmi szükségük a sablonokhoz vagy mintabrákhoz hasonló extrákra. Az *Egyéni telepítés* kiválasztásával megkímélhetjük magunkat ezek installálásától. Jópofa dolog a sokféle betűkészlet, igazán remek érzés, ha 300 rendkívül különböző betűtípus közül válogathatunk – az első pár alkalomig. Sajnos ezek is komoly erőforrásokat vonnak el a rendszertől, ráadásul

Biztosítás: biztonság

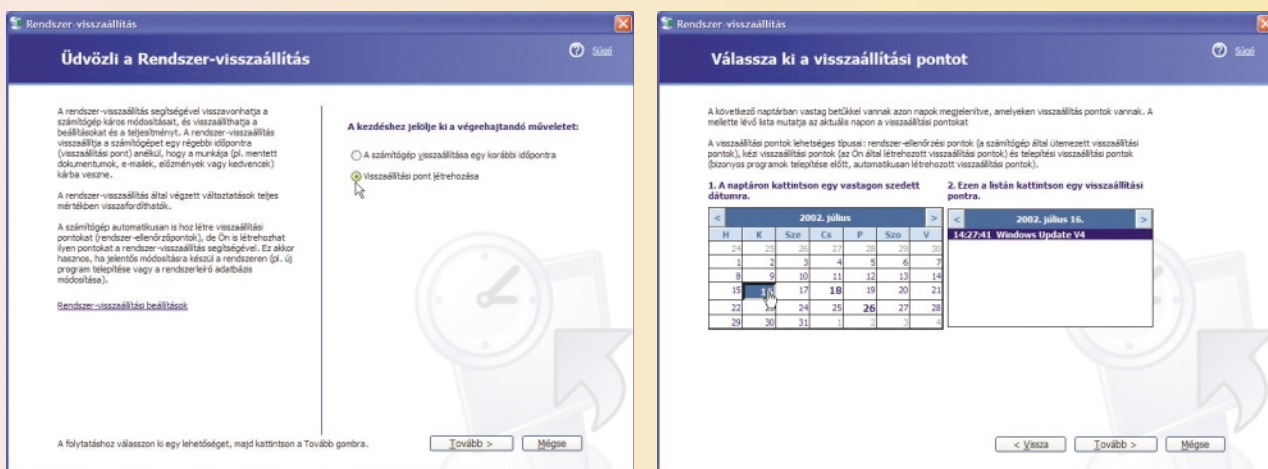

→ Az XP Professionalben a biztonságimásolat-készítést is beütemezhetjük az *Ütemezett feladatok* varázsló segítségével

← A Windows 98-ban a meghajtó archiválásához a jobb oldali egérgombbal kattintsunk a meghajtó ikonjára, és válasszuk ki a *Biztonsági mentés* tételt

Beépített időgép

A Windows XP-ben visszaállítási pontokat hozhatunk létre, melyek segítségével visszatérhetünk a rendszer korábbi, megbízhatóan működő állapotába

akaratlanul is bővíthet a készletünk, ugyanis számos program mániája, hogy saját betűkészletével egészítse ki a már gépen levőket: ilyen például az Office is. A *Vezérlőpult*-ról elérhető *Font* mappa rengeteg olyan betűt tartalmazhat, amelyet sose fogunk használni: ezeket is büntetlenül eltávolíthatjuk. Csak legyünk nagyon óvatosak: ügyeljünk arra, nehogy kitöröljünk azokat a betűket, amelyek mellett vörös A betűt ábrázoló ikon díszelge, ezekre ugyanis a rendszernek szüksége van. Könnyen megállapíthatjuk, mely fontok érkeztek a Windowszal, ha dátum szerint sorba rendezzük a betűket; érdemes az *Arial*, *Courier New*, *Tahoma*, *Times New Roman* és *Verdana* betűket, valamint az ezekkel azonos dátumúakat érintetlenül hagyni, mert szükség lehet rájuk bizonyos alkalmazásokban, vagy akár weboldalak megjelenítésénél. És ha már itt tartunk; ha a böngészésnél éppen nincs szükségünk az oldalak grafikai részére, a megjelenítést meggyorsíthatjuk a képek kikapcsolásával. Az Internet Explorerben válasszuk ki az *Eszközközök* → *Internetbeállítások* menüpontot, majd kattintsunk a *Speciális* fülön, és a *Multimédia* részben állítsuk kijelöltenre a *Képek megjelenítése* sort, végül kattintsunk az *Alkalmaz* gombon. A változtatások üdvös hatását a böngésző következő elindításakor élvezhetjük. (Amennyiben kikapcsoltuk a képek megjelenítését, a helyükre a jobb egérgombbal kattintva kérhetjük azok eseti megjelenítését.)

BIZTOSÍTÁS: BIZTONSÁG

PC-nk most már valószínűleg ismét alkalmas arra, hogy megbirkózzék a legkeményebb feladatokkal. Érdemes rászokni, hogy a legfontosabb állományokról rendszeresen készítsünk biztonsági máso-

A biztonságos PC-használat két alapszabálya, hogy archiváljunk rendszeresen, és tartsuk frissen a vírusellenes programunkat.

latot. Így baj esetén nincs más dolgunk, mint a kiszolgálóról vagy egy CD-ről betölteni az elmentett változatot. A Windows XP-használók számára némi többletbiztonságot nyújt az a rendszerhez frissen hozzáadott helyreállító segédprogram, amely összeomlás esetén automatikusan elmenti a munka alatt lévő dokumentumokat. Ám jobb, ha nem ebben bízunk, hanem inkább rászoktatjuk magunkat a rendszeres mentésre és archiválásra, vagy – ami még előnyösebb – az XP kötelességévé tesszük a rendszeres biztonságimásolat-készítést. A Windows XP Professional változatában a *Vezérlőpulton* található *Ütemezett feladatok* eszközzel egyszerűen automatizálhatjuk a rendszeres biztonságimásolat-készítést, és persze más ismétlődő feladatokat is beütemezhetünk. Ha például minden munkanapunkat elektronikus postánk ellenőrzésével kezdjük, előírhatjuk, hogy a levelezőprogram automatikusan fusson le, amikor először elindítjuk a rendszert, de érdemes a vírusellenőrzést és a töredettségmentesítést is ütemezni. Új feladatok felvételekor a szolgáltató kész varázslóval állítsuk be a számunkra legmegfelelőbb paramétereket. Windows 98-ban a jobb oldali egérgombbal kattintva a kívánt meghajtó ikonján, és a helyi menüből kiválasztva a *Biztonsági mentés* tételt, egy kézzel elvégezhető mentési lehetőséghez jutunk.

BEÉPÍTETT IDŐGÉP

A Windows Me, valamint a Windows XP Home és Professional változata a visszaállítási pontok révén könnyen használható, kényelmes eszközt kínál a rendszer egészségének megőrzésére. E pontok segítségével szinte nyomtalanul eltüntethetjük mindazokat a „rándokat”, amelyeket különféle telepítéseink, törléseink és egyéb beavatkozásaink vésték a rendszer arcára, és visszavarázsolhatjuk a Windowst abba az állapotába, amikor még majd kicsattant az egészségtől. A rendszer automatikusan is létrehoz visszaállítási pontokat, de saját kezűleg is kijelölhetünk ilyeneket, ha a *Vezérlőpult* → *Rendszereszközök* közül kiválasztjuk a *Rendszer-visszaállítás* tételt, majd a *Visszaállítási pont létrehozása* lehetőséget. Ha pedig vissza akarjuk fiatalítani ütött-kopott rendszerünket, ugyanebben a modulban a *Számítógép visszaállítása egy korábbi állapotba* opciót kell kiválasztanunk.

MEGTARTANI A JÓ FORMÁT

Annyiszor elismételtük már, hogy rendszeres olvasóink valószínűleg kívülről fújják, mégsem lehet elégszer elmondani: a biztonságos PC-használat két alapszabálya, hogy archiváljunk rendszeresen, és tartsuk frissen a vírusellenes programunkat. Ha ezt a két parancsot betartjuk, nagy baj már nem érhet bennünket. És ha még nyugodtabban akarunk aludni, időnként végigfutathatunk a rendszeren egy jó diagnosztikai segédprogramot, például a *Norton Disk Doctort* – okos tanácsaival ez is sokat segíthet a PC kondíciójának megőrzésében. A lényeg az, hogy ha egyszer már kemény munkával formába hoztuk számítógépünket, ne hagyjuk újra ellustulni – se őt, se magunkat. ■

SZUPERNEHÉZ

Intel–AMD mérkőzés

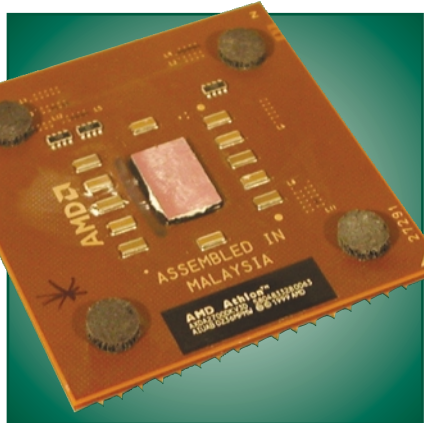
Sokáig magától értetődő volt, hogy az Intel gyártja a leggyorsabb PC-s processzorokat – akárcsak az, hogy az ég kék, és a fű zöld. Aztán az AMD előrukkolt az Athlonnal, amely gyorsabb is, olcsóbb is volt az Intel megoldásainál, és semmissé tette ezt az „alaptézist”. Itt az idő, hogy a két nagy gyártót újra összeengedjük a szorítóban: a zöld sarokban az AMD, a kék sarokban az Intel. Mielőtt elhangzana a képzeletbeli „Bokszi!” felszólítás, azokat is arra biztatnánk, hogy tartsanak velünk a most következő oldalakon, akik izgalmas hardvertípusokra éhesek.

Csúcsprocesszorokat tesztelni egy kicsit olyan, mint a Ferrarit összevetni a Maseratival (persze alapvető különbség, hogy az idő múlásával a csúcskategóriájú CPU-k ára alábbszáll). A jelen zászlóshajói néhány hónap elmúltával a felső középkategóriát jelentik, és pontosan ez az, ami minket is arra ösztönzött, hogy olyasmire nyúljunk, ami egyelőre kevesek számára megfizethető. Igyekeztünk az abszolút csúcstechnológiával körülépíteni a processzorokat, hogy a maximumot hozzuk ki belőlük.

A ZÖLD SAROK

AMD ATHLON XP 2700+

Az AMD „majdnem zászlóshajója”. Amikor e sorok szövegszerkesztőbe kerülnek, már létezik az Athlon XP 2800+ is, de egyelőre még csak Japánban kapható, Európában egyáltalán nem hozzáférhető.

NÉVJEGY

Termék: **AMD Athlon XP 2700+**
 Forgalmazó: **Elbatex Hungary Kft.**
 Ár: **bevezetés alatt**
 Internet: <http://www.amd.com/>
<http://www.elbatex.hu>

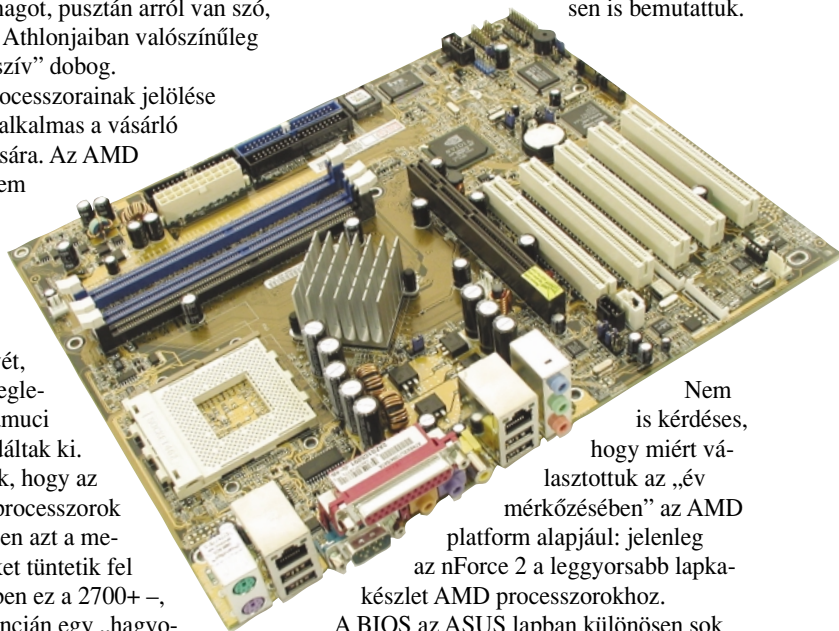
Éppen ezért be kellett érniük a kisebbik modellel. Érdekes tudni erről az Athlonról – és természetesen a 2800+-os változatról is –, hogy a Thoroughbred kódnevű magra épül, amely 0,13 mikrométeres technológiával készül. Ez a típusú mag az életciklusa vége felé jár, azaz órajele már nem nagyon srófolható feljebb a jelenlegi gyártási technológiával. A félreértések elkerülése végett ez egyáltalán nem minősíti a magot, pusztán arról van szó, hogy a jövő Athlonjaiban valószínűleg majd más „szív” dobog.

Az AMD processzorainak jelölése tökéletesen alkalmas a vásárló összezavarására. Az AMD azt vallja: nem az órajel alapján kell megítélni egy processzor teljesítményét, ezért egy meglehetősen faramuci jelölést fundáltak ki. Azt mondják, hogy az Athlon XP processzorok elnevezésében azt a meghertzértéket tüntetik fel – jelen esetben ez a 2700+ –, mely frekvencián egy „hagyományos” Athlonnak futni kéne ahhoz, hogy az adott Athlon XP teljesítményét produkálja. Tehát az elnevezésben használatos szám nem azonos a CPU valódi órajelével. Ez az érték a mi tesztprocesszorunk esetében 2,17 GHz. (Lásd még az *Athlonok valódi órajelei* című táblázatot.) Aki kicsit is képes olvasni a sorok között, annak teljesen egyértelmű, hogy az Athlon XP-k nevében olvasható négyjegyű szám a valóságban arra utal, hogy az adott AMD termék mely Intel produk-

tummal vetekszik. Tesztünk egyik apropója pontosan az volt, hogy kiderítsük, valóban vetekednek-e egymással a bajnokok.

ASUS A7N8X

Ezt a vadonatúj alaplapot – pontosabban azt a lapkakészletet, amelyre épül – jelen számunk *VIAskodunk?* című tesztjében hasonlítottuk az eddigi AMD platformbajnokhoz, a VIA KT400-hoz, és ott részletesen is bemutatottuk.

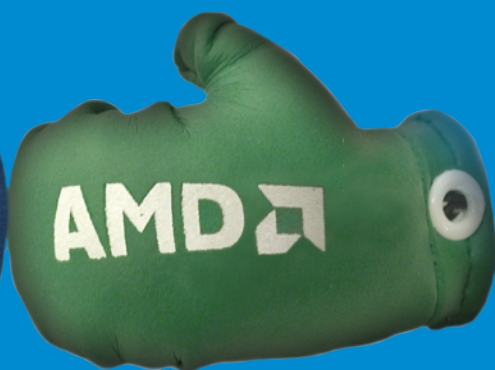

Nem is kérdéses, hogy miért választottuk az „év mérkőzésében” az AMD platform alapjául: jelenleg az nForce 2 a leggyorsabb lapkakészlet AMD processzorokhoz. A BIOS az ASUS lapban különösen sok finomhangolási lehetőséget kínál. A gyors és megbízható memóriának köszönhetően meglehetősen agresszív – értsd: gyors – memóriaidőzítéseket is lehetővé tett a rendszer.

NÉVJEGY

Termék: **ASUS A7N8X**
 Forgalmazó: **Pilot-Comp Kft.**
 Ár: **bevezetés alatt**
 Internet: <http://www.asus.com.tw>
<http://www.pilotcomp.hu/>

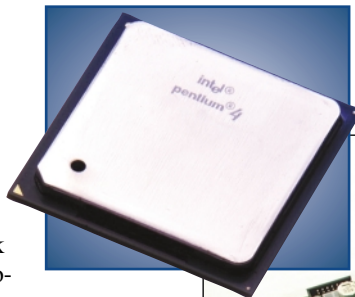
SÚLY

A KÉK SAROK

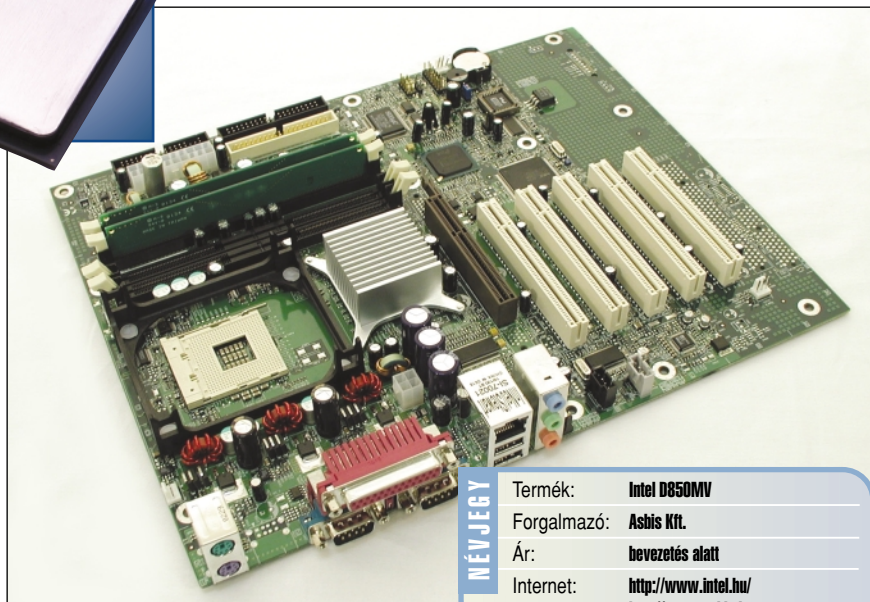
INTEL PENTIUM 4

Szerettünk volna minden tekintetben fair tesztet összehozni, ezért úgy gondoltuk, hogy nem lenne éppen igazságos eljárás az AMD-vel szemben, hogyha az Intel csúcsmo-
delljét, a 3,06 GHz-es Pentium 4-et állítanánk szembe a mindössze 2,2 GHz-en futó Athlon XP 2700+-szal, amelyet a gyártó egyébként is „csak” a 2,7 GHz-es P4-gyel vetekedőnek taksál. Mivel a valóságban ilyen órajelű Pentium 4 nincsen, ezért a 2,8 GHz-est is bedobtuk a ringbe a valódi csúcsmo-
dell mellé. Mindkét Intel processzor a Northwood kódnevű magra épül, amelyet 0,13 mikrométeres technológiával készítenek. Az alapvető különbség közöttük – az órajeltől eltekintve –, hogy a 3,06 GHz-es változat tartalmazza a Hyper-Threading elnevezésű technológiát. (Erről részletesen decemberi számunkban írtunk.) Hogy egészen pontosak legyünk – és egy izgalmas titokról is fellebbentsük a fátylat –, valamennyi Northwood mag tartalmazza a Hyper-Threadinget, csak az le van tiltva a lassabb darabokban. Egyébként nem ez az egyetlen letiltott szolgáltatás, például a mobil P4 SpeedStep szolgáltatása is „ott figyel”. Egyébiránt előreláthatólag a Northwood mag sem lesz már sokáig a P4-ek szíve. Hamarosan várható a már 90 nanométeres (!) csíkszélességű technológiával készülő, Prescott kódnevű mag.

éppen olcsó PC1066-os RDRAM-ok ap-
ropóján választottuk a tesztbe, ugyanis ez az alaplap ilyeneket is képes kezelni a régi PC800-as RDRAM-ok mellett. Az Intel alaplapjairól nagy általánosságban elmondható, hogy tervezésükkor a megbízhatóság volt az elsődleges szempont. Éppen ezért BIOS-aikból tökéletesen hiányoznak az olyan, finomhangolást szolgáló pontok, amelyek az MSI, Gigabyte, ASUS vagy bármely más ismert gyártó termékeiben megtalálhatóak. Éppen ezért erős

szánt lapkakészlet már nyolcszoros AGP-vel bír, de meglepő módon csak DDR266-os RAM-okat kezel, igaz, azokat a kétcsatornás (dual-channel) metódus szerint, és akár négy gigabájtnyi is. Az ASUS a Granite Bay kódnevű hallgató lapkakészlet köré épített minden földi jót, például Serial ATA RAID vezérlőt, gigabit sebességű Ethernet vezérlőt, hatcsatornás audiót. Az interneten keringő pletykák szerint gond van a Granite Bay AGP-jével, miszerint az nem tökéletesen kompatibilis a 3.0-s AGP feszültségszintjeivel, illetve a nyolcszoros sebességű gra-

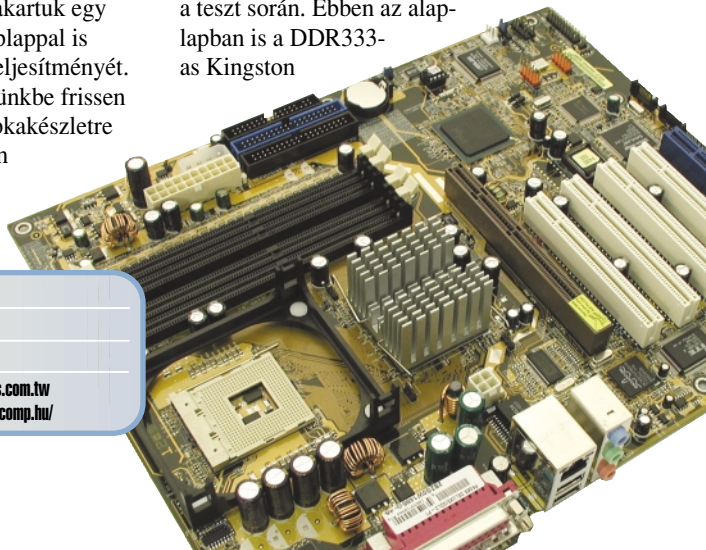
NÉVJEGY	Termék:	Intel D850MV
	Forgalmazó:	Asbis Kft.
	Ár:	bevezetés alatt
	Internet:	http://www.intel.hu/ http://www.asbis.hu

a gyanú, hogy az Intel i850E lapkakész-
letre épülő alaplap „lefelé csal” egy kicsit az eredményeken.

ASUS P4G8X

Eredetileg a fair play okán akartuk egy DDR RAM-ot használó alaplappal is megmérni a Pentium 4-ek teljesítményét. Kapóra jött a szerkesztőségünkbe frissen megérkezett Intel E7205 lapkakészletre épülő alaplap. Az elsősorban belépőszintű szerverekbe és munkaállomásokba

fikus kártyák használatakor ki kell kapcsolni az úgynevezett Prefetch Cache-t. Mindazonáltal mi nem tapasztaltunk semmilyen problémát vele kapcsolatban a teszt során. Ebben az alaplapban is a DDR333-as Kingston

NÉVJEGY	Termék:	Intel Pentium 4 2,8 GHz/3,06 GHz
	Forgalmazó:	Asbis Kft.
	Ár:	bevezetés alatt
	Internet:	http://www.intel.hu/ http://www.asbis.hu

INTEL D850MV

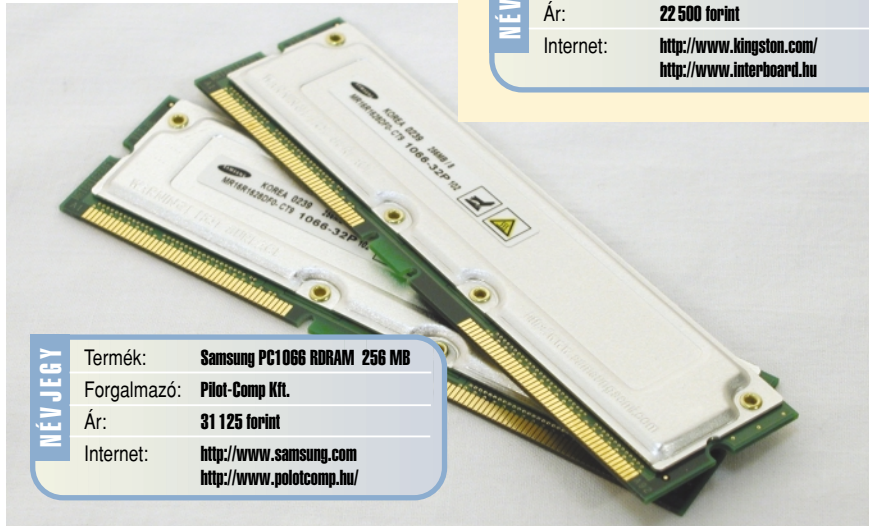
Az Intel OEM alaplapjaival leginkább
komplett konfigurációkban találkozhatunk, bár „dobozos” kiserelésük is létezik, és így alkatrészként is megvásárolhatóak. A D850MV-t a még ritka és nem is

NÉVJEGY	Termék:	ASUS P4G8X
	Forgalmazó:	Pilot-Comp Kft.
	Ár:	bevezetés alatt
	Internet:	http://www.asus.com.tw http://www.pilotcomp.hu/

RAM-okat használtuk, de természetesen a lapkakészlet által maximálisan támogatott DDR266-os memóriák tempóján.

SAMSUNG PC1066 RDRAM

Ha a Kingston a RAM-ok Rolls-Royce-a, akkor a Samsung által készített memóriamodulok legalábbis a műfaj Jaguarjai. A Samsung azon kevés cégek egyike, amely készíti Rambus DRAM-okat. Mint arra hűséges olvasóink bizonyára emlékeznek, a memóriagyártók megorroltak a Rambusra, mert sokallták a cég által beszedni

NÉVJEGY
 Termék: **Samsung PC1066 RDRAM 256 MB**
 Forgalmazó: **Pilot-Comp Kft.**
 Ár: **31 125 forint**
 Internet: <http://www.samsung.com>
<http://www.pilotcomp.hu/>

szándékozott licencdíjat. Így egyetlen kezünk bőven elég, hogy összeszámoljuk azokat a gyártókat, amelyek készítenek ilyen rendszerű memóriát. Arról, hogy mi lesz az RDRAM-ok PC-s sorsa, nem sok biztosat tudni. Eleve csak az Intel processzorokhoz készültek ezt kezelő alaplap lapkakészletek, és csak az Intel gondozásában, bár a 2002. őszi Intel Developer Forumon a SiS is bemutatott egy ilyen lapkakészletet. Az Intel legfrissebb útiterveiről tanúskodnak, hogy ők is elpártolnak a Rambustól. Eddig is csak a csúcskategóriás asztali gépek számára szánták az ilyen memóriákat, de most úgy tűnik, hogy átpártolnak a még mindig szabványosítási problémákkal küzdő DDR400 mellé. Bizonytalan jövő ide vagy oda, a koreai gyártó hűtőborda mögé rejtőző, 32 bites, 256 MB-os, PC1066-os RAM-jai a leggyorsabb memóriák, amelyeket ehhez a processzorhoz csak társítani lehet.

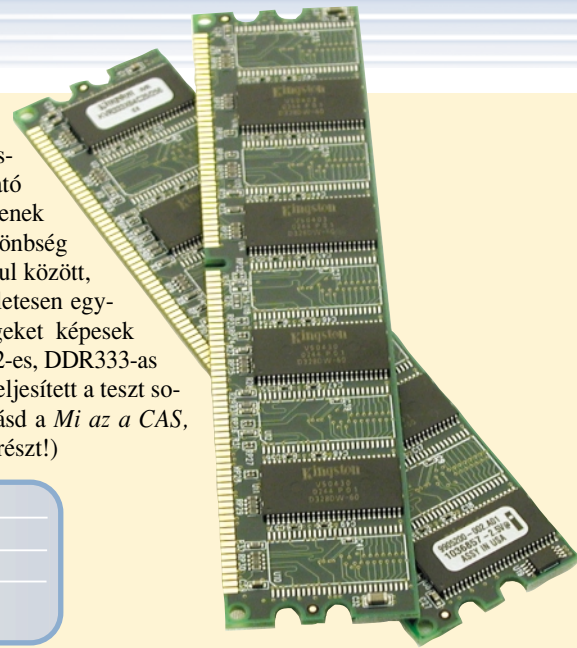
Kezdődik a meccs

Tesztünkben csupa olyan alkalmazást használtunk, amelyek már ismerősek lehetnek a PC World olvasói számára. Az első három menetben valódi alkalmazásokat fogtunk tesztelésre. Ezeket ugyanazt a műveletet végeztük el mindegyik platformon, miközben mértük a lefutásuk-

KINGSTON VALUERAM

A memóriák Rolls-Royce-a. A Kingston híres jó minőségű, megbízható memóriáiról. Nagyon sokan nincsenek tisztában azzal, hogy mekkora különbség van memóriamodul és memóriamodul között, hiszen azok ránézésre gyakran tökéletesen egyformák, és mégis óriási különbségeket képesek produkálni. A két 256 MB-os, CAS 2-es, DDR333-as (PC2700-as) modul nagyon szépen teljesített a teszt során, mindkét processzor mellett. (Lásd a *Mi az a CAS, és miért olyan fontos?* című keretes részt!)

NÉVJEGY
 Termék: **Kingston ValueRAM**
 Forgalmazó: **Interboard Rt.**
 Ár: **22 500 forint**
 Internet: <http://www.kingston.com/>
<http://www.interboard.hu>

Az ATHLONOK VALÓDI ÓRAJELEI

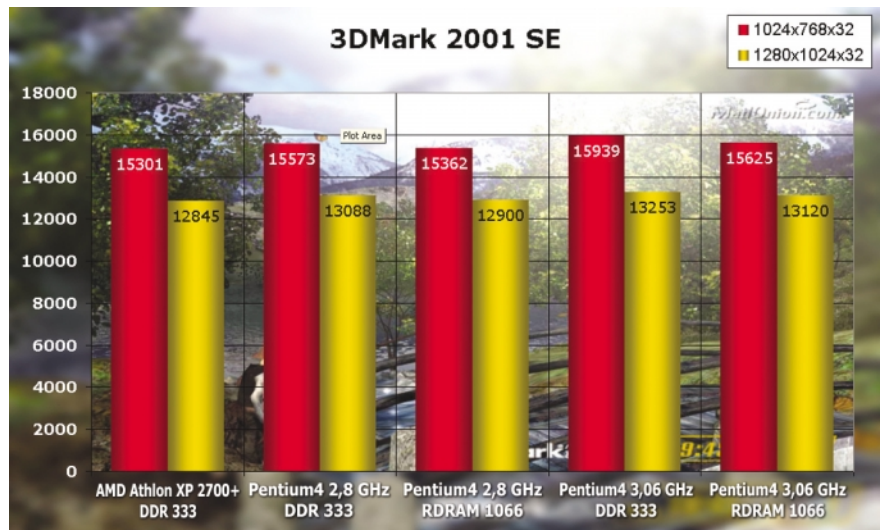
Mint ahogy azt említettük a cikkben, az Athlon XP processzorok valódi órajelei nem azonosak a nevükben feltüntetett értékkel. Táblázatba foglaltuk a valódi gigahertzértékeket.

JELÖLÉS:	VALÓDI ÓRAJEL:
AMD Athlon XP 1600+	1,40 GHz
AMD Athlon XP 1700+	1,47 GHz
AMD Athlon XP 1800+	1,53 GHz
AMD Athlon XP 1900+	1,60 GHz
AMD Athlon XP 2000+	1,67 GHz
AMD Athlon XP 2100+	1,73 GHz
AMD Athlon XP 2200+	1,80 GHz
AMD Athlon XP 2400+	2,00 GHz
AMD Athlon XP 2600+ (266 MHz FSB)	2,13 GHz
AMD Athlon XP 2600+ (333 MHz FSB)	2,08 GHz
AMD Athlon XP 2700+ (333 MHz FSB)	2,17 GHz
AMD Athlon XP 2800+ (333 MHz FSB)	2,26 GHz

hoz szükséges időt. Az eredményeket a *Valós élet típusú alkalmazások* című grafikonban foglaltuk össze. A mérkőzés mindhárom fordulóban nagyon szoros volt.

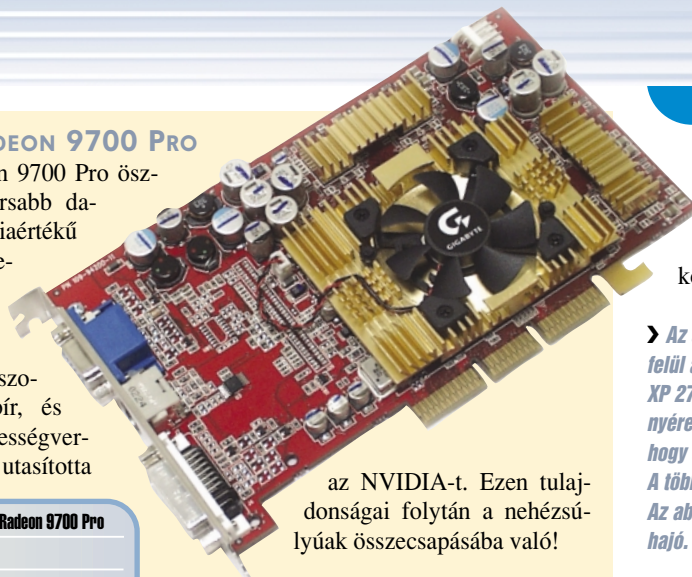
► ELSŐ MENET

Az első menetben a Flask MPEG 0594-es verziójával egy 19,4 MB-os DVD-előzettest (.VOB állomány, MPEG2) konvertáltunk át AVI-vá. Az Athlon XP itt rávert a 2,8 GHz-es P4-re – függetlenül az alkalmazott RAM típusától –, míg a 3,06-es Pentium 4 „pusztán izomból”, azaz órajel-főlényének köszönhetően elhúz.

GIGABYTE MAYA II RADEON 9700 PRO

Decemberi számunk Radeon 9700 Pro összehasonlító tesztje leggyorsabb darabjának jutott a referenciaértékű grafikus kártya kitüntetett szerepe. Az ATI elsőként alkotott olyan DirectX 9.0-val kompatibilis grafikus vezérlőt, amely már nyolcszoros sebességű AGP-vel bír, és „mintegy mellékesen” a sebességversenyben szintén maga mögé utasította

az NVIDIA-t. Ezen tulajdonságai folytán a nehézsúlyúak összecsapásába való!

3.0-s változatával a 21 MB-os TIFF-et zanzásítottuk. Az öklözök között órajelük szerint dőlt el a menet.

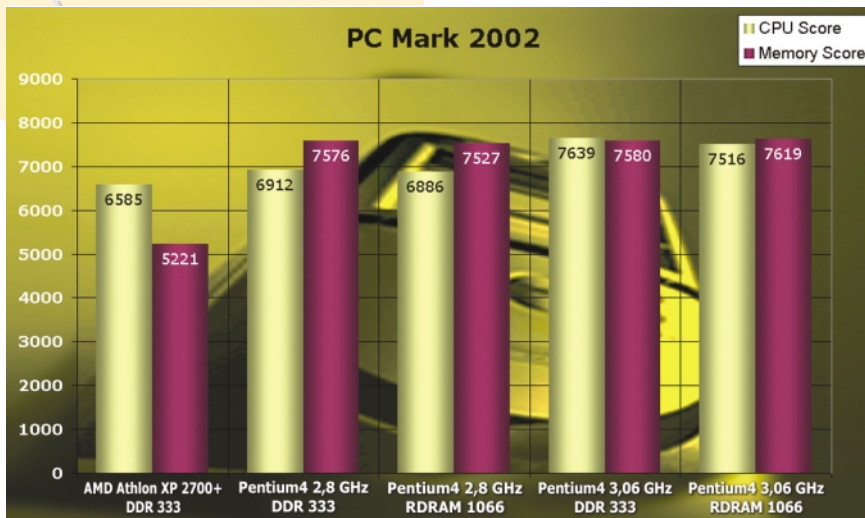
► *Az első három menet erkölcsi győztese vitán felül a 2,17 GHz-es valódi órajelen dolgozó Athlon XP 2700+. Az AMD 2,7 GHz-es P4-es teljesítményére taksált processzora még arra is képes volt, hogy egy helyen megelőzze a 2,8 GHz-es P4-et. A többi menetben pedig tartotta vele a lépést. Az abszolút győztes a 3,06 GHz-es Intel-zászlóshajó. Hol „izomból”, hol „technikából”. ►*

NÉVJEGY

Termék:	Gigabyte Maya II Radeon 9700 Pro
Forgalmazó:	Pilot-Comp Kft.
Ár:	124 880 forint
Internet:	http://www.gigabyte.com.tw http://www.pilotcomp.hu/

► **MÁSODIK MENET**

Az Adobe Photoshop 7.0 CE-vel ugyanarra a 21 megabájtos TIFF állományra „eresztettük rá” a „Twirl” effektust. A 3,06 GHz-es Pentium 4-es „küzdéstechnikájának” köszönhetően elhúz. Nem véletlen, hiszen a Photoshopot felkészítették a többprocesszoros gépek

MI AZ A CAS, ÉS MIÉRT OLYAN FONTOS?

A DRAM memóriát úgy a legkönnyebb elképzelni, mint egy mátrixot, mint ahogy egy táblázatkezelő oszlopai és sorai felépülnek, csak éppen memóriacellákból. Mint ahogy a számológéptáblában, a DRAM-ban is minden cellának megvan a maga sor- és oszlopcíme. Ahhoz, hogy adatot olvassunk a RAM-ból, a memóriavezérlő chip először a sor címét hívja meg a memóriamodul címlábján, és aktiválja a RAS jelet (RAS = Row Address Strobe). Ezután eltelik pár órajelciklus, majd ugyanitt az oszlopcím meghívására és a CAS jel aktiválására kerül sor (CAS = Column Address Strobe), hogy a memória mátrixának megfelelő oszlopához férjünk hozzá. Itt ismét várakozunk pár órajelütemet, míg az adat megjelenik a memóriamodul lábain. Ez utóbbi várakozási időt szoktuk – pongyola módon – úgy emlegetni, mint „CAS valamennyi”. Valójában CAS-késedelmi időről van szó (az angol eredeti „terminus technicus” a CAS latency, azaz CAS-késedelem). A „valamennyi” pedig azon órajelciklusok száma, amelyek lefutnak a CAS-jel aktiválása és az adatnak a RAM lábain történő megjelenése közt. Hogy mekkora különbség is van valójában egy CAS 2-es és egy CAS 3-as modul között, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy egy PC100-as (100 MHz órajelű) CAS 2 SDRAM gyorsabb, mint egy PC133-as (133 MHz órajelű) CAS 3-as. Sajnos az a tapasztalatunk, hogy a hazai számítástechnikai üzletek többségében nem tudják megmondani, milyen CAS-értékűek az általuk éppen árusított memóriamodulok.

nyújtotta előnyök – így a Hyper-Threading technológia – kiaknázására is. A sorban a 2,8 GHz-es P4-ek következnek, az némileg meglepő, hogy a PC1066-os RDRAM kikap a kétcsatornás DDR266-tól. Az Athlon XP 2700+ – bár egy szempillantásnyi időre lankadni látszik, és csöppet lemarad a 2,8 GHz-es P4-től – tulajdonképpen állja a sarat.

► **HARMADIK MENET**

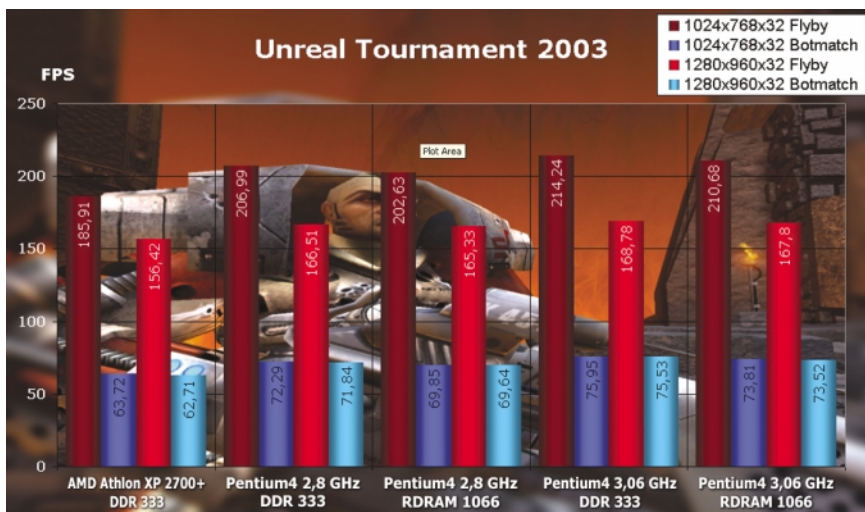
A mérkőzés első felének utolsó fordulójában egy tömörítőprogramot fogtunk munkára, és azzal „csépeztük” a processzorokat. A WinRAR tömörítőprogram

Végő erőbedobás

Rövid pihenő után az ellenfeleket újra összeengedtük, hogy eldőljön, kié lesz a világbajnoki öv. A mérkőzés második felében az úgynevezett szintetikus teszteké volt a főszerep.

► **NEGYEDIK MENET**

Természetesen az Unreal Tournament 2003 demója valódi alkalmazás, de mivel benchmark üzemmódjában futtattuk, jelen esetben szintetikus tesztnek fogható fel. Ilyenkor két adattal szolgál: a „flyby” üzemmódban a kamera csak végigrepül az

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Biztosak vagyunk abban, hogy tesztünk kapcsán több kérdés is nyitva maradt, amelyeket jó lenne tisztáznunk. A szoftverek leírásaiban olvasható GYIK mintájára csoportba foglaltuk ezeket:

K: – Miért sokkal gyorsabb ugyanannak az nForce 2-re épülő alaplapnak a memóriakezelése ebben a tesztben, mint az ugyanezen a lapszámban olvasható másikban?

V: – A CAS 2-es memóriának köszönhetően lényegesen agresszívabb időzítéseket használhatunk, mint a másik teszt CAS 2,5-es memóriával.

K: – Miért nem mindig CAS 2-es memóriával tesztelnek?

V: – Ténylegesen ez mutatná meg egy-egy eszköz valódi képességeit, de amíg az esetek többségében a kiskereskedelmi keresletben a „mindegy, csak olcsó legyen” elv érvényesül, nem biztos, hogy ez lenne a legszerencsésebb.

K: – Miért nem DDR400-as memóriával tesztelnek?

V: – *VIAskodunk?* című cikkünkben kifejtettük álláspontunkat a DDR400-as memóriákkal kapcsolatban. Amíg nincs valódi szabvány ezekre a RAM-okra, addig maradunk a DDR333-nál.

K: – Miért nem használták ugyanazokat az alkatrészeket – memóriákat, CPU-kat stb. – minden tesztben?

V: – Sajnos a tesztjeinkben általunk használt és bemutatott eszközök nem a *PC World* magazin tulajdonai, hanem minden esetben a hazai kereskedők által biztosított tesztanyagok. Így ezek nem is állnak a rendelkezésünkre kedvünk szerint. Ahhoz például, hogy a jelen tesztünkben használt, csúcscategóriát képviselő eszközök a tesztlaborunkban találkozzanak, jelentős szervezőmunka volt szükséges.

K: – Hogyan lehet engedélyezni az olyan, nem engedélyezett technológiákat a lassabb, szintén Northwood magos P4-esekben, mint a Hyper-Threading?

V: – Jó lenne, de sehogyan. Ezek szilíciumszinten vannak kiiktatva.

életlen pályákon, míg a „botmatch” üzemmódban a játék mesterséges intelligencia vezérelte harcossai csapnak össze, és vívnak véres közelharcot. Ez utóbbi üzemmódban nagyságrendekkel több 3D-s objektum, illetve fényeffektus jelenítődik meg. A Pentiumok ebben a menetben végig fölényben voltak az Athlon XP-vel szemben. Tanulságos az is, hogy ebben a vadonatúj, hardverigényes játékokban sincs semmi jelentősége a nyolcszoros AGP-nek. A négyszeres sebességű AGP-vel bíró, i850E alaplap eredményeit érdemes összevetni a nyolcszoros AGP-ekével.

▶ ÖTÖDIK MENET

A MadOnion PCMark2002-je olyan adatokat szolgáltatott, amelyekről magunk sem tudtuk eldönteni, hogy mennyire vagyunk komolyan. A processzor-sebesség-tesztnél az Athlon XP 2700+ hozza azt, amire számítottunk, a 2,8 GHz-es P4-ek nagy valószínűséggel csak annak a „100 MHz-nek” köszönhetik az előnyüket vele szemben. Viszont nagyon alulértékeli a hyper-threading 3,06-os P4-est. A memóriateredmények is „cinkesnek” tűnnek. Úgy látszik, alulértékeli az nForce 2-t, és úgy véljük, túlértékeli a Granite Bayt. Bundagyanús a menet! Sajnos a szintetikus tesztekkel kapcsolatban örök probléma, hogy „be lehet lőni” rájuk a meghajtó-

programokat, illetve a termékeket. (Lásd még az ügyben a novemberi *PC World* NVIDIA driver-összehasonlító tesztjét.)

▶ HATODIK, UTOLSÓ MENET

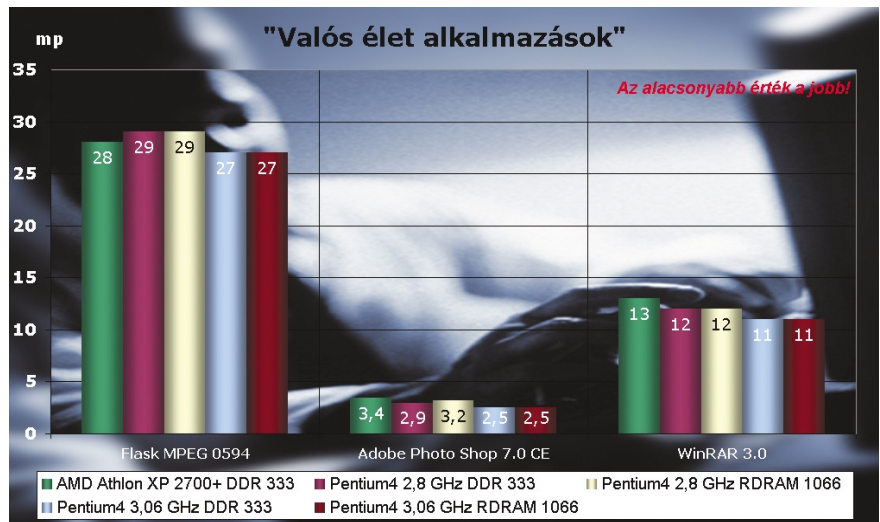
A szintén MadOnion fejlesztésű 3DMark 2001 SE viszont annál inkább valóságshű képet ad. Az eredménykülönbség gyakor-

a helyzet, de ezek elterjedése egész egyszerűen nincs belátható távolságban.

▶ *A második három menetben nem lehet egyértelmű győztest kikiáltani: csak az állapítható meg, hogy az Athlon XP 2700+ állja a sarat a 2,8 GHz-es Pentiumokkal szemben.* ▶

Végeredmény

Az AMD szemlátomást jól pozicionálja az Athlon XP 2700+-t, hiszen valóban nagyon hasonló eredményeket produkál, mint a 2,8 GHz-es Pentium 4. Abszolút mértékben ütőképes a lényegesen magasabb valószínűségi órajelen futó P4-ekkel szemben. Úgy gondoljuk, jól tettük, hogy 2002. decemberi számunkban külön cikket – de leginkább „házi videót” – készítettünk a Pentium 4 Hyper-Threadingjéről, mert éreztük, hogy a benne lapuló teljesítmény-többletet pokolian nehéz lesz mérőszámokkal kifejezni. A HT több feladat egyidejű futtatásakor villantja ki oroszlánkörmeit, és egyelőre nincs olyan teszt, amely hitelt érdemlően és jelentős mérési szórások nélkül képes lenne megmutatni ezt. Olyan tesztre lenne szükségünk, amely mindnyájunk gépén mindennapos alkalmazásokat futtat egy időben. Ilyenek egyelőre híján vagyunk. Így pusztán személyes tapasztalatunk alapján mondhatjuk, hogy a Pentium 4 3,06 GHz-es változata a Hyper-Threadingnek köszön-

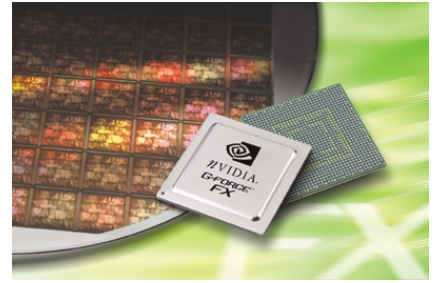
latilag elhanyagolható. A jelenlegi DirectX 8.x-et kihasználó 3D-s alkalmazásokkal ebben a kaliberben nincs érzékelhető teljesítménykülönbség! A DirectX 9.0-t kihasználó programokkal alapvetően változhat

hetően visszavette az elsőséget az AMD Athlon XP-itől, technikai K.O.-val, igen szoros viadalban.

SAMU JÓZSEF

GeForce FX

AGYAGMODELL

Az új autók tervezésénél van egy olyan fázis, amikor a formatervezők elkészítik a majdani jármű 1:1-es méretarányú modelljét agyagból. Az agyagmodell a megszólalásig úgy fest, mint az igazi, hiszen lefényezik, sok kiegészítő alkatrész rajta igazi, csak természetesen nem működik. Az NVIDIA a nemrégiben tartott Comdex kiállításon fellebbentette a fátylat a sokáig csak NV30-as kódnéven ismert GeForce4-utódról. A tényleges piaci megjelenésére még várunk kell egy-két hónapot, de legalább már az „agyagmodell” láthatunk.

A mióta az ATI piacra dobta a Radeon 9700 Prót, azóta nála van a 3D-gyorsítók képzeletbeli Kék Szalagja, hiszen mind technológiailag, mind a sebességet tekintve maga mögé utasította az NVIDIA zászlóshajóját, a GeForce4 Ti 4600-at. Az NVIDIA válasza erre mindössze annyiban merült ki, hogy minden adandó alkalmat megragadva úgy beszél a következő nemzedékről, mint valami nagyon

közelről, „már majdnem készről”. Szeptemberben a Radeon 9000-es sorozatot bemutató cikkben önök elé tártuk azt, amit az akkor még csak NV30 kódnéven emlegetett kártyáról tudni lehetett. A Comdexen azonban további izgalmas részletek derültek ki.

MINEK NEVEZTELEK?

Ami egészen biztos és konkrét, az a név: GeForce FX. A két betű az elnevezés végén kettős tartalmat hordoz. Egyrészt arra utal, hogy ez az első olyan termék az NVIDIA történetében, amelynek fejlesztésében a bekebelezett 3dfx mérnökei is részt vettek, másrészt célzás az angol effects kifejezésre. Az NVIDIA ugyanis nem állít mást, mint hogy újdonságuk olyan szintű grafika megjelenítését teszi lehetővé valós időben, interaktívan, azaz a felhasználó ügködését követve, arra azonnal reagálva – például egy játékban –, mint amelyet például a *Toy Story* (Játékháború) című, egész estés animációs filmben láthatunk. Bátor kijelentés, amely mindenképpen alkalmas arra, hogy felcsigázza

az érdeklődést. Némileg hideg zuhanyként hatott azonban az, hogy csak és kizárólag a GeForce FX lapkában alkalmazott technológiákról árultak el részleteket, konkrét információk a teljesítményről, a különböző kártyaváltozatokról nem derültek ki.

Még a megjelenés dátumáról sincs biztos adat. Be kell érniük a „február eleje, ha minden jól megy, január vége” ígérettel.

MESSZE TÚL
A DIRECTX 9-EN

A GeForce FX legnagyobb újítása, hogy tökéletesen megfelel a Microsoft még meg sem jelent API-jának, a DirectX 9.0-nek, sőt túl is teljesíti az ott lefektetett követelményeket. Minden olyat is tud, amit a Radeon 9700 – természetesen ez remek, de mielőtt túl nagy jelentőséget tulajdonítanánk neki, jó ha tisztában

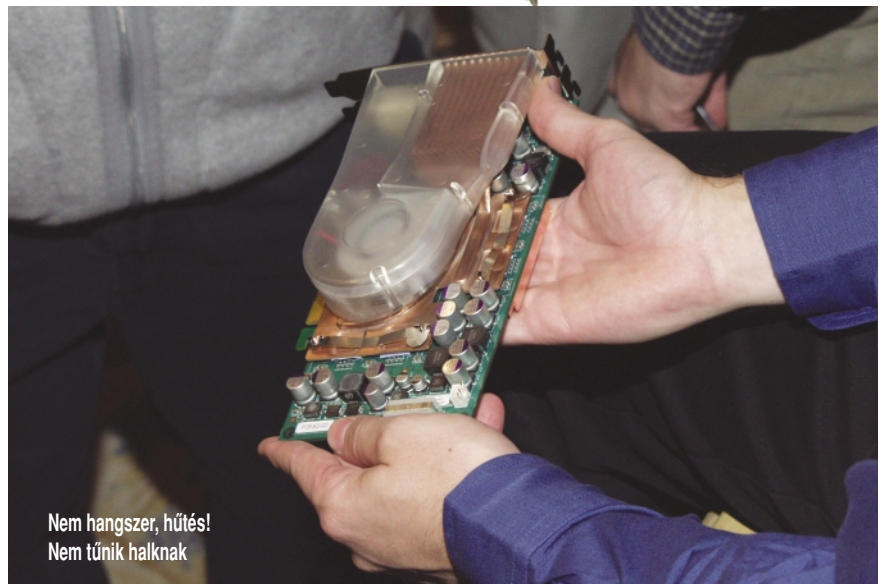
Videó a CD-n

A bejelentés kapcsán az NVIDIA közreadott egy rövid videót a GeForce FX-ről, melyben a cég képviselői ecsetelik az újdonság erőnyeit. Lévén, hogy ebben a rövid moziban felvillan az újdonságon futó animációk, ezért feliratoztuk és elhelyeztük azt CD mellékletünkön. A fordításnál a közérthetőség kedvéért feláldoztuk a tökéletes szövegűséget. Ugyanitt további képeket is találunk a GeForce FX-ről.

GeForce FX
pörén,
a hűtés nélkül

Nem hangszer, hűtés!
Nem tűnik halknak

vagyunk azzal, hogy a játékok túlnyomó része nem aknázza ki ezeket az előnyöket. Még 2003 egyik leginkább várt játéka, a Doom 3 is alapvetően DirectX 8.1 alapú. Táblázatba foglaltuk a DirectX 8-ban és

a DirectX 9-ben rögzített elvárásokat, illetve a Radeon 9700 és a GeForce FX képességeit. A GeForce FX vertexármányolójában azonban olyan újításokkal is bír, amelyeket külön is érdemes kiemelni. Elődjével

Csúcskártyák paramétereinek összehasonlítása

	GeForce4 Ti4600	GeForce FX	Radeon 9700 Pro
Gyártási technológia (mikrométer)	0,15	0,13	0,15
Memória típusa	128 bites DDR	128 bites DDR II	256 bites DDR
Memória órajele (MHz)	650	1000	620
Memória sávszélessége (gigabájt másodpercenként)	10,4	16	19,8
Memória maximális mérete (MB)	128	256	256
Memóriaoptimalizációs eljárás	LMA II	LMA II+, színtömörítés	Hyper Z III
Pixelfutószalagok száma	4	8	8
Magórajel (MHz)	300	~500	325
Pixel fillrate (gigapixel másodpercenként)	1,2	4	2,6
Texel fillrate (gigatexel másodpercenként)	2,4	4	2,6
Háromszögsebesség (millió/mp)	69	350	325
AGP busz	1×/2×/4×	1×/2×/4×/8×	1×/2×/4×/8×
Tranzisztorok száma (millió)	63	125	~107

ellentétben nem két párhuzamosan működő elemből, hanem egy sor lebegőpontos egységből áll, amelyek saját többszálú utasításkészlettel rendelkeznek. Ugyancsak izgalmasak az IntelliSample összefoglaló névre hallgató képminőség-javító szolgáltatások.

■ Élsimítás (Antialiasing)

Az nVidiától már ismerős 6xS-en (hatszoros szuper-mintavételezés) túl már nyolcszoros üzemmód is a rendelkezésünkre áll. A gyártó állítása szerint még ezzel sem fog használhatatlanná lassulni a megjelenítés.

■ Színtömörítés

A GeForce FX valós időben és veszteségmentesen képes 4:1 arányú színadat-tömörítésre. Ezzel jelentős memória-sávszélesség szabadul fel, amely pontosan az élsimításra lesz jótékony hatással.

■ Gyors színpuffertörlés

Ami már a Z-puffer esetében létezett, az immár a színpuffer számára is adott.

■ Dinamikus színtörképezés

Komoly teher kerül le a fejlesztők válláról azzal, hogy többé már nem kell törődniük a gamma-szintekkel az árnyalószámitásokban.

BELÜL ÉS KÍVÜL

A GeForce FX az első olyan grafikus lapka, amely 0,13 mikrométeres gyártástechnológiával készül. Akik figyelemmel kísérték a PC-s processzorok törzsfejlődését, azok most bizonyára már fejből fűjják ennek előnyeit, miszerint a kisebb magméret magasabb órajel-frekvenciát tesz lehetővé, alacsonyabb áramfelvételt biztosít, és kevésbé melegszik, mint elődje. Ezeket az előnyöket alaposan ki is hasz-

nálják, mivel 500 MHz-es frekvencián szándékoznak járni a GPU-t. (Amit a konkrét adatokról említettünk a cikk elején, az itt is áll, ez az érték sem végleges még, mindkét irányban változhat.) 0,13 mikrométer ide vagy oda, a GeForce FX olyan mennyiségű hőt termel, mellyel egy hagyományos hűtőegység csak bajosan birkózna meg. Éppen ezért egy Flow FX elnevezésű egységet alkalmaznak, amely azon túl, hogy a megszólalásig hasonlít az Abit OTIS hűtőjére, a gépen kívülről szállítja a levegőt a GPU-hoz, majd szintén a gépen kívülre juttatja

MINISZÓTÁR

Árnyaló (Shader)

Nem más, mint egy program – egy módosító –, amely kiszámolja az effektusokat, és ráfeszíti a textúrákat egy objektumra. Az árnyalókban semmi új nincs, az egykoron oly népszerű ray-tracer programok sem mások, mint árnyalók meglehetősen nagy kollekciói. Természetesen a grafikus kártyák esetében beépített, hardverszintű árnyalókról van szó.

Pixel

Az elemi képpalkotórész, a legkisebb megjeleníthető képpont. A Picture Element kifejezés rövidült formája.

Poligon

Minden 3D-s objektum apró háromszögek sokaságából épül fel. Ezek a háromszögek a poligonok.

Texel

Egyetlen pixel a textúrában. A Texture Element rövidült formája.

Vertex

A poligonok szögeinek találkozási pontjai, a 3D-s megjelenítés legkisebb komponense.

DirectX-specifikációk és a VGA-k képességeinek összehasonlítása

	DirectX 8.0	DirectX 9.0	Radeon 9700 Pro	GeForce FX
Vertexáryalók verziószáma	1.1	2.0	2.0	2.0+
Utasítások maximális száma	128	256	1024	65 536
Konstansok maximális száma	96	256	256	256
Regiszterek	12	12	12	16
Pixeláryalók verziószáma	1.1	2.0	2.0	2.0+
Utasítások maximális száma	32	64	64	1024
Konstansok maximális száma	8	32	12	1024
Regiszterek	6	12	12	32

a felmelegedett légáramlatot. A furcsa, fűvös hangszere emlékeztető darab minden, csak nem halk. Az NVIDIA ugyan ígéretet tett arra, hogy finomít rajta, és a végleges terméken egy már lényegesen halkabb Flow FX működik majd, de nem táplálunk ezzel kapcsolatban vérmes

hogyan ide bővítőkart dugjunk. A tápegység felé néző oldal is kapott egy jókora sárgaréz hűtőbordát, amely valószínűséggel a memóriákat fedi. Már nem is tűnik szokatlanak a kártyán trónoló tápegységjelzők sem, hiszen a 3D-s csúcskártyákon már kivétel nélkül található ilyen.

reményeket. A Flow FX további hátránya, hogy felfalja az AGP sínnel szomszédos PCI feletti helyet is, megakadályozva,

Apropó, memóriák! A DDR II memóriák, illetve a második generációs „fénysebességű” memóriaarchitektúra” (Lightspeed

Memory Architecture II) alkalmazása megközelíti a Radeon 9700 Pro által kínált memória-sávszélességet 256 bites memóriák használata nélkül.

Talán az Intel Hyper-Threadingjével mint ellenpéldával kapcsolatban említettük utoljára azt, amit már sokszor elmondtunk: nagyon szépek az ígéretes új technológiák, csak éppen mit sem érnek, ha senki sem használja ki őket. A GeForce FX rengeteg olyan újdonságot hordoz, mely iránymutató az egész ágazat számára, de sok idő el fog telni addig, míg az alkalmazások ki is aknázzák majd azokat. Mindazonáltal olyan megoldásból is van benne bőven, amely a jelen alkalmazásaival is csodákat képes művelni látványban. Ami a sebességet illeti, azzal kapcsolatban nincsenek kétségeink, a papírforma szerint új sebességbajnokot fogunk avatni, amint a GeForce FX megjelenik. **CD MELLÉKLET**

SAMU JÓZSEF

VIA KT400 vs. NVIDIA nForce 2

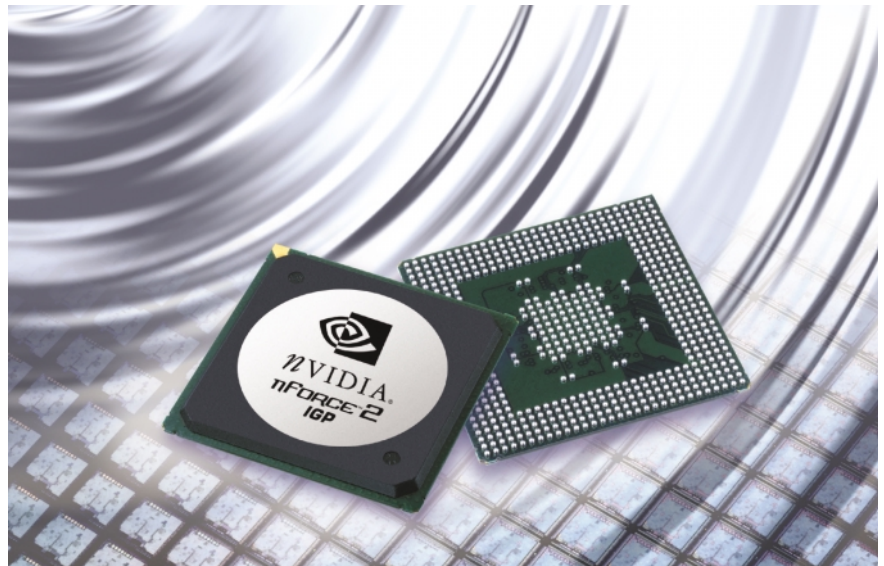
VIA SKODUNK?

Úgy gondolja, nem elég gyors AMD-s rendszere? Szeretné DDR400-as RAM-okkal megtámogatni? Szeretne VIA KT400-as, esetleg a legújabb, NVIDIA nForce 2-es alaplapt hozzá, ami ezt lehetővé is teszi? Ha igen, vágya most teljesülni látszik: röviddel ezelőtt kereskedelmi forgalomba kerültek a fenti eszközök. Mielőtt azonban sietve elrohanna a boltba, hadd adjunk néhány hasznos tanácsot vásárlás előtt!

Mielőtt a címben említett lapkakészletek behatóbb tanulmányozásába kezdenénk, engedjünk meg néhány szót ejtenünk a legújabb „memóriacsodákról”. A 200 MHz-es ($2 \times 200 = 400$) DDR400 memóriák és ezek a „nem egyértelműen” – az idézőjel miéértjére később visszatérünk – új generációs lapkakészletek ugyanis nagyon sok meglepetést tartogathatnak számunkra. A DDR400 + KT400, illetve nForce 2 kombó ugyanis a tesztprogramok tanúbizonysága alapján egy fikarcnyi gyorsulást sem képes felmutatni a Socket A platform eddigi teljesítménykirályához, a VIA KT333-hoz képest. Tesztjeink során az alaplaptok DDR333-as RAM-ok kíséretében is azonos vagy jobb eredményeket produkáltak, mint DDR400-as memóriákkal! Ennek fényében ne tessék meglepődni azon, hogy a két újdonsült lapkakészletet nem 200 MHz-es modulok segítségével hasonlítottuk össze! A gyors hideg zuhany után nézzük a lehangoló helyzet okait, melyeket sokkal inkább a DDR400 háza táján kell keresnünk, mintsem az új lapkakészletek környékén.

HÍRHÁTTÉR

Az AMD processzorok elkötelezettjei nagyon várták már a 200 MHz-es DDR RAM-okat, illetve az ezeket támogató lapkakészleteket, hiszen a Socket 478-as platformon üzemelő P4-esek teljesítménybeli fölényéhez nagyban hozzájárulnak

Tesztjeink során az alaplaptok DDR333-as RAM-ok kíséretében is azonos vagy jobb eredményeket produkáltak, mint DDR400-as memóriákkal!

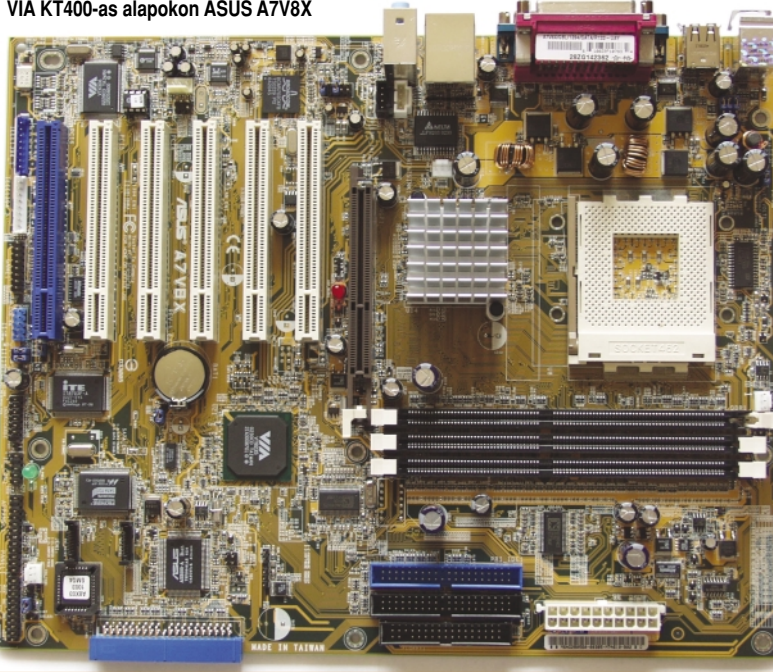
a North Bridge-dzsel 400 (PC800), illetve 533 MHz-en (PC1066) kommunikáló RDRAM-ok. A gyorsabb memória ugyanis nagyobb sávszélességet, ezáltal a processzorok memóriaíhességét jobban

kielégítő, gyorsabb rendszert eredményez. A Socket A platform eddigi leggyorsabb memóriái, a 166 MHz-es DDR-ek mintegy 2,7 GBps-os sávszélességet tettek lehetővé, ami még a meglehetősen öreges PC800-as RDRAM-ok 3,2 GBps-jához képest is kevés, az 533 MHz-en dolgozó PC1066-os modulok 4,2 GBps-os „teljesítménye” mellett pedig már-már eltörpül. Ezzel szemben a 200 MHz-es DDR memóriák az órajelgyorsulásnak köszönhetően már 3,2 GBps-os sávszélességgel rendelkeznek, ami már önmagában is hatással kellene hogy legyen a rendszer gyorsaságára. Az, hogy mégisincs hatással rá, több okra vezethető vissza.

Az egyik ezek közül, hogy az új technológiai vívmányok szabványosítását elvégző nemzetközi szervezet, a JEDEC (Joint Electron Device Engineering Council) – írj és mondd – egyszerűen nem szabványosította a DDR400-as memóriamodulokat! A szabványosítás elmaradásának oka abban keresendő, hogy a nagy memóriagyártók nem éppen egységes módon érték el a jelenlegi DDR technológia határait felezgető 200 MHz-es sebességet, a JEDEC pedig inkább egyik gyártót sem részesítette előnyben a többivel szemben. Használható szabvány nélkül viszont az alaplaptgyártókra hárul az a csekélynek korántsem

VIA KT400-as alapokon ASUS A7V8X

DDR-ek jelölései és sávszélességei

A DDR SDRAM-ok nevüknek megfelelően (Double Data Rate = dupla adatmennyiség) egyetlen órajelciklus alatt kétszer annyi adatot mozgatnak meg, mint a hagyományos SDRAM-ok. Sebességük és jelölésük ezért a következőképpen alakul:

DDR200 (PC1600) – 100 MHz
DDR266 (PC2100) – 133 MHz
DDR333 (PC2700) – 166 MHz
DDR400 (PC3200) – 200 MHz

nevezhető feladat, hogy a sok különböző memóriamodult, amelyekkel az alaplapjuk majdan kapcsolatba kerülhet a végfelhasználó gépében, egyenként leteszteljék, és a kompatibilitásra való tekintettel mindegyikhez „hozzaigazítsák” lapjaikat. Így viszont szó sem lehet arról, hogy a lapkakészlet működését a minél nagyobb teljesítményre hegyezték ki – örülhetünk, ha alaplapunk minden gond nélkül működik frissen beszerzett DDR400-as memóriáinkkal.

Legvégül van itt még egy dolog, amelyre oda kell figyelünk: a két új lapkakészlet közül az egyik, a VIA KT400-as, csak bizonyos „feltételek” mellett képes DDR400-ként kezelni a DDR400-as memóriákat. Ez a feltétel pedig az, hogy egyszerre csak egy modult dugunk alaplapunkba! Ha két DDR400-as memóriát akarunk egymás mellett használni, alaplapunk csak 166 MHz-et engedélyez 200 MHz helyett! Leszögezhetjük tehát, hogy amíg nem szabványosítják, alaplapjaink nem lesznek képesek reali-

NÉVJEGY	Termék:	ASUS A7V8X RAID
	Forgalmazó:	Pilot-Comp Kft.
	Ár:	45 420 forint
	Internet:	http://www.asus.com.tw http://www.pilotcomp.hu/

zálni a DDR400-as memóriákban rejlő elméleti teljesítmény többletet! Addig pedig inkább nagy ívben kerüljük el az ilyen modulokat!

VIA KT400

Ennyi DDR400-as kitérő után térjünk rá magukra az új lapkakészletekre, azok közül is elsőként a VIA legújabb üdvöskéjére. A North Bridge hivatalosan is lehetővé teszi a 166 MHz-es rendszer-

használatát (a 2700+-os Athlon XP-ktől fölfelé már ilyen FSB-t fognak használni az AMD CPU-k), és ismeri az AGP 3.0-s (nyolcszoros sebességű AGP) szabványt. Szintén ígéretes újítás, hogy a North Bridge és a VT8235-ös South Bridge között egy új fejlesztésű, 533 MBps sáv-

szélességű V-Link hűződik (a régebbi 266 MB-ot eresztett át másodpercenként). Ezzel egyébként a VIA elérte a SiS MuLTIOL hídjának sávszélességét, és megközelítette az nForce-okban használatos Hyper Transport 800 MBps-át. Ma tehát egyértelműen az egyik legjobb választás lehet AMD-s rendszerhez a VIA KT400-as megoldása. Van itt azonban egy másik jelentkező is a posztra!

NVIDIA nFORCE 2

A 3D-s iparág „élő legendája”, az NVIDIA egyszer már tett egy kirándulást az alaplap lapkakészletek világába. Az nForce 2001-es debütálása azonban – minden innovatív technikai vívmánya ellenére – sikertelen maradt. Az újabb változat viszont ott erősít, ahol az előd kudarcot vallott! Az NVIDIA lapkakészlete már akkor is félelmetes mennyiségű extra tudás birtokában volt, hiába ért el azonban bámulatos teszteredményeket, nem jósoltunk számára nagy jövőt. Ebben nemcsak az játszott közre, hogy vetélytársaihoz képest zavarbaejtően magas áron vesztették, hanem az is, hogy a belé integrált, a GeForce2 MX teljesítményét leadó grafikus processzor pont azon réteg számára tette nagyon rövid időn belül használhatatlanná az ilyen alaplapokat, amelynek szánták: a játékosoknak. Elterjedését az sem tudta elősegíteni, hogy készültek integrált grafikus mag nélküli változatok is. S hogy ennek ellenére miért van nagyobb esélye a sikerre az utód nForce 2-nek?

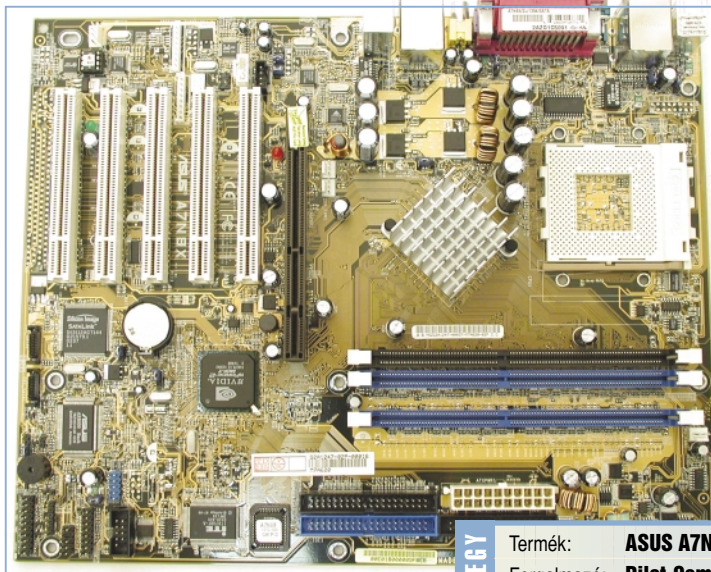
A „TUDÁS” HATALOM

Először is azért, mert az NVIDIA nem követi el még egyszer azt a hibát, hogy rosszul pozicionálja, esetleg akarva-akaratlanul leszűkíti terméke potenciális piaci felvevőbázisát. Éppen ezért már a kezdetektől kétféle North Bridge-dzsel és kétféle South Bridge-dzsel kínálja a lapkakészletet az alaplapgyártóknak, akik így kereken négyféle nForce 2-es alaplapot gyárthatnak az igényeknek megfelelően. A két North Bridge abban tér el egymástól, hogy az egyik tartalmazza a mai igényeknek megfelelően kiokosított, GeForce 4 MX számítási teljesítményét garantáló grafikus magot (IGP, Integrated Graphics Processor), a másik azonban nélkülözi ezt (SPP, System Platform Processor a neve), valamint vele együtt a hozzá dukáló TV-Out és DVI illesztőfelületet is. A South Bridge NVIDIA-éknél használatos elnevezése MCP (Media

and Communications Processor), illetve MCP-T (Turbo) lehet, annak megfelelően, hogy tartalmazza-e az alábbi extrákat: IEEE 1394-es csatolófelület, DualNet, illetve APU. S hogy mi a másik oka annak, hogy az nForce 2-nek nagyobb az esélye a sikerre, mint az elődjének? Az a rengeteg egyedülálló technológiai megoldás és extra szolgáltatás, amely helyet kapott a lapkakészletben – mint például a fent említett Dual LAN és APU. A teljesség kedvéért fussuk át ezeket is!

LEHETŐSÉGEK TÁRHÁZA

Az, hogy az nForce 2 ismeri, illetve támogatja az AGP 3.0-t, már nem is meglepő, hiszen a KT400-as alaplapok is fel vannak szerelve vele. Természetesnek vesszük a 166 MHz-es FSB-t, az USB 2.0-t,

A trónkövetelő. Az NVIDIA legújabb üdvöskéjére épülő ASUS A7N8X

NÉVJEGY	Termék:	ASUS A7N8X
	Forgalmazó:	Pilot-Comp Kft.
	Ár:	bevezetés alatt
	Internet:	http://www.asus.com.tw http://www.pilotcomp.hu/

valamint az ATA-133-as szabványú IDE csatolókat is. Az viszont már jóval érdekesebb, hogy az nForce 2-es lapkakészlet hivatalosan is támogatja a DDR400-as memóriamodulokat (ráadásul nem csupán akkor, ha egyszerre csak egy modult használunk, mint a KT400 esetében). Teszi ezt annak ellenére, hogy a szabványosításuk körüli hercehurca miatt mind a SiS, mind a VIA visszavonta saját új generációs lapkakészleteinek specifikációjából a „DDR400-támogatás” pontot. Persze ennek ellenére a már megjelent és az ezután legyártásra kerülő SiS 746-os és VIA

Elméleti maximális memória-sávszélességek

Rambus RDRAM, 800 MHz: 3,2 GBps
 Rambus RDRAM, 1066 MHz: 4,2 GBps
 DDR RAM, 266 MHz: 2,1 GBps
 DDR RAM, 333 MHz: 2,7 GBps
 DDR RAM, 400 MHz: 3,2 GBps
 Dual DDR, 400 MHz (nForce): 6,4 GBps

KT400-as alaplapok kezelik majd a 400 MHz-es DDR modulokat, csak épp nem a gyártó ajánlásával. Szintén érdekesség, hogy az nForce 2 MCP-je alaphelyzetben

rendelkezik IEEE 1394-es csatolófelülettel: ha az alaplapgyártó nem rest beépített vagy panelen „szállított” csatlakozót biztosítani lapjához, erre sem lesz több gondja a kedves vásárlónak, ami a nagy sávszélesség-igényű eszközök és alkalmazások korában nem egy hátrány. Tovább ecsetelve az MCP Turbo változatának előnyeit, meg kell említenünk a Dual LAN-t, amely nem más, mint az MCP-T-re integrált 3Com és NVIDIA LAN vezérlők együttese. Ezek segítségével gépünkkel egyszerre csatlakozhatunk szélessávon (DSL) az internetre, és normál UTP kábelon keresztül a helyi hálózathoz. De segítségükkel gatewaynek (átjáró) is beállíthatjuk nForce 2-es gépünket két hálózat közé. Még érdekesebb dolgokra használhatjuk gépünket, ha egy PCI-os hálókártyát is beszerelünk,

Ha nem indulna az új alaplap

Érdekes dolog történt velünk az nForce 2-es alaplap tesztelése közben. Amikor az összeszerelést követően be szerettük volna indítani, fél másodperces „működés” után azonnal leállt. Az első pillanattól fogva a hűtésre gyanakodtunk, hiszen elvileg a legújabb AMD-s alaplapok mindegyikének rendelkeznie kell BIOS-független hővédelmi rendszerrel, amely esetünkben talán nem találta kielégítőnek a 4400-as percnkénti fordulattal üzemelő normál teszthűtők teljesítményét, így bekapcsolás után azonnal „lelőtte” a rendszert. Legalábbis erre enged következtetni az a tény, hogy egy extra teljesítménnyel rendelkező 7000-es másodpercnkénti fordulatszámú ventilátorral szerelt, réz Cooler Master hűtőbordával azonnal indult a masina. Mivel azonban az alaplap dokumentációjában semmilyen, erre a jelenségre való utalást nem találtunk, nem állíthatjuk 100 százalékosan, hogy ez volt a hiba forrása. Mindenesetre új szériájú alaplap vásárlásánál (KT400, nForce 2) nem kell rögtön a kardunkba dőlni, ha nem indul a gép: adjunk neki még egy esélyt, és próbáljuk ki a rendszert egy másik hűtővel.

és vállalati mainframe szervert csinálunk belőle (persze az NVIDIA nem pont ilyen területre szánta az nForce 2-t, de a lehetőség azért még adott). Az utolsó jegyzett különbség a sima és a Turbo MCP változat között az APU (Audio Processing Unit) hiánya, illetve megléte. Előbbi esetben a hangok megszólaltatását egy 2, 4 vagy 6 csatornás, esetleg SPDIF kimenettel rendelkező, szabványos AC'97-es hangchip végzi, utóbbiban azonban az APU, amely ezeken felül képes 5.1-es Dolby kódolásra, 256 hang egyidejű megszólaltatására (ebből 64 3D-s), továbbá ezek 32 bites mixelésére. Persze az sem mellékes, hogy külön processzor foglalkozik a hangokkal, így például az MP3-hallgatás nem a CPU-t terheli (ami például e-mailek letöltése közben kifejezet-

ten jót tesz az adott zenemű folytonosságának). Végül, de nem utolsósorban illenék néhány szót ejtenünk a lapkakészlet két legérdekesebb strukturális sajátosságáról is, nevezetesen a duálcsatornás memóriakezelésről, és az IGP/SPP-t az MCP-vel összekötő HyperTransportról. Utóbbi „különlegessége”, hogy 800 MBps-os áteresztőképességével még mindig a leggyorsabb hub a piacon, előbbi pedig azzal büszkélkedhet, hogy két DDR modul használata esetén képes azokat egy párként egyszerűen kezelni, megduplázva ezzel az aktuális sávszélességet (a 333 MHz-es DDR-ek 2,7 GBps-jából

5,4 GBps-ot várásol). Papíron tehát nagyon erős lapkakészlet az nForce 2. A kérdés csak az: mire képes valójában?

TESZTRE FEL!

Egy ASUS A7N8X típusjelzésű nForce 2-es vendégeskedett szerkesztőségünkben, míg a KT400-ast a szintén ASUS A7V8X

2200+-os Athlon XP volt. Memória gyanánt két 256 MB-os, CL 2,5-es, 333 MHz-es DDR modul használtunk. Az ASUS A7N8X esetében a méréseket három beállítás mellett végeztük el: két modullal a kettős memóriavezérléssel, két modullal a nélkül, és végül csak az egyik 256 MB-os modult használva.

A lapkakészletgyártók közül egyedül az NVIDIA látszik kiállni a DDR400 mellett, ők ugyanis a nemsokára megjelenő nForce 2-es lapkakészletükkel hivatalosan is támogatni fogják a DDR400-at.

képviselte. Az nforce-os ASUS-ról azt kell tudni, hogy SPP+MCP-T felállásban dolgozik rajta a lapkakészlet, azaz nincs rajta integrált grafika, ám ezenkívül minden extrával rendelkezik a turbós MCP-nek köszönhetően. Sőt, még egy kicsit annál is többel, mivel ASUS-ék meg egy külső Serial ATA vezérlővel is elláták az alaplapot, biztosítva ezáltal a 150 MBps-os sávszélességet a kompatibilis IDE eszközök felé. Mindkét alaplap dobozában a high-end szintnek megfelelő felszereltséggel találkozunk. A teszthez a grafikai „kraftot” egy Inno3D GeForce4 Ti 4200-as kártya szolgáltatta, az operációs rendszer Windows XP, a rendszer „lelke” pedig egy 1,8 GHz-en üzemelő,

Érdeklődésünk középpontjában az állt, hogy maga a kettős memóriavezérlés mekkora *valós* teljesítménynövekedést eredményez.

MIT VÁLASSZAK?

Bár a sok-sok extra képesség és technológiai innováció tükrében nagyobb különbségre számítottunk, a legtöbb tesztprogramban végül is szignifikáns előnyre tett szert az NVIDIA lapkakészlete a VIA KT400-zal szemben. Persze ez a megállapítás leginkább akkor érvényes, ha az alaplapot két modullal, a kettős memóriavezérlést aktivizálva használjuk! Kettős vezérlés nélkül is gyorsabb a KT400-nál, de jóval kisebb mértékben.

Huzavona a DDR400 körül

A szabványosítás körül kialakult áldatlan állapotok miatt több cég jelentette be, hogy egyelőre nem kíván foglalkozni a DDR400-zal mint olyannal. A VIA például hivatalosan is eltávolította a KT400-as lapkakészlet leírásából az eddig ott szereplő „DDR400-támogatást” (persze ettől a lapkakészlet „nem hivatalosan” továbbra is támogatja a 200 MHz-es DDR memóriákat), a SIS pedig úgy döntött, hogy meg sem jelenteti a mostanára tervezett DDR400-as modulokkal együttműködő lapkakészleteit, a 648DX-et (Socket 478-as platform) és a 746DX-et (Socket A platform). A lapkakészletgyártók közül egyedül az NVIDIA látszik kiállni a DDR400 mellett, ők ugyanis a nemsokára megjelenő nForce 2-es lapkakészletükkel hivatalosan is támogatni fogják a DDR400-at.

A memóriakészítők részéről sem egységes a hozzáállás. Sok jelentős gyártó döntött úgy, hogy egyszerűen leáll a DDR400-as memóriamodulok előállításával, ám néhányan – köztük a jelentős piaci részesedéssel bíró Samsung is – továbbra sem hagyják abba a tömegtermelést. Aki tehát mindenképp ilyen memóriákat kíván majd használni a közeljövőben, annak nem kell megijednie, lesz utánpótlás bőven.

Ezzel együtt is ügyelnünk kell azonban, ha nForce 2-vásárlásra adjuk a fejünket: mindenképpen olyan alaplapot válasszunk, amelyik illeszkedik igényeinkhez! Az IGP-t csak akkor részesítsük előnyben az SPP-vel szemben, ha nem kifejezetten játék céljából vesszük a gépet, ellenkező esetben ugyanis nagyon hamar kidobott pénznek fog tűnni a GeForce4 MX teljesítményű integrált grafikus mag fejében kifizetett felár. Arról nem is beszélve, hogy maga a grafikus mag számítási teljesítménye elérheti ugyan a fent említett kártya szintjét, ám rendszerünk mégsem lesz olyan gyors, mint ha önálló grafikus kártyát vennénk belé, mivel az integrált mag a rendszermemória egy 64 MB-os szeletét használja számításai elvégzéséhez, ami nem túl szerencsés, hiszen manapság már ennek a duplája is előfordul az önálló kártyákon, sokkal gyorsabb eléréssel, teljesen elkülönítve a rendszermemóriától. Jól gondoljuk meg azt is, hogy kihasználnánk-e az MCP-T extra képességeit (IEEE 1394, Dual LAN, APU), és csak akkor válasszunk ezzel szerelt alaplapot, ha valóban szükségünk van rá. Ezeket a szempontokat szem előtt tartva elfogadható áron juthatunk hozzá a jelenlegi csúcsteljesítményű AMD-s lapkakészlethez.

A VIA KT400-as lapkakészletével szerelt alaplapok minden bizonnyal – a szokásokhoz híven – jóval olcsóbban kerülnek majd forgalomba, mint a konkurens lapka-

Merre tovább, DDR?

A VIA szerint a jelenlegi DDR szabvány egyszerűen alkalmatlan a sebesség és a sávszélesség további növelésére, megoldást a problémára csak a 2004-re ígért DDR-II szabvány jelentheti. Mi lesz azonban addig? – kérdezheti joggal a felhasználó (főként akkor, ha AMD-s rendszerrel rendelkezik). A választ a VIA duálmemória-vezérlő, illetve a Quad Band Memory (egy órajel alatt négyszeres adatmennyiség) alkalmazásában látja. Előbbi elég drága (az nForce-okban is ez használatos), utóbbi viszont ígéretes megoldásnak látszik.

készlettel szerelt társaik. Amennyiben nincsenek olyan extra igényeink, amelyek feltételeznék egy nForce 2-es lap megvásárlását, nyugodt szívvel dönthetünk a picit lassabb, de a jelen kor igényeit szintén maximálisan kielégítő (166 MHz-es FSB, 8x AGP, USB 2.0 stb.) KT400-as megoldások mellett!

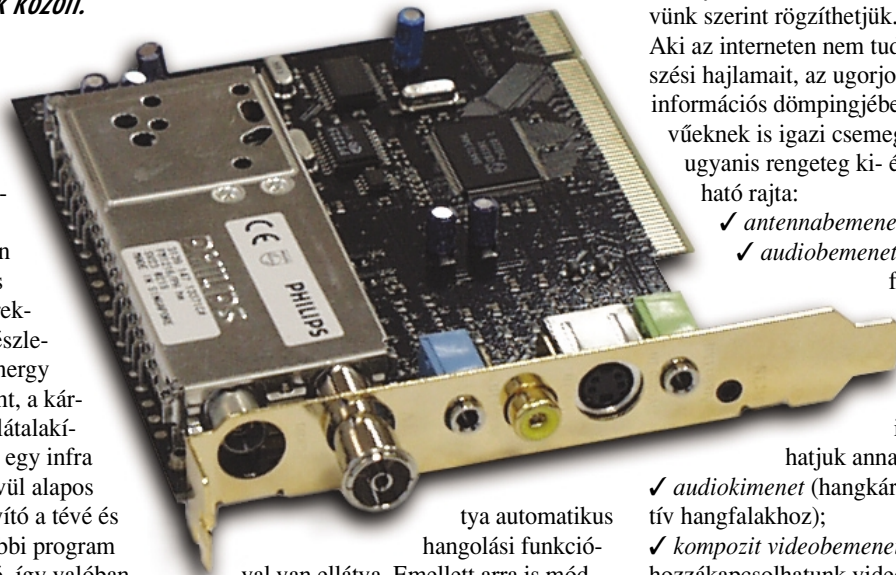
HALÁSZ BERTALAN

TerraTec Cinergy 600 TV

Egy, ami mindent visz

Sokan kacérkodtak már a gondolattal, hogy számítógépükön nézzenek tévét, hallgassanak rádiót, és ha kedvük van, rögzítsék kedvenc tévéműsoraikat. Eddig sokszor kompromisszumot kellett kötnünk, ugyanis a képpel, a hanggal vagy a szolgáltatásokkal különféle problémák akadtak. A Cinergy 600 TV-vel nincs más dolgunk, mint hátrahúzni a fotelünkben, és kezünkben a távirányítóval kapcsolgatni a csatornák között.

A német TerraTec termékeire mindig is a kiemelkedő minőség és a felhasználóbarát kezelés volt jellemző, egy szóval élvezet használni őket. A csomagban minden esetben teljes multimédiás készletet kapunk: szoftverekkel, kábelekkel, nagyon részletes kézikönyvvel. Ez a Cinergy 600 esetében sincs másként, a kártya mellett egy koax kábelátalakítót, egy hangkártyakábelt, egy infra távirányítót és egy rendkívül alapos leírást találunk. A távirányító a tévé és a rádió vezérlésén túl a többi program kezelésére is megtanítható, így valóban nem kell felkelnünk kedvenc fotelünkéből ahhoz, hogy multimédia-központtá avanzsált számítógépünket kezeljük.

tya automatikus hangolási funkcióval van ellátva. Emellett arra is mód van, hogy az állomásokat kis ikonok formájában kilistázzuk egy ablakba, így az aktuális műsorokat látva könnyebb

részére is: kiváló a hangminősége és egyszerű a kezelése. Az RDS-támogatás lehetővé teszi, hogy magától kiírja a rádióadók nevét, az aktuális számok címét is stb. A kártya egyik legérdekesebb funkciója, hogy szoftverével – akár egy videomagnóval – bármilyen feltelepített kodek formátumában rögzíteni tudjuk gépünkön kedvenc műsorainkat (támogatja a VCD, SVCD és DVD formátumokat is). Hogy teljes legyen a szolgáltatások palettája, időzíteni tudjuk a felvételeket; könnyedén előre beprogramozható egy felvételi lista, így nem maradunk le egy filmről sem. Ez a funkció nemcsak a tévéműsorokra érvényes, hanem a rádióadásokat is kedvünk szerint rögzíthetjük.

Aki az interneten nem tudja kiélni böngészési hajlamait, az ugorjon fejest a teletext információs dömpingjébe. Videós kedvűeknek is igazi csemege ez a kártya, ugyanis rengeteg ki- és bemenet található rajta:

- ✓ antennabemenet (rádió és tévé);
- ✓ audiobemenet (külső jelek fogadására,

például ha SVHS bemenetet használunk, itt csatlakoztathatjuk annak hangját);

- ✓ audiokimenet (hangkártyákhoz vagy aktív hangfalakhoz);
- ✓ kompozit videobemenet (segítségével hozzákapcsolhatunk videomagnót vagy műholdvevőt);
- ✓ SVHS bemenet (például SVHS videomagnó);
- ✓ RC bemenet (a távirányító érzékelőjét ide kell csatlakoztatnunk).

A kapott programcsomag igen gazdag, külön említésre méltó a WinDVR, amely komplett videomagnóként üzemelt, számos minőségjavító szűrővel, időzítővel felvértve. Segítségével MPEG-1, illetve MPEG-2 formátumban tudjuk rögzíteni a műsorokat. Emellett megtalálható a MovieXone 4.0, amellyel szerkeszthetjük felvételeinket, menüket készíthetünk. A mellékelt programokkal együtt a Cinergy 600 képes ellátni mindenfajta multimédiás feladatot, és ára ezekhez a kapott szolgáltatásokhoz mérten igen baráti.

SZÁSZ BULCSÚ

A kártya telepítése gyerekjáték: néhány kattintás, és máris üzemkés az „új” tévénk. Szerencsére nem kell bajlódniuk a csatornák keresgélésével, ugyanis a kár-

tya választani a csatornák között. A kártya képminősége egészen rendkívüli, ami a nagy teljesítményű tuner erősítőnek köszönhető. Ugyanez vonatkozik a rádiós

MÉVJEGY

Termék: **TerraTec Cinergy 600 TV**
 Forgalmazó: **Pixel Multimédia Kft.**
 Ár: **29 875 forint**
 Internet: <http://www.terratec.com>
<http://www.pixel.hu>

Emelt fényerejű monitorok

Fényes jelen

Várva várjuk ugyan a lapos kijelzők tömeges térhódítását, ám mind-eközben a hagyományos képcsöves technológia fejlesztői sem tétlenkednek. Ma már minden vezető gyártó olyan újításokkal jelentkezik, amelyekkel a képcsöves készülékek fényereje eléri a folyadékkristályos kijelzőkét. A miért és hogyan működik kérdésekre választ lelhetnek cikkünkben.

Sok tekintetben átrendezik a monitorpiacot a lapos TFT kijelzők, különösen azóta, hogy csökkenő árukkal lassan vetélytársat jelentenek az otthoni monitorok számára is. Elterjedésüknek sokáig gátat szabott – a magas ár mellett – néhány technológiai gyengeség is, hamar kitűnt azonban, hogy fényerőben könnyedén lekörözhetik a hagyományos katód-sugárcsőves monitorokat. Természetesen a hordozható noteszgépekbe szerelt képernyők csínján bírnak a wattokkal, de asztali megjelenítőknél semmi akadály sem volt erősebb háttérvilágítás beállításának: a tápellátás nem korlátozott, a fényerő emelése nem jár a káros sugárzás növekedésével.

GYENGE PONTOK

Annál több problémája akad a fényerővel a hagyományos technológiának, működési elvükből eredően. Amint az ábránkon is nyomon követhető, a képcső alapjában egy vezérelhető elektronsugár-ágyúból és a gerjeszthető belső bevonatú (foszforfelület) képernyőből áll. A katódból kilépő elektronokat még gyorsítani, fókuszálni és irányítani kell ahhoz, hogy pontosan a képernyő megfelelő területére csapódjanak be, és okozzanak felvillanást. Magasabb fényerőhöz tehát jobb minőségű bevonat és/vagy nagyobb energiájú sugár szükséges. Az erősebb sugarat nehezebb fókuszálni, azaz extra fényerőnél nem kapunk optimális képélességet, amire szöveges munkánál nagyon is szükség van.

A gyártók olyanképpen hidalták át a nehézséget, hogy az egyes felhasználási területekhez rendelték az üzemmódokat. Szövegszerkesztéshez, internetezéshez és mozizáshoz minden modell kínál sablonokat, változtatva a fényerő-, kont-

MagicBright Nyomógomb	SZÓRÁKOZÁS MÓD	INTERNET MÓD	SZÖVEGES MÓD
	mozi, játék A legnagyobb fényerősség 330cd/nm. Optimalizált színek.	internetes szörfözés A legnagyobb fényerősség 200cd/nm. Megfelelően éles kép.	szövegszerkesztés, táblázatkezelés A legnagyobb fényerősség 150cd/nm. Kiváló fókuszs.

Három rögzített beállítást különböztet meg a legtöbb gyártó; képünkön a Samsung MagicBright üzemmódjai

raszt-, színbeállításokat, így módon minden tevékenységhez kiválaszthatjuk a megfelelő beállítást. Szövegolvasáskor kiváló fókuszs szükséges, ám a túl nagy fényerő terhelő lenne. Internetezéshez, képek böngészéséhez jól jön az emelt fényerősség, de még mindig éles képre van szükség. Mozizáshoz optimálisabb a tv-szerű, maximális fényerejű és kontrasztú, de gyengébb fókuszsú, a digitális mozgókép hibáit jótékonyan összerosó megjelenítés. Márkanévtől

függően emellett több kiegészítő módot is találhatunk a választékban (pl. nappali-éjszakai változatok az LG-nél).

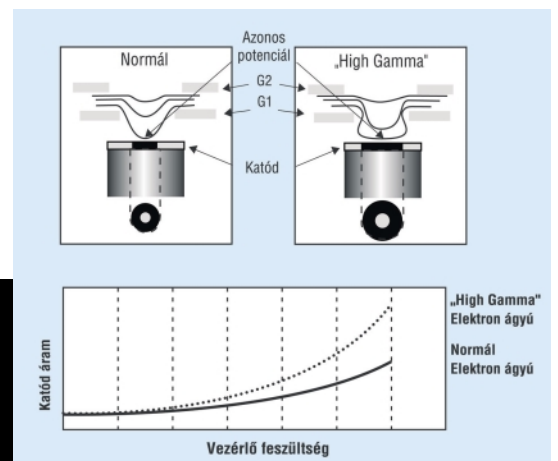
KÉP A KÉPERNYŐBEN

Rendben, de mi van, ha olyan weboldalt nézünk, ahol jórészt szöveget olvasunk, de a képek szöveges üzemmódban nem érvényesülnek elég jól? Emellett sokan vannak, akik egyszerre két végén szeretik égetni a gyertyát, azaz munka közben a tévékártya úszóablakában kísérik figyelemmel a műsort. Megoldást kínálnak a problémára az egyes gyártóknál más-más néven bevezetett eljárások, amelyek a kijelölt területre korlátozzák a szuperfényerőt, így a szöveg normál fényerővel és élesen olvasható, míg a weboldal képei, illetve a tévéablak kellőképpen élénk lesz. Eltérőek az egyes technológiák a terület kijelölésének mikéntjéről. Apertúrárcsós példaként az iiyama HM704UTC készülékét hozhatnánk fel, amelyekben

a már évekkkel ezelőtt debütált Diamondtron M² képcső ragyog. Ezek a monitorok jelentik a legegyszerűbb esetet, itt ugyanis vagy az egész képernyőre alkalmazzuk az OPQ (optimális képminőség) üzem-

Szupererő

A különleges üzemmódok lehetőségét adnak a tartalmak kihasználására, de emellett más módosítások is szükségesek a 300 cd/m² körüli fényesség biztosításához. Az áttörést a magas fényerejű (High Brightness) képcsövek hozták. Ábránkon a Samsung hagyományos és megnövelt teljesítményű elektrónágyúját hasonlíthatjuk össze, ahol a nagyobb katódáramot megnövelt katódfelülettel érik el.

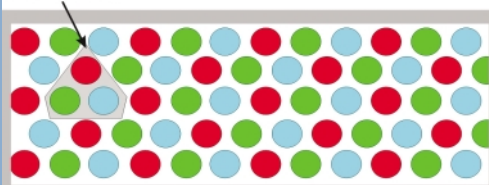
Megnövelt teljesítményű elektrónágyút alkalmaznak a Samsung új készülékeiben

Hogy áll össze a kép?

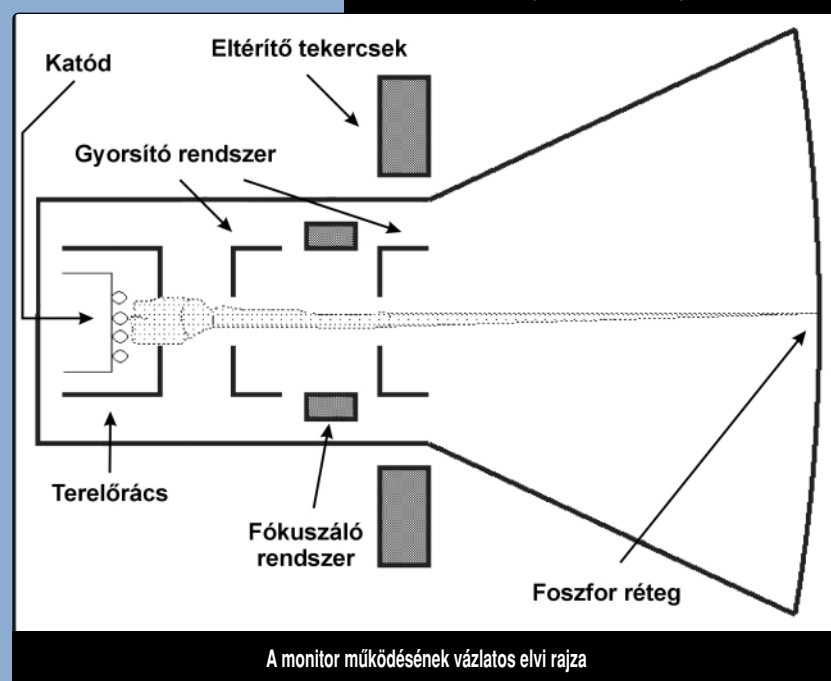
A monitor lényege a belül légritka térrel „kitöltött” képcső. Ennek hátsó részében helyezik el az elektronágyút, amelynek katódjából több ezer voltos feszültség hatására elektronok lépnek ki. Ezeket gyorsító, fókuszáló és eltérítő rendszer lövi a képernyő aktív belső felületére, ahol a kívánt pontokon és erősségekben felvillanásokat váltanak ki a foszforbevonaton. A színárnyalatokat alapszínekre festett foszforpontokból keveri ki a szerkezet, minden szín tehát egy színtriád elemeinek megfelelő

arányú gerjesztéséből áll elő. Hogy a pozicionálás és fókuszálás pontatlansága miatt a szomszédos pontok között ne legyen „áthallás”, árnyékmaszkon

Színtriád

Hagyományos, lyukmaszkos képcső esetében a színalkotók háromszögbe rendezve helyezkednek el. Egy pixel színe három színkomponens triádjának eredőjeként áll elő – az integrációt szemünk végzi el

(más szóval lyukmaszkon), apertúrarácson, illetve az LG Flatron képcsőinek esetében résmaszkon kell keresztültalálnia a sugárnak. Jó képességet lehet elérni a lyukmaszkos megoldással, de szebb színekre, laposabb képfelületre és nagyobb fényerőre számíthatunk apertúrarácson képcső (Trinitron, Diamondtron) esetében.

A színösszetevők technológiáinként eltérő elhelyezkedését mellékelt ábráinkon szemléltetjük.

Függőleges csíkokból áll az apertúrarácson felépítmény, az egymás alatti pixelsorokat nem határolja rács, ezért az összes fényerő nagyobb, függőleges irányban jobb a folyamatosság

Katonás ráccsozattal találkozunk az LG Flatron képcsőiben – jó képességet ad tökéletesen lapos felülete ellenére is

módokat, vagy egyáltalán nem használjuk azt, keret kijelölésére ugyanis nincs mód. Az ugyanilyen képcsővel felszerelt Eizo FlexScan T565 már módot ad a keretes üzemelésre, a terület határait a monitor vezérlőpaneljén állíthatjuk be. Hasonló lehetőségeket kínál a Samsung SyncMaster 765MB modellje, amely lyukmaszkos képcsővel vonul fel, továbbfejlesztve a sikeres DynaFlat sorozat

képességeit. A monitor extra képessége, hogy OSD menüjében beállíthatjuk az ablak pozícióját és méretét.

A LÉNYEG A KÉNYELEM

Első alkalommal még kifejezetten szóra-koztató a kiemelést kézzel „rámászatni” a Media Player ablakára, hogy aztán kényelmesen hátradőlve gyönyörködhesünk a gazdagabb látványban. Mivel azonban

ezt a lejátszóalkalmazás minden egyes elmozdításakor, méretváltásakor meg kell tennünk, hamarosan elegünk lesz belőle. Böngészés közben pedig egyenesen kilátástalan a helyzet, hiszen minden internet-oldalon máshol találhatók az illusztrációk. Erre kínálnak szoftveresen is támogatott megoldást a gyártók új modelljeikben. Hamarosan itthon is elérhető lesz – cikkünk megjelenésekor talán már kapható

Elnevezés	Képcső-technológia	Maximális fényerő (cd/m ²)	Referencia-modell	Megjegyzés
LightView	Flatron	280	n. a.	bevezetés alatt
High Brightness (OPQ)	Diamondtron M ²	285	iiyama HM704UTC	kapható
LightFrame 3		n. a.	Philips 107T21	kapható
MagivBright és HighLight Zone		330	Samsung MB	OSD vezérelt változat kapható, szoftvervezérelt változata bevezetés alatt
FineContrast és WindowMovie	Diamondtron M ²	n. a.	Eizo FlexScan T565	kapható

A kiemelt fényerejű területek vezérléséhez a VGA kábel szervizereit használja a rendszerszoftver

is – a Samsung USB vezérléssel kombinált változata. A kiegészítő szoftver telepítése után automatikusan kiemelve

jelennek meg a képek és a mozgóképek ablakok, így nincs szükség az állandó korrekcióra. Az USB csatlakozás révén

a geometria beállítása is egyszerűbb. Legkevesebb zsinórral a Philips oldotta meg a problémát az itthon is kapható, lyukmaszkos technológiára épülő 107T modelljeiben. Nincs szükség kiegészítő USB csatlakozásra, a monitor vezérléséhez a VGA kábel szervizereit használja a rendszerszoftver, egy időben akár 16 zónát is ki tud emelni. Ilyen megoldás várható az LG-től is hamarosan.

KINEK ÉRDEMES?

Nincs megállás, az új képességekkel megáldott megjelenítők lassan minden gyártó kínálatába beszivárognak, de vajon érdemes-e váltanunk, ha jelenlegi megjelenítőnkkel elégedettek vagyunk? Amennyiben szigorúan irodai, szövegszerkesztős-táblázatkezelős munkára használunk egy PC-t, felesleges kiemelt fényerővel bíró monitort beszerezni, csak ártanánk a szemünknek. Annál inkább hasznát vehetjük, ha szórakozásra vagy éppen mindenre használjuk PC-nket. Áttekintendő az egyes gyártók kínálatát, táblázatba foglaltuk a kínálat legjellemzőbb résztvevőit, technológiai képességeiket részletezve.

EGRI IMRE

Samsung 181T

A NAGYSZÁJÚ

A Samsung a TFT kijelzők területén igen széles választékkal rendelkezik. Lapunk szeptemberi számában körbeszaglástuk a 17 hüvelykes változatokat – a Samsung 181T már egy komolyabb célokra szánt, sokoldalú monitor.

Igen elegáns kivitelű: vékony ezüst-színű keretével jól mutat minden asztalon. Különösen a hagyományos, egyenszürke óriási monitorok után szembeötlő a változás. A lapos monitorok hátán már szinte kivétel nélkül kialakítanak négy csavarhelyet, hogy falra, konzolra is fel lehessen szerelni – természetesen ezen a monitoron is megtaláljuk. A talpazatba építve találjuk a transzformátort, így nem éktelenkedik az asztalon vagy a földön egy nagy fekete doboz.

A monitor a talpán elforgatható, előre-hátra billenthető, és kis mértékben emelhető-süllyeszthető. Lehet, hogy a testelő alacsony növésű, de sajnos a legalsó állásban is úgy tűnt, magasan van: egy monitor elhelyezése akkor optimális, ha szemmagasságban van, esetleg vala-

mivel alatta. Ekkor nem fárad annyira a szem és a nyak sem. Ugyanakkor a monitor 90 fok-

kal elforgatható, álló formátumúvá alakítható.

Ezt azok fogják értékelni, akik egy egész oldalt szeretnének egyben látni, de az internetes oldalak megtekintéséhez

is praktikus, hiszen sok oldal „lelóg” a hagyományos monitorról.

A monitor vékony keretének alsó

részében helyezték el a kezelőgombokat, amelyek kinézetre igen jól illeszkednek a monitor egészéhez. Itt egy másik apró kellemetlenségre bukkanhatunk: ha bármelyik gombhoz hozzárunk, az összes többi is mocorog. Nem nagyon, csak éppen annyira, amennyit mondjuk egy Dacia műszerfala esetében örömmel nyugtáznánk, de egy ilyen monitoron rosszul fest, mint frakkhoz a piros frottírozni.

A hatalmas képernyő szinte beszippantja szájával a nézelődőt. Erdemes kihasználni saját natív (1280×1024) felbontását, mert kisebbben a betűk szőrösek lesznek – ez a TFT kijelzők sajátossága. Két bemenetünk van: egy analóg, amely a hagyományos VGA csatlakozó, valamint egy DVI-D digitális bemenet – az újabb grafikus kártyákon ez a kimenet már alapfelszereltség. Mindkét input igen jó képet ad, a táblázatból látható, hogy paraméterei igencsak a felső kategóriába sorolják. A képpontok kioltása-újragyújtása már elég gyors ahhoz, hogy a monitoron gond nélkül nézhessünk DVD-t, vagy számítógépes játékokat játszunk. A katódsugárcsöves monitorok fényessége 100–120 cd/m², kontrasztja 700:1 körül van. A TFT kijelzők talán legkritikusabb átlagos jellemzője a kontraszt: a teljes fekete szín elérése problémás, ezért a hagyományos monitorok 700:1-es aránya egyelőre átlom. De a monitor által teljesített 500:1 kontraszt kitűnő, a TFT kijelzők között ma a legjobbak közt van.

MAKK ATTILA

ADATLAP

Képtátmérő:	18,1" (45,9 cm)
Felbontás:	1280×1024
Pixel mérete:	0,281 mm
Fényesség:	250 cd/m ²
Kontraszt:	500:1
Láthatóság:	85°
Képpont válaszideje:	<25 ms
Színek:	16,7 millió
Vízszintes frekvencia:	30–81 KHz
Függőleges frekvencia:	56–85 Hz
Teljesítményfelvétel:	Max. 40 W
Tömeg:	5,8 kg
Ár:	375 000 Ft

Sony TFT monitorok

Dupla fekete

Két lapos Sony monitor láthatunk vendégül tesztlaborunkban, egy tizenhét és egy tizenkilenc hüvelykes modellt. Mindkettő hordoz némi extrát magában; cikkünkben kiderül, mennyiben képesek többet nyújtani egy átlagos monitornál.

Elterjedt nézet, hogy a lapos képernyők mind egyformák, hiszen világosra csak néhány gyártó foglalkozik magával a TFT panelnek a gyártásával, amely a lelkét képezi ezeknek a modern

delkezésre áll, az első digitális (DVI-D) és analóg VGA is lehet, a második csak analóg. Hangszórópár is található a fekete kávéban, persze ennek teljesítménye és „hangvastagsága” méreteinél fogva erősen korlátozott. Nagyon hasznos viszont a diszkrétan oldalt elhelyezett fülhallgató-továbbcsatlakozás. Billenő tápkapcsolóval is áramtalaníthatjuk az SDM-X72-t, emellett a készletben állás kapcsolóját is megtaláljuk az előlapon. Különlegessége még állványzata: ezzel szinte teljesen fekvő helyzetbe tornázható a kijelző, illetve jócskán előre is buktatható. A háttérvilágítás kíméléséhez ECO üzemmódba kapcsolható a készülék, ezzel csökkenthetjük az amúgy sem magas, 58 W-os fogyasztást. Amint az a 17 hüvelykes TFT kijelzőknél általános, 1280×1024-es képmérettel dolgozik. Látószöge vízszintesen nagyon tág, függőlegesen is megfelelő; magas fényerő mellett is jól tartja a feketét; multimédiához, játékhöz egyaránt ideális, az átlagnál fürgébb pixeleknél köszönhetően.

A szeptemberi számunkban szerepelt SDM-S71 bátyja a *Sony SDM-S91*: azaz felépítésében és megjelenésében is egyszerűbb, sem hangszórókat, sem alternatív bemeneteket nem tartalmaz – és sajnos digitális monitorbemenetet sem. Kivételesen nagy képmérete emeli ki az átlagból, tizenkilenc hüvelykes panelje szép, egyenes képet ad, munkánál, filmlejátszásnál vagy akár stratégiai játékoknál már igen-

Három képbemenetet is kínál a Sony SDM-X72

csak számít ez a plusz két hüvelyk (5 cm) – a monitor felépítése azonban mélységirányban nagyon helytakarékos. Képmínősége jó – kivéve a pixelek utánvilágítási idejét; ez bizony magas, emiatt a gyors akciójelenetekben picit mosódnak az alakok. Inkább munkára tudjuk tehát ajánlani

Közel vízszintesig hátradönthető a Sony SDM-X72

NÉVJEGY	Termék:	Sony SDM-X72
	Forgalmazó:	Sony Magyarország
	Ár:	206 125 forint
	Internet:	http://www.sony.hu/

az SDM-S91-et, játékokra nem kifejezetten – ezt ára is mutatja.

Be kell vallanunk: kicsit csalódtunk egy dolgot illetően: ekkora képméretnél már nagyobb felbontásra számítottunk, ám az 1600×1200-as világra, úgy látszik, még mindig várunk kell; a jelenleg kapható 18-19 hüvelykes lapos kijelzők mind a bevált SXGA képmérettel dolgoznak.

Nagyban utazik a 19 hüvelykes Sony SDM-S91

NÉVJEGY	Termék:	Sony SDM-S91
	Forgalmazó:	Sony Magyarország
	Ár:	268 625 forint
	Internet:	http://www.sony.hu/

megjelenítőknél. Elfelejtjük azonban, hogy a képmínőségben fontos szerepet kap még a háttérvilágítás milyensége és a beépített elektronika is, amely például a kisebb felbontású üzemmódban a kép kitöltéséről (teljes ernyőméretre torzításáról) gondoskodik.

Figyelemre méltó külsővel rendelkezik az extrákkal ellátott *Sony SDM-X72*.

Úgy gondolhatták a tervezők, ha a billenthető állványzat amúgy is helyet foglal, miért ne domborítsanak elegáns fedőlap a hátoldalon, amely jótékonyan fedi el a kábelzdsungelt is? Két bemenet is ren-

TIPPEK „LAPOS” JÁTÉKHOZ

Megjegyzendő, hogy játékoknál csak akkor tudjuk a maximumot kihozni a monitorból, ha natív felbontásban (esetünkben 1280×1024) futtatjuk a játékokat. Ennél kisebb képméretnél ugyanis az elektronika egyfajta digitális zoomként kénytelen nagyítani a képet, amely a TFT technológia fixen rögzített pixelei miatt maszatos, egyenetlen eredményt adhat, ez különösen kontúros látványnál (szöveg, vonalrajz) zavaró. Leggyakoribb probléma a TFT kijelzők képpontjainak nagyobb tehetetlensége: míg a hagyományos monitor a 100 Hz-es frissítést is képes követni, addig a folyadékkrisztályok jóval lassabban képesek pozíciót változtatni. Érdemes vásárlás előtt egy azonos modellt szemrevételezni mozgóképlejtszással és akciójátékok futtatásával; ha „mosóást” észlelünk, keressünk más típust.

EGRI IMRE

Egy igazi szélessávú támadás

A betörők nem reszketnek

„A teringettét!” – kiáltottam fel. Bevallom, egészen másként hangzott az, ami dühös ajkamat elhagyta akkor, azon az egyébként szépnek és nyugodtnak ígérkező nyár végi estén. A Kőbánya blues szülőhelyén cseperedtem föl, szókincsem ott erőteljes szavakkal és fordulatokkal gazdagodott, ezekből idéztem spontán módon néhányat. Számítógépem nem a megszokott módon viselkedett, és ez engem nagy aggodalommal töltött el.

Szabadságom első napján történt, ahogy kell. Éppen terveztem a rám váró két szabad hetet, amikor is harmadik könyvemhez gyűjtök majd anyagot, elintézem évek óta halogatott fontos ügyeimet, elemet vásárolok egy régi, NDK gyártmányú fényképezőgépbe, és elmegyek Homonnára, hogy megkeressem dédszüleim sírját. De milyen szabadság lesz az, ami azzal kezdődik, hogy a gép nem bír megnyitni egy kutya közönséges elektronikus levelet? Hogy aszongya, nem elég neki ehhez a memory... Azt a rézfán füttyülőjét, ennek fele sem tréfa! Koros, ámde egykoron szerverként szolgált gépembe 130 mega körüli memória szorult, na nehogy már ne legyen elég ennyi a levelezőprogramnak arra, hogy fölbontson egy sima e-mailt! Pedig nem volt neki elég, századszori próbálkozásra sem. Vírus, mormogtam megadóan. Nem is emlékszem, efféle trutymóval mikor találkoztam, talán egyszer, még a pionírvilágban, a Számítástechnika szerkesztőségében

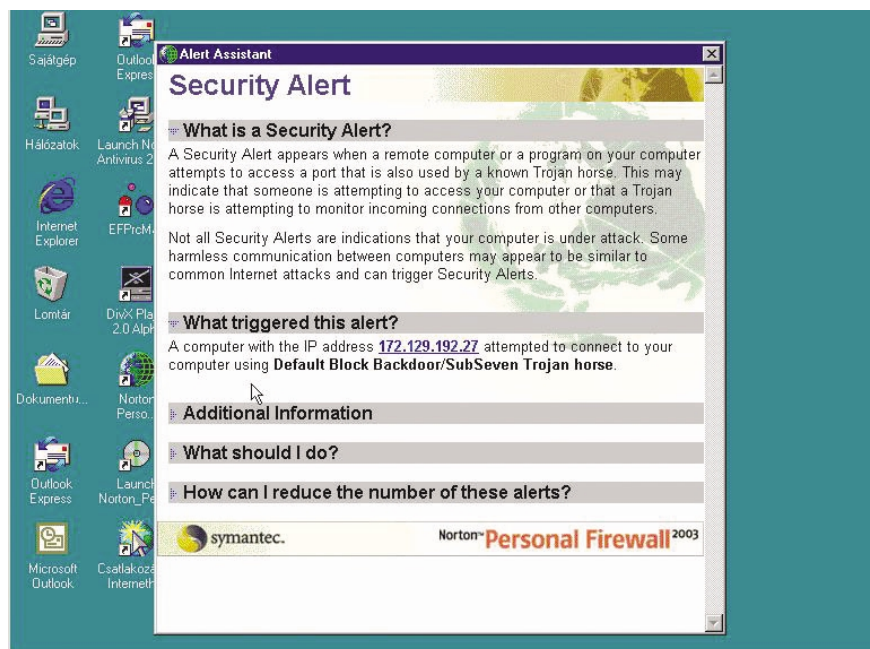
rezeltünk be egy korai egyedtől. Azóta hálózatokban munkálkodom, szerverek, víruspajzsok és tűzfalak, valamint szigorú, humortalan és meggyötört rendszergazdák védelme alatt. El sem tudtam képzelni, vajon miből is élnek a vírusölőket fejlesztő cégek, amikor olyan, hogy számítógépes vírus, csak a tankönyvekben létezik, továbbá újságcikkekben – az ártatlan olvasó riogtatására.

Ha vírus, hát essünk neki, mondok. Symantec Security Check online elindít. Diagnózis: a C:\-men hemzsegnak az oda nem illő dolgok, kvantifikálva: 6399 fájlból 93 fertőzött. Infected: táncolnak a képernyőn a betűk, beleröhögnek a képembe. Infected. Hogy az a mennydörgős ménkű üssön belé! A jegyzőkönyv végén így szól a tanács: próbáld ki és vásárolj meg a Norton AntiVirus-t. Oké, kiprobálom. Regisztrál, letölt, installál, elindít, legyilkol (W32.Nimda), hátradől, megnyugszik. A szabadság egy tizennegyede annyi. Telik, múlik az idő. A sebek behegednek, elmúlik a nyár, a levelek sárgulni kezdenek,

továbbá lejár a próbaverzió. Megvegyem? Veszi a rosseb – mondom így magamnak, nem lesz arra szükség újabb tíz évig. Megyek a Vezérlőpultba, és eltávolítom. Csakhogy.

Csakhogy valami furcsa jelenségre leszek figyelmes pár nap múlva. Ülök a gépnél, nem csinálok semmi interneteset, nem töltök le oldalt a webről, nem küldök vagy töltök le egy fia e-mailt sem, éppen egy szöveges dolgozatot a szövegszerkesztőben, a kábelmodem viszont szendel és riszível, majd' kiegnek a zöld lámpácskái – pontosan úgy, mint amikor az ember az éppen aktuális valóságshow-t nézi online. Kirobban belőlem a kőbányai, és verbálisan vezetem le a hirtelen támadt indulataimat. Aztán értékelem a helyzetet, majd fölfogom, hogy mi is történik. A gépembe betört valaki vagy valami, és használja – hogy mire, azt csak a jó ég tudja. Modem kikapcs, vezeték falból kitép, villanyóra lekapcs, roló le, lábtörő behúz, s a hirtelen támadt sötétben újfent indulatlevezetés. Ide tűzfal kell! Felhívom szélessávú internetelérésem szolgáltatójának ügyfélszolgálatát. Készségesek, mint mindig, ezúttal még együttérzők is. Tűzfal, mondják ők is, ajánlanak párat. Megkérdem halkán, hogy a gépem IP címe állandó-e, vagy mint is van ez. Kábeles internetem van, bizony akár évekig is ugyanaz marad, hacsak nem kell leállítani valami okból a DHCP szertvert, mert akkor újat adnak – mondja az ügyeletes. Vagyis, fordítom le a magam együgyű nyelvére, itt állok világga kürtölt állandó lakcímmel, és az ajtómon még egy rigli sincs. Csak az nem jön be, aki nem akar. Akkor tehát tűzfal, próbaverzió, regisztrál, letölt, installál, elindít. Az ingyenes tűzfal nem kedveli az AntiVirus-t, a gép baromira lelassul. Az öreg 150 megahertzes proci szinte kiköpi a tüdejét, úgy kell igekeznie.


```

MS-DOS parancssor
Auto
12 105 ms 79 ms 78 ms GigabitEthernet-4-0.ldn-core1.London.net.reach.com [202.40.148.17]
13 102 ms 78 ms 81 ms pos3-0.lnx01.London.net.reach.com [202.40.148.34]
14 280 ms 263 ms 202.84.143.138
15 286 ms 256 ms 258 ms 202.84.143.85
16 282 ms 257 ms 258 ms 202.84.143.57
17 278 ms 259 ms 261 ms sl-st21-sj-6-1.sprintlink.net [144.232.242.1]
18 256 ms 252 ms 249 ms sl-bb25-sj-5-1.sprintlink.net [144.232.20.73]
19 234 ms 242 ms 244 ms sl-bb23-rlly-15-0.sprintlink.net [144.232.20.56]
20 253 ms 251 ms 249 ms sl-st21-ash-15-3.sprintlink.net [144.232.20.44]
21 276 ms 252 ms 256 ms sl-ameron1-12-0.sprintlink.net [144.223.246.130]
22 255 ms 252 ms 251 ms pop1-ash-P0-0.atdn.net [66.185.139.194]
23 272 ms 251 ms 250 ms bb2-dtc-P1-2.atdn.net [66.185.152.17]
24 243 ms 244 ms 246 ms pop2-dtc-P15-0.atdn.net [66.185.140.30]
25 269 ms 248 ms 246 ms wc4-dtc-S0-0.atdn.net [66.185.140.18]
26 248 ms 259 ms 253 ms ipt-fa05.proxy.aol.com [205.188.192.98]
27 476 ms 438 ms 441 ms AC81C01B.ipt.aol.com [172.129.192.27]

Útvonalkövetés kész.
C:\WINDOWS>

```

Az EF Process Manager szerint a CPU terhelése állandóan a száz százalékot verdesi. Leszedem hát a tűzfalat, és az AntiVirust kikapcsolom.

Félóra önfeledt szörfölés következik ekkor, mámoros száguldás a világhálón, mint régen, amikor még nem vettem tudomást holmi Nimdákról, s nem gondoltam arra, hogy milyen veszélyeknek vagyok kitéve, amikor pusztá géppel vetem be

magam az információs világtenger habjai közé. Több száz kával repesztettek, ami annyi megpróbáltatás és szenvedés után egy megáznak tűnik.

Négy példányban kapom meg ezalatt az scrsrv.exe-nek mutatkozó, egyébként W32/Opaserv.worm néven ismert, nem nagyon ártalmas internetes férget.

A díszes kvartettet a visszakapcsolt AntiVirus annak rendje és módja szerint

szépen karanténba zárja, s rám bízva, mikor végzek velük. Rögvest. Megtörök. Szigorúan, humortalanul és meggyötörtén, szakasztott úgy, mint egy sokat megélt rendszergazda, szembenézek a rideg valósággal. Semmi vicc, semmi káromkodás. Elő a hitelkártyával. Norton Personal Firewall 2003. Egyéves követéssel kevesebb mint 55 dolcsi. A próbaverziós tűzfal mögé bújva megvásárolom, letöltöm, telepítem. A gép a Norton-nal gyorsabb, mint az előző tűzfallal. De azért milyen jó lenne... Talán egy processzorgyorsító. Vagy egy jobb gép. Az asszony üveges tekintettel mered rám, amiből arra bátorkodom következtetni, hogy maradunk a lassított széles sávnál. Azóta egyetlen betörési kísérletet regisztrált a Nortonom. Kiírta a betolakodó IP címét, amit egy paranccsal DOS-promptból (tracert 172.129.192.27) meg is találok. Az AOL rendszerében működik a támadó gép. Lehet, hogy ez a masina csak mandiner, a betörő erről pattintja felém undorító férgéit. Vagy csak terjed ez a cucc magától, mint a nátha. Gépesítve. Tök mindegy. A betörők nem reszketnek.

MESTER SÁNDOR

Antivírusszoftverek tesztje

Biztonságunk érdekében

Ma már nem az a kérdés, hogy szükség van-e vírusvédelemre, és van-e létjogosultságuk a vírusvédelmi kiadásoknak, hanem az, hogy a kínált magas színvonalú nemzetközi és magyar termékek közül melyiket használjuk. Teszt sorozatunkban segítséget nyújtunk ahhoz, hogy a tesztelésben részt vevő nem kevesebb, mint 11 antivírusszoftver-fejlesztő termékének tulajdonságait, kapcsolódó szolgáltatásait összehasonlítva, megkönnyítsük a választást.

A számítógépes biztonság az informatika nagyon érzékeny területe, és rettenetesen nagy körültekintést igényel. Sajnos a mai operációs rendszerek és alkalmazások használata esetén számos biztonsági problémával kell szembenéznünk. Az elektronikus aláírásról szóló törvény tavalyi elfogadása még nyomatékosabbá teszi, hogy a veszélyforrások, a támadási lehetőségek mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Az egyik legjelentősebb veszélyforrást a vírusok jelentik, a véde-

FOGALOMTÁR

Számítógépes vírus: Olyan program vagy programrészlet, amely más programhoz, programterülethez kapcsolódva képes arra, hogy önmagát másolva szaporodjék. Nem szükségszerű tehát, hogy egy vírus kárt is okozzon, általában nem is teszi. A legtöbbjük azonban már pusztán a terjedéssel kárt okoz.

Féreg, féregvírus (worm): A vírusoktól alapvetően abban különbözik, hogy terjedéséhez nem szükséges hordozóprogram. Működése során keres egy célpontot (pl. egy másik számítógépet), és azt támadja meg. A legelterjedtebb fajtái a levelezőrendszerek gyengeségeit használják ki.

Polimorf, metamorf vírus: Olyan vírus, amely fertőzésenként mindig valamilyen más formában jelenik meg. Előfordulnak olyan polimorf vírusok, amelyek esetében egy fertőzést követően az eredeti bájtsorozat 99 százaléka megváltozik, és az azonos bájtok is teljesen eltérő pozícióban helyezkednek el. Ezzel a víruskészítők az antivírusszoftverek fejlesztőinek dolgát nehezítik meg, hiszen egy ilyen vírus ellenszerét sokkal nehezebb kidolgozni.

antivirus.hu

checkvir.hu

TESZT

Teszték

A szoftver tesztek, a minőségbiztosítással foglalkozó szakemberek a programjüket a lehetőségekhez képest a legváltozatosabb környezetekben, nagyon sok bemeneti paraméter mellett tesztelik. Anti-vírus termékek esetén ez még nehezebb és bonyolultabb feladat, hiszen a termék állandóan változik, a fejlesztők újabb és újabb eljárásokat építenek bele. Az anti-vírus szoftverek általában néhány ezer vírusfelismerő és vírusmentesítő algoritmust tartalmaznak, melyeket sok vírusmintaival és természetesen vírusmentes fájlokkal is kell tesztelni.

A CheckVir projekt alapvető célja, hogy anti-vírus fejlesztőktől függetlenül teszteljen anti-vírus szoftvereket és megoldásokat, segítve a felhasználókat és az anti-vírus fejlesztő cégeket egyaránt. Eljárásunk az előzőleg végrehajtott előzetes teszteken alapulnak. A rendszeres anti-vírus tesztet a megadott alapelvek alapján, a 2002-es évi tesztelési tervekben meghatározott ütemterv szerint végezzük. Az aktuális hónap tesztjeinek lezárását követően a tesztelés eredményei itt lesznek megtalálhatóak (2002. április 30-tól).

A web oldalon található valamennyi információ a Veszpro Kft. tulajdona.
Copyright © 2000-2002, Veszpro Kft. Minden jog fenntartva.

Webmaster: webmaster@checkvir.hu

A tesztelésről minden információ elérhető a www.checkvir.hu oldalon

kezéshez pedig elengedhetetlen a vírusvédelmi szoftverek használata, annak ellenére, hogy néhány ésszerű módszerrel (óvatossági rendszerbeletartásával) hatékonyan csökkenthetjük számítógépünk fenyegetettségét. A következő néhány hónapban a CheckVir tesztlabor eljárásaira alapozva mutatjuk be a hazai vírusirtópiac legjelentősebb szereplőit, termékeit.

TESZTELÉSI SZEMPONTOK

Felvetődik a kérdés, hogy mit és hogyan tesztelünk. A vírusvédelmi rendszerek naponta változnak: újabb és újabb verziójú adatbázisok, frissítések jelennek meg, esetleg maga a program is változik. Így mindenképpen célszerű a szoftverek fejlődését is vizsgálni. A teszt sorozatban alapvető hangsúlyt helyezünk a vírusismeretre (vírusfelismerés és -eltávolítás), a korrekt viselkedésre (pl. azonos vírus találat esetén azonos viselkedés), illetve más, a vírusirtó szoftver választása szempontjából nem elhanyagolható tényezőkre. Ilyenek például a megbízhatóság, a frissítés, a felülvizsgálhatóság, a sebesség, a stabilitás stb.

A teszt sorozatban külön újdonságot jelent az ismeretlen vírusok felismerési hatékonyságának a tesztelése: arra leszünk kíváncsiak, hogy a 2002. decemberi szoft-

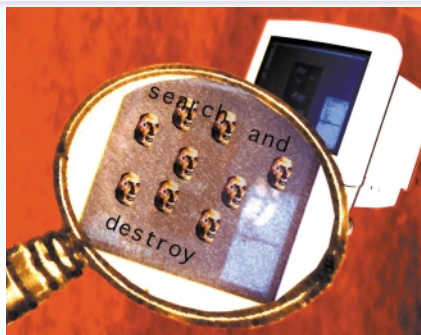

Gépek munka közben

verek néhány hónap múlva milyen arányban birkóznak meg az addig felbukkanó új vírusokkal.

PLATFORMOK

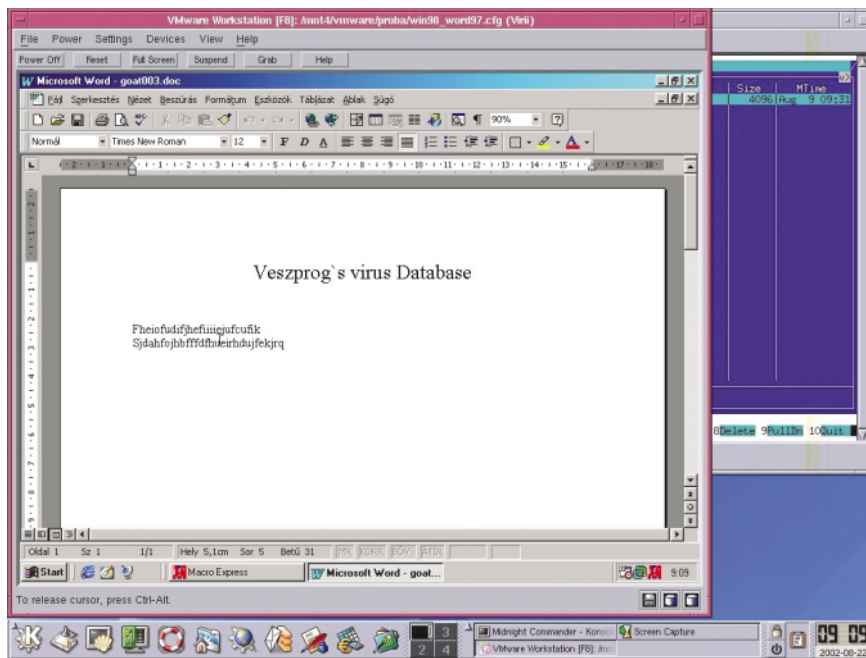
A teszteléshez használt operációs rendszerek az alábbiak: Windows 98, Windows Me, Windows XP Home Edition, Debian Linux. Minden operációs rendszer esetén

a legújabb verziót használjuk, maximálisan figyelembe véve a vírusirtó szoftverek fejlesztőinek javaslatát a különböző javításokra, szervizcsomagokra vonatkozóan. Természetesen léteznek vírusvédelmi termékek, amelyek valamilyen programrendszeren, applikáción futnak. Ilyenek elsősorban a különböző levelezőrendszerek, illetve a Microsoft Office-alkalmazások (Word, Excel stb.), amelyek szintén a tesztelési környezet részei.

TESZTELENDŐ VÍRUSOK

A világon mintegy 70 ezer számítógépes vírus tartanak számon, ez a szám azonban nem jelenti azt, hogy potenciálisan ennyi vírus fenyegeti a számítógépünket. A vírusok elmúlt, kicsit több mint másfél évtizedes pályafutása alatt összesen kb. 2–3 ezer vírus okozott széles körben fertőzést, illetve károkat. A vírusok nagy része inkább csak a vírusirtószoftver-fejlesztőknél, kutatóhelyeken, illetve a gyűjtőknél lelhető fel. Tesztsorozatunkban a tesztelést elsősorban a legelterjedtebb vírusokra vonatkozóan végezzük. A Wildlist szervezet (<http://www.wildlist.org>) minden hónapban nyil-

A vírusok szaporítása Debian Linux alatt a VMWare segítségével történik

vánosságra hozza, hogy mely vírusok bukkantak fel a világban. Ezek az információk az antivírussoftverek fejlesztőitől beérkező adatokra épülnek, és összesítve tartalmazzák az előfordulások számát. A Wildlist alapján összeállított víruscsomagot havonta frissítjük, így minden hónapban az előző havi aktuális vírusok vesznek részt a tesztben. Az aktuális vírusokra vonatkozó tesztelésen túlmenően külön víruscsomagot hasz-

nálunk az alakváltoztató (polimorf, metamorf), illetve a makróvírusok tesztelésére. Az ismeretlen vírusokat pedig a Wildlisten szereplő vírusokból összeállított csomag alapján teszteljük.

TESZTRENDSZER

A teszteléshez 20 db teljesen egyforma (100 százalékgig megegyeznek minden apró részletükben is) számítógépet használunk, az alábbi fő paraméterekkel: Abit alaplap, 2 GHz-es Intel Pentium 4 processzor, 512 MB memória,

A TESZTELÉSBEN RÉSZT VEVŐ FEJLESZTŐK ÉS TERMÉKEIK

Fejlesztő	Termék(ek)	Magyar képviselő	Web
Computer Associates	eTrust InoculateIT	Computer Associates Hungary	http://www.ca.com
F-Secure	F-Secure Anti-Virus 5	2F 2000 Kft.	http://www.2f.hu
GeCAD Software	RAV for Windows, RAV for Linux, RAV for MS Exchange	Virfilter.hu Bt.	http://www.virfilter.hu
ID Anti-Virus Lab.	Dr. Web for Windows 95-XP, Dr. Web for Unix	Virfilter.hu Bt.	http://www.virfilter.hu
Kaspersky Lab.	Kaspersky Anti-Virus	2F 2000 Kft.	http://www.2f.hu
Network Associates Inc.	McAfee VirusScan	Network Associates	http://www.nai.com
Norman	Norman Virus Control, Norman for MS Exchange	Ant Kft.	http://www.ant.hu
Panda Software	Panda Antivirus Platinum 7 Panda Antivirus Titanium	Panda Software Hungary	http://www.pav.hu
Softwin	BitDefender Home Edition, BitDefender Linux Edition, BitDefender for MS Exchange	Macasoft Bt.	http://www.macasoft.hu
Symantec Corporation	Norton AntiVirus 2003, Norton AntiVirus Corporate	Symantec Hungary	http://www.symantec.hu
VirusBuster Kft.	VirusBuster for Windows, VirusBuster for Linux, VirusBuster for MS Office	VirusBuster Kft.	http://www.virusbuster.hu

30 GB merevlemez, 100 Mbps Ethernet hálózat. A teszteléshez a megfelelő operációs rendszert, a vírusirtó szoftvert és a frissítéseket „tisztán”, közvetlenül a tesztelést megelőzően telepítjük. Így minden tesztelésnél egy frissen üzembe helyezett rendszert használunk.

TESZTELÉSI FOLYAMAT

A tesztelési folyamat három részből áll: víruszaporítás, tesztelés, kiértékelés. A víruszaporítás során a vírusokat tenyésztjük úgy, hogy egy vírus több száz, ezer példányra álljon rendelkezésre. A nagyszámú minta lehetővé teszi, hogy a valós helyzetekhez hasonló körülmények között ellenőrizhessük az antivírusszoftvereket. Az ritkán fordul elő, hogy egyszerre több száz fajta vírus támadna meg például egy számítógépet, azzal azonban a gyakorlatban is találkozhatunk, hogy egy vírus végigfertőzi az egész gépet és ezzel több száz, esetleg több ezer példányban települ fel a számítógépre. Ilyenkor bizony nem mindegy, hogy az a szoftver, amelyik tíz mintából mind a tíz vírust megtalálja, ugyanilyen biztonsággal dolgozik-e, ha fertőzött állományok ezreivel találkozik.

A víruszaporítást egy szigorúan zárt rendszerben, mindenféle külső kapcsolattól mentesen végezzük. A tesztelés során telepítjük és futtatjuk az antivírusszoftvereket, majd kiértékelésként megvizsgáljuk a szoftver naplóállományait, illetve egy speciális elemzésnek vetjük alá azokat

Levelező féregvírusok

A levelező féregvírus manapság a vírusterjedési statisztikák szerint a legelterjedtebb vírustípus. Nem véletlenül, hiszen a levelezés használatával „csak” az internet szab határt a terjedésre.

A levelező féregvírusokat az alábbiak szerint csoportosíthatjuk:

! A vírusos e-mail üzenet tartalmaz mellékletet. Ekkor a melléklet elindításával a féregvírus indul el, és továbbküldi magát. A féreg elérheti, hogy a melléklet automatikusan – felhasználói beavatkozás nélkül – elinduljon. Ez főként a levelezőrendszer valamilyen biztonsági hibáját jelenti, az újabb verziók általában megoldják a problémát.

A másik lehetőség: a felhasználót megpróbálják rávenni arra, hogy a melléklet teljesen veszélytelen, és nyugodtan rá lehet kattintani. Ki gondolná például – első ránézésre –, hogy a www.akarmi.com nem egy internetcím, hanem egy .com kiterjesztésű futtatható program. A Windows alapbeállítása szerint az állományok kiterjesztését elrejt, így például az *olvassel.txt.exe* állomány neve *olvassel.txt*-ként jelenik meg.

! A vírusos e-mail üzenet NEM tartalmaz mellékletet.

Ebben az esetben maga a felhasználó végzi el a vírus terjedéséhez szükséges tevékenységet: keres más felhasználót, felhasználókat, és továbbküldi az üzenetet. A levél tartalmánál fogva próbálja rábíni a laikus felhasználókat a továbbításra. Ez a kategória nem nevezhető vírusnak, hiszen a terjedést maga az ember oldja meg. Az ilyen e-mail üzeneteket HOAX-oknak (álhírnek) nevezik.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a levelező féregvírusok elsősorban az emberi tényezőre építenek. Megfelelő odafigyeléssel, a legfrissebb levelezőrendszerek használatával nagyban csökkenthetjük a támadási lehetőségüket.

az állományokat, amelyekből a vírusirtó eltávolította a vírust. Itt azt vizsgáljuk meg, hogy mennyire sikerült az eredeti, vírusmentes állapotot helyreállítani, szem előtt tartva természetesen, hogy sok vírus esetén elméletileg lehetetlen, hogy azt tökéletesen, nyom nélkül távolítsuk el.

Sorozatunk első nagy állomásaként grandiózus vírusesztünkét a *PC World* februári számában olvashatják.

DR. LEITOLD FERENC
fleitold@checkvir.hu
<http://www.checkvir.hu>

Symantec Biztonsági Központ

Bunkerlátogatás

Londontól délre, Winchester közelében van egy hidegháborús bunker. A föld alatti létesítmény rendeltetése az volt, hogy 30 helyi szakembert védjen meg egy esetleges atomcsapástól, 60 napon át biztosítva számukra az élelmet, a friss levegőt és a vizet. Ma ez a Symantec egyik „titkos” biztonsági műveleti központja, amelyet lehetőse-günk volt működés közben megtekinteni.

Kis házak között szűk utcán kanyarog a terepjáró. Két bokor közül a semmiből indul az út felfelé egy tisztásra, ahol fura kerítéssel, dülöngélő fakapuval elkerített területre érünk. Parkoló autókkal tarkított rövid sóderút vezet a meredek domboldal mellett, körülötte zöld rét

A bunker bejárata a domboldalban. Az ajtó mögött egy légszilip található

és a föld alól kibukkanó természetellenes betonépítmények. Az egész olyan, mint valami elhagyott mezőgazdasági terület, és valóban: a kerítésen túl békésen legelésző tehének figyelik, ahogy kikászálódunk az autóból. Lépcsőn indulunk lefelé, és pár kanyar után megérkezünk a dombba vájt bejáráshoz.

Egy mondás szerint valamely vállalat hálózatába a legkönnyebben a bejárati ajtón beszélve törhetünk be; hát ezt itt elég nehéz volna megtenni. A mai napig működő légszilip fogad minket. Betömörülünk a szűk belső kamrába, és magunkra zárjuk a 20 centi vastag, betonnal kiöntött ajtót; csak így juthatunk tovább a bunker belsejébe. A falak több mint 45 centi vastagak, a tető két és fél méter vasbeton. A fogadóterem elég bizarr, de a belső folyosó már akár egy irodaházban is lehetne.

Kinyílt a belső zsilipajtó. A küszöbön látható, milyen vastag a fal. Az ajtó mellett nyomáskiegyenlítő szelepek láthatók

Az operatív terem. Jól kivehetőek a kétmonitoros gépek, valamint az elől lévő plazmaképernyők; a középsőn egy cég hálózati struktúrája

Természetesen csak a tárgyalóba mehetünk be, a bunker többi része előttünk tabu. A központi teremre rálátunk a tárgyaló üveglaklákán keresztül: asztalok és székek 3-4 sorban, kétmonitoros gépek, elől nagy plazmaképernyők, elgondolkodó, egymással beszélgető emberek. Ám egyetlen gombnyomás és az üveg tejfehérré válik, hogy onnantól kezdve vetítőtárszonként funkcionáljon a bemutatókhoz. A létesítmény vezetője, *Jeff Ogden* mutatja be a *Security Operations Center* (biztonsági műveleti központ; röviden SOC)

működését. Mint mondja, a vállalatok egyre nagyobb összegeket fordítanak saját adataik, hálózataik védelmére. Az egyes eszközök (pl. tűzfalak, behatolásérzékelő rendszerek) különböző naplóállományok formájában ontják az adatokat, ám ezek mennyiségével a pár emberből álló belső csapat nem nagyon tud megküzdeni.

A SOC azonban valós időben egy 4,5 terabájt méretű relációs adatbázisba gyűjti a tűzfalaktól, virtuális magánhálózatokból és egyéb eszközökről származó adatokat, majd komplex lekérdezéseket futtat le, hogy felfedezze és azonosítsa a rosszindulatú tevékenységeket. A központban dolgozó elemzők egy esetleges behatolási kísérlet esetén azonnal értesítést kapnak a történetekről és minden ehhez kapcsolódó fontos információról. Az egyik monitoron a támadással kapcsolatos adatok jelennek meg, míg a másikon további lekérdezéseket végezhetnek, adatokat gyűjthetnek, hogy minél hamarabb tisztában legyenek azzal, mi történik, hol történik, és hogyan lehet ellene a leghatékonyabban védekezni.

A SOC ügyfelei számára vállalja, hogy az észlelést követően legfeljebb negyedórán belül teljes védekezési akciótérvet szolgáltat az aktuális eseményre vonatkozóan.

A központ saját maga számára is gyűjt adatokat. A vállalatok berendezésein kívül az internet egyes pontjain elhelyezett

14 ezer szonda figyel és továbbít információt folyamatosan az elemzők számára. A világon öt másik SOC van a dél-angliai központon kívül, amelyek folyamatosan tartják egymással is a kapcsolatot. Ha az egyik valamilyen aktivitást észlel, azonnal értesíti a többit is, így például figyelemmel tudják kísérni, ha születik egy új, e-mailben terjedő féreg. Naprakész statisztika áll rendelkezésükre a leg-

veszélyesebb támadókról, támadási szokásairól és eszközeikről, tartózkodási helyükről és jelenlegi tevékenységükről. Minden ügyfél számára napi és heti összefoglaló jelentések készülnek.

S hogy miért egy bunker? Az okok meggyőzőek: teljes elszigeteltség a külvilágtól, független áram- és vízellátás, maximális biztonság. Állítólag még a környékbeliek sem tudják, mi folyik itt a föld fölött és alatt. Nos, mi már igen.

SPÁNYIK BALÁZS

Ötletek PowerPoint-prezentációkhoz

Hatásos bemutatók nélkül ma már lehetetlen boldogulni az üzleti életben. Egy jól sikerült, formás előadással örökre bevésheetjük magunkat hallgatóságunk emlékezetébe, és izgalmas vitákat provokálhatunk – egy elfuserálttal viszont alááshatjuk egész karrierünket. Cikkünk beavat a tervezés titkaiba, és az előadások megtartásához is praktikus tanácsokat ad.

Szó sincs azonban arról, hogy a meghökentető hatás érdekében feltétlenül multimédia-elemekkel kellene telítömnünk előadásunkat. Elég, ha ismerjük közönségünket és a témát, amelyről előadást akarunk tartani. Ha okosan választunk, a képek, animációk és szerkezeti elemek megerősítik mondanivalónkat; de ha bizonytalanok vagyunk afelől, hogy milyen üzenettel indítsunk, a multimédia csak túlterheli prezentációnkat.

SZAVAK ÉS KÉPEK

A legtöbb bemutatócsomag előre gyártott tervek és oldalelrendezések tömegével segíti a diabemutatók összeállítását. De mielőtt a diák megalkotásába fognánk, cél-

Figyelmet kérünk!

Manapság már pillanatok alatt összeüthetünk egy prezentációt: csak kiválasztjuk valamelyik alapstílust, címszavakban összefoglaljuk gondolatainkat, egy kis hangaláfestést keverünk az egészhez, és már kész is. Ez a módszer gyors

és célravezető, csak épp a lényeg hiányzik belőle: az az eredetiség, ami nélkülözhetetlen ahhoz, hogy megragadjuk a közönség figyelmét. Ha igazán hatni akarunk a publikumra, különböznünk kell azoktól a sablonos bemutatóktól, amelyekben hallgatóinknak már bőséggel lehetett részük.

A PowerPoint sablonjai

A PowerPoint sokrétű segítséget nyújt a diák megtervezéséhez és levetítéséhez. Ha azonban úgy ítéljük meg, hogy nem fejezi ki tökéletesen gondolatainkat, bátran módosítsuk az alapértelmezett sablonokat.

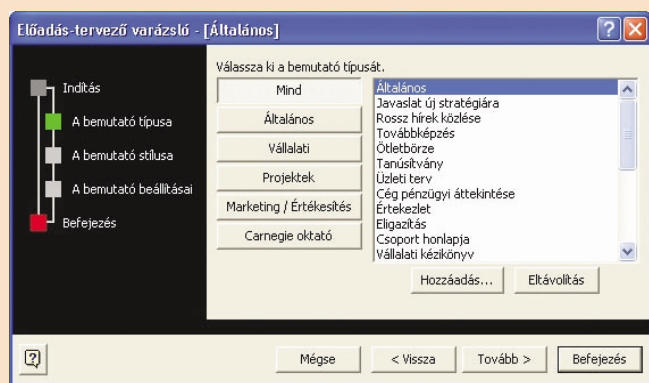
A munka megkezdéséhez jó kiindulópont az *Előadás-tervező* varázsló, amely néhány kérdést tesz fel a bemutató jellegével kapcsolat-

ban, majd felkínál egy, az igényeinkhez igazítható struktúrát.

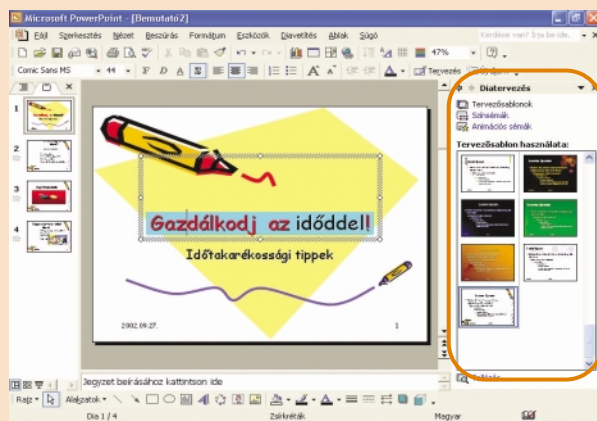
A *Nézet* lenyíló menüjével ide-oda kapcsolhatunk a vázlatnézet és a diák miniatűrűi között. A PowerPoint 2002-ben a munkaterület bal oldalán fülekkel kapcsolgathatunk a kétfajta nézet között, a munkaterület jobb oldalán pedig kicsinyített képeken

megtekinthetjük a rendelkezésre álló tervek, multimédia-elemek és színsémák választékát, attól függően, hogy a lenyíló listáról melyik almenüt választottuk ki.

Amennyiben a PowerPoint régebbi változataiban dolgozunk, ezeket a tervezési elemeket a fő eszköztárból érhetjük el.

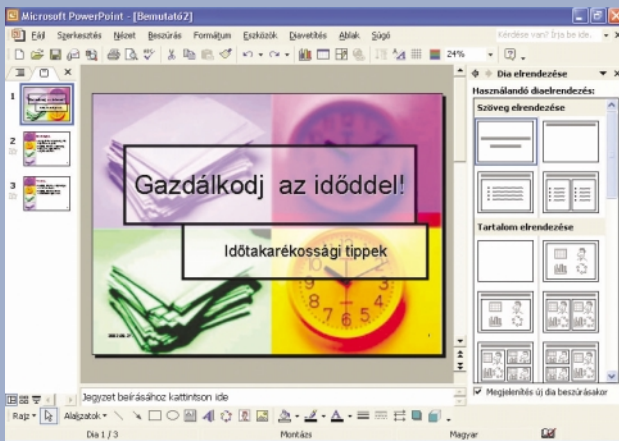

1 Az *Előadás-tervező* varázslót a PowerPoint 2002-ben úgy érhetjük el, hogy kiválasztjuk a *Fájl* → *Új dokumentum* vagy a *Nézet* → *Munkaablak* tetteleket, és a megjelenő *Munkaablakban* kattintunk az *Előadás-tervező varázslóval* soron. A régebbi verziókban a szóban forgó lehetőséget felkínáló panel vagy automatikusan megjelenik, vagy a *Fájl* → *Új dokumentum* tétel kiválasztása után az *Új bemutató* panelből tudjuk aktivizálni. Ha végigmentünk a kérdéseken, és minden választással elégedettek vagyunk, kattintsunk a *Befejezés* gombon. A felkínált diákon a szöveget és a multimédia-elemeket is módosíthatjuk, a dobozokra kattintva.

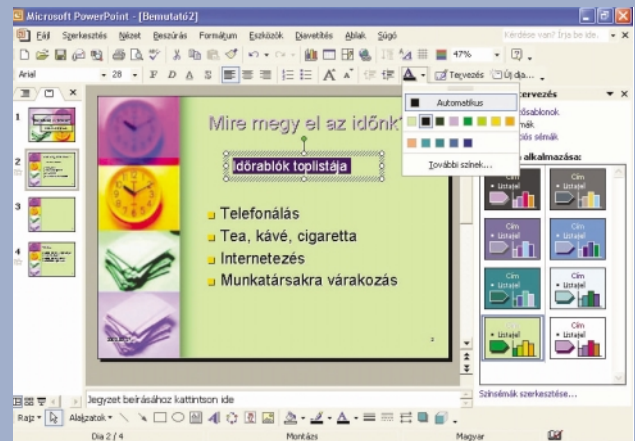

2 A PowerPoint által felkínált alapterv természetesen igazításokra szorul. A *Munkaablakban* nézzük végig a rendelkezésre álló sablonválasztékot, és a szimpatikusabbakat próbáljuk ki a diára. Ha nem tetszik, próbálkozunk tovább. A szoftver régebbi változataiban a sablonokhoz a *Formátum* → *Tervezőablakok használata* kiválasztásával juthatunk hozzá. Új diákat a *Beszűrés* → *Új dia* kiválasztásával illeszthetünk be, a *Diamásolat* kiválasztásával pedig egy meglévő tervet másolhatunk le. A terv valamennyi diára vonatkozó módosítására a *Nézet* → *Minta* → *Diaminta* tétel kiválasztása után van lehetőségünk.

A diák megformázása

1 Adjunk a bemutatóhoz új diákat, vagy szerkesszük át a meglévőket a *Dia elrendezése* munkaablak segítségével, amelyet a képernyő jobb oldalán jeleníthetünk meg, vagy a *Nézet* menüből érhetünk el. Itt láthatjuk az aktuális diát a megjegyzéseinkkel, valamint a bemutató diáinak miniatűr képét vagy a szöveg elrendezését. Így mindent összehangolhatunk, és kiválaszthatjuk a legalkalmasabb tervet.

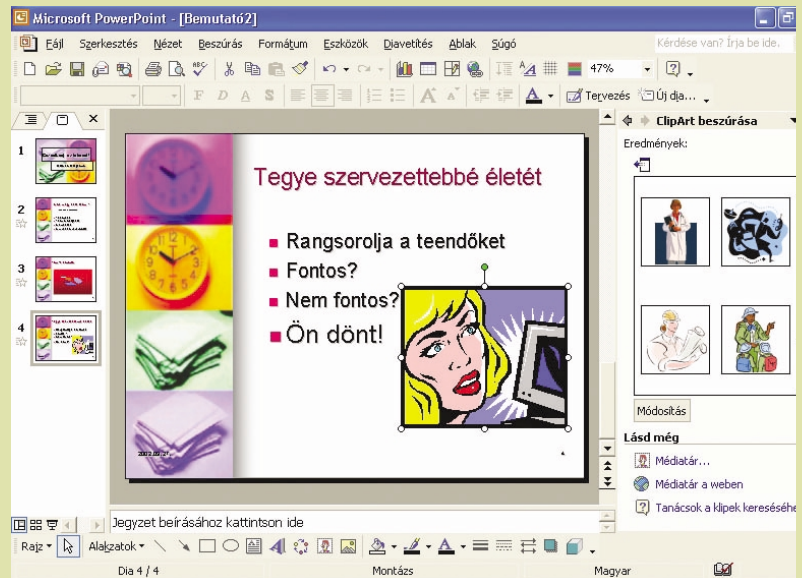

2 A PowerPoint előre gyártott színsémáit a *Diatevés* munkaablakban a *Tervezés* ablak alatt érhetjük el. Ha módosítani akarunk a színeken, kattintsunk a fő eszköztárból a nagy *I* ikonra, majd válasszuk ki a *További színek* lehetőséget. Az *Időblokk toplistája* szövegdobozt a *Beszűrés* → *Szövegdoboz* kiválasztásával adtuk hozzá a diához, és egyéni szint alkalmaztunk a kihangsúlyozására. A korábbi változatokban a *Formátum* → *Dia színválasztéka* tételre, majd az *Egyéni fülön* kattintsunk a beállításához.

Képek, diagramok hozzáadása

1 A *Beszűrés* menüből képeket, mozgóképeket és diagramokat is betehetünk a diákra. A diagram típusának kijelöléséhez a *Beszűrés* → *Diagram* kiválasztása után kattintsunk a *Diagram*, majd a *Minták* menüponton. A megjelenő panel egyik lapján a szabványos, a másikon a felhasználói – vagyis a felhasználó által előállított, illetve a *Graph* programba beépített egyéni – típusok listáját láthatjuk. Ha saját stílust hozunk létre, a *Felhasználói típusok* menüjébe mentjük el.

2 A képet, grafikákat, cégemlékműt stb. ugyanúgy tudjuk hozzáadni a bemutatóhoz, mint a diagramokat. A jól megválasztott kép nagyban segíti a mondanivaló célba juttatását. Használhatunk saját illusztrációkat, de csemegézhetünk az Office képgyűjteményéből is. A képkeresés sokrétűen szabályozható: használhatunk kulcsszavakat, megszüntethetjük a keresés helyét, és szűrhetünk médiaállomány-típus szerint is. Ha megtaláltuk a kívánt képet, a jobb oldali egérgombbal kattintsunk fölére, a megjelenő menüből válasszuk ki a *Beillesztés* parancsot, a dián a fogantyúknál fogva húzzuk a helyére, és méretezzük át a képet.

szerűbb szövegszerkesztőben vagy a program *Vázlat* nézetében összeállítani az előadás gerincét, mert így arra koncentrálhatunk, miről szóljon az előadás, nem pedig arra, hogyan nézzen ki.

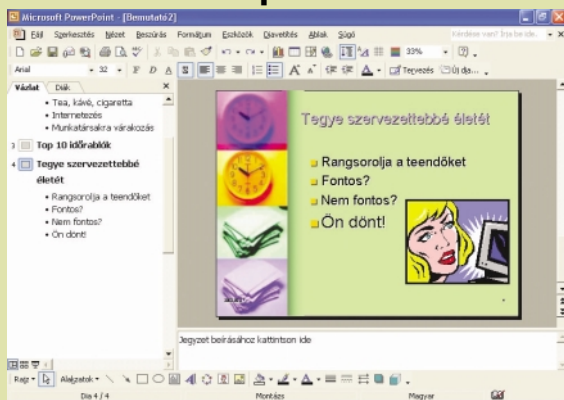
Természetesen szükség van egy nyitóképre, amellyel megragadjuk közönségünk figyelmét, de – hacsak nincs valami különösen jó ötletünk – ne itt kezdjük a munkát.

Inkább a záróképpel indítsuk a tervezést: ez valószínűleg az alatt is a képernyőn vagy a vetítőn marad, amíg mi a hallgatóság kérdéseire válaszolunk, úgyhogy világos összefoglalását kell adnia az előadásban érintett legfontosabb témáknak. Ha tudjuk, hová akarunk kilyukadni, sokkal egyszerűbb felépíteni az előadást. Ne féljünk az ismétlésektől: ezek segítenek

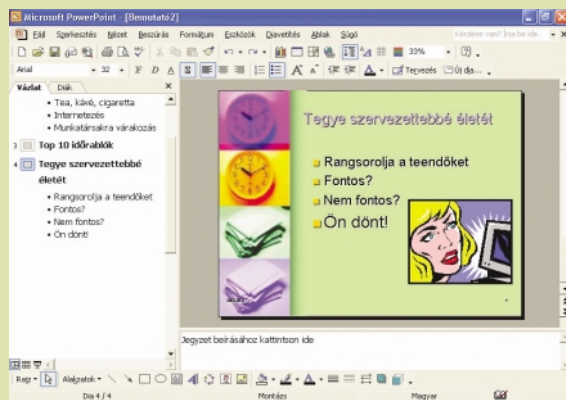
abban, hogy mondanivalónk megragadjon hallgatóságunk emlékezetében.

Dolgozzuk ki a bemutató menetét, és mielőtt az egyes diákkal kezdenénk pepecselni, szervezzük logikus rendbe gondolatainkat. A közönséget be kell vezetnünk a témába, fel kell vázolnunk a problémát, el kell magyaráznunk a megoldást, majd cselekvési pontokat kell kijelölnünk.

Diák és vázlatpontok átrendezése

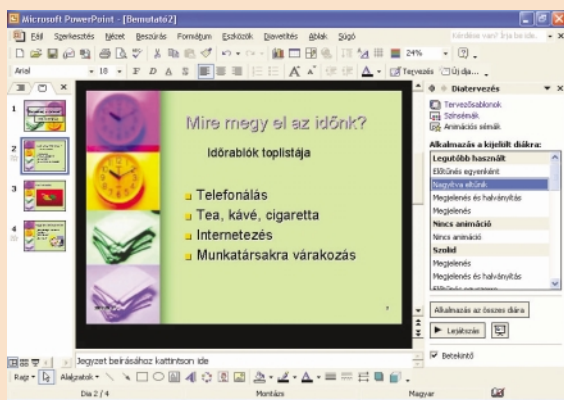

1 Még ha nem *Vázlat* nézetben tervezzük is a bemutatót, az előadás menetének meghatározásához érdemes használni ezt a nézetet. Itt ugyanis a bal oldali ablakosztásban egyszerűen áthúzzhatunk vázlatpontokat egyik diáról a másikra. A *Formázás* eszköztáron ellenőrizhetjük, hogy mindenhol ugyanazokat a betűtípusokat használjuk-e, azaz hogy egységes-e a tervünk.

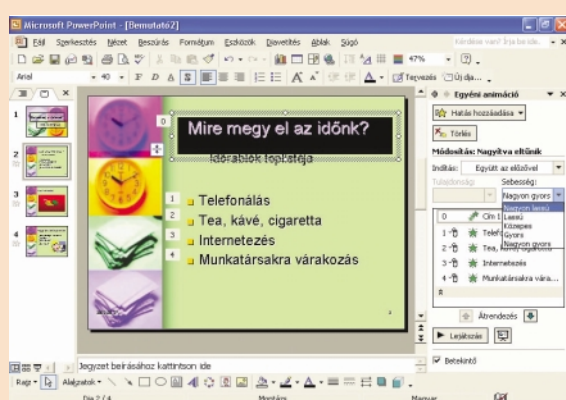

2 Ahogy gondolatainkat papírra, helyesebben diára vetjük, látni fogjuk, melyek prezentációnk legfontosabb pontjai, és ezeknek hol a helyük az előadás folyamatán belül. A diák sorrendjét úgy tudjuk megváltoztatni, hogy átkapcsolunk a *Diarendező* nézetbe (a *Nézet* menüből érhető el), majd egyszerű húzással átrendezzük a diákat.

Animációk

1 A statikus bemutatókat feldobja a diák közti átmenetknél felbukkanó effektus. A PowerPointban animációknak hívják ezeket az elemeket. A PowerPoint 2002-ben a *Munkablakból* tudjuk kiválasztani az animációs hatásokat, a korábbi változatokban a *Diavetítés* → *Animáció testreszabása* kiválasztásával érhetjük el őket. Ezután a menük segítségével válasszuk ki és nézzük meg a szóba jöhető megoldásokat.

2 Nem helyes, ha közönségünk figyelmét elvonják mondanivalónkról a meglehetősen képi effektusok, és talán még az is gondot okoz a számukra, hogy megtalálják a dián azt a pontot, amelyről beszélünk. A PowerPoint 2002 gazdag választékot nyújt az animációk egyénivé alakítására, de bánjunk csínján ezekkel a hatáselemekkel, és egy-két típusnál többet ne használjunk, hiszen célunk nem az, hogy szétziláljuk, hanem hogy ébren tartsuk a hallgatóság figyelmét.

A megjegyzésmezőt használjuk példák és anekdoták lefirkantására – az előadásban a diák puszta felolvasásánál jóval többet kell nyújtjunk.

DIATERVEZÉSI SZABÁLYOK

A legtöbb bemutatócsomag automatikusan diákat generál a beírt szövegből, valamint tervezési és elrendezési megoldásait is kész önként a szövegre húzni. Ne zúfoljuk tele felsorolásokkal a diákat: egy oldalra öt pont éppen elég. Ha sok háttéradatunk van a témához, ne töltsük meg velük a képernyőt: készítsünk inkább kiegészítő brosúrát az előadáshoz. Ha olyan diákat nyomtatunk ki, amelyeken bonyolult animációk vannak, gondol-

junk arra, hogy csak az utolsó állapot jelenik meg a nyomaton: ha egy grafikon több lépésben jut el a végállapotig, a nyomaton ezeket is mutassuk be. A nyomtatásnál figyeljünk oda a színekre is: nehogy azok a színárnyalatok, amelyek a képernyőn még jól elváltak egymástól, a nyomaton egyöntetűen szürkének hassanak! Kerüljük a sablonos kék hátteret; a modern képernyők és kivetítők más színeket is nagyszerűen megjelenítenek. A mintázott háttér vagy egy háttérkép figyelemfelkeltő lehet, de ügyeljünk arra, hogy a szöveg mögött sima legyen a háttér. A betűk színének el kell válniuk a háttértől, és a betűméretnek elég nagyoknak kell lennie ahhoz, hogy a szöveget a leghátsó sorokból

is el lehessen olvasni: ez roppant fontos a sikerhez, úgyhogy érdemes alaposan kikísérletezni. Óvatosan bánjunk a vörös-zöld, kék-fekete, illetve kék-bíbor színpárok használatával: a színtévesztők nem fogják látni a különbséget. Tartsuk szem előtt, hogy hacsak a helyiség nincsen elsötétítve, a színek nem lesznek olyan ragyogóak, mint amilyenek a monitor előtt úgy látjuk őket. És bármilyen eszközzel próbáljunk is nyomtatékot adni egy szónak vagy egy vázlatpontnak – vörössel, kurzívával vagy aláhúzással –, a kellő hatás érdekében bánjunk takarékosan ezekkel az effektusokkal. Gondoljuk át minden egyes dia hierarchiáját: mi az, amit különösképpen hangsúlyozni akarunk rajta. Akkor érünk el

Diavetítés

1 A munkaterület alján lévő *Megjegyzés* mező alapszintű szövegszerkesztő szolgáltatásokat (például automatikus helyesírás-ellenőrzést) nyújt, de ha precízebben akarjuk szabályozni a kiosztott tájékoztató anyag külsejét, és olyan információkkal is ki akarjuk egészíteni, amelyeket egy kicsiny kis panelben nem lehet kezelni, válasszuk ki a *Fájl* → *Küldés* → *Microsoft Word* lehetőséget: ekkor Word-dokumentumként tudjuk szerkeszteni az anyagot.

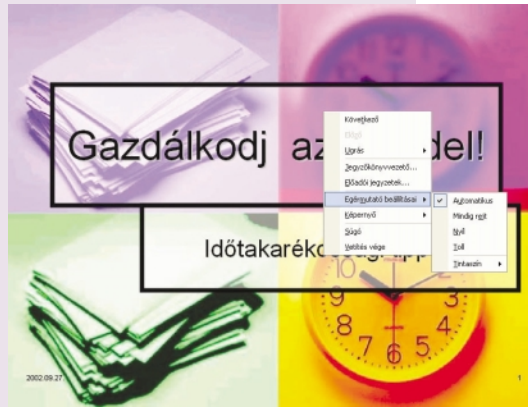
professzionális hatást, ha a bemutató megjelenése egységes. Maximum három különböző betűméretet használjunk, és ne keverjük a betűfajtaikat.

SZOFTVEREK

Noha sokak számára a bemutatótervezés egyet jelent a PowerPoint használatával, másfajta programok is léteznek erre a célra. Valójában minden irodai készlet tartalmaz bemutatók készítésére szolgáló szoftvert. A *Lotus Freelance* talán nem a legerősebb eszköz, de nagyon egyszerű használni. Rengeteg SmartMaster-sablon segíti a gyors munkát, némelyik beépített multimédia-elemeket is tartalmaz. Kissé zavaró módon a sablonok nem szerveződnek kategóriákba, és az illusztrációk sem valami szépek.

Annál gazdagabb és erőteljesebb a *Corel Presentations* grafikus eszköztára (többek között Bézier-görbe-rajzoló és képszerkesztő is található benne), és a szövegekkel való munkához a *WordPerfect* sok-sok eszköze is a rendelkezésünkre áll. Ha több változatra van szükségünk ugyanabból a bemutatóból, egy állományban is elraktározhatjuk őket. Létrehozhatunk PDF fájlokat – kiválóak olyan bemutatók terjesztéséhez, amelyeket nem szeretnénk, ha lemásolnának vagy módosítanának –, vagy Flash animációkat. A legújabb változat kiegészítő szolgáltatásai ellenére

2 Amikor levetítjük a bemutatót, minden egérgattintás a felsorolás következő pontjára vagy a következő képernyőre léptet bennünket tovább. Ha más diát akarunk kiválasztani, kattintsunk a jobb oldali egérgombbal, majd válasszuk ki az *Ugrás* parancsot: ekkor cím alapján választhatunk diát, vagy előre-hátra ugorhatunk. Ugyanebből a menüből megjeleníthetjük vagy eldughatjuk

az egérmutatót, a *Jegyzőkönyvvezetőn* kattintva feljegyzéseket készíthetünk, megnézhetjük előadói jegyzeteinket, és véget vethetünk a diavetítésnek.

a *Presentations* sokkal inkább rajzolócsoomag, mint valódi üzleti eszköz; a bemutatók műfajában a *Freelance* és a *PowerPoint* még mindig felülmúlja.

A PowerPointot két dolog teszi verhetelenné: igen elterjedt (ami például azért sem hátrány, mert lehet, hogy az utolsó pillanatban, az előadás helyszínén kell valamit igazítanunk a prezentáción), és a legerősebb eszköztárát kínálja bemutatók összeállításához. Új munkaablakai hihetetlen módon megkönnyítik annak eldöntését, hogy melyik lehetőséget válasszuk a dia felépítésére és kinézetére vonatkozó számos lehetőség közül. Az animációs hatások és sémák, valamint a diagramok és diagramtípusok nagymértékű bővülése mellett az újdonságok közé tartozik többek között az a lehetőség, hogy egy bemutaton belül több sablont használhatunk (ha például eltérő megjelenést akarunk kölcsönözni a bemutató különböző részeinek, vagy ha kombinálni akarunk két bemutatót). Az állományméret csökkentése érdekében módosíthatjuk a képek felbontását, és végre valódi diagramkészítő eszközök közül válogathatunk (bár ezen a téren a programnak még továbbra is van mit fejlődnie).

ÜGYES APRÓSÁGOK

A PowerPoint a prezentációk futtatásában is sokat segít: automatikusan kikapcsolja

a képernyővédőket és a képernyőt elsötétítő energiatakarékos funkciókat, bizonyos idejű mozdulatlanág után elrejtí az egérmutatót, továbbá csökkenti az egér érzékenységet, hogy ne jelenjen meg, ha véletlenül meglökjük.

Ha megoldható, érdemes egy második képernyőt is használni, amelyen mi magunk is láthatjuk a bemutatót. Külső monitorra csatlakoztatva noteszünket, az egyik képernyőn egy sor bemutatóeszközhöz férhetünk hozzá, miközben a másik monitoron teljes képernyős változatban fut a bemutató. Belelphetünk jegyzeteinkbe, megnézhetjük a soron következő diát, vagy kihagyhatunk egy részt, és egyenesen odaugorhatunk egy későbbi diához.

PREZENTÁCIÓISKOLA

Amennyiben projektossal dolgozunk, érdemes egy kis lézertámpát beszerezni, amellyel

a képernyőn mutathatunk. De az is jó megoldás, ha infrás egeret vagy nagyon hosszú kábellel ellátott bemutatóvezérlőt használunk: így szabadon jöhetünk-mehetünk a teremben, kapcsolatba léphetünk a hallgatósággal, és nem vagyunk odalátolva a számítógép billentyűzetéhez. Ha lecövekelünk a gép mellett, és kiguvadt szemmel a képernyőt bámuljuk, közönségünk azt hiheti, hogy felkészületlenek vagy kommunikációképtelenek vagyunk. Minél előbb jelenjünk meg az előadás helyszínén: így marad időnk kipróbálni az eszközöket, ellenőrizni, hogy minden mindennel rendesen össze van-e kötve, és ha szükséges, még igazíthatunk is a bemutatót. Így arra is jut időnk, hogy üdvözlőjük az érkezőket, és az előadás megkezdése előtt valamiféle benyomást szerezzünk róluk. Ha saját kivetítőt használunk, feltétlenül hozzunk tartalék égőt, extra kábelkészletet és valami szövetet, amellyel megfoghatjuk az átforrósodott égőt, ha ne adj' isten cserére szorul.

Jól nézzünk körül a helyiségben, és ügyeljünk arra, hogy a vezetékek az ajtótól minél távolabbi konnektorba legyenek bedugva, nehogy a későn érkezők a sötétben beléjük botlanak. Sötétítsük el a helyiséget, vagy ha erre nincs mód, legalább a képernyőt állítsuk be úgy, hogy ne tűzön rá a napfény. Végül, de nem utolsósorban igyekezzünk kényelmes környezetet teremteni előadásunk számára, hogy semmilyen zavaró körülmény ne vonja el a bemutatónkra a figyelmet, és bemutatónk olyan fogadtatásban részesüljön, amilyent megérdemel. ■

SEGÉLYVONAL

E hónapban is számos kérdéssel fordultak hozzánk olvasóink. Azokat az általánosabb eseteket, problémákat gyűjtöttük össze, amelyek másokkal is igen könnyen előfordulhatnak, így megoldásuk mindenki számára érdekes, tanulságos lehet.

Általános

Az adatok megmaradnak

K A fiamnak szeretném odaadni a régi PC-met, ezért letöröltem róla minden jelszót és személyes állományt. De azt hallottam, hogy ez még nem elég az adatok megsemmisítéséhez, mert aki érti a módját, később visszaállíthatja a törölt fájlokat. Igaz ez? És ha igen, a teljes formázás nélkül hogyan akadályozhatnám meg a visszaállítást?

V Ami az első kérdést illeti, a válasz: igen, igaz; pontosan ezért árulnak a szoftverpiacon olyan programokat, amelyekkel biztonságosan törölhető minden adat. Ezek azonban csak akkor nyújtanak megbízható eredményt, ha akkor használjuk őket, amikor töröljük a bizalmas információkat.

Ha korábban törölt adatok visszaállítását akarjuk megakadályozni, ennek egyetlen biztos módja az, hogy újrafarmázzuk a merevlemezt, majd pedig újratelepítjük a Windowst és az alkalmazásokat. De még ekkor is ott maradnak a korábbi adatok nyomai azokon a területeken, amelyeket az új telepítés nem írt felül. A biztonsági szakemberek szerint csak egyetlen módon tudjuk százszázalékos biztonsággal megakadályozni, hogy bizalmas adataink rossz kezekbe kerüljenek: ha röpítjük

törjük a meghajtót – persze azért ez túlzás. Hacsak merevlemezeink nem tartalmaz hétpécseletes államtitkokat vagy vagyonokat érő kereskedelmi információkat, nem valószínű, hogy volna ember, aki a végsőkig elmenne az adatok visszaállítása érdekében. Normális esetben tehát elég, ha eltávolítunk minden archív állományt vagy tükörfájlt, amelyet a Norton System-Works vagy a GoBack hozott létre, ezek ugyanis tartalmazhatják a törölt állományok másolatát. Ürítsük ki természetesen a Lomtárat is, aztán hajtsunk végre egy töredezettségmentesítést a meghajtón. Ez az eljárás már eléggé összekeveri a kitörölt állományok maradványait ahhoz, hogy egy hagyományos visszaállító programmal már ne lehessen visszanyerni az adatokat.

Gondok az AGP körül

K Építettem egy saját gépet Abit alaplap, Duron processzor, 128 megabájt RAM és egy Sparkle 32 megabájtos AGP grafikus kártya felhasználásával. Amikor bekapcsoltam, egy hosszú és két rövid sípszót hallottam, és a képernyő sötét maradt. Ha viszont egy PCI-os grafikus kártyával próbáltam, hibátlanul elindult a rendszer. Megváltoztattam a BIOS beállítását, és egy másik AGP kártyával is megpróbálkoztam, de hiába. Van valami ötletük?

V Bár a fentiekből nem derül ki, melyik Abit alaplapról van szó, többek tapasztalata szerint az Abit KT7-es sorozatúnak meggyűlik a baja bizonyos AGP grafikus kártyákkal. Sajnos sem a hiba oka, sem a megoldása nem ismert. Van, akinél segít, ha a hibás rendszerindítás után hagyja bemelegedni a rendszert, aztán a Reset gombbal újraindítja a gépet. De az ellenkezőjére is akad példa: van, akinek pontosan akkor sikerül normálisan elindítania a rendszert, ha a hibás indítás után kikapcsolja a gépet, és hagyja tíz percig pihenni. Mindez arra vall, hogy az alaplapon lévő AGP csatló valamilyen hőmérséklettel kapcsolatos hibájáról van szó.

Az egy hosszú és két rövid sípszó egyébként azt jelenti, hogy a BIOS nem tudja inicializálni a grafikus kártyát. A hiba leggyakoribb oka, hogy a kártya nem illeszkedik rendesen az aljzatba; érdemes ezt ellenőrizni. Ha ez rendben van, meg lehet próbálkozni a BIOS-beállítások módosításával is: például az AGP apertúra-méret növelésével, a gyors írási lehetőség kikapcsolásával, valamint az átviteli sebesség megváltoztatásával. Továbbá nem árt utánanézni, nincs-e BIOS-frissítés az alaplaphoz. Végül érdemes felkeresni az Abit webhelyét a <http://fae.abit.com.tw/eng/faq/mb> címen és a Paul's Unofficial Abit KT7 FAQ weboldalt a www.viahardware.com/faq/kt7faq.htm címen, ahol számos gyakori problémára találunk megoldást.

Nem mind Új, ami megjelenik

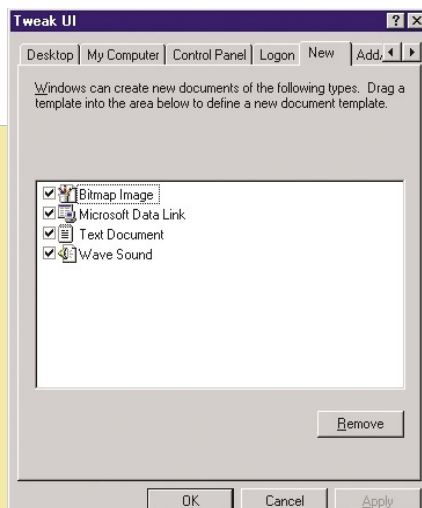
K A Windows 98SE-t használom, és amikor a jobb oldali egérgombbal kattintok egy Intéző ablakban, hogy új mappát hozzak létre, a megjelenő környezeti menü Új almenüjében egy csomó olyan elemet látok, amelyre semmi szükségem. Tudom, hogy a TweakUI-val eltávolíthatnám őket, de nincs Windows CD-m, amiről telepíthetném. Hogyan szabadulhatnék meg mégis a nem kívánt elemektől?

V A főleges elemek elvileg a rendszerleíró adatbázis átszerkesztésével is eltávolíthatók, de ez kissé veszélyes módszer, biztonságosabb az oly sokszor emlegetett TweakUI-t használni. De vigyázat! A korábban kiadott és a Win-

dows 98 első kiadásának CD-jén levő változat a Microsoft szerint nem jó sem a Win98 második kiadásához, sem a Millennium Editionhoz.

Az 1.33-as változat arról a weboldalról tölthető le: <http://www.microsoft.com/networkstation/downloads/powertoys/networking/nttweakui.asp>; illetve megtalálható CD mellékletünkön is!

A telepítés után a menü átszabása már egyszerű: az elemek törléséhez kattintsunk a New fülön, és állítsuk kijelöletlenre a nem kívánt elemeket. Aki pedig nem megkurtítani, hanem kibővíteni szeretné a szóban forgó menüt, annak figyelmébe ajánljuk az „Új elemek hozzáadása az Új helyi menühöz” című tippünket.

A TweakUI segítségével könnyen kipucolhatjuk a jobb gombos Új menü tartalmát

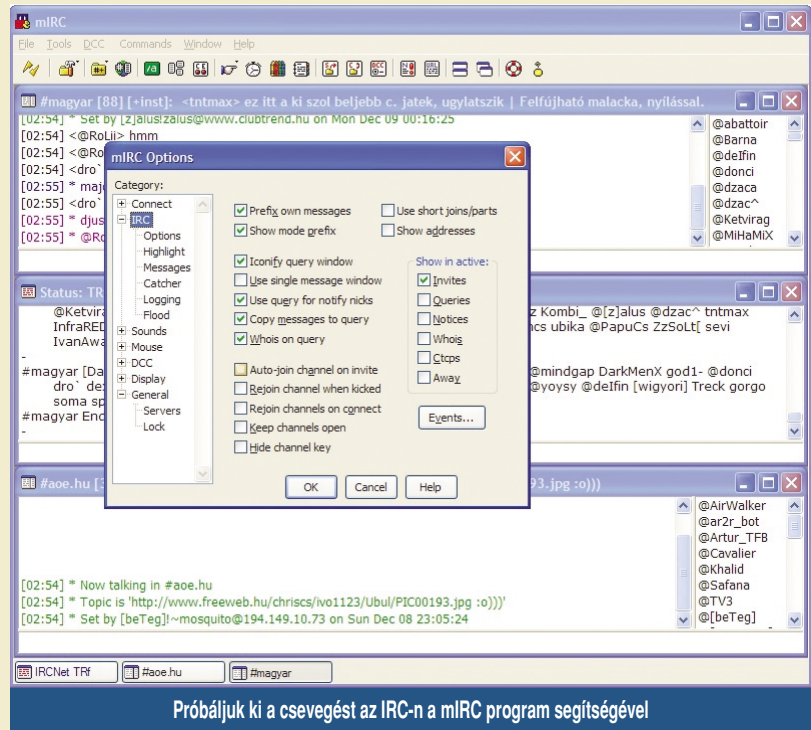
IRC – mi is ez?

Kérem, magyarázzák el: mi az az IRC? Az AOL azonnali üzenetküldőjét, az AIM-et használok, de barátaim azt mondják, hogy térjek át inkább a mIRC-re.

V Az internetes csevegésnek több módja van. Az IRC (Internet Relay Chat; magyarul internetes élő csevegés) kezdetei még azokra az időkre nyúlnak vissza, amikor az internet kevesek titka és kiváltsága volt. Az IRC azonban máig megőrizte jelentőségét, mivel szabad és cenzúrázatlan eszköz, és független az internet nagy cápáitól – ezért szeretik olyan sokan. Az AOL üzenetküldője (és a többi is, mint például az MSN Messenger vagy ICQ) az IRC nyílt beszélgetőcsatornáival szemben (ahol sokan beszélnek a „közösbe”) általában két ember beszélgetésére alkalmas program.

Az IRC-re többféleképpen lehet csatlakozni, Windows-felhasználók számára az egyik legjobb megoldás a mIRC program, amelynek harmincnapos próbaváltozata egy 1,1 megabájtós állomány formájában letölthető a <http://www.mirc.com> címről, vagy általában megtalálható CD mellékletünk Turkáló részlegén az internetes programok között.

Az AOL, a Microsoft és a Yahoo azonnali üzenetküldő eszközeivel ellentétben az IRC egymástól független csevegőszerverek hálózataiból áll, és mindegyik hálózat több csevegőcsatornát lát el. Néhány egyszerű utasítással csatlakozhatunk csatornához, vagy kiléphetünk belőlük, saját csatornákat hozhatunk létre, megkereshetünk más felhasználókat a csatornában, és magánüzeneteket küldhetünk nekik, sőt azt is eldönthetjük, ki csatlakozhat és ki nem a csatornához.

Próbáljuk ki a csevegést az IRC-n a mIRC program segítségével

A témával 2002. júniusi számunkban foglalkoztunk részletesebben (90. oldal, *Pötyögős csevegés*), ahol tippeket adtunk a mIRC program használatához is (91. oldal, *mIRC – Első lépések*). A program online súgója is nagyon jó bevezetést nyújt az IRC használatába, és ha ezt kevesellnénk, a www.irchelp.org helyen további segítséget kaphatunk.

Windows

Eltűnt „Képek” nyomában

KA Windows Me operációs rendszert használom, és újabban, amikor a *Dokumentumok* mappában meg akarom nyitni a *Képek* almappát, a következő hibajelzést kapom: *WiaMgr.Devicec.Length is null or not an object. URL file://c:\windows\web\imgview.htt. Mit tegyek?*

VEz a hiba többnyire akkor jelentkezik, ha a *TweakUI Desktop* oldalon az asztalon lévő első ikont a *Dokumentumokról* a *Sajátgépre* változtatjuk. Ha tényleg ez a hiba oka, akkor egyszerűen megszüntethetjük az első ikon visszaállításával.

A szóban forgó szkript hibát azonban az *imgview.htt* állomány sérülése is okozhatja. Ez az állomány cseréjével orvosolható. Az eljárás a következő: kattintsunk a *Start* → *Futtatás* menüpontra, majd írjuk be, hogy *regsvr32 webvw*, és üssük le az *(Enter)* billentyűt.

Az alvó gép mégsem alszik?

KHa Windows Me rendszeremet pár percig nyugton hagyom, kis szünet után a meghajtó vesztettül dolgozni kezd, a *Rendszermonitor* azt mu-

tatja, hogy rohamosan fogy a szabad memória, míg végül semmi sem marad. Ha megmozdítom az egeret, vagy leütök egy billentyűt, a folyamat abbamarad, de ha néhány percig nem nyúlok a géphez, megint kezdődik az óriület.

Mi okozza a jelenséget, és hogyan tudnám megszüntetni?

VIlyesfajta aktivitás akkor tapasztalható, ha rendszerünkön olyan folyamatok futnak, amelyek az üresjáratú időszakokra vannak beütemezve. Amennyi-

ben ezek a folyamatok nem befolyásolják a rendszer használhatóságát, jobb békén hagyni őket. Annak azonban érdemes utánanézni, ténylegesen milyen tevékenységekről van szó. Lehet, hogy a merevlemez vírusellenőrzése folyik a háttérben, vagy valamilyen rendszeroptimalizáló tüsténkedik. Ha a Windows *Feladatütemezője* fut, megnézhetjük, milyen folyamatok vannak beállítva az üresjáratú időszakban történő futásra. Amelyikre nincs szükségünk, azt törölhetjük.

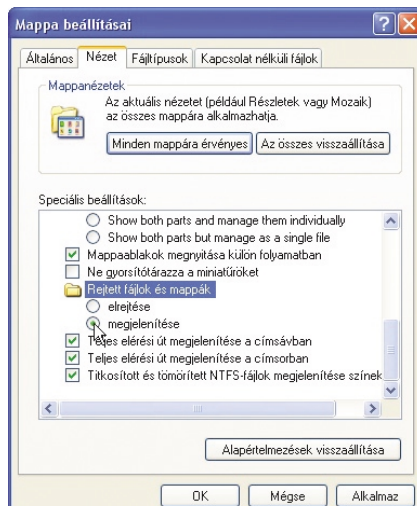
A Microsoft Office-felhasználók rendszerének fő erőforrás-leszívója a *Gyorskeresés* segédprogram, amely az Office telepítések automatikusan települ. Ez a segédprogram olyan indexet készít állományainkról, amelynek segítségével gyorsabban megtalálhatjuk a keresett szövegeket, de ha ritkán van szükségünk szöveges keresésekre, csak az erőforrásainkat pazarolja. A parancsikönyvét a *Programok* menü *Indítópult* csoportjában találjuk. Ha töröljük innen, legközelebb már nem indul el, de így is rengeteg fölösleges állományt hagy maga után.

Akit részletesebben érdekel a *Gyorskeresés* szabályos kikapcsolásának és az indexállományok törlésének technikája, olvassa el a HU158705-ös számú „OFF97: Hogyan lehet kikapcsolni a Find Fast indexelőt” vagy a HU199787-es számú „OFF2000: Hogyan lehet az Office gyorskeresőjét kikapcsolni” című bejegyzést a Microsoft magyar nyelvű Tudásbázisában (<http://support.microsoft.com>).

Elmagyarázzuk, eltüntetjük!

Kérdésem egyszerű: mire valók az ideiglenes állományok, és kitörölhetem-e őket?

VAz ideiglenes állományokat olyan alkalmazások hozzák létre, melyeknek átmeneti időre kell bizonyos információkat elraktározniuk. Amint azt a nevük is mutatja, nem maradnak tartósan a merevlemezeken: általában az őket létrehozó alkalmazás maga gondoskodik a törlésükről.

Ahhoz, hogy Windows 2000 vagy XP alatt kitörölhesük az átmeneti állományokat, be kell kapcsolnunk a Mappa beállításoknál a rejtett fájl megjelenítését

Leggyakrabban akkor maradnak a meghajtón, ha az alkalmazás elszáll, vagy lefagy, mielőtt a törlést elvégezhette volna. Az ideiglenes állományokat tároló mappa használatára vonatkozóan azonban nincse-

nek köbe vésett szabályok. Egyes alkalmazástelepítő programok olyan állományokat hoznak létre a telepítés során, amelyet az eljárás végeztével – a rendszer újraindításakor – törölnek, de olykor az állományok ottefelejtődnek. Egy biztos: az ideiglenes fájlokat tartalmazó mappából a néhány naposnál régebbi elemeket nyugodtan kitörölhetjük.

A Windows 98, 98SE és Me ideiglenes állományai általában a C:\Windows\Temp mappában található, hacsak nem adtuk meg a számukra más helyet.

Az XP-ben a C:\Documents and Settings\\Local Settings\Temp mappában találjuk őket.

(Figyelem! A Local Settings rejtett mappa, ezért csak akkor látható, ha a Mappa beállításainál bekapcsoljuk a rejtett állományok láthatóvá tételét – A Szerk.). Számos segédprogram létezik, amelyek azt állítják magáról, hogy a fölöslegessé vált ideiglenes állományok eltávolításával segít kitakarítani a rendszert. De ehhez igazából nem kell segédprogram: nyissuk meg az ideiglenes állományokat tartalmazó mappát, kattintsunk a *Módosítva*

Tipp Tördeljük hasábokra a Programok menüt!

Ha a *Programok* menüben túl sok elem gyűlik össze, és már a könyökünkön jön ki, hogy csak hosszú görgetéssel lehet elérni a lista végén lévő alkalmazásokat, a Windows 95-ben bevált módon bontsuk oszlopokra a menüt, így minden alkalmazáshoz gyorsan hozzáférhetünk.

Indítsuk el a *rendszerleíró adatbázis szerkesztőjét* – *Start* → *Futtatás* → *regedit* → *(Enter)* –, és lépésről lépésre tárjuk fel a következő mappákat: *Hkey_Local_Machine\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer*. Az *Explorer* mappában kattintsunk az *Advanced* mappán, majd a jobb oldali egérgombbal kattintsunk az új karakterláncra és az *Érték* mezőbe írjuk be, hogy *False*. Zárjuk le a szerkesztőprogramot. Elképzelhető, hogy a változtatások életbe léptetéséhez ki kell lépnünk a Windowsból, majd újból belépünk.

Mindig, amikor a rendszerleíró adatbázissal van dolgunk, járjunk el nagyon óvatosan és körültekintően. Ismét felhívjuk a figyelmet arra, hogy ez a Windows lelke, és ha megsérül, akár adatvesztéssel is járó, komoly problémákat okozhatunk magunknak! Ennek elkerülésére a CD mellékletre feltettünk két REG állományt: a menü oszlopokra tördeléséhez a *cascmenu.reg* fájlon, az eredeti, görgetős menü visszaállításához pedig a *scrollmnu.reg* állományon kell duplán kattintani. ← CD MELLÉKLET

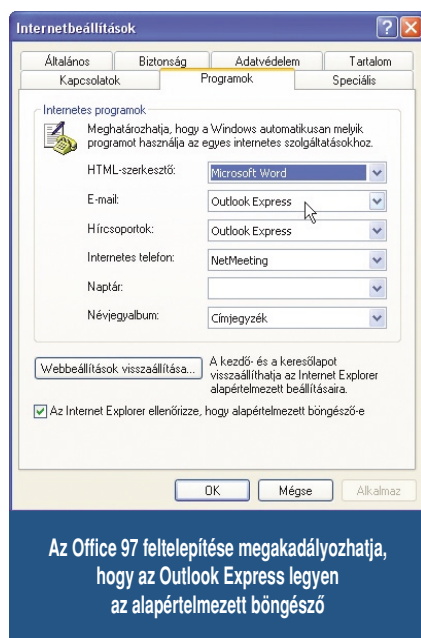
fejlécen, amelynek hatására a fájlok időrendben sorakoznak fel, válasszuk ki azokat, amelyek egy-két napnál régebben keletkeztek, és továbbítsuk őket a *Lomtárba*. Ha néhány órán belül nem tapasztalunk semmilyen zavart a működésben, a *Lomtár* ürítésével fejezzük be, amit elkezdtünk.

Ragaszkodó másolat

K A Windows-asztalomon van egy másolatom az mfc42.dll fájlról, amelyet azért hoztam ide a Lomtárból, hogy megnézzem a tulajdonságait. Most viszont nem tudom törölni, mert a Windows azt mondja, hogy használatban van. A Rendszerinformáció az mfc42.dll elérési útjaként a c:\Windows\Asztalt adja meg c:\Windows\System helyett, pedig a rendszermappa példánya frissebb. **Hogyan szabadulhatnék meg a fölösleges fájltól?**

V Ha Windows 95-et vagy 98-at használunk, lépünk ki MS-DOS módba, és a prompt után írjuk be a következő két utasítást:

```
cd \Windows\Asztal
del mfc42.dll
```


(Az első utasítással belépünk az Asztal mappába, a másodikkal töröljük onnan az állományt.) A Windows Me-felhasználóknak a biztonsági lemez segítségével kell belépniük az MS-DOS-ba. Ha valaki az MS-DOS utasítások használatát túl ijesztőnek érzi, indítsa el csökkentett módban a Windowst. Így az mfc42.dll-t használó alkalmazások még valószínűleg nem indulnak el, úgyhogy a hagyományos úton is törölhető a fájl.

Internet

„Alapértelmezetlen” Outlook Express

K A számítógépeken a Win98SE és az Office 97 Professional fut az Outlook Express 6.0-val kiegészítve. Nem tudom rávenni az Outlook Expressre, hogy alapértelmezett e-mail programom legyen, ami problémákat okoz más alkalmazások használatakor. Az *Eszközök* → *Beállítások* panel *Általános* oldalán az a lehetőség van bejelölve, hogy *Ezen alkalmazás NEM az alapértelmezett böngésző*, és hiába jelölöm be alapértelmezettnek, később a panel megnyitásakor megint azt látom, hogy az OE nem alapértelmezett böngésző.

V A vázolt probléma azok életét keseríti, akik még mindig az Office 97-et használják. Ez a szoftver megváltoztat a rendszerleíró adatbázisban néhány olyan bejegyzést, amelyre az Outlook Express alapértelmezetté tételéhez szükség volna. A probléma orvoslására újra be kell jelezni az Outlook Expressre. Ehhez a *Start* → *Futtatás* kiválasztása után írjuk be a következő karaktersort, és az *Enter* leütésével küldjük el az utasítást.

„c:\Program Files\Outlook Express\msimn.exe” /reg
Fontos, hogy idézőjelbe tegyük az msimn.exe elérési útját! Ha ez megvan, nyissuk meg az Internet Explorert, válasszuk ki az *Eszközök* → *Internetbeállítások* → *Programok* tételleket, és adjuk meg alapértelmezett programként az Outlook Expressre.

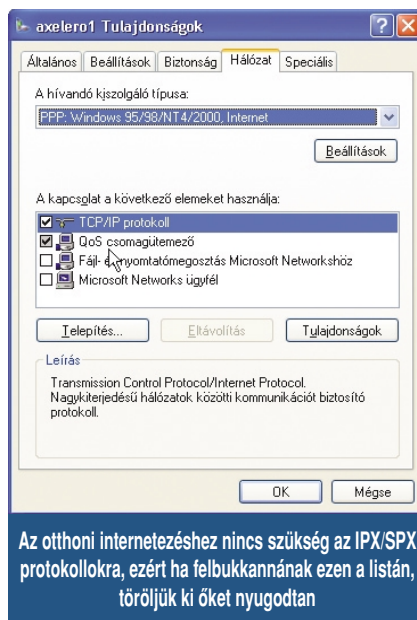
Telepítés tiszta lappal

K Megpróbáltam installálni az Internet Explorer 6.0-t, de az Outlook Express nem települt megfelelően, ezért az egészet eltávolítottam, hogy újratekintsem a telepítést. De azóta a telepítő folyton azt kérde, hogy meg akarom-e tartani a program korábbi változatát, és bármit csinálom is, nem sikerül a telepítés. **Mit töröljek ki, hogy tiszta lappal kezdhessem a telepítést?**

V A Windows 95-ben, 98-ban és Me-ben egyszerű a megoldás: meg kell keresni és ki kell törölni a winini.ini nevű állományt (amely többnyire – bár nem mindig – a Windows-mappában lapul). A Windows NT 4.0-ban, 2000-ben és XP-ben indítsuk el a Rendszerleíró adatbázis-szerkesztő segédprogramot, navigáljunk a Hkey_Local_Machine\System\CurrentControlSet\Control\Session Manager mappába, és bármilyen értéket találjunk is ott

PendingFileRenameOperations néven, töröljük. Ezután a `Hkey_Local_Machine\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion` mappában keressük meg a *RunOnce*, *RunOnceEx* és *RunServicesOnce* ágakat, és töröljük minden függőben lévő (*pending*) állományátvezési műveletet. Tegyük meg ugyanazt a `Hkey_Local_User\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion` mappa *RunOnce* almappájában.

Az összes Windows-változatban töröljük az ideiglenes fájlok mappájának tartalmát (a Windows 95-ben és Me-ben például ez a `c:\Windows\Temp`). A `c:\` könyvtárban keressük meg a `$$!$$!` nevű mappát, és ha van ilyen, töröljük. Elképzelhető, hogy a *Temporary Internet Files* mappát is ki kell üríteni. Keressük meg a `c:\Windows\inf` mappát, majd töröljük minden nulla méretű, *oem*.inf* nevű állományt, ahol a * helyén valamilyen szám áll. Ha találunk egy `c:\Program Files\Internet Explorer\Uninstall` nevű mappát (vagy valami ehhez hasonló), a tartalmát ugyancsak töröljük. Bizonyos programok, például a vírusellenes szoftverek esetleg megzavarhatják az Internet Explorer telepítését azzal, hogy nem engednek kicserélni fontos fájlokat. Ha a fent leírt tisztogatás után is problémákat tapasztalunk, próbáljuk meg az összes program és segédprogram lezárása után lefuttatni a telepítési eljárást, vagy indítsuk el csökkentett módban a Windowst, és így itt hajtsuk végre a telepítést.

Eltévedt protokollok

K Gépemen a Windows XP fut. Amikor az Outlookon keresztül rákapszolódom az internetre, 733-as számú hibáüzenetet kapok, amely figyelmeztet, hogy az IPX/SPX nincs csatlakoztatva. Az Internet Exploreren keresztül csatlakozáskor ilyen problémám nincs, ott minden normálisan működik. Megnéztem az Outlook hálózati beállításait, és az IPX/SPX telepítve van. Mi lehet a baj?

V Az IPX és az SPX olyan hálózati protokollok, amelyeket csak nagyvállalati hálózatok számítógépei

használnak. Otthoni felhasználóknak nincs rá szükségük. A hibajelzés arra utal, hogy ezek a protokollok telepítve vannak, és hozzá vannak rendelve a modemhez, az internetszolgáltató viszont nem támogatja őket.

A megoldáshoz nyissuk meg a *Vezérlőpult*-ot, és kattintsunk kétszer az *Internet-beállítások* tételre. A megjelenő panel *Kapcsolatok* oldalán a *Telefonos és virtuális magánhálózati beállítások* listáról válasszuk ki a kapcsolatunkat. Kattintsunk a *Beállítások*, majd a *Tulajdonságok* gombon. A kapcsolatunk tulajdonságait tartalmazó párbeszédpanel *Hálózat* oldalán nézzük meg, hogy az *IPX/SPX* szerepel-e a kapcsolat által használt protokollok listáján. Ha igen, állítsuk kijelöletlenre a jelölőnégyzetét. Ezután az *OK* gombon kattintva zárjuk le a panelt.

Egy kis átvitelszám

K 56 Kbps-os V.90-es beépített modem van a számítógépemben, és arra volnék kíváncsi, hogy fájlok letöltései mekkora az a sebesség, amely még normálisnak számít?

V Ilyen modemmel a letöltési sebesség ritkán haladja meg a 48 kilobit/másodpercet, és sokszor még a 42 kilobit/másodpercet sem éri el. A sebesség nagyban függ a telefonvonal minőségétől és attól, hogy milyen messze vagyunk a központtól.

A modem sebességét kilobit/másodpercben adják meg, ennek rövidítése **Kbps**. Egy bájtban nyolc bit van, ha tehát azt szeretnénk tudni, hogy letöltéskor egy másodperc alatt maximálisan hány kilobájt jut át a számítógépünkre, akkor a kapcsolat sebességét nyolccal kell elosztanunk. A gyakorlatban azonban a hálózati kommunikációs protokollok, valamint a kapcsolat lebonyolításában közreműködő más elemek csak a rendelkezésre álló kapacitás egy részét használják ki, úgyhogy közelebb jutunk a valóságos értékhez, ha inkább tízzel osztunk. Ez az ökölszabály a ZIP és EXE állományokra érvényes, amelyek már tömörítve vannak. Tömörítetlen adatok, például egyszerű szövegállományok letöltései magasabb lehet a sebesség, mivel a modem menet közbeni tömörítéssel és kicsomagolással képes megnövelni az átviteli sebességet.

Továbbra is várjuk leveleiket a pcworldtippek@idg.hu címre.

MÓRAY GÁBOR–SPÁNYIK BALÁZS

! A CD-ken található szoftverek működéséért a szerkesztőség nem vállal felelősséget, azokat mindenki saját belátása szerint használja fel!

Az XP sem habos torta!

Windows XP-tanácsok

Láthatatlan játékok

K Letöltöttem az XP-s PowerToys közül a *TweakUI-t*, az *Image Resizer-t* és a *CD Slide Show Generator-t*. A *TweakUI* a *Programok* menübe települt, a többi azonban nem jelent meg a programlistán, és nem tudom elérni őket. Kétszer is megpróbáltam törölni és újratelepíteni őket, de ugyanaz volt az eredmény. Mit csináltam rosszul?

V A *TweakUI-t* ugyanúgy kell használni, mint a hagyományos programokat. A Windows XP *PowerToys* többi eleme viszont a szabványos Windows-funkciókat bővíti ki, és ezeket nem a *Start* menüből kell meghívni. A gondot nyilvánvalóan az okozza, hogy ezekhez az ingyenes programokhoz csak igen hézagos dokumentáció tartozik, amely mindezt nem magyarázza el...

Az eszközök kezelése különben pofonegyszerű. Az *Image Resizer* használatához válasszuk ki egy képet az egérrel, és a jobb oldali egérgombbal kattintsunk rajta. Ekkor a helyi menüben megjelenik egy új elem, a *Resize Pictures*, amelynek panelje négy képernyőméret-lehetőséget kínál fel. Ha kiválasztjuk valamelyiket, majd rákattintunk az OK gombra, a kép

A *CD Slide Show Generator* a Windows XP CD-R- és CD-RW-író szolgáltatását bővíti, és ahogy a neve is jelzi, CD-s diabemutatók létrehozására való. A következőképpen használható: húzzuk a kívánt képfájlokat a CD-íróra, és így módon állítsunk össze egy olyan lemezt, amelyik csak képeket tartalmaz, majd válasszuk ki a *Fájlok CD-re írása* lehetőséget. Ekkor megjelenik a varázsló, amely a szokásos módon végigvezet a CD-írás folyamatán, de most már azt a lehetőséget is felkínálja, hogy létrehozunk egy automatikusan elinduló állományt, amelyik levezényli a diabemutatót. Ez a fájl ugyancsak felíródik a CD-re, és az eljárás végeredményeként egy olyan CD születik, amely a meghajtóba helyezve automatikusan elindul, s lefut egy diabemutatót a windowsos PC-ken. **CD MELLÉKLET**

Nem telepít a telepítő?

K A Windows XP Home változatát akartam telepíteni a számítógépre. A hajlékonylemezzel történő indítás után megpróbáltam lefuttatni a *Setup.exe* fájlt, de olyan hibaüzenet kaptam, hogy ez a program nem fut DOS módban.

V A Windows XP telepítésekor a CD-ROM-ról kell elindítani a rendszert.

Hajlékonylemezzel csak akkor van szükség, ha a rendszer valamilyen okból nem indul el CD-ROM-ról. Amennyiben rend-

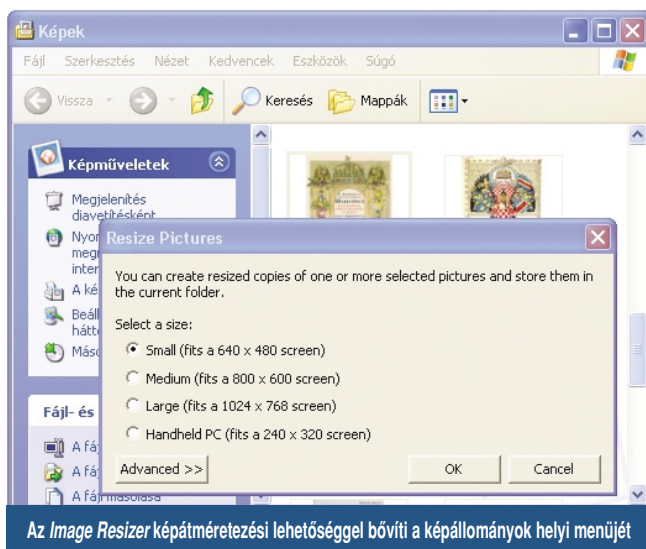
szerünk mégsem hajlandó erre, akkor valószínűleg a BIOS-ban ki van kapcsolva ez a lehetőség. (Vagy SCSI típusú CD-olvasó esetén a SCSI kártya nem támogatja ezt a lehetőséget – *A szerk.*)

Így ha mindenképpen a DOS-parancssorból kell telepíteni a *Windows XP Home-ot*, ne a *setup.exe* állományt indítsuk el, mert az tényleg nem DOS-os program, hanem lépünk be a CD i386 könyvtárába, és futtassuk a *winnt.exe* telepítőt.

TweakUI vissza a Vezérlőpultra

K Gyakran használom a *TweakUI-t*, és kényelmesebb volna, ha nem a *Programok* menüből, hanem a *Vezérlőpultról* indíthatnám el, mint régen a Windows 95-ben. Megoldható ez?

V Igen. A *Vezérlőpult* új elemmel való bővítéséhez a rendszerleíró adatbázis megfelelő helyére kell beírni az elem adatait. Ez azonban kézzel nem túl egyszerű feladat, mert egy globális egyedi azonosítót (egy 32 karakter hosszú, betűkből és számokból álló karakterfüzért) kell hibátlanul bepotyognunk. Hogy olvasóinkat megkíméljük ettől a guszustalan munkától, CD mellékletünkön elhelyeztünk egy REG állományt a szükséges informá-

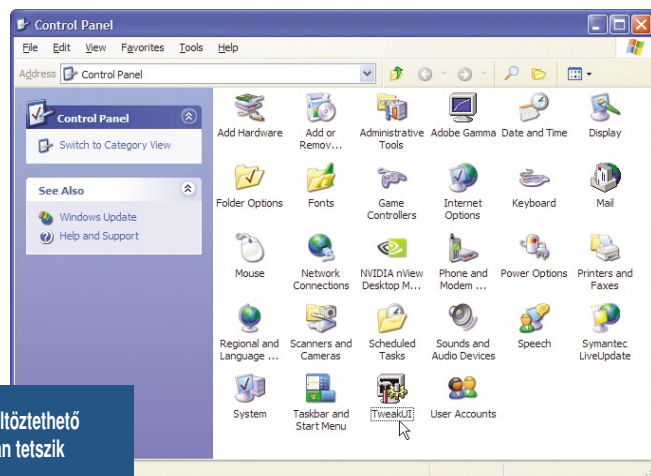

Az *Image Resizer* képméretezési lehetőséggel bővíti a képállományok helyi menüjét

általunk megadott képernyőmérethez igazodik, és új állományként tárolódik el.

CD MELLÉKLET

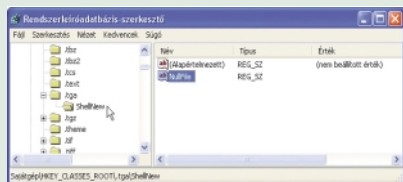
A *TweakUI* Windows XP alatt is visszaköltöztethető a *Vezérlőpultra*, ha valakinek így jobban tetszik

Új elemek hozzáadása az Új helyi menühez

Egyszerűen bővíthetjük új elemekkel azt a fájltypuslistát, amely akkor jelenik meg, ha a jobb oldali egérgombbal kattintunk egy mappában, és a megjelenő helyi menüből kiválasztjuk az Új tételt. Csupán a rendszerleíró adatbázist kell kicsit megbarkácsolnunk hozzá. A dolog technikáját most a TGA fájltypuson mutatjuk be, amely egy talán kevésbé ismert grafikus állományformátum. Fontos, hogy a Windows által regisztrált típusat válasszunk, azaz legyen olyan feltelepített program, amely ismeri s megnyitja az ilyen állományokat! A mi esetünkben ez a Paint Shop Pro. Biztonság kedvéért a szerkesztés megkezdése előtt hozzunk létre egy rendszer-visszaállítási pontot, hogy ha valami balul ütne ki, visszavonhassuk a változtatásokat.

Az új elem hozzáadása akkor a legegyszerűbb, ha a szóban forgó fájltypus szerkesztésére szolgáló alkalmazás üres állományt is hajlandó megnyitni. Ezt úgy tudjuk ellenőrizni, hogy kipróbáljuk. Indítsuk el a rendszerleíró adatbázis szerkesztőjét – Start → Futtatás → regedit → (Enter) –, és tárjuk fel a HKEY_CLASSES_ROOT mappát. Jelöljük ki a kívánt állománytípusnak megfelelő mappát (esetünkben ez a tga). A jobb oldali egérgombbal kattintsunk a mappán, és válasszuk ki az Új → Kulcs tételüket. Nevezzük el ShellNew-nak a kulcsot.

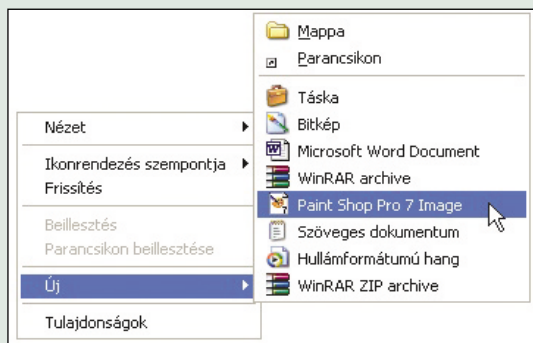

Ha ezzel elkészültünk, csukjuk be a szerkesztőt, kattintsunk a jobb gombbal egy mappában, és nézzük meg az Új menüt, ahol ha minden stimmel, megjelenik az általunk választott állománytípus

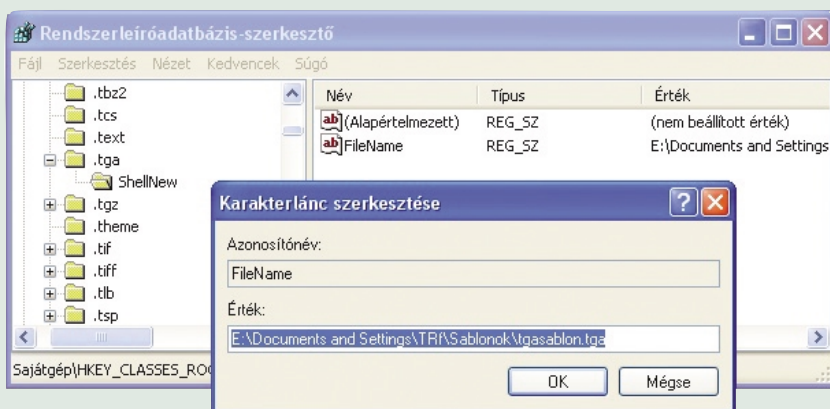
Ezután válasszuk ki a frissen létrehozott ShellNew mappát, a jobb egérgombbal kattintsunk a jobb oldali ablakosztásban, és válasszuk ki az Új → Karakterlánc tételüket. Nevezzük el az új karakterláncot NullFile-nak.

Csukjuk be a szerkesztőt, nyissunk meg egy mappát, és próbáljuk ki: kattintsunk a jobb gombbal, és nézzük meg, szerepel-e a kiválasztott fájltypus

az Új menüpont alatt. Ha sikerült, hozzunk létre egy ilyen új állományt, majd próbáljuk megnyitni. Ha az alkalmazás hibaüzenetet ad, vagy nem a várakozásainknak megfelelően működik, akkor valószínűleg nem szeret nulla hosszúságú fájl megnyitni. Esetünkben a Paint Shop Pro a nulla hosszúságú állományt nem ismeri fel valós TGA formátumú képnek, és erről hibaüzenetet ad.

Ha mégsem jelenik meg, próbáljunk ki- és belépni. Előfordulhat, hogy ez sem segít, például ha egy olyan program kezelné a fájltypust, amely már egy másik típusnál szerepel a listán

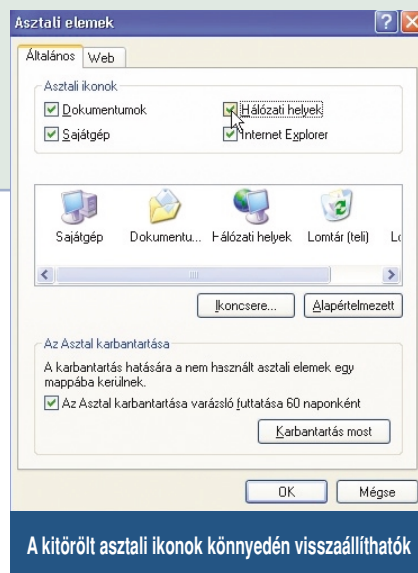
Ha a bejegyzéshez sablont rendelünk, az új állomány megnyitásakor az automatikusan betöltődik a programba, és így elkerülhető a nem várt hibaüzenet

Még egy kicsit dolgoznunk kell a megoldáson. Az alábbi módszer akkor is használható, ha azt akarjuk, hogy az új állomány ne legyen teljesen üres, hanem tartalmazzon valamilyen adatot (mondjuk egy sablont). Először is a fájltypushoz tartozó al-

kalmazással hozzunk létre egy új állományt, és mentjük el a c:\Documents and Settings\

suk meg az előbb létrehozott állománytípust. Válasszuk ki a NullFile karakterláncot, aztán a jobb oldali egérgombbal kattintsunk rá, válasszuk ki az Átnevezés parancsot, és nevezzük át FileName-re. Az Érték mezőbe írjuk be a sablon teljes elérési útját, majd kattintsunk az OK gombra.

Ha a fenti módon most újra létrehozunk egy új állományt, és megpróbáljuk megnyitni, a program boldogan megnyitja a saját maga által létrehozott sablont. ■

A kitorított asztali ikonok könnyedén visszaállíthatók

ciókkal; ha valaki a Vezérlőpulttra akarja helyezni a TweakUI-t, csak annyit kell tennie, hogy kétszer kattint erre az állományra (feltéve persze, hogy maga a TweakUI már telepítve van). Ezt követően törölhetjük a Programok menüből.

CD MELLÉKLET

Eltűnt ikonok lelőhelye

PC-m korábban nem kapcsolódott a hálózatra, úgyhogy töröltem az Asztalról a Hálózati helyek

ikont. Nemrég azonban hálózatra kötöttem a két otthoni gépet, és most szeretném visszatenni az ikont az asztalra. Van erre valamilyen mód?

Az XP-ben egyszerűen visszaállíthatjuk azokat a rendszerikonokat, amelyeket korábban eltávolítottunk az Asztalról. Kattintsunk rá a jobb gombbal, válasszuk ki a Tulajdonságok ikont a helyi menüből, majd a megjelenő panel Asztal oldalán kattintsunk Az asztali elemek testreszabása gombon. Az Asztali

Tipp Lemeztöredezettség-mentés az utasítássorból

A Windows XP-ben van egy lemeztöredekek-mentesítő eszköz, amelyet az utasítássorból futtathatunk. Előnye, hogy gyors, takarékosabban bánt az erőforrásokkal, és a *Feladat-ütemezőtől* futtatható. Használatához nyissuk meg az utasítássort – *Start* → *Futtatás* → *CMD* → *(Enter)* –, majd írjuk be, hogy

defrag c:

Ha nem a c: meghajtót akarjuk rendbe rakni, akkor természetesen más meghajtót is használ-

Az utasítássorból is ellenőrizhetjük, mennyire töredezettek a meghajtón lévő állományok

```

Paranasszor
Microsoft Windows XP [verziószám: 5.1.2600]
(C) Copyright 1985-2001 Microsoft Corp.

F:\Documents and Settings\Ag1>defrag c: -a
Windows Lemeztöredezettség-mentesítő
Copyright (c) 2001 Microsoft Corp. és Executive Software International Inc.

Elenzési jelentés
3,90 GB összes, 2,05 GB (52%) szabad, 13% töredezett (27% fájl-töredék)
F:\Documents and Settings\Ag1>

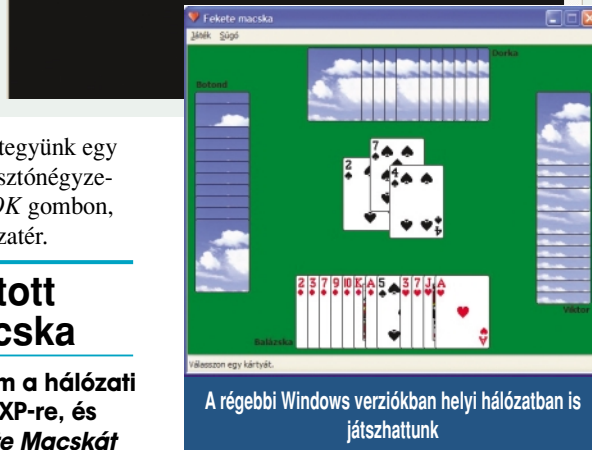
```

junk. Ha több információra vágyunk a folyamat-tal kapcsolatban, akkor azt írjuk, hogy

defrag c: -v

Ha pedig csak azt szeretnénk tudni, mennyire „töredezett” a lemez, de nem akarjuk elindítani a töredezettség-mentesítést, írjuk be, hogy

defrag c: -a

elemek párbeszédpanelben tegyük egy pipát a *Hálózat helyek* választónégyzetébe, végül kattintsunk az *OK* gombon, és az eltűnt ikon máris visszatér.

Ivartalanított Fekete Macska

K Továbbfejlesztettem a hálózati PC-inket Windows XP-re, és most nem tudunk *Fekete Macskát*

játszani a kollégáimmal. Hogyan lehetne beindítani a játékot a helyi hálózatban?

V Sajnos sehogy. Az XP a játéknak egy új, internetes változatát tartalmazza, amelynek segítségével a weben mérhetjük össze erőnket más kártyablonddal (ám

véletlenül összesorsolt játékosokkal). A játék LAN változatát kivették a rendszerből, és a Windows 98-ból XP-be átmásolt régi, végrehajtható állományok sem működnek a helyi hálózatban.

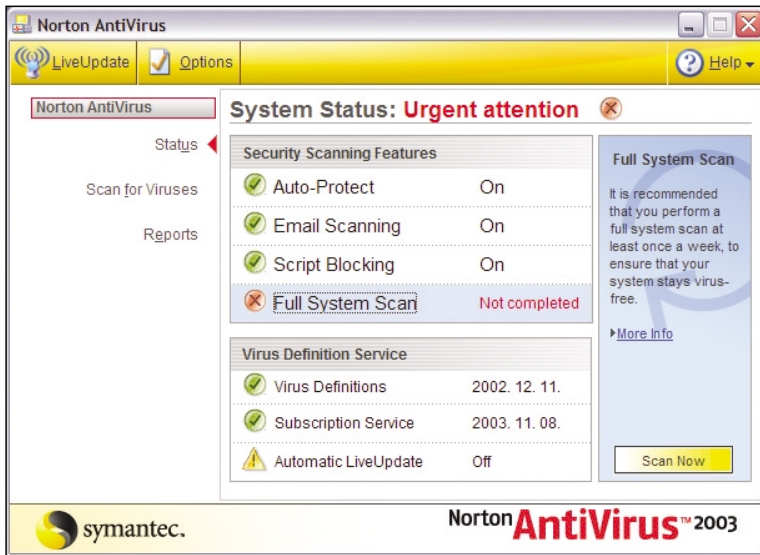
MÓRAY GÁBOR–SPÁNYIK BALÁZS

A KÖVETKEZŐ SZÁM TARTALMÁBÓL

Óriási víruskereső teszt

MEGJELENIK FEBRUÁR 7-ÉN

A PC World januártól kezdve minden hónapban kiemelten foglalkozik a vírusvédelemmel. Ennek előszeleként tettük fel a Panda Antivirus Titaniumot CD-mellékletünkre – hogy mennyire jó választás ez a program a víruskeresők között, következő számunkban kiderül. Teszteltük az összes, Magyarországon fellelhető vírusölő programot képességeik szerint.

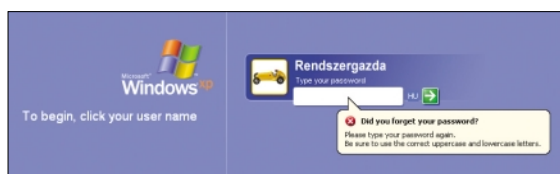

Microsoft-extrák

A szoftveróriás a Windows XP megjelenése óta meglehetősen hallgatag – igaz, tavaszra tervezik néhány komoly csomag megjelentetését. Addig is karácsony környékén kiadtak néhány kiegészítő csomagot. Előreláthatólag a Windows Media Player frissül, elkészül egy Windows XP Winter fun csomag, valamint megjelenik a DirectX 9-es verziója.

Elveszett a jelszava?

Mostani számunkból technikai okokból kimaradt az írás, februárban pótoljuk. Több módját is eláruljuk, hogyan juthat be gépébe, ha már nem emlékszik a passwordre. S miközben feltárjuk a jelszavak feltéréséhez vezető utat, nagy hangsúlyt fektetünk a biztonsági kérdésekre is: ötleteket adunk a helyes jelszó megválasztásához, tanácsot adunk, hogyan tarthatjuk ezeket fejben, és segédprogramokat is adunk jelszavak biztonságos tárolásához.

E SZÁMUNK HIRDETŐI:

2F 2000	18–19. oldal	HCS	47. oldal	Pont.hu	46. oldal
Ability	67. oldal	Incash	26. oldal	Pont5N	CD
Acomp	58–59. oldal	Kimsoft	47. oldal	Provimax	55. oldal
AMP	TOP 5	Kronos	110. oldal	Pulsar	95., 113., 129. oldal
APC	5. oldal	Kyocera	23. oldal	Qwerty	40. oldal
ASUS	27., 29. oldal	L.Á.V.A.	CD	R+R Periféria	116. oldal
AT-Comp	34. oldal	LG	131. oldal	Revolution	CD
Audiofon	47. oldal	Media Markt	2–3. oldal	Samsung	132. oldal
Béda Books	99. oldal	Mercury	37. oldal	SCH	CD
Canon	31. oldal	MGE UPS	38–39. oldal	Sowah	21. oldal
Carbon	TOP 5	Multiráció	20. oldal	Symantec	43. oldal
CTX	9. oldal	MyCom	108. oldal	Teta Magnetic	47. oldal
Dróttalan	124. oldal	Nikon	43. oldal	Unitel City	51. oldal
Enternet	4., 105. oldal	Nokia	84. oldal	Verbatim	30. oldal
Epson	17. oldal	Omnisys	98. oldal	Win Computer	40. oldal
Expert	79. oldal	Origami	35. oldal	X-Byte	25. oldal
Fix TV	126. oldal	PAK	41., 65., 125. oldal	XPC	TOP 5
Gemofis	TOP 5	Panda Software	35. oldal		

PC WORLD

NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI MAGAZIN

www.pcworld.hu

segitseg@pcworld.hu

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:
IFJ. JANCÓS LÁSZLÓ, PELLER ANDRÁS, STEMLER BALÁZS,
SZÉKELY TAMÁS, TORONTÁLI FERENC

FŐSZERKESZTŐ: BOGNÁR ÁKOS (B. Á.)
HARDVERROVAT-VEZETŐ: SAMU JÓZSEF
SZOFTVERROVAT-VEZETŐ: SPÁNYIK BALÁZS
CD-SZERKESZTŐ: TÓSZEGI SZABOLCS
HIRSZERKESZTŐ: KITZINGER SZONJA
MUNKATÁRSAK: EGRI IMRE, MÓRAY GÁBOR, SZÁSZ BULCSÚ
OLVASÓSZERKESZTŐ: HAVADI KRISZTINA

MŰVÉSZETI VEZETŐ: RADNÓTI ÁGNES
CÍMLAP: DARABONT GERGELY
TÖRDELŐSZERKESZTŐ: SZEGVÁRI ÉVA
KORREKTOR: TIBAI TÍMEA

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: LENGYEL ANDREA
KIADJA AZ IDG MAGYARORSZÁGI LAPKIADÓ KFT.
FELELŐS KIADÓ: BIRÓ ISTVÁN ÜGYVEZETŐ IGAGZATÓ
LAPIGAZGATÓ: SZIGETVÁRI JÓZSEF
MŰSZAKI VEZETŐ: BIRKUS IMRE

A LAP RÉGEBBI SZÁMAI MEGVÁSÁROLHATÓK ÜGYFÉL-
SZOLGÁLTATUNKON: 1065 BUDAPEST, RÉVAY U. 10.
(NYITVA: HÉTFOTÓL PÉNTEKIG: 8.30–16.30 ÓRAIG)

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT:

TELEFON: 474-88-58, FAX: 269-56-76

E-MAIL: TERJESZTES@IDG.HU

LEVELCÍM: 1374 Bp. 5, Pf. 578

INTERNET: HTTP://WWW.PCWORLD.HU/

TELEFONOS SEGÉLYVONAL: (06-70) 334-6634

A SZERKESZTŐSÉG ÉS A KIADÓ CÍME: 1065 Bp., RÉVAY U. 10.

HIRDETÉSFELVÉTEL: IDG KERESKEDELMI IRODA

HIRDETÉSI IGAGZATÓ: POÓR ROZI

TELEFON: 474-88-60, 474-88-52, FAX: 302-02-99

E-MAIL: KERIRODA@IDG.HU

SZERKESZTŐSÉGÜNK A HIRDETEK TARTALMÁÉRT
NEM VÁLLAL FELELŐSÉGET.

SZINBONTÁS: IDG FORMAKÉSZÍTŐ ÜZEM

NYOMÁS, KÖTÉSZET: RÉVAY NYOMDA KFT.

ÜGYVEZETŐ IGAGZATÓ: LÁZÁR LÁSZLÓ

HU ISSN: 1215-5055

TERJESZTI A HÍRKER RT., A LAPKER RT.

ÉS AZ ALTERNATÍV TERJESZTŐK

ELŐFIZETHETŐ A KIADÓ TERJESZTÉSI OSZTÁLYÁN
(IDG LAPKIADÓ KFT. 1374 Bp 5., Pf. 578), A HÍRLAPKÉZBESÍTŐKNÉL,
VALAMINT A VIDÉKI POSTAHIVATALOKBAN.

OTP BANKKÁRTYÁVAL AZ INTERTICKETNEL, A 266-0000 SZÁMON
HÉTFOTÓL SZOMBATIG 9–20 ÓRAIG

Egy szám ára 1396 Ft, előfizetőknek 972 Ft. Előfizetési díj
egy évre 11 664 Ft, fél évre 5988 Ft, negyedévre 3030 Ft.

LAPUNK BÁRMELY RÉSZÉNEK MÁSOLÁSÁVAL ÉS TERJESZTÉSÉVEL
KAPCSOLATBAN MINDEN JOGOT FENNTARTUNK.

© PC WORLD 2003. JANUÁR

AZ ÚJSÁG MELLÉ CSOMAGOLT DEMÓ CD-K A PC WORLD TERÍTÉS-
MENTES AJÁNDÉKAI. ÖNÁLLÓAN NEM HOZHATÓK FORGALOMBA.

TÁJÉKOZTATJUK KEDVES OLVASÓINKAT, HOGY A KÜLÖNBÖZŐ PC WORLD-
VERSIÓKBA, -AKCIÓKON ÉS -REJTVÉNYPÁLYÁZATOKON RÉSZT VEVŐK ÁLTAL
MEGADOTT ADATOK NYILVANTARTÁSUNKBA KERÜLNEK. AZ ADATOK MEGADÁSÁVAL
HOZZÁJÁRULTUNK AZOHOZ, HOGY AZOK FELHASZNÁLÁSÁVAL AZ IDG MAGYARORSZÁGI
LAPKIADÓ KFT. ERDEKLŐDÉSÉBE TARTOZÓ KIADVÁNYOK ÉS CECEK
AKCIÓIRA, KIADVÁNYAIRA, SZOLGÁLTATÁSÁIRA FELHÍVJUK FIGYELMÜKET
– UGYANAKKOR KÖTELEZÜNK MAGUNKAT, HOGY AZ ADATOKAT HARMADIK SZEMÉLYNEK,
INTÉZMÉNYNEK NEM ADJUK ÁT.

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus®**
programmal végezzük, levelezésünk biztonságáról pedig a
Kaspersky Anti-Virus® program gondoskodik.
Mindezeket a 2F 2000 Kft., a szoftverek magyarországi
képviselője biztosítja számunkra.

TOP 5

Az ünnepek végeztével a bevásárlási láz is lecsendesedett. Ám januárban is van élet a számítógéppiacon, így tanácsaink az új évben sem veszítenek aktualitásukból. Várható új trendekről, előrejelzésekről e havi számunk bőven ad felvilágosítást, de aki most akar vásárolni, annak a jelen helyzettel kell tisztában lennie. A főbb irányvonalak nem változtak, nincs kiugró eltérés az elmúlt hónaphoz képest – hacsak az nem, hogy a karácsonyi árőrület most alábbhagy.

A processzorok esetében fokozatos árcsökkenésnek lehetünk tanúi, leginkább az AMD processzorok, illetve az Intel Celeron család került elérhető közelségbe.

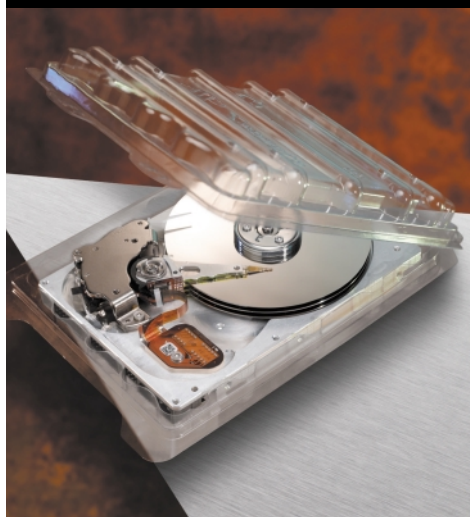
Az alaplaponál az újabb piaci szereplők belépése, illetve a meglévő alsókategóriás gyártók megerősödése, termékpalettájuk szélesedése volt jelentős hatással a piacra.

Megjelent a piacon az ASUS leányvállalata, az ASRock, amely a belépőszintű alaplaponk szegmensében kíván versenyre kelni az Acorppal és az ECS-szel. Az ECS válaszképpen jelentősen bővítette kínálatát, új, korszerű alaplappal jelent meg, amelyeket ráadásul rendkívül alacsony áron kínált. A karácsony legfőbb slágerei a VIA KT400 lapkára épített alaplaponk voltak, amelyek stabilitásuk és gazdag szolgáltatásaik miatt voltak kelendőek.

A CD-írók árai nem változtak, az új, negyvennyolcszoros sebességgel író meghajtók elterjedése volt megfigyelhető. A memóriák árai is stagnálnak, egy kisebb emelkedést követően visszasüllyedtek a múlt hónapi szintre.

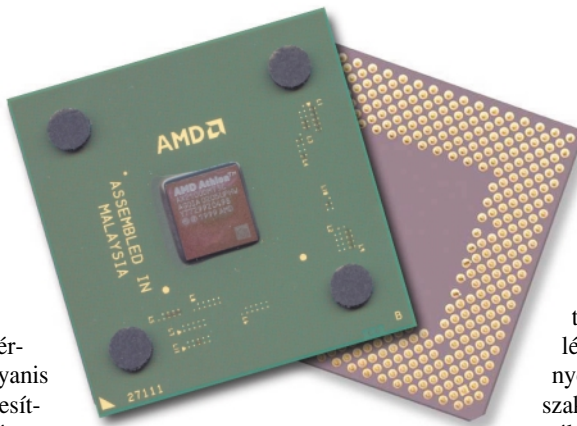
A grafikus kártyák árai szintén változatlanok maradtak, kisebb árcsökkenés a felsőszintű kártyák körében várható. A Radeon 9700 sorozat tagjainál jelentős árcsökkenés következhet, ugyanis rengeteg gyártó állt elő saját, R300-ra épülő modelljével.

A merevlemezek árai mérsékelten emelkedtek, ami leginkább az IBM és a Seagate winchesterek árainál volt érezhető. Monitorok esetében egyes modelleket akciós áron kínáltak decemberben, de alapjait tekintve itt sem történt áringadozás. Hasonló nyugalom volt jellemző a tintasugaras nyomtatók terén, ahol gyakorlatilag változatlanok maradtak az árak. A noteszgépek árai konfigurációtól, modellektől függően igen széles skálán mozogtak, a nagy karácsonyi akciók végeztével visszatérnek a normális kerékvágásba, ám számítani lehet leárazásokra a kifutó, „tavalyi” modellek esetében.

Processzorok

Az egyik legátgondoltabb döntést a megfelelő processzor kiválasztása igényli. Ez nem is csoda, hiszen gyakorlatilag ez nyújtja gépünk teljesítményének orozslánrszét. Másfelől ennek az alkatrésznek változik a leggyorsabban az ára. Szinte hétről hétre eshet akár 30 százalékot is, így érdemes eleve olcsón hozzájutnunk, ugyanis egyfelől már nincs olyan mértékű teljesítménybeli különbség processzor és csúcsprocesszor között – már húszezer forint alatt 2 GHz körüli processzorokat kapni! –, ami indokolná egy átlag felhasználónak a többszörös ár megfizetését; másfelől, ha

lét 133 MHz×12,5 eredményeképpen kapjuk, mindenképpen meg kell győződnünk afelől, hogy alaplapunk támogat-e ekkora szorzót!

mel. Az XP processzorok az Intel processzoraihoz hasonlóan egytől egyig hővédelemmel biztosítottak a károsodások ellen, így ettől már nem kell tartanunk. Ami sokkal nagyobb veszélyt jelent a processzorokra – legyen az bármelyik gyártó terméke –, az a szakszerűtlen beszerelés vagy üzembe helyezés. Ezeket a kényes műveleteket ajánlott tapasztalt szakemberekre bízni. Egy balszerencsés próbálkozás ugyanis több tízezer forintba is belekerülhet, nem beszélve arról, ha a többi periféria is károsodik. Visszatérve az AMD XP 2000+ processzorra, már csak azért is számít rendkívül jó vételnek, mivel az általa nyert teljesítmény bőven elegendő, hogy az új évben is könnyedén ellásson minden felmerülő feladatot, legyen szó grafikai munkákról, hatalmas méretű adatbázisok gyors kezeléséről, otthoni játékról, vagy multimédiás felhasználásról egyaránt.

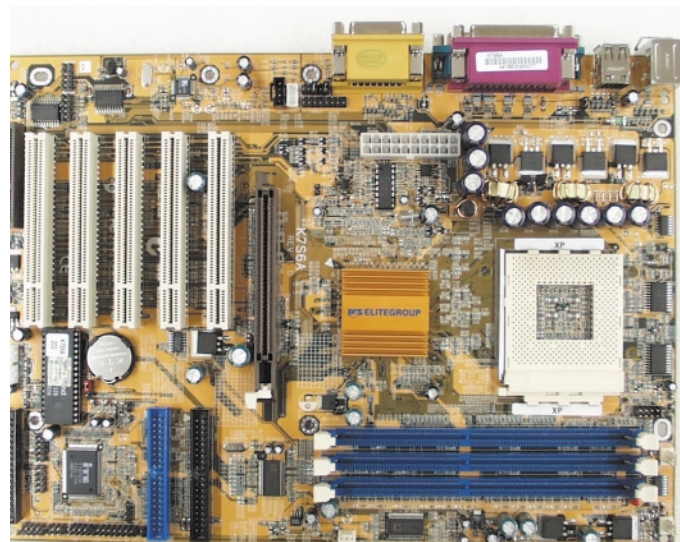
PROCESSZOROK				
Megnevezés	Foglalat	Órajel	Szabolt	Bruttó ár
AMD Duron 1300	Socket A	1300 MHz	XPC Computer Kft.	11557 Ft
AMD Athlon XP 1600+	Socket A	1400 MHz	Users Computer Kft.	15975 Ft
Intel Celeron 1700	Socket 478	1700 MHz	Acomp Kft.	16240 Ft
AMD Athlon XP 1800+	Socket A	1575 MHz	AMP Computers Kft.	18917 Ft
AMD Athlon XP 2000+	Socket A	1680 MHz	ProfiNet Computer Kft.	22875 Ft

Alaplapok

Az alaplapok piacán figyelhető meg a legnagyobb nyüzsgés, a legtöbb gyártó szinte hetente jelentette be az újabb modelljét.

eleve olcsón vásárolunk, akkor egy drasztikus áresés sem túl számottevő. Igen jó vételnek számít az **AMD Athlon XP 2000+** processzor. 1,67 GHz-en üzemel, névleges teljesítménye egy 2 GHz-es Athlon Thunderbird processzoréval egyenértékű, ezért 2000+ a neve. Ezt az elnevezést sokan átverésnek tartják, az azonban tény, hogy a 2000+ XP processzor 1,67 GHz-en nagyobb teljesítményre képes, mint egy másfajta 2 GHz-es processzor, és mindezt fele áron! Ha végiggondoljuk, ezt a megtakarítást akár a többi periféria fejlesztésére is fordíthatjuk, ami további teljesítménynövekedést hozhat. Mivel óraje-

Az AMD processzorok híresek arról, hogy nagyon melegszenek. A megfelelő üzemhőmérséklet megtartása érdekében feltétlen ajánlott egy kellően nagy teljesítményű processzorhűtő beszerzése is. Ma is gyakran halljuk vissza, hogy az AMD processzorok „leéghetnek”. Ez csak a korábbi Duron, illetve Thunderbird processzorokra volt igaz, ugyanis azok nem rendelkeztek hővédelem-

ALAPLAPOK					
Megnevezés	Platform	Lapkakészlet	Memória típusa	Szolgáltatások	Értékelés
ECS K7S6A	Socket A	SIS 745	PC1600/PC2100/ PC2700 DDR RAM	ATA 100, AC 97 hang, CNR	Az egyik legolcsóbb integrált alaplap, új processzorokhoz is
Gigabyte GA-8SR533	Socket 478	SIS 645	PC1600/PC2100/ PC2700 DDR RAM	ATA 100, AC 97 integrált hang	Ideális induló Pentium 4-es konfiguráció építéséhez
MSI KT3 Ultra2	Socket A	VIA KT333	PC1600/PC2100/ PC2700 DDR RAM	ATA 133, Realtek ALC650 6-channel audio, 6×USB 2.0, 1×CNR csatlakozó, Bluetooth	Kiváló terméktámogatás, nagyon jó teljesítmény, megbízható
Club3D CMV-KX400+	Socket A	VIA KT333	PC1600/PC2100/PC2700/ PC3100 DDR RAM	ATA 133, 5.1 Audio, Soft Bios, USB 2.0	Nagyon jó tuninglehetőségek, bőséges szolgáltatás
ASUS A7S333 DR RAM	Socket A	SIS 745	PC1600/PC2100	ATA 100, AC97, hardware Monitor	Olcsó alapja lehet egy nagyon korszerű konfigurációnak

MEREVLEMEZEK

Megnevezés	Méret	Fordulatszám	Csatolás	Garancia	Szabolt	Bruttó ár
Maxtor 40 GB	40 GB	5400 rpm	ATA 100	1 év	Users Computer Kft.	20 488 Ft
Maxtor 60 GB	60 GB	7200 rpm	ATA 133	1 év	Bluefish Computer Kft.	23 365 Ft
IBM 40 GB	40 GB	7200 rpm	ATA 100	1 év	D2-Team Bt.	22 750 Ft
Maxtor 30 GB	30 GB	7200 rpm	ATA 133	1 év	Mistral Computerworld Kft.	18 900 Ft
Seagate Barracuda IV. 40 GB	40 GB	7200 rpm	ATA 100	1 év	Neuro 2000 Kft.	24 125 Ft

Ezek legtöbb esetben újabb lapkakészletre épülő típusok, vagy bővített szolgáltatásokat tartalmazó új alaplapok voltak. Mind a Pentium, mind az AMD platformján megfigyelhető ez az intenzív hajszja az elsőségért. Ennek két főbb hatása van, amelyek közvetlenül is érintik a fogyasztókat, az egyik az árcsökkenés, a másik a bővülő választék. Ilyen piaci helyzetben kiemelten fontos, hogy tájékozottak legyünk a kínálattal kapcsolatban. Nem mindegy ugyanis, hogy melyik megoldást választjuk végül a felmerülő alternatívák közül, amelyek például egy kevésbé specifikus felhasználási területen leginkább csak az árakban térnek el egymástól. Az **Elite Computer Systems (ECS) K7S6A** alaplapja nagyon jó választás lehet egy költséghatékony konfiguráció építéséhez. Specifikációi közé tartozik: Socket A foglalat, DDR333 memóriátámogatás, AGP 4x, 5 darab PCI, egy CNR foglalat, integrált audio, 2+4 darab USB bemenet, ATA 100. Ez az alaplap a VIA KT266-tal van egy súlycsoportban, de jóval olcsóbb annál. Mind szolgáltatáspalettája, mind teljesítménye azt mutatja, hogy elsősorban az átlagfelhasználóknak ideális. Legfőbb előnye azonban a rendkívül alacsony ára. Az ECS az egyik legnagyobb alaplapgyártónak számít az OEM piacon, így nem kell aggódnunk az alaplap megfelelő támogatottsága miatt. A kompatibilis perifériáknak köszönhetően nem kell tartanunk a korai elavulásától sem.

Merevlemezek

Ahogy egyre inkább belemerülünk a gépfejlesztésbe, megcélozva a lehető legnagyobb teljesítmény elérését, hajlamosak vagyunk megfeledkezni gépünk egyik legfontosabb részéről, a merevlemezről. Jelenleg a

7200-as fordulatszámú meghajtók képviselik a „sportosztályt”, ami nem is meglepő, ha összevetjük a kapott teljesítménytöbbletet a régebbi 5400-as merevlemezekkel. Az IDE vezérlő nem a leggyorsabb, de olcsó, és RAID-be kötve még a mai felsőfolt igényekhez is kellő tartalékkal rendelkeznek ezek a meghajtók. A magasabb fordulatszám gyakran nagyobb zajjal is jár együtt, így a sebesség mellett ennek csökkentése is a gyártók megoldandó feladatai közé sorolandó. A **Seagate Barracuda ATA-IV** nem csak nagyon gyors, de mindezek mellett nagyon halk is. Ennek háttérében a speciális „SoftSonic” „folyadékos dinamikus csapágyas” motor áll, ami az üzemlést igazán halkkává varázsolja. Emellett rendkívül fejlett védelmi rendszer gondoskodik a meghajtó megbízhatóságáról. Ez a rendszer a 3D Defense

Szabolt	Bruttó ár
Aqua Computer Kft.	17 250 Ft
5. Dimenzió Kft.	21 700 Ft
Users Computer Kft.	24 175 Ft
Bluefish Computer Kft.	23 740 Ft
XPC Computer Kft.	22 050 Ft

System nevet kapta. A védelem három fő csoportra van bontva: meghajtóvédelem (rendkívül erős külső ház; lágy védőburrok; elektromechanikai védelem), adatvédelem (ECC üzem közbeni védelem; biztonságos parkolási metódus), folyamatos háttér hibakeresés (CBDS) és diagnosztikai védelem (mély diagnosztikai programok; webes hibameghatározás; továbbfejlesztett SMART eljárás; továbbfejlesztett önteszt). A meghajtó kapacitása 40 GB, ami az átlag felhasználáshoz bőven elegendő, sőt bőséges hely marad a helyigényes multimédiás fájloknak is. Egyetlen dologra azonban figyelni kell, ez pedig a meghajtó melege. Ez probléma lehet rosszul szellőző házakban.

kiemelt erősségei közé sorolható még a már említett 16-szoros újraírási képesség, jó adathordozó kompatibilitás, halk működés, az írási sebességek bő választéka, valamint az igen kedvező ára. Ismerve az MSI többi termékének a minőségét, a DragonWriterben sem fogunk csalódni majd.

CD-írók

Csakúgy, mint a többi adattárolási eszköznek, a CD-írónak is elsődleges feladata a megbízhatóság és a tartósság. Felbecsül-

GRAFIKUS KÁRTYÁK

Megnevezés

Abit Siluro GeForce Ti4200

Powermagic Radeon 9000

ÚJ! Club3D Radeon 9500

Sapphire Radeon 9000 Atlantis

Xelo Radeon 9000 Pro

gyakran jelenik meg hozzá meghajtóprogram, valamint hogy mely rendszerekkel kompatibilis, gondolunk itt a DirectX különböző verzióira. Jelenleg a DirectX 9.0 a következő változat, amely egyben a grafikai kártyák új generációjának a megjelenését is jelenti. Gyakorlatilag korát megelőzve került a piacra az ATI Radeon 9700-es sorozata, amely már DirectX 9.0-kompatibilis, holott a vezérlőprogram még sem jelent. Jelenleg ez jelenti a mai

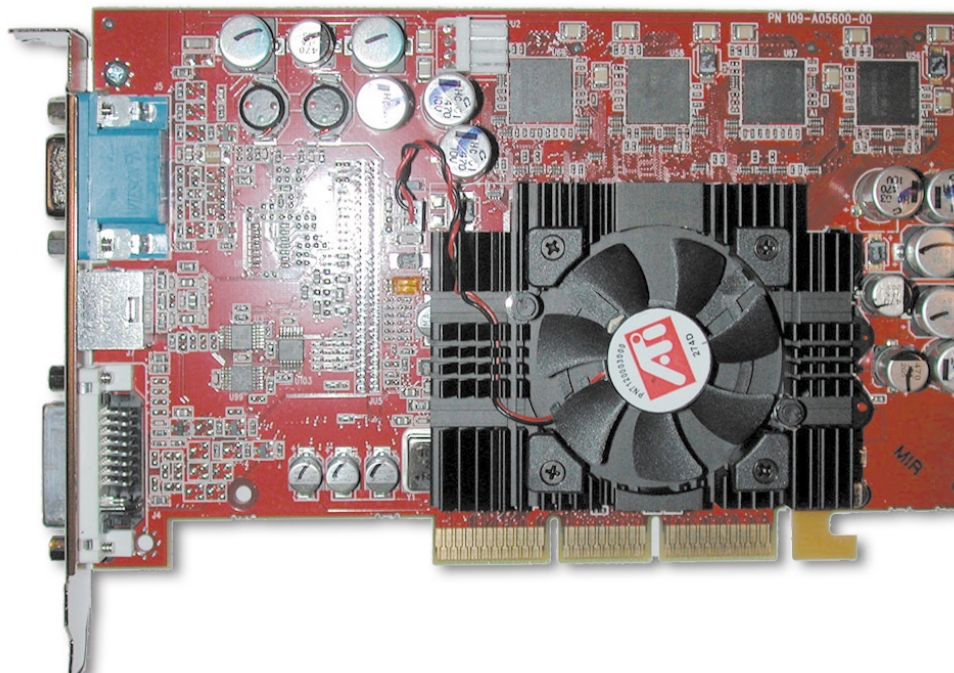
Grafikus kártyák

Számítógépünk teljesítményének a processzor mellett a grafikus kártya a fő meghatározó eleme. Ennek alapos megválasztásával gépünk hosszú ideig kielégítő teljesítménnyel szolgálhat. Amiket figyelembe kell vennünk a mérőszámok mellett, az a termék támogatottsága, hogy milyen

CD-ÍRÓK

Megnevezés	Sebesség (írás/újraírás/olvasás)	Puffer-memória	Értékelés	Szabolt	Bruttó ár
MSI DragonWriter MS-8348	48/16/48	2 MB	Dobozos, ExacLink Buffer Under-run védelem, stabil teljesítmény	Users Computer Kft.	18 725 Ft
LG GCE-8480B	48/16/48	2 MB	OEM, jó dokumentáció, 48x CAV-írás támogatás, aránylag halk üzemelés	Aqua Computer Kft.	15 500 Ft
Samsung 40/12/40	40/12/40	8 MB	Dobozos, a nagy pufferméret miatt biztonságosabb az írás, nagyon gyors elérési idő	AMP Computers Kft.	15 612 Ft
TEAC CDW540E	40/12/48	8 MB	A nagy pufferméret miatt biztonságosabb az írás, nagyon gyors elérési idő	Bluefish Computer Kft.	19 240 Ft
Benq	40/12/48	2 MB	OEM, hatékony működés	Mistral Computerworld Kft.	17 808 Ft

hetetlen károkat okozhat az adatvesztés, amely elkerülhető a megfelelő adatkezelő eszköz gondos megválasztásával. Az 1986-ban alapított MSI napjaink egyik legjelentősebb hardvergyártójává nőtte ki magát. Leginkább alaplapjairól és grafikus kártyáiról híres, de nem idegenek számára az optikai adattárolás eszközei sem. A DragonWriter MS-8348 az első CD-író az MSI palettájáról, amely képes 16-szorosra újraírni. Az OAK technológiai újításainak köszönhetően támogatja az ExacLink Buffer Under-run technológiát, amely kivédi a buffer under-run hibákat; lehetővé teszi, hogy magas sebességgel írjunk CD-t lassabb számítógépekkel is; csökkenti az íráshoz szükséges, merevlemezben lévő puffer méretét. Emellett

Memória mérete	Ki/be menetek	Értékelés	Szaktolt	Bruttó ár
64 MB	SVGA/S-Video/DVI	DirectX 8.1-támogatás, 4×AGP-támogatás, tévékimenet, nagyon jó ár-teljesítmény arány	Users Computer Kft.	38 725 Ft
64 MB	SVGA/S-Video/DVI	DirectX 8.1-támogatás, közepes 3D-s teljesítmény, kiváló video-lejátszási jellemzők	Aqua Computer Kft.	21 000 Ft
64 MB	SVGA/S-Video/DVI	DirectX 9.0-támogatás, 8×AGP-támogatás, kiváló 3D teljesítmény, csúcsmínőségű videolejátszási képességek, professzionális képminőség	Bluefish Computer Kft.	50 615 Ft
64 MB	SVGA/S-Video/DVI	DirectX 8.1-támogatás, közepes 3D-s teljesítmény, kiváló video-lejátszási jellemzők	5. Dimenzió Kft.	24 950 Ft
64 MB	SVGA/S-Video/DVI	DirectX 8.1-támogatás, jó 3D-s teljesítmény, éles kép, 3 év garancia	dtk computer hungary rt.	32 500 Ft

forgalomban lévő végfelhasználói grafikus kártyák csúcst. Sajnos ennek a kártyának az ára eléri a százezer forintot is, így sokak számára nem elérhető. Az ATI nem fedkezett meg a kisebb pénztárcával rendelkező vásárlókról sem, és megjelent a piacon a Radeon 9500-as kártyával. Nem csoda, hogy a legtöbb gyártó sorra mutatta be a saját, Radeon 9700-ra, illetve Radeon 9500-ra épülő modelljeit. Az egyik ilyen a **Club3D Radeon 9500**. Ez a kártya minden tekintetben követi az ATI referenciatervét, még a matrica is ugyanaz, mint az eredeti ATI kártyákon. Alapjaiban a Radeon 9500 annyiban tér el a nagytelvértől, hogy csupán két darab 64 bites memória vezérlője van, a Radeon 9700 négyével szemben. A 9500 „Pro” verzió 8, a „sima” 4 futószalagon számol. Az összes szolgáltatás és támogatott effekt ugyanúgy megtalálható benne, mint a „nagy” Radeonban, a legfontosabbak ezek közül a DirectX 9.0-támogatás; nyolcszoros AGP; Smartshader 2.0; Smoothvision 2.0; Fullstream, valamint a Videoshader. Legyen szó akár térbeli grafikáról, akár kétdimenziós megjelenítésről vagy akár videolejátszásról, ez a kártya első osztályú

képminőséget nyújt. Ideális választás, ha nem akarunk lemondani a legújabb szolgáltatások adta vizuális élményekről, valamint a magas teljesítményről sem, de nem akarunk egy vagyont költeni az új grafikus kártyára.

Monitorok

A számítástechnikai berendezések közül a monitorok a leghosszabb életűek. Gyakran túlélnek a gépfelújítások, a processzorok, grafikus kártyák jönnemmennek, a monitor azonban a legtöbb esetben hosszú ideig velünk marad. Ennek legfőbb oka, hogy a monitor teljesen független gépünk teljesítményétől, így nem szorul olyan gyakori cserére, mint a többi alkatrész. Éppen ezért, mivel hosszú távra vásároljuk, így nagyon gondosan kell kiválasztanunk a megfelelő típust. Alapvető követelmény a nagy képernyőméret, a sík képcső, a magas képfrissítési frekvencia. A **Belinea 10 30 95** min-

den kritériumnak megfelel. Ideális monitor szöveges munkához, internetezéshez. 1024×768 felbontásban igen magas, 105 Hz-es képfrekvenciája van, ami nemcsak ragyogó képminőséget, de kényelmes használatot jelent időigényes munkavég-

MONITOROK

Megnevezés	Képméret	Max. felbontás	Max. frissítés (1024×768)	Max. frissítés (1280×1024)	Garancia	Értékelés	Szaktolt	Bruttó ár
Belinea 10 30 95FT	17 col	1280×1024	105 Hz	65 Hz	1 év	Nagyon jó ár-érték arány, TCO 99, a lapos képcsőnek meglepően szép a képe	Bluefish Computer Kft.	46 240 Ft
Samsung SyncMaster 765MB MagicBright	17 col	1280×1024	85 Hz	65 Hz	3 év	Alacsony ár, szép, éles kép, de kicsit szokatlan kezelés	Extrém Computer Kft.	57 285 Ft
Philips 107T41	17 col	1280×1024	89 Hz	60 Hz	3 év	Jó képminőség, emelt fényerő automatikus ablakkövetéssel	Macroda Kft.	48 125 Ft
LG 775FT	17 col	1600×1200	85 Hz	65 Hz	1 év	Nagyon jó minőségű, három 100%-os sík felülete van, kevésbé fárasztja a szemet	Aqua Computer Kft.	49 600 Ft
Miro A1770F	17 col	1280×1024	85 Hz	75 Hz	1 év	Nagyon jó képminőség	AMP Computers Kft.	47 498 Ft

TINTASUGARAS NYOMTATÓK

Termék	Csatlakozás	Felbontás (dpi)	Sebesség (lap/perc)	Patronok ára, fekete/ színes (Ft)	Patronok kapacitása fekete/ színes	Oldal-költség, fekete (Ft)	Oldal-költség, színes (Ft)	Garancia	Szaktolt	Bruttó ár
Canon Color Bubble Jet S200	USB 1.1	2880×720	5	1920/4860	130/120	14,77	40,50	1 év	Extrém Computer Kft.	15 762 Ft
Epson Stylus C42SX	Párhuzamos	1440×720	11	4798/6718	270/150	17,77	44,79	1 év	Neuro 2000 Kft.	17 750 Ft
HP DeskJet 3420	USB 1.1	2400×1200	10	6000/7000	220/190	27,27	36,84	1 év	HP Magyarország Webshop	26 800 Ft
Lexmark Z23 Black Edition	USB 1.1	2400×1200	9	8500/9250	410/275	20,73	33,64	1 év	5. Dimenzió Kft.	13 875 Ft
HP DeskJet 3325	USB 1.1	1200×1200	8	8800/9100	495/430	17,78	21,16	1 év	Demo Stúdió Bt.	18 500 Ft

zéskor is. Easyflat képcsövének köszönhetően a visszaverődés szinte minden szögből minimális. TCO 99 minősítésével megfelel a legszigorúbb minőségbeli elvárásoknak is. Nyugodtan beruházhatunk rá, kiszolgálja azt az időt, ameddig elérhető közelségbe kerülnek a TFT monitorok.

Tintasugaras nyomtatók

Mindenki számára jó nyomtatót találni a legnehezebb feladat, ugyanis mindenki mást vár el tőlük. Vannak, akiknek a villámgyors sebesség a fontos, másoknak a takarékoság, sokan a minőséget értékelik a legtöbbre, a többiek a kompakt méretet keresik, mindezt olcsón. Olyan nyomtatót gyártani, ami minden szempontnak megfelel, szinte lehetetlen. Az olcsó nyomtatók általában nem minőségbeli gondokkal küzdenek, hanem inkább üzemeltetésük drága – ezért a mérsékelt árú alapgép. A Lexmark gépei hozták az első igazi áttörést a „Z” sorozattal, melynek Z45-ös (vagy a régebbi sorozat Z44-es) tagjával kezdődően már lézernyomtatókhoz közeli költséggel tudunk fekete-fehér oldalakat nyomtatni. Ráadásul a nyomtatás

minősége is jó, viszont színes képek, weboldalak előállításakor sebességhatárokban vagyunk más gyártók azonos kategóriájú modelljeihez képest. Figyelemre méltó hírt olvashatunk a Lexmark új, részben magyarított honlapján, a www.lexmark.co.hu címen. Az új meghajtóprogramok letöltésével ugyanis eddig 2400 dpi-s Lexmark Z45 és Z55

modelljeinket 4800 dpi felbontású nyomtatásra tehetjük képessé. Mindenesetre megér egy letöltést, a felbontás növekedése ugyanis biztosan érezhető hatását a nyomtatásminőségben, igaz, ellentétes irányban a sebességben is. A **Lexmark Z23 Black Edition** viszont nem alacsony költségeivel tüntet. Kedvező készülékáron minőségi nyomtatást nyújt, és küllemére sem igen lehet panasz, a ma igencsak divatos sötét tónusú, tetszetős, áramvonalas burkolattal szerelték fel. 2400×1200 dpi fotóminőségű nyomtatási minőséget tesz lehetővé, a színei élénkek, a fekete kontrasztja a lézernyomtatókéval vetekszik. Mindennek azonban ára van, amit nem vásárláskor, hanem később, a magasabb tintaköltséggel fizetünk meg, mivel a Z23-ra is igaz a gyakorlati szabály: minél olcsóbb és apróbb, annál többbe kerül bele a tinta. USB porton csatlakozik gépünkhöz, így telepítése igazán gyerekjáték, a Lexmark meghajtóprogramjai pedig a legjobban felszerelték közé tartoznak. További előnye, hogy nagyon

Memóriák

Megnevezés	Méret	Memória fajtája	Szaktolt	Bruttó ár
DDR 256 MB OEM	256 MB	DDR PC2100 (266 MHz)	Bluefish Computer Kft.	15 615 Ft
DDR 256 MB OEM	256 MB	DDR PC2700 (333 MHz)	Extrém Computer Kft.	16 490 Ft
Rambus 800 256 MB Samsung	256 MB	RD 800	Mistral Computerworld Kft.	26 982 Ft
DDR 512 MB Samsung (3 év garancia)	512 MB	DDR PC2100 (266 MHz)	AMP Computers Kft.	34 675 Ft
DDR 512 MB Samsung	512 MB	DDR PC2700 (333 MHz)	Demo Stúdió Bt.	38 875 Ft

NOTESZGÉPEK										
Megnevezés	Processzor	RAM	Merev-lemez	Képernyő-méret	Grafikus kártya	Kiegészítők	Garancia	Értékelés	Szaktolt	Bruttó ár
IPC StarNote M-15	Celeron 1,7 GHz	256 MB	15 GB	15 col	SiS 630	MP3-lejátszás, FireWire	2 év	Időtálló teljesítmény, ideális mindenfajta otthoni, multimédiás felhasználáshoz, a grafikus chip kicsit gyenge	VLR-Computer Kft.	386 250 Ft
Gericom Webshox Per4mance	Pentium 4 2 GHz	256 MB	30 GB	14,1 col	SiS 650	DVD-ROM, táska	2 év	Nagyon jó teljesítmény, de relative gyenge a grafikai motor	Acomp Kft.	362 375 Ft
Gericom Webshox Multimedia XL	Celeron 1,7 GHz	256 MB	20 GB	15 col	SiS 650	DVD-ROM, táska	2 év	Nagyon jó teljesítmény, a nagy kijelző ideális multimédiás alkalmazásokhoz	Erbert Plusz Kft.	375 000 Ft
Toshiba S1800-504	Celeron 1130 MHz	128 MB	15 GB	14,1 col	Ramdac 16 MB	DVD-ROM	1 év	Jó teljesítmény, tartós, erős ház	Crito Kft.	375 000 Ft
Compaq Evo Notebook N115	AMD Duron 1,2 GHz	128 MB	20 GB	14,1 col	VIA Pro-Savage KN133	DVD-ROM	1 év	Nagyon jó minőségű	Plantrading Kft.	394 875 Ft

halk és kis helyet foglal, így otthoni felhasználáshoz – ha nem szándékoznak

nagy volumenben nyomtatni – ideális. Tipikusan jól mutathat egy sötét tónusú gép mellett egy modern, reprezentatív íróasztalon – úgy tűnik, kezdenek a nyomtatók is berendezési tárggyá válni, hiszen egyre több, megjelenésére is adó modell jelenik meg a piacon.

Noteszgépek

A noteszgépek a legszemélyesebb eszközök egyikévé váltak a számítástechnikában. Nem csoda, hiszen ezeket a számítógépeket arra tervezték, hogy ne csak az irodában használhassuk, hanem azon kívül is bárhol, bármikor. Ennek a mobilitásnak köszönhetően sokkal mélyebben beépül a noteszgép-tulajdonos mindennapi életébe. Így érthető, hogy nem mindegy, milyen noteszgépet választunk magunknak. Továbbá azt is figyelembe kell vennünk, hogy a mobilitást vagy a teljesítményt helyezzük előtérbe a felhasználás során. A **Gericom Webshox Multimedia XL** noteszgép leginkább teljesítményével tűnik ki a többi közül. Karcmentes házában 1,7 GHz-es Celeron processzor üzemel, ami bőségesen elegendő mindennemű irodai munka ellátásához. Ekkora teljesítményű processzor még sokáig képes lesz hatékonyan ellátni a rábízott feladatot. A zökkenőmentes munkáról a 256 MB DDR memória gondoskodik, ami szintén elegendő a legtöbb felhasználási területhez. Nagy, 15 colos kijelzője van, így amellet, hogy kevésbé fárasztja a szemünket, multimédiás alkalmazásokhoz is nyugodt szívvel használhatjuk. Hogy ne fussunk ki a tárhelyből, 20 GB merevlemez építettek bele, így a rendszer telepítése

után temérdek hely marad minden egyének. A grafikai rendszer alapjául a SiS 650-es lapkakészlet szolgál, amely a rendszermemóriából 64 MB-ot foglalhat le maximálisan magának. A belső DVD-meghajtó és a nagy kijelző ideális párosítás spontán mozizáshoz, nem véletlenül kapta a „Multimedia XL” nevet ez a típus. Kompromisszumok nélküli mobil felhasználáshoz ez a gép a megfelelő eszköz. ■

A PC World mindent megtesz azért, hogy a táblázatokban szereplő termékek és árak hűen tükrözzék a piaci kínálatot, felelősséget azonban nem vállal az ott olvasható termékek elérhetőségéért, a termékek áraiért és az árváltozásokért.

Top 5 rovatunk januári száma 2002. december 20-án került a nyomdába.